

dr. Muhamed Borogovac

RAT U BOSNI I HERCEGOVINI

politički aspekti

Izdavač
NARODNI LIST, d.d.

Za izdavača:
Vedran Škulić

Grafičko oblikovanje i priprema za tisak:
NARODNI LIST, d.d.

Tisak:
ZADARSKA TISKARA, d.d.

CIP- Katalogizacija u publikaciji
Znanstvena knjižnica u Zadru
UDK 355.45(697.6)
323(497.6)

BOROGOVIĆ, Muhamed

Rat u Bosni i Hercegovini : Politički aspekti
Muhamed Borogovac : Zadarska tiskara, 2000
116 strana,
Bibliografija : str. 116.

ISBN 953-96380-9-7.

Sadržaj

Sadržaj.....	2
Posveta	4
Recenzija (general Sefer Halilović).....	5
Predgovori	5
1. Etnička struktura Bosne i Hercegovine.....	8
Srbi.....	8
Hrvati.....	10
Bošnjaci.....	11
2. Bosna i Hercegovina u SFRJ.....	14
Bosna i Hercegovina prije "Afero Agrokomerc".....	14
"Afera Agrokomerc"	19
Stranka demokratske Akcije - SDA	20
Prvi kongres SDA.....	21
3. Kako je umrla Jugoslavija	22
Federacija.....	22
Jugoslovenske narodna armija i Teritorijalna obrana.....	22
Skupština, Predsjedništvo i Vlada SFRJ.....	23
4. Rat.....	26
Rat u Sloveniji.....	26
Rat u Hrvatskoj.....	26
Tuđmanovo shvatanje "razboritih granica".....	27
5. Novi svjetski poredak.....	28
6. Rat u tuzlanskoj regiji	30
Patriotska liga u Tuzli.....	30
Napad na prostorije SDA Tuzle.....	32
Tuzla prije 15. maja.....	34
15. maj 1992.....	35
Prve trgovine teritorijama.....	36
7. Kadrovska politika SDA u ratu.....	38
Priliv novih članova.....	38
Pohara u Tuzli.....	38
8. Pregovori.....	40
Drugi razgovor s Izetbegovićem.....	40
Pravo ili pregovori.....	42
Pristanak na pregovore.....	43
Pristanak da Karadžić bude partner u pregovorima.....	44
Pristanak da se pregovara o Ustavu BiH.....	45
9. Posljedice pregovora o Ustavu BiH	46
Otvaranje pitanja priznanja BiH.....	46
Uništavanje motivacije za borbu.....	46
"Demilitarizacija Sarajeva" - Izdaja Goražda.....	47
1. Polemika s nekim Izetbegovićevim izjavama.....	49
2. Bosanski kongres	54
Balogova i Sendijarevićeva prepiska s Izetbegovićem.....	54
Optužnica Bosanskog kongresa.....	57
Aktivnosti Bosanskog kongresa.....	60

Bosanski kongres i Izetbegovićeva štampa.....	62
Pitanja i odgovori.....	66
Izdaja Bihaća.....	68
12. Pad Srebrenice i Žepe i posljedice	70
Pad Srebrenice.....	70
Izdaja Žepe.....	71
Političke posljedice pada Srebrenice i Žepe	71
Četnici su vojnički poraženi.....	72
Armija i politika	73
13. Javnost o "mirovnim planovima" podjele BiH.....	75
Poruka Bosanskog kongresa Skupštini BiH povodom "američke inicijative"	75
Poruka prof. Francis Boylea Skupštini BiH povodom "američke inicijative"	77
Atak na pravo na riječ.....	80
Analiza dr. Zdravka Tomca.....	80
Reagovanje tuzlanskih intelektualaca.....	84
14. Kako Izetbegoviću polazi za rukom	86
Tehnologija prevare.....	86
Uloga ostalih učesnika u vlasti.....	88
O Izetbegovićevim motivima.....	88
15. Bosna i Hercegovina poslije Davtona.....	92
Izbori.....	92
Prepiska Foruma izbjeglica s OSCE-om.....	93
"Građanska opozicija" o Davtonu.....	97
Prof. Zdravko Grebo, beogradskoj "Našoj Borbi" ..	97
Izetbegović je opravdao četnike kod Amerikanaca.....	99
Saopštenje Bosanskog kongresa povodom posjete pape Ivana Pavla II. Bosni i Hercegovini.....	100
16. Pravni aspekti	102
Tužba Davtona Ustavnom sudu Republike BiH.....	102
O Tužbi za genocid.....	105
Tribunal za ratne zločine u Haagu.....	109
Ključni događaji u 1999.....	109
Rat u BiH nije uistinu završen.....	112
Situacija u BiH poslije smrti Franje Tuđmana.....	112
17. Davton i internacionalno pravo.....	114
Umjesto zaključka.....	114
Kratki životopis.....	115
Literatura.....	116

Idemo do Drine.

Kapetan Hajro Mešić,
komandant Teočaka i Zvornika

Rat će se završiti kada se "Liljani" zavihore u Banja Luci i Grudama.

Sefer Halilović,
vrhovni komandant Armije BiH

Bosni ne treba mir, Bosni treba sloboda.

Zaim Imamović,
komandant Goražda

Sigurnosne zone su tamo gdje je Armija BiH.

Atif Dudaković,
komandant Petog korpusa

Izvršićemo smotru Armije BiH u Banja Luci.

Mehmed Alagić,
komandant Sedmog korpusa

Ovu knjigu posvećujem borcima herojske Armije Republike BiH.

Recenzija Sefera Halilovića

Ovo je djelo o **Aliji Izetbegoviću** i njegovoj upornosti u uništavanju Božjeg dara Bošnjacima međunarodnog priznanja Republike Bosne i Hercegovine, i stvaranja Republike Srpske.

Kombinacijom metoda čiste logike, svjedočenja i činjenica, **Muhamed Borogovac**, kao doktor matematike, ali i kao svjedok i patriota, jednostavnim pisanjem razobličava osnovne obmane na kojima je **Izetbegović** zasnovao svoj pohod protiv Republike BiH.

Ovo djelo je veliko NE **Izetbegovićevim** obmanama da je navodni "svijet" dijelio Bosnu, da je **Izetbegović** veliki musliman, da je Republika BiH gubila rat, da je on, **Izetbegović** naivan, dobar i bespomoćan.

Ovu knjigu preporučujem prije svega onima koji i nakon Dejtonske izdaje još uvijek vjeruju u sve ove obmane.

Sefer Halilović
General Armije Republike BiH, u penziji

Predgovor dopunjenom izdanju

Prvo izdanje ove knjige je objavljeno krajem septembra 1995, dakle u vrijeme velikih pobjeda Armije Republike BiH, koja je tada zaustavljena hitnom intervencijom **Izetbegovića i Sacirbegovića**. Naime, u septembra 1995. u Genevi je potpisan "Sporazum o osnovnim principima" u kojem Republika BiH pristaje, suprotno Ustavu Republike BiH, da se osnuje Republika Srpska na 49% teritorije Republike BiH. **Dr. Nijaz Duraković**, koji je tada bio član Predsjedništva Republike BiH, u više navrata je svjedočio da **Izetbegović** nikada nije dobio saglasnost ostalih članova Predsjedništva Republike BiH da pošalje **Sacirbegovića** 8. septembra 1995. u Genevu da se odrekne 49% teritorije Republike BiH u korist "Republike Srpske". **Dr. Duraković** je taj sporazum nazvao "izdavanje rodnog lista Republici Srpskoj", a u ovoj knjizi, u **Glavi 13** se nalazi analiza **Prof. Francis Boylea** pomenutog "sporazuma", tačnije kapitulacije Republike BiH, koju je tada **Prof. Boyle** poslao poslanicima Skupštine R BiH.

Kako je doslo do izdavanja rodnog lista "Republici Srpskoj", u trenucima kada su cetnici bili u rasulu i kada je general **Atif Dudaković** svaki dan oslobadjao po jedan grad Republike BiH? Do **Izetbegović-Sacirbegovićevog** Genevskog potpisa je doslo poslije dramatičnog apela izdatog od strane tadašnjeg najvišeg funkcionera RS, **dr. Nikole Koljevića**, povodom **Dudakovićeve** ofanzive. U tom apelu **Koljević** kaže da će "srpska komponenta u BiH doživjeti slom u roku od 48 sati ukoliko se nešto hitno ne učini." Tada je **Izetbegović** hitno poslao **Sacirbegovića** u Genevu da potpiše da Srbima pripada 49% BiH. Do toga trenutka Armija Republike BiH je imala pravo uspostaviti ustavni poredak, tj. osloboditi od agresora i pobunjenika svaku stopu međunarodno priznate Republike BiH. Međutim, poslije tog potpisa Armija R BiH je morala stati jer je morala postovati međunarodne sporazume koje su potpisali lideri BiH. Zato, kada je general **Atif Dudaković** oslobodio kvotu od 51% BiH,

svijet, tacnije Amerikanci uime Ujedinjenih nacija su rekli da Armija Republike BiH mora stati, da ce biti bombardovana ako nastavi prema nebranjenoj Banja Luci.

Dakle, Armiju Republike BiH nisu zasutavili “Amerikanci”, u sto je **Izetbegovic** uspjesno ubijedio Bosnjake, nego papiri koje su Republici Srpskoj dali nasi tadašnji lideri **Izetbegovic**, **Sacirbegovic**, **Silajdzic**, **Lagumdjija** itd.

Kasnije se **Sacirbegovic** odrekao svojih sramnih potpisa, dok **Izetbegovic**, **Silajdzic**, **Lagumdjija** i ostali ucesnici daytonskih pragovora nikada nisu zvanicno odustali od Daytona, mada su gradjani vjerni Republici BiH to od njih u bezbroj navrata trazili. I ne samo to, nego je **Izetbegovic** cak na samrtnickoj postelji porucio delegaciji SDA iz Mostara sa **Fatimom Leho** na celu: “Cuvajte Dayton.” To je bio njegov posljednji javni nastup i njegov politicki testament. Time je sam **Izetbegovic** jos jednom dokazao da je podjela Republike BiH i osnivanje Republike Srpske oduvijek bio njegov projekat i da mu ga nisu Amerikanci nametnuli navodnim “zavrtanjem ruku”.

Nazalost, zbog potpune kontrole medija u BiH, cak i tako otvorena izdaja Ustava Republike BiH, kakva je bila potpisana u daytonskim “Osnovnim principima” je uspjesno sakrivena od Bosanaca i Hercegovaca. To je ponukalo nas iz Bosanskog kongresa, koji je kasnije promjenio ime u Nacionalni Kongres Republike BiH, da hitno, u jednoj knjizi, objavimo nase tadašnje podatke i analize agresije na Republiku BiH, u nadi da cemo onemoguciti izdaju u posljednjem trenutku.

Tada je nastalo prvo izdanje ove knjige koje smo naslovili “**RAT U BiH 1992- 1995**”. To prvo izdanje potpuno je sadržano u prvih 14 glava ovog kasnijeg, dopunjenog izdanja knjige.

Odmah poslije prvog izdanja, knjigu je u cjelini objavio i tadašnji sedmicni magazin “Slobodna Bosna i Hercegovina”, kao “specijalni dodatak” jednog broja magazina. Tada je **Tahir Pervan**, vlasnik i izdavac magazina koji je popularno bio poznat kao “Slobodna Hercegovina”, ugrozio svoju novinu, cak i zivot, da bi gradjane BiH upoznao sa istinom o **Izetbegovicu** iznesenoj u nasoj knjizi.

Glave 15, 16 i 17, koje se bave periodom od potpisivanja Daytona do 2000., su dopisane u ovom drugom, dopunjenom izdanju, koje smo nazvali “**Rat u Bosni i Hercegovini – politicki aspekti**”. Zahvaljujemo se gosp. **Vedranu Škuliću**, Amerikancu hrvatskog porijekla i vlasniku zadarskih „Nezavisnih novina“ i „Zadrške tiskare“ sto je knjigu objavio kada niko u BiH nije smio ili htio da objavi ovo drugo izdanje.

Sve do Januara 2008. mi smo na internetu imali izloženo samo prvo izdanje knjige, pod naslovom “Rat u BiH 1992-1995”, na linku <http://www.hdmagazine.com/bosnia/download/RAT92.pdf>.

Verzija knjige na Engleskom se nalazi na linku <http://www.hdmagazine.com/bosnia/articles/book-1.html>

Vrijednost tog prvog izdanja je u cinjenici da ono sadrzi mnoge dokumente objavljene godinama prije Daytona u kojim smo predvidjeli da ce **Izetbegovic** podijeliti drzavu. Svi znaju koliko je tesko vidjeti u buducnost, i to sto smo mi vidjeli u buducnot dokazuje da smo znali sta **Izetbegovic** tacno radi. Cesto nam **Iztebgovicevi** ljudi danas kazu “Lako je sada govoriti da nije trebalo potpisati Dayton. Svi generali su pametni poslije bitke.” Ova knjiga

pokazuje da smo mi iz Bosanskog kongresa i prije Daytonu govorili isto sto i danas i da smo sve ucinili da odvratimo **Izetbegovica** od izdaje. U tom smislu pogledajte npr. **Glavu 2**, gdje je opisan moj prvi susret sa **Izetbegovcem**, ili **Glavu 8**, u kojoj je moj drugi razgovor sa **Izetbegovicem**, ili **Glavu 11**, u kojoj se nalazi **Izetbegoviceva** prepisaka sa **dr. Vahidom Sendijarevicem** i **Stjepanom Balogom**, kao i nasa "Optuznica protiv Alije Izetbegovica za veleizdaju naroda i Republike BiH".

Ova knjiga završava sa opisom događaja iz 2000te godine. Nacionalni Kongres Republike BiH je nastavio analizirati političke događaje sve do danas. Taj dio istorije Bosne i Hercegovine je zapisan u "Glasnicima Nacionalnog kongresa Republike BiH" koji se nalaze na web stranici <http://www.hdmagazine.com/Fond/>

Boston, 20. januar 2000

dr. Muhamed Borogovac

Predgovor prvom izdanju

Rat u Bosni i Hercegovini je nečuvena tragedija. Pred očima cijeloga svijeta nestaje jedna država i jedan narod. Pogaženi su svi principi humanosti, morala i međunarodnog prava. Postavlja se pitanje: kako se to moglo dogoditi, danas, kada je poznato iskustvo genocida iz Drugog svjetskog rata (holokausta) i kada je međunarodna zajednica imala namjeru i način da zaštiti Bosnu i Hercegovinu? Međunarodna zajednica je dokazala da nije neprijatelj Bosne i Hercegovine i da želi ovu državu u svojoj zajednici kada ju je priznala 7. aprila 1992. Time se suprotstavila narastajućem srpskom nacionalizmu, koji je tek počeo krvaviti ruke u Bosni i Hercegovini. Kako to da u Daytonu u jesen 1995., poslije nebrojenih četničkih zločina nad kojim se svijet zgražava, međunarodna zajednica staje na stranu tih zločinaca poklanjajući im 49% Bosne i Hercegovine u svojim "mirovnim prijedlozima"? Koji je to maestralni režiser uspio napraviti takav nevjerovatan obrt i kojim metodima se služio? Ova knjiga odgovara na ta pitanja.

Čitanju ove knjige treba pristupiti ne vjerujući nikome osim zdravom razumu. Osim toga, od čitaoca koji shvati šta se stvarno Bosni i Hercegovini događa očekuje se da počne širiti istinu zbog spasa domovine. Krajnji cilj je da se pomogne patriotskim snagama u borbi protiv snaga izdaje i podjele Bosne i Hercegovine.

U želji da Bošnjake što prije naoružam spoznajom šta im se stvarno dešava, ovu knjigu pišem u žurbi. U meni postoji nada da će knjiga doći do Bošnjaka dok još nije kasno, dok se još može reći "NE" podjeli domovine.

Boston, 5. novembra 1995.

dr. Muhamed Borogovac

Glava I

Etnička struktura Bosne i Hercegovine

Srbi

Rat u bivšoj Jugoslaviji je počeo još 1988. godine, dolaskom **Slobodana Miloševića** na vlast u Srbiji. **Miloševića** je u najviše rukovodstvo Srbije doveo liberalni srpski komunista **Ivan Stambolić** smatrajući ga dobrim bankarom. **Stambolić** je maštao da će se Srbi poslije očekivanog pada komunizma okrenuti ekonomiji. Prevario se. To je platio na istorijskoj 8. sjednici Centralnog komiteta Saveza komunista Srbije smjenjivanjem sa svih funkcija. Nije dobro poznao svoj narod. Pokušajmo ukratko sagledati gdje se **Stambolić** prevario, tj. u čemu su Srbi toliko drugačiji od ostalih naroda.

Najvažnija karakteristika Srba je **nastrana** srpska kolektivna svijest. Zašto sam upotrijebio atribut "nastrana"? (Prava riječ bi bila engleska riječ "biased".) Zato što osnov srpstva nije ljubav prema srpskoj kulturi i srpskim vrijednostima, nego mržnja prema susjednim narodima. Da to objasnim.

Glavnina srpske narodne kulture se sastoji iz nekoliko ciklusa deseteračkih pjesama u kojima se slave srpski "junački" napadi iz busija na "turske svatove" i klanje svatova, ili, kako Srbi "raspevano" kažu "posecanje kićenih svatova". O srpskom nacionalnom biću i kulturi ipak najbolje govori "Gorski vijenac" **Petra Petrovića Njogoša** u kojem se "obrazlaže" i slavi genocid nad muslimanima za vrijeme **vladike Danila**. Srbi su "Gorski vijenac" uzeli kao inspiraciju za sve kasnije genocide nad muslimanima. Srbi su se konstituisali kao narod na idejama genocida opisanim u "Gorskom vijencu". "Gorski vijenac" je opšte prihvaćeni srpski **narodni ustav**. Zbog takvog odnosa Srba prema "Gorskom vijencu" srpska društvena misao smatra Njogoša ocem srpstva, bez obzira što on potiče iz Crne Gore.

U tradicijama drugih naroda je da junak izaziva junaka na dvoboj. Za Srbe je junaštvo kada naoružana četa ubije junaka na spavanju. To srpsko "junaštvo" je opisano u spjevu "Smrt Smail Age Cengića". Prošla su dva stoljeća od tog gnusnog ubistva iz mraka, a Srbi ga još uvijek bez imalo štida slave kao junaštvo.

Postavlja se pitanje: kako Srbi uspijevaju razviti tako snažan kolektivism kod svojih mladih? Postoje četiri stuba srpske kolektivne svijesti. O jednom sam već govorio - mržnja prema "Turcima", tzv. kosovski mit. Riječ "Turci" je u navodnim znacima zato što u srpskoj mitologiji riječ "Turčin" označava omrznutog muslimana bilo koje nacionalnosti u svijetu. Dakle, srpska mržnja prema "Turcima" je najstariji i najvažniji temeljni stub srpstva. Drugi i treći stub su mržnje prema Hrvatima i Nijemcima. U srpskoj "kulturi" su u posljednjim decenijama formirani "jasenovački mit" i "kragujevački mit" koji služe za raspirivanje mržnje prema Hrvatima i Nijemcima. Svi državni praznici u jugoslovenskim školama bivali su obilježavani recitacijama iz "Jame" Ivana Gorana Kovačića, u kojoj se opisuju ustaška zvjerstva nad Srbima, i stihovima iz "Krvave bajke" Desanke Maksimović, koji govore o masovnom zločinu njemačkih vojnika za vrijeme Drugog svjetskog rata u Kragujevcu. Četvrti temeljac srpstva je ljubav prema pravoslavnim Rusima. Posljednjih decenija, kao rezultat konfrontacije Rusa sa Zapadom, izrasla je mržnja prema "trulom Zapadu". Zato su npr. srpski snajperi tokom rata u BiH ubili 35 Francuza, vojnika UN, mada su Francuzi, iz samo njima poznatih razloga podržavali Karadžićeve Srbe. (Ubistvo snajperom nije slučajnost nego svjestan zločin.) Zbog tolikih mržnji, susjednim narodima Srbi izgledaju paranoidni.

S druge strane, srpski saveznici iz 1. svjetskog rata, Englezi i Francuzi, Srbe pogrešno nazivaju "velikim patriotima", ispuštajući iz vida da osnov srpskih kolektivnih osjećanja nije ljubav prema kulturi i vrijednostima svoga naroda, što je patriotizam, nego mržnja prema susjedima.

Snažna srpska kolektivna svijest izvire iz Srpske pravoslavne crkve, koja je oduvijek brinula, ne samo za duše svojih vjernika, nego se aktivno miješala u politiku. Posljedica toga je da su Srbi i u crkvi uvijek više pričali o Svetom Savi nego o "Isusu Ristu", o "srpskome junaštvu i srpskim vojevanjima i istragama poturica" nego što su se molili Bogu. To se događalo i pred ovaj rat. Sjetimo se npr. prenošenja "mosti cara Lazara" po "vekovnim srpskim zemljama zapadno od Drine". To je bilo srpsko-pravoslavno ritualno obilježavanje granica Velike Srbije i podgrijavanje genocidne mržnje prema komšijama uoči samoga rata.

Kako se ispoljavala ta kolektivna svijest u "bratstvu i jedinstvu"? Uzeću primjer iz svoga života. Radeći na raznim univerzitetima u Bosni i Hercegovini primijetio sam da su većina zaposlenih Srbi, mada su među studentima Srbi bili u manjini. Kako je dolazilo do toga? Kada bi se pojavio prosječan student Srbin svi nastavnici Srbi su ga "kovali u zvijezde" i gledali kako da ga ostave za asistenta. Profesoru Srbinu je bila normalna stvar da odvoji, ako treba, i dio svojih časova da bi "svoga" asistenta ugurao na fakultet. Važno je bilo zaposliti što više Srba i tako ovladati fakultetom. S druge strane profesori Bošnjaci i Hrvati su najčešće gledali kako da zadrže što više časova za sebe kako bi bolje zarađivali. Tako se događalo da smo imali većinski srpski nastavni kadar sastavljen od diplomaca sa prosječnim ocjenama dok su mnogi diplome! Bošnjaci s odličnim ocjenama tavorili po provincijskim firmama.

Srpska kolektivna svijest učinila je da je Srbima najmiliji predmet Istorija, i to uglavnom ona "istorija" koja se bavi srpskom nacionalnom "slavom". Srbe naročito interesuje deseteračka, guslarska književnost u kojoj se glorificira "srpsko čojstvo i junaštvo". Izražen je interes Srba za državu, vojsku i sve drugo što bi moglo biti sredstvo ostvarivanja srpske nacionalne hegemonije nad susjednim narodima. Individualnost je kod mnogih Srba zakržljala. Tamo gdje se individualne karakteristike, kao što su moral, milosrđe, poštenje i savjest sukobljavaju sa srpskim nacionalizmom kod ogromne većine Srba će "srpski nacionalni interes" prevladati individualne vrline. To je uzrokovalo tragedije srpskih komšija. Vjekovima je Srbija bila mješovita sredina dok je njome vladala Otomanska imperija i muslimani slavenskog porijekla. Oni su osnovali sve srpske gradove i u njima bili većina. Pod gradom podrazumijevam naselje u kojem se trgovalo, a ne srednjovjekovnu utvrdu, kakvih je bilo nekoliko i prije pokoravanja Srba od strane Otomanske imperije. U gradovima je živjelo i dosta Turaka, Bosanaca, Jevreja, Grka, Jermena, Cigana i svih ostalih naroda tadašnje Otomanske imperije. Na primjer, poznati turski putopisac **Evlija Čelebija**, čiji su podaci poslužili za mnoge doktorate, kao što je npr. doktorat **Ive Andrića**, piše 1660.: "Beograd je luka na Savi i Dunavu sa 38 muslimanskih mahala, 3 grčke, 3 srpske, 3 ciganske mahale i sa po jednom jevrejskom i armenskom mahalom." ("Urban Development in the Western Balkans, by Francis Carter, London, 1977.) Čim su Srbi preuzeli vlast 1812. oni su protjerali ili pobili sve nesrbe i napravili "etnički čistu" Srbiju. Protjerani muslimani iz Srbije su tada došli uglavnom u Bosnu. Međutim nikakva odmazda nad bosanskim pravoslavicima se nije dogodila. Slično se ponavlja i danas. Masakrirani Srebreničani, Zvorničani, Vlaseničani, Janjarci, Bijeljinci itd. ne čine nikakvo zlo Srbima u Tuzli, Sarajevu, Zenici i ostalim mjestima pod kontrolom Armije BiH. To Bošnjaci nazivaju merhametom. Ostali civilizovani svijet to naziva "individualizacijom krivice". Za razliku od Bošnjaka, Srbi u sličnim situacijama uvijek djeluju kao kolektiv, kao jedno biće iz više komada. Naime, ako srpski vojnici izginu na Bihaću, četnici se svete na Bošnjacima u Prijedoru. Kada Srbi izgube u Hrvatskoj, četnici se osvete Hrvatima u Banja Luci. Bezbrojni su takvi primjeri, a široj javnosti je poznata srpska odmazda nad Hrvatima u Banja Luci zbog gubitka zapadne Slavonije. Tim događajima je poklonjeno nešto više pažnje u svjetskim medijima jer je banjalučki biskup gosp. **Franjo Komarica** tada štrajkovao glađu.

Vratimo se događajima iz istorije. Poslije 2. srpskog ustanka, kako se Srbija širila tako su Srbi "etnički čistili" nove "srpske" teritorije od svih nesrba, ne samo od muslimana. To se vidi i na primjeru današnje Vojvodine. Vjekovima je Vojvodina bila mješovita sredina dok je njom vladala Austro-Ugarska, tj. "genocidne Švabe" kako Srbi kažu. Otkako je Vojvodina došla pod Srbiju 1918. do danas gotovo svi vojvodanski nesrbi su nestali. Temeljito su iskorijenjeni Nijemci, a velikim dijelom i Hrvati, Mađari, Slovaci itd.

Samo se Srbima može dogoditi tako nešto kao stoje bio miting od milion ljudi na Kosovu u ljeto 1989. Okupili su se na mjestu najvećeg srpskog poraza da se naoštire za još jednu "osvetu" nad "Turcima", svojim mitskim neprijateljima. Poslije dva dana putovanja i polusatnog "srbovanja" sa svojim vođom "**Slobom**" vratili su se u "Krajine" psihološki spremni da krenu u novu epopeju na srpski način: krvoločna ubistva nenaoružanih komšija, pljačka njihove imovine, silovanje žena i "posecanja dece". Bošnjaku se ne ide na trosatni put od Tuzle do Sarajeva, ako ne mora. Srbinu nije mrsko na dvodnevni put od Knina do Kosova da bi "srbovao". Srbovanje na Kosovu Polju je pokrenulo strašne stvari. Četnici ubijaju s užitkom: nožem, žicom za klanje, maljem, kundakom... uživajući u mukama žrtava. Četnici su nadmašili nacistu u svireposti prema žrtvama. Zato će Srbi, koji su već vjekovima opsjednuti hajdučko-četničkim genocidom protiv svojih susjeda u sljedećim decenijama nositi štafetu srama.

Hrvati

Hrvatska nije bila okupirana od strane Otomanske imperije tako dugo kao što je to bila Srbija, i u Hrvatskoj povijesti mnogo značajniju ulogu od Turaka igraju Austrijanci, Mađari, Mleci i na kraju Srbi. U Hrvatskoj nikad nije bilo toliko negativnih emocija prema Turcima i muslimanima, vjerovatno zato što su samo dijelovi Hrvatske, Slavonija i Lika, bili pod Otomanskom upravom jedan relativno kratak period u historijskim razmjerima. Negativne emocije i prema ostalim okupatorima, Austrijancima, Mađarima, Mlecima i Talijanima su također iščezle, tako da su Srbi prvi na listi "hrvatskih neprijatelja". Od 1914, kod mnogih Hrvata se pojavio osjećaj savezništva sa Bošnjacima u borbi protiv zajedničkog neprijatelja velikosrpske politike. S druge strane, postojali su uvijek i Hrvati koji su smatrali da se sa Srbima treba nagoditi na račun Bošnjaka. Međutim, među Hrvatima je pred rat, krajem 80-ih i početkom 90-ih, bila daleko brojnija struja koja je bila za saradnju sa Bošnjacima i zajednički otpor srpskoj hegemoniji. Nesreća Bošnjaka u ovome ratu je što je tadašnji hrvatski predsjednik **dr. Franjo Tuđman** zagovornik podjele Bosne i Hercegovine po uzoru na sporazum **Cvetković-Maček**. Dakle, **Tuđman** pripada onoj manjini među Hrvatima koja misli da se sa četnicima može sporazumjeti i dobiti veliki dio Bosne i Hercegovine. Sudeći prema njegovoj bosanskoj politici to je njemu važnije i od jedinstvene Hrvatske. Budući da u Hrvatskoj nije mogao naći dovoljno snaga za politiku agresije na Bosnu i Hercegovinu, dok je trećina Hrvatske bila okupirana od Srba, on se oslonio na "hercegovački lobby" u Zagrebu, kojega je sam i formirao dajući "Hercegovcima" značajne funkcije u državi i svojoj partiji - Hrvatskoj demokratskoj zajednici (HDZ). Zašto su baš Hercegovci bili uglavnom **Tuđmanova** podrška podjeli Bosne i Hercegovine? Jedan od razloga je to što su Hrvati u Hercegovini bili dugo pod otomanskom vlašću pa su kao i Srbi "akumulirali" netrpeljivost prema Muslimanima. Radeći na Univerzitetu "**Džemal Bijedić**" u Mostaru uočio sam da hercegovački Hrvati imaju mnogo više negativnih osjećanja prema Muslimanima nego prema Srbima. Poslije, u ratu, oni su svojski provodili **Tuđmanovu** politiku prema Bošnjacima. Drugi razlog što su Hercegovci bili uporište politike podjele Bosne i Hercegovine je taj što su Hrvati u nekoliko opština zapadne Hercegovine velika većina stanovništva, tako daje "prirodno" da ti krajevi pripadnu Hrvatskoj u slučaju podjele BiH.

Za razliku od Hercegovaca, bosanski Hrvati su u ovom ratu uglavnom bili za očuvanje Bosne i Hercegovine. To je najviše zbog svijesti da su Hrvati u Bosni manjina i da će prilikom eventualne podjele Bosne i Hercegovine na nacionalne države oni izgubiti svoja imanja i domove. Zato su bili za jedinstvenu građansku Bosnu i Hercegovinu u kojoj će imati jednaka građanska prava. Veoma značajna činjenica je daje bosanskih Hrvata znatno više nego hercegovačkih. Zato je **Tuđman** imao velikih problema da u HDZ Bosne i Hercegovine instalira svoje ljude, "Hercegovce". Ovdje je riječ "Hercegovac" u navodnicima jer označava političku struju djelatnika BiH, a ne samo regionalnu pripadnost. Sjetimo se da su intervencijom iz Zagreba smijenjeni **Davorin Perinović**, **Stjepan Kljuić**, **dr. Miljenko Brkić** dok napokon nije na čelo HDZ-a BiH došao **Tuđmanov** čovjek, **Mate Boban**. Veoma interesantno je napomenuti da je **Davor Perinović** smijenjen kada je otkriveno da mu je djed s očeve strane bio pravoslavni pop. U jednom Perinovićevom intervjuu za *Globus* 1994. on ne krije daje

bio za očuvanje Jugoslavije. Čitajući taj intervju sjetio sam se nekih glasina iz vremena formiranja nacionalnih stranaka u BiH. Naime, pričalo se daje KOS (Kontra-obavještajna služba, kojom su dominirali Srbi) osnovao i **Izetbegovićevu** Stranku demokratske akcije (SDA) i Srpsku demokratsku stranku (SDS) i HDZ da bi ih mogao kontrolisati. Za razliku od **Perinovića**, u čije hrvatstvo se možda može i sumnjati, **Ključić i Brkić** su svojim djelima dokazali da su radili za dobrobit i Hrvatske i Hrvata u BiH.

Bošnjaci

U svojoj ogromnoj gladi za velikom i moćnom Srbijom Srbi su u ratovima širili svoje teritorije istrebljujući svoje komšije, a u periodima mira su pokušavali te komšije asimilirati u Srbe. U tom cilju su smislili teoriju po kojoj su Bošnjaci islamizirani Srbi. Strategija te teorije je da se Bošnjaci ubijede kako su oni biološki potomci Srba, dakle Srbi, ali su se zbog izdaje svojih predaka odvojili od Srba. Generacije Bošnjaka su u školama bivše Jugoslavije morale učiti napamet kako su za vrijeme "turske" vladavine njihovi preci, koji su bili Srbi, prelazili na islam; neki da bi dobili povlastice, a neki iz straha. Po toj teoriji samo najčasniji Srbi su ostajali vjerni "veri pradedov-skoj". U srpskoj mitologiji postoji izreka: "Poturči se plaho i lakomo." kojom su Srbi "objašnjavali" islamizaciju u "srpskim" zemljama. Takvim školovanjem su generacije mladih Bošnjaka bile izložene maltretiranju. Na časovima "Srpskog" jezika i "Istorije" učiteljice, najčešće žene oficira iz Srbije i Crne Gore na službi u Bosni i Hercegovini, "objašnjavale" su malim Bošnjacima kako su oni potomci najgorih izdajnika. Takvo školovanje je imalo za cilj da posramljeni mali Bošnjaci napuste svoj nacionalni identitet. Da bi im se olakšalo gubljenje identiteta, u periodu Socijalističke Federativne Republike Jugoslavije (SFRJ) izmišljena je nova etnička odrednica: Jugosloven. Svakome nacionalno svjesnom Bošnjaku bilo je jasno da je jugoslovenstvo samo sinonim za srpstvo i daje izmišljeno samo da bi asimilacija nesrpskih naroda u Srbe bila što bezbolnija i što uspješnija. Takvo asimilatorsko školstvo, koje je karakterisalo i Kraljevinu Srba, Hrvata i Slovenaca kao i SFRJ, dovelo je do gubljenja identiteta kod mnogih Bošnjaka. Poznato je da se književnik **Mesa Selimović** javno deklarirao kao Srbin. Mnogo više je bilo "muslimana" koji su se osjećali Srbima, a, za razliku od **Meše**, to nisu javno iskazivali. Interesantno je spomenuti da su se mnogi političari i gotovo svi vrhovni poglavari Islamske vjerske zajednice, reisi-ule-me, osjećali Srbima. Kako su upravo takvi "Muslimani" dolazili do najviših položaja? To se objašnjava činjenicom što su ih Srbi uočavali kao takve i potom im omogućavali da napreduju u službi i da dolaze na položaje gdje će predstavljati Muslimane, tj. Bošnjake. Mnoge takve "muslimane" opisuje **Alija Nametak** u knjizi "Sarajevski ne-krologij" izdanoj 1994. od *Globusa* i *Bošnjačkog* instituta u Zurichu. Najpoznatiji noviji primjer prevaspitanog "Bošnjaka" je filmski režiser **Emir Kusturica**. Krijući se iza jugoslovenstva Emir Kusturica se bez ostatka stavio na stranu četnika i tako najbolje dokazao da je jugoslovenstvo u etničkom smislu samo sinonim za srpstvo.

Veoma interesantno je napomenuti da se **Alija Izetbegović** deklarirao kao Srbin. Pred izbore 1990. su objavljeni dokumenti na kojima je **Alija Izetbegović** svojom rukom napisao da se smatra Srbinom. Poznato je da se **Alija Izetbegović** izjašnjavao kao Srbin i na popisu stanovništva 1961. To saznanje je moglo ugroziti Izetbegovićevu političku karijeru. Budući da su pred izbore 1990. Televizijom Sarajevo vladali velikosrbi, **Izetbegović** je dobio polusatnu emisiju na kojoj se pravdao za takvo svoje izjašnjavaње. Pravdao se da tada nije bila priznata muslimanska nacija pa se morao izjašnjavati kao Srbin. Međutim, to nije tačno. Mogao se, kao i ogromna većina Bošnjaka, pisati kao "neopredjeljen". Neki su iz šale, a neki iz raznih protesta pisali da su Eskimi, Marsovci, Kinezi, Japanci itd. Na kraju, mogao se izjašnjavati i kao Musliman. Ako bi se izjasno kao Musliman jedino što mu se moglo dogoditi je da službenik na dokumentu ostavi tu rubriku praznu ili da napiše "neopredjeljen". Ja sam se izjašnjavao kao Musliman, a živio sam u istoj državi kao i **Izetbegović**. Svi oni "Muslimani" koje ja znam da su se izjašnjavali kao Srbi činili su to iz afiniteta prema Srbima. S obzirom daje **Alija Izetbegović** bio dovoljno politički obrazovan, on se svjesno izjašnjavao kao Srbin. Oni koji nisu imali pojma o tim stvarima nisu razlikovali vjeru i naciju i izjašnjavali su se kao muslimani vjernici, (što je bilo dozvoljeno i što je njima bilo dovoljno,) nikada kao Srbi.

Kada sam već otvorio pitanje identiteta Bošnjaka ukratko ću reći nešto o tome. Za razliku od onih Južnih Slavena koji su po dolasku na Balkan u 7. stoljeću primili pravoslavlje, i onih koji su primili katoličanstvo, u Bosni je postojala i treća skupina. U Bosni je pustilo korijena "heretičko" učenje, tzv. Bosanska ili Bogumilska ili Kristi-janska crkva. Posebna crkva, posebna teritorija i odanost srednjovjekovnoj bosanskoj državi stvorili su srednjovjekovnu bošnjačku naciju. Bogumilsko učenje je izniklo iz protivvrječnosti jedinstva Boga s dogmom o svetom Trojstvu. Bogumili su čvrsto vjerovali u zagrobni život. Vjerovali su da ima jedan Bog i da je Bog u svom biću dobar, da nije izvor nesreće na zemlji, nego da je nesreća rezultat materijalnog svijeta, kojeg je stvorio đavo. Bogumili su vjerovali da smrt čovjeka oslobađa od materijalnog svijeta, svijeta zla, i uvodi ga u vječni svijet istine, koji je Božja kreacija. Bogumili kao i muslimani ne prihvataju dogmu o svetom Trojstvu, koja, po njima, narušava sliku jedinstva boga. Upravo zbog te sličnosti sa islamom bogumili su lahko i rado prihvatili islam, neki čak i prije dolaska Turaka u Bosnu. Prije prihvatanja islama bosanski bogumili su bili izloženi križarskim ratovima iz Ugarske i krstaškim ratovima iz Raške (Srbije) da bi se odrekli svoje bogumilske vjere. Kao posljedicu tih ratova imamo da su bosanski kraljevi formalno prihvatili katoličanstvo, da bi zaštitili narod i državu, mada je većina njihovih podanika ostala pod uticajem stare vjere. Akademik **Nedim Filipović** je u svojim naučnim radovima dokazao da su većina bosanskih muslimana potekli upravo od Bosanaca koji su bili tek jednu generaciju pokatoličeni bogumili. U periodu otomanske vladavine Bošnjaci su se, dok su u Bosni, izjašnjavali kao muslimani, da bi označili svoju različitost od okolnih kršćana, a izvan Bosne, deklarirali su se kao Bošnjaci, da bi označili svoju različitost od Turaka. Bošnjaci su početkom 18. vijeka čak i ratovali protiv Turaka za slobodu Bosne. Ustanak je vodio **Husein-kapetan Gradašćević**. Tada je Bosna kažnjena oduzimanjem četiri nahije s desne strane Drine, koje je turski sultan darovao **Obrenovićevoj** Srbiji za usluge u ratu protiv Bošnjaka. Tako se srpski san, da im granica bude na Drini, iskazan pjesmom "Marš na Drinu", time ostvario. Tada su Bošnjaci vojno porazili Turke na Kosovu polju, ali su ipak na kraju izgubili zbog izdaje. Interesantno je da su i tada posavski katolici bili odani svojoj zemlji Bosni do kraja. Interesantno je da su i tada neprijatelji Bošnjaka našli jednoga, tobože, muslimana, a uistinu Srbina, **Omer-Pašu Latasa**, da obračuna s bošnjaštvom zauvijek. Niži oficir u Austrijskoj vojsci, lički Srbin **Latas** je, tobože, primio islam, i sa zadovoljstvom temeljito pobio sve viđenije i pametnije Bošnjake. Bošnjačka vlastela i inteligencija je tada uništena, pa je i svijest o bošnjaštvu za duže vrijeme poklekla. Kao posljedicu takvih povijesnih okolnosti u Bosni i Hercegovini imamo katolike, pravoslavne i muslimane koji su se tek mnogo kasnije počeli nacionalno izjašnjavati kao Hrvati, Srbi i Bošnjaci. Dakle, istina je suprotna od onoga što su nas učili u jugoslovenskim školama; preci današnjih bosanskih Srba i Hrvata su pod pritiskom tuđina, krstaša i križara napustili svoju bogumilsku vjeru. Međutim, ta pitanja su od drugorazrednog značaja. Iz etnogeneza pojedinih etničkih grupa u Bosni i Hercegovini se ne smiju izvlačiti nikakvi zaključci o većem ili manjem pravu nekih naroda na Bosnu i Hercegovinu. Na Bosnu i Hercegovinu imaju jednako pravo svi građani koji u njoj žive i koji poštuju posljednji legalni Ustav i granice svoje domovine Republike Bosne i Hercegovine. (Daytonski Ustav je donesen kao posljedica genocida, mimo legalne procedure, pa ga Bosanci nisu dužni poštovati. O Daytonu će biti više riječi na kraju knjige.)

Dugo je Bošnjacima bilo osporavano njihovo nacionalno ime sljedećom argumentacijom: "Ne mogu samo Muslimani imati pravo da se zovu Bošnjaci. Ima i Srba i Hrvata koji žive u Bosni." Da bi se izbjegle ovakve zabune treba praviti razliku između riječi "Bošnjak" i "Bosanac". **Bosanac je oznaka za regionalnu pripadnost** kao stoje npr. Dalmatinac, Šumadinac, Sandžaklija, Hercegovac itd. i za državnost, kao stoje npr. Jugosloven, Čehoslovak, Amerikanac. **Bošnjak je oznaka za etničku pripadnost** kao što je i Srbin, Hrvat, Albanac itd. Dakle postojanje termina "Bošnjak" ne ometa ni Srbina ni Hrvata iz Bosne da za sebe kaže da je Bosanac.

Potpuno je besmisleno govoriti da su Muslimani "poturčeni" Srbi i Hrvati. Stanovništvo u Bosni je sve do kraja 19. vijeka imalo uglavnom **vjersku i regionalnu, a ne etničku (nacionalnu) svijest**. Do tada su se ljudi u Bosni uglavnom smatrali pravoslavnim, katolicima i muslimanima, a ne Srbima, Hrvatima i Bošnjacima. Osim te vjerske svijesti o sebi imali su i **regionalnu** svijest o pripadnosti

Hercegovini ili Bosni. U periodu austro-ugarske vladavine, tek iza 1878, pravoslavni Bosanci i Hercegovci su stekli srpsku nacionalnu svijest, katolici hrvatsku, a muslimani su se sjetili svog nacionalnog identiteta i imena Bošnjak i ljubavi prema svojoj državi Bosni tj. Bosni i Hercegovini. Međutim, ovo pravilo ima veoma mnogo izuzetaka. Poznati su primjeri katolika i pravoslavnih koji su se opredjeljivali kao Bošnjaci. Mnogo su češći primjeri muslimana koji su stekli srpsku i hrvatsku nacionalnu svijest. Bošnjaci su 1918. žrtvovali svoj nacionalni identitet i nacionalno ime Jugoslaviji. Za formalno priznanje svoje etničke osobnosti pod imenom Bosansko-hercegovački Muslimani ili, skraćeno, Bosanski Muslimani izborili su se tek 1970. zahvaljujući tadašnjim Bošnjacima komunistima kao što su bili **Džemal Bijedić, Hamdija Pozderac, dr. Fuad Muhić**. To je bila veoma suptilna politička borba u kojoj se nije smjelo ni malo pogriješiti. Značajnu su ulogu odigrali i teoretičari: **dr. Atif Purivatra, dr. Muhamed Hadžijahić, dr. Muhsin Rizvić, dr. Kasim Suljević**. Bošnjaci su povratili svoje nacionalno ime Bošnjak tek u ratu, u proljeće 1994. Značajne zasluge za to pripada **Aliji Isakoviću**, ratnom predsjedniku "bošnjačkog sabora".

Bošnjaci su prije rata bili najvitalnija etnička grupa u Bosni i Hercegovini, a poslije Albanaca i u Jugoslaviji. To je direktna posljedica njihove obespravljenosti u komunističkom režimu. Naime, za vrijeme komunizma, Srbima su bila otvorena sva vrata u državnim preduzećima. Srbin kojem bi dosadio težak život zemljoradnika silazio bi u grad. Tamo bi uvijek nalazio nekog "druga" Srbina koji bi mu nalazio neko zaposlenje. Tako su fabrike u bosanskim gradovima bile pune nepismenih stražara, portira ili skladištara, Srba koji su svoja imanja na planinama ostavili i sišli u državne stanove u gradu. Prilagođavajući se gradskom životu ostajali su na jednom ili dva djeteta. Mnogi od njih su, odvojeni od svog prirodnog ambijenta, propadali u piću. Srpska planinska sela su ostajala napuštena. S druge strane Bošnjaci nisu imali takve mogućnosti zapošljavanja. Tako se dogodilo da su Bošnjaci zemljoradnici ostajali na selima. Živeći ruralnim životom oni su imali dosta djece. Za razliku od srpskih sela u "muslimanskim" selima je cvjetao život. To je dovelo do znatno većeg nataliteta „Muslimana“ u odnosu na ostale u Jugoslaviji; 14 promila, dok su Hrvati imali priraštaj od 8, a Srbi od 7 promila. Jedino su Albanci imali veći natalitet. Bošnjaci su bili u prosjeku daleko najmlađi narod u BiH. U predratnim godinama u Bosni i Hercegovini broj rođenih bošnjačkih beba je već bio oko 2/3 od broja ukupno rođenih beba, iako su Bošnjaci činili samo 44.3% stanovništva. Dakle, Bosna i Hercegovina, ako se ne podijeli, će vremenom biti zemlja sa velikom većinom bošnjačkog stanovništva. To je jedan od razloga četničkoga genocida u Bosni i Hercegovini i njihovog insistiranja na podjeli Bosne i Hercegovine na etničke teritorije.

Bošnjaci iz gradova također nisu imali velikih mogućnosti zapošljavanja. Zato su se okrenuli "maloj privredi". ("Mala privreda" je bio komunistički izraz za privatne kompanije.) I Hrvati kao i Bošnjaci su se okrenuli "maloj privredi". Za početni kapital im je uglavnom poslužila uštedevina zaradena u Njemačkoj. Posljednjih 20 godina pred rat je privatni sektor doživljavao procvat, a socijalistički krah. Tako se dogodilo da su Bošnjaci i Hrvati i ekonomski postali vitalniji od Srba. To je drugi krupan razlog četničkog genocida. Srbi nisu mogli podnijeti da "Turci" i "ustaše" ponovo budu "parajlije". Znali su da vlada onaj ko ima pare. Nije slučajno da su kasnije u ratu ne meti četnika bili upravo oni Bošnjaci koji su bili uspješni u privatnom biznisu. Dakle, strateški interes Srba u Bosni i Hercegovini je da se ograde (Karadžić kaže "razgraniče") od znatno vitalnijih Bošnjaka. Zato svako onaj ko pristaje na to „razgraničenje“ radi u srpskom nacionalnom interesu.

S druge strane, budući da Bošnjaci žive tako raspoređeni da bi u svakoj etničkoj podjeli ostali razbacani u nekoliko nepovezanih enklava, podjela Bosne i Hercegovine bi značila siguran nestanak ovog naroda u skoroj budućnosti. Zato je smrtni neprijatelj Bošnjaka svako onaj ko dijeli Bosnu i Hercegovinu. Za Bošnjake ne postoji nikakav viši i značajniji cilj od jedinstvene Bosne i Hercegovine, jer je to pitanje života i smrti naroda. Zato se jedinstvo Bosne i Hercegovine ne može i ne smije trampiti za nekakvu ekonomsku pomoć, što se događa u "mirovnom procesu". Tražiti ekonomsku pomoć da bi se stavio potpis na podjelu Bosne i Hercegovine u bilo kojem pakovanju, je bio smrtni udarac i grijeh prema Bosni i Hercegovini i Bošnjacima. Egzistencijalne stvari za jedan narod kao što su suverenitet, teritorij i nacionalno dostojanstvo namaju cijene. Nikada čovjek na trguje sa svojim životom. Isto tako država ne može trgovati

svojim suverenitetom, teritorijem i nacionalnim dostojanstvom. Državnik nipošto ne smije dovesti u pitanje te svetine. Zato u svim državama na svijetu prilikom inauguracije predsjednik polaže zakletvu u kojoj se obavezuje da će i životom braniti ustav, suverenitet i granice domovine. Bosna nestaje iz jednog jedinog razloga: što je naš predsjednik izdao te postulate spoznate kroz hiljadugodišnje iskustvo o državi.

Glava 2

Bosna i Hercegovina u SFRJ

Bosna i Hercegovina prije "Afere Agrokomerc"

Amandmani iz 1974. na Ustav SFRJ bili su toliko značajni da se najčešće o njima govori kao o Ustavu iz 1974. Kao i u drugim republikama i u Bosni i Hercegovini ti amandmani su doveli do afirmacije republičke državnosti. Međutim, da državnost Bosne i Hercegovine ne bi ostala samo mrtvo slovo na papiru bosanski patrioti u tadašnjem rukovodstvu Republike vodili su dugogodišnju tešku političku borbu s velikosrpskim lobbvom u BiH. U tadašnjoj terminologiji velikosrpski lobbv je označavan riječju "unitaristi", dok je druga strana, borci za jačanje državnosti BiH, označavana etiketom "separatisti". U uslovima komunističkog "jednomylja" ta borba se vodila jednim ezopovskim jezikom tako da većina Bošnjaka, nije znala ocijeniti koje ko. Riječi "unitaristi" ili "separatisti" su se često upotrebljavale, ali samo uopšteno, nikada da okarakterišu konkretnu osobu. Među borcima za samostalnost Republike glavni protagonisti među Bošnjacima bili su **Džemal Bijedić, Hamdija Pozderac i dr. Fuad Muhić**, a među Hrvatima Branko **Mikulić i Hrvoje Ištuk**. Istaknutih ličnosti na drugoj strani nije bilo. Nije bilo ni potrebe. Svi kadrovi srpske nacionalnosti na svim nivoima su složno radili na "jačanju Jugoslavije". U konkretnoj realizaciji to je značilo zapošljavanje što više Srba u državne službe, vojsku, miliciju, univerzitete, škole, bolje firme itd. Srbi su zadržali kontrolu nad Jugoslo-venskom narodnom armijom (JNA) i Kontra-obavještajnom službom (KOS-om), kojima su apsolutno vladali u periodu unitarizma, tj. u periodu prije Ustava iz 1974. Početkom 1977. poginuo je **Džemal Bijedić** kada je bio na funkciji predsjednika Saveznog izvršnog vijeća (SIV), tj. Vlade SFRJ. "Nesretan slučaj" se dogodio u blizini Kreševa kod Sarajeva i nikad nije potpuno razjašnjen. Bošnjaci nikada nisu shvatili koliko su izgubili smrću **Džemala Bijedića**. Na svečanoj akademiji povodom četvrte godišnjice pogibije **Džemala Bijedića** prikazana su dva dokumentarna filma o njegovom "životu i djelu" nastavniciima Univerziteta u Mostaru koji je nosio njegovo ime. Jedan od tih filmova je bio o **Bijedićevim** diplomatskim putovanjima, a drugi je bio o njegovom predsjedničkom radu u SIV-u. U ovom drugom filmu je bilo nekoliko njegovih diskusija bez "lakirovke", tj. diskusija kakve se nikada nisu objavljivale na radiju i TV u to vrijeme. Tu se vidjelo s kakvim žarom i hrabrošću se suprotstavljao velikosrbima. Mada su se filmovi te vrste o drugim revolucionarima često ponavljali, meni je odmah bilo jasno da taj film više nikada neću vidjeti. Ispostavilo se da sam bio u pravu.

Ubrzo poslije pogibije **Džemala Bijedića** moćni srpski lobby u Bosni i Hercegovini pokušao se obračunati s **Hamdijom Pozdercem**. Sadašnji četnički vojvoda, a tadašnji profesor Fakulteta političkih nauka Univerziteta u Sarajevu, **dr. Vojislav Šešelj**, je uočio da je jedan student **Hamdije Pozderca** prepisao dijelove svoje disertacije, a da to **Pozderac** nije kaznio. Budući daje i student, **Branco Miljuš**, bio na veoma visokoj funkciji u SK BiH, od toga je napravljena velika afera sa ciljem skidanja s vlasti **Hamdije Pozderca**. Međutim, tada 1979. **Hamdija Pozderac** se uspio odbraniti, a **Šešelj** je morao napustiti Sarajevo. Na površinu je isplivalo šta stvarno tišti **Šešelja**; nacionalna afirmacija bosanskohercegovačkih Muslimana, kojima je nacionalna posebnost i formalno priznata 1970, i sve veća samostalnost Bosne i Hercegovine. **Šešelj** je upro prstom na "muslimanske nacionaliste u SK BiH" i kulturi. Nabrojaću neke od njih, jer to su bili pravi borci za bosansku državnost i bošnjački nacionalni identitet. Njihova svijetla imena su: **Hamdija Pozderac, Hasan Grabčano-vić, Muhsin Rizvić, Muhamed Hadžijahić, Atif Purivatra, Fuad Muhić** itd.

U proljeće 1983. uhapšena je u Sarajevu takozvana "grupa muslimanskih nacionalista". Suđenje je trajalo cijelo ljeto i kazne su bile drakonske. Među optuženima su bili **Alija Izetbegović, Omer Behmen, Hasan Čengić, Edhem Bičakčić i Džemaludin Latić**. Mene je tada zbunjivala činjenica da su

se u osudi tih Muslimana najjače angažovali **Hamdija Pozderac i Fuad Muhić**, ljudi koji su od **Šešelja** bili okarakterisani kao perjanice muslimanskog nacionalizma i koji su očigledno bili bosanski patrioti. Mnogi Bošnjaci su mislili da muslimanski komunisti sude muslimanske vjernike da bi se dodvorili moćnom srpskom lobby-ju u SK BiH. To je **Pozderca** odvojilo od mnogih Bošnjaka i učinilo ga veoma ranjivim. Ta ranjivost će doći do punog *izražaja* kod sljedećeg velikosrpskog pokušaja skidanja **Pozderčeve** garniture s vlasti, "Afere Agrokomerc". Velikosrpska propaganda, koja je tvrdila daje BiH "tamni vilajet" gdje se sudi svima koji drukčije misle, dobila je nove pristalice među Muslimanima poslije "Sarajevskog procesa". Oni koji su znali da je **Hamdija Pozderac** bosanski patriota protumačili su "Sarajevski proces" kao njegovo uklanjanje političkih amatera koji bi mogli pokvariti proces osamostaljivanja Bosne i Hercegovine. I ja sam tada imao to mišljenje. Niko tada nije sumnjao, pa ni ja, da bi mogli postojati neki Muslimani koji bi htjeli dijeliti Bosnu i Hercegovinu i da ih **Pozderčeva** vlast baš zato i sudi. Znalo se da je podjela Bosne i Hercegovine u srpskom interesu i niko nije ni pomislio da bi neki Muslimani, i to vjernici, mogli toliko ići Srbima na ruku. Niko tada nije obratio pažnju na činjenicu da je "Islamska deklaracija" **Alije Izetbegovića** izdana od beogradskog izdavača "Srpska reč", neskrivene četničke kuće i da je tada Šešelj organizirao peticije da se puste "muslimanski intelektualci". Na **Šešeljevu** inicijativu je i veoma uticajna grupa lijevo orijentisanih evropskih filozofa iz tzv. Korčulanske škole stala u zaštitu "islamskih intelektualaca". Niko tada nije obraćao pažnju daje **Izetbegović** tokom suđenja stalno ponavljao da on u "Islamskoj deklaraciji" ne misli na Bosnu i Hercegovinu nego na neku državu u kojoj bi muslimani bili oko 80% stanovništva. Tek kada je po povratku iz Geneve u jesen 1993., gdje je upravo bio potpisao **Tuđman -Miloševićev** plan unije "tri Bosne", **Alija Izetbegović** izjavio da će muslimani dobiti državu u kojoj će sačinjavati oko 80% stanovništva, postalo je jasno o kojoj je državi riječ u "Islamskoj deklaraciji". Postalo je jasno da je **Alija Izetbegović** oduvijek želio i radio na podjeli Bosne i Hercegovine. Postalo je jasno i zastoje **Pozderac** sudio, a Šešelj podržavao **Izetbegovića**. Razbijanje Bosne i Hercegovine radi formiranje male "muslimanske" državice je u najboljem velikosrpskom interesu. U svemu tome **Pozderac** je napravio jednu veliku grešku. Misleći daje uklonio **Izetbegovića** iz političkog života, smještajući ga na dugogodišnju robiju (14 godina), on se nije potrudio da Bošnjacima objasni ko je stvarno **Alija Izetbegović** i da **Izetbegović** pogoduje velikosrbima jer želi da dijeli Bosnu. To će kasnije, kada pomoću "Afere Agrokomerc" velikosrbi uklone **Pozderčevu** garnituru i **Izetbegovića** prije vremena puste iz zatvora, omogućiti **Izetbegoviću** da s oreolom antikomuniste i Muslimana, žrtve komunizma, stane na čelo Muslimana i počne stvaranje svoje državice, "Male Bosne" u odsudnom trenutku bosanske istorije. Ništa mu ne smeta što se usput formira i srpska država na račun Bosne i Hercegovine, tzv. Republika Srpska kojoj je 8. septembra 1995. u Genevi tandem Izetbegović-Saćirbej dao i naše priznanje.

Da se vratimo "Sarajevskom procesu" iz 1983. U spisima tog suđenja nalaze se nepobitni dokazi da su **Izetbegovića** sudili borci za samostalnost BiH ili, kako on kaže, oni koji imaju "**uskogruda i lokalistička gledanja**" (naglasio M.B.). Evo citata iz završne riječi **Alije Izetbegovića** od 16. avgusta 1983. na "Sarajevskom procesu". Citiram:

"Na kraju želim da kažem da nisam učinio nikakvu štetu Jugoslaviji. Tu štetu učinili su oni koji su inicirali ovaj proces. Uskogruda i lokalistička gledanja nanijela su već do sada krupne štete ovoj zemlji. To se dogodilo i u slučaju ovog procesa. Njega su mogli pokrenuti samo ljudi čiji horizonti ne sežu dalje od atara ovog grada.

Kada je riječ o Jugoslaviji, mogu samo reći da sam je volio kao što se voli svoja zemlja. Volio sam to ime Jugoslavija. Volio sam njen lik na karti."

Sjetimo se unitarističke, tj. velikosrpske terminologije iz onoga vremena, kada se sipalo drvlje i kamenje na "uskogruda lokalistička gledanja koja ne vide dalje od svoga atara i koja razbijaju Jugoslaviju". Ovakvih unitarističkih parola ne bi se postidio ni **Milošević**.

Usput da napravim jednu digresiju. Vidimo da su ovakve parole bile u opticaju među Srbima mnogo prije **Miloševićevog** dolaska na vlast. Ovim parolama je Srbe naoružao **dr. Nenad Kecmanović**, jedan od najlukavijih velikosrpskih političara u Jugoslaviji. Naime, još prije **Titove** smrti **dr. Nenad Kecmanović** je počeo svake nedjelje u *MIN-u* pisati članke u kojima se obračunavao s tadašnjim Ustavom Jugoslavije. U toj seriji članaka, koji su godinama izlazili, on je uveo tadašnju velikosrpsku terminologiju. Sjetimo se nekih **Kecmanovićevih** izraza kao što su npr. "nacionalne oligarhije" (za republičke organe vlasti), "autarkične ekonomije" (za republičke privrede), "uskogruda lokalistička gledanja" (za republičke ili nacionalne interese), "svoj atar" (za svoju Republiku) itd. Tim člancima je **dr. Nenad Kecmanović** postao jedan od najznačajnijih ljudi u nacionalnom buđenju Srba, koje je, kao i uvijek, završilo u genocidu nad susjedima, Albancima, Hrvatima i Bošnjacima. Dakle, nije tačna tvrdnja da je **Milošević** zaveo Srbe. Tačna je obrnuta tvrdnja; da su Srbi, koji su znatno ranije bili nacionalno probuđeni, izabrali vladara kakvog su i željeli.

Interesantno je spomenuti da je **dr. Nenad Kecmanović** zaposlio **dr. Vojislava Šešelja** na Fakultet političkih nauka u Sarajevu i da gaje kao dekan štitio prilikom **Šešeljevog** napada na rukovodstvo BiH.

Koliko su **Alija Izetbegović** i njegova grupa bili značajni u velikosrpskom projektu postaje jasno kada se sagleda koliko su se akademici Srpske akademije nauka i umetnosti trudili oko **Izetbegovićeve** grupe dok su ovi bili u zatvoru. Navedimo samo dva primjera te brige za "muslimanske intelektualce", kako ih srpski akademici nazivaju.

Primjer 1. U knjizi koju je 1987. izdao Bosanski institut (kasnije Bošnjački institut) o Sarajevskom procesu (1983.) **Aliji Izetbegoviću, Džemalu Laticu** i ostalima iz njihove grupe, na stranicama 271 i 272 nalazi se cijelo pismo/peticija kojega su članovi "Srpske akademije nauka i umetnosti" (SANU) uputili Predsjedništvima SFRJ i SR BiH. Pismo (naslovljeno "Predstavka") se sastoji od dvije stranice teksta u kojem Akademici SANU-a traže hitno pomilovanje (oslobađanje iz zatvora) **svih** osuđenih na Sarajevskom procesu 1983. Koliko važnu ulogu u projektu SANU-a ima **Izetbegović** i njegova grupa najbolje se vidi iz činjenice daje na **prvom** sastanku SANU-a poslije usvajanja "Memoranduma" stavljena na dnevni red "Predstavka" kojom se traži puštanje iz zatvora **Izetbegovićeve** grupe.

U "Predstavci" SANU-a iz 1986. godine, između ostalog se kaže, citiram:

"Ono stoje učinjeno Sarajevskim procesom ne može se povući. Ali, dalje patnje i stradanja **Džemala Latica** mogu se odmah prekinuti. Predlažemo vam da aktom o pomilovanju odmah obustavite dalje izdržavanje kazne i pustite na slobodu **Džemala Latica**."

Činjenice koje smo naveli da bismo ilustrovali sudbinu **Džemala Latica** bacaju neotklonjivu senku na čitav Sarajevski proces i dovo- de u najozbiljniju sumnju opravdanost i zakonitost kažnjavanje **svih okrivljenjih**. (naglasio B.M.) Zato vam predlažemo da pomilujete sve **osuđene** u Sarajevu i tako omogućite puštanje na slobodu onih koji se još uvek nalaze na izdržavanju kazne zatvora."

U Beogradu 6. juna 1986. godine

Odbor za obranu slobode misli i izražavanja:

akademik Matija Bečković

akademik prof. dr. Dimitrije Bogdanović

dr. Košta Čavoški

Dobrica Ćosić

prof. dr. Andrija Gams

dr Ivan Janković

prof. dr. Neca Jovanov
akademik prof. dr. Mihajlo Marković
akademik Dragoslav Mihajlović
Borislav Mihajlović - Mihiz
akademik prof. dr. Nikola Milošević
Tanasije Mladenović
akademik dr. Gojko Nikoliš
akademik prof. dr. Predrag Palavestra
akademik Miša Popović
akademik prof. dr. Radovan Samardžić
akademik Mladen Srbinović
akademik prof. dr. Dragoslav Srejšević
akademik prof. dr. Ljubomir Tadić

U ime Odbora

Ljubomir Tadić

Kraj citata.

Primjer 2. Sarajevska nedjeljna revija "Ljiljan" 18. maja 1998. intervjuira generala **Halida Čengića**, zvanog **Hadžija**, predratnog mlinara iz Ustikolne kod Foče, a tokom rata glavnog logističara Armije BiH. Čengić na sljedeći način opisuje sastanak ostatka Izetbegovićeve grupe sa srpskim akademikima dok je Izetbegović bio u zatvoru. Citiram:

"Novinar **Mustafa Borović**: Dvije godine poslije toga (**Izetbegovićevog** hapšenja, M.B) sreli ste se sa **Dobricom Čosićem** i drugim akademikima SANU-a. Možete li nam to pobliže objasniti? Ko je sve bio sa vama u grupi?"

Čengić: U društvu smo bili ja, **Mustafa Spahić**, **Džemaludin Latić** (već su bili izašli iz zatvora), gospođa **Lejla Akšamija**, kćerka gospodina **Izetbegovića**, i **Azijada**, supruga I **smeta Kasumagića** (koji je još bio u zatvoru s **Izetbegovićem**, M.B.). Akademik **Ljuba Tadić** nas je odveo u Beogradu u neki poznati restoran u šumi na Košutnjaku na ručak, jer tamo služe janjetinu. Tamo smo ostali i razgovarali oko tri sata. Kasnije smo shvatili da je to bila neka "**srpsko-muslimanska Jalta**".

Borović: O čemu ste razgovarali?"

Čengić: O svemu. Moram istaći da su se naši domaćini dobro potrudili. Napravili su takav raspored za stolom da pojedinačno svaki od nas sjedi do jednog od akademika, da može dobro razgovarati. Ja sam sjedio do **dr. Božidara Jakšića** i **dr. Koste Čavoškog**. **Do Koste** je sjedio akademik **Tadić**, pa do njega **Džemal**, pa onda **Mustafa**, pa akademik **Dobrica Čosić**, pa **Lejla** i **Azijada**...." Kraj citata.

Srpski akademici su poklonili toliku pažnju nepismenom mlinaru iz Ustikolne **Čengiću**, seoskom hodži **Spahiću**, anonimnom pjesniku **Laticu**, kojemu su srpske novine objavile prve pjesme da bi ga mogli poturati kao "islamskog intelektualca", i dvjema domaćicama **Lejli** i **Azijadi**, ne da bi se jela janjetina u njihovom cijenjenom društvu, nego da bi se dijelila Bosna? Uostalom, **Hadžija** je to tako i okarakterisao nazivajući taj sastanak "srpsko-muslimanska Jalta".

"Afera Agrokomerc"

"Afera Agrokomerc" je pokrenuta 1988. kada je ustanovljeno izdavanje velikih iznosa mjenica bez pokrića od strane Agrokomerca iz Velike Kladuše. Činjenica da je direktora Agrokomerca **Fikreta Abdića** na tu funkciju doveo **Makija Pozderac** iskorištena je od protagonista "antibirokratske revolucije" u BiH da se ukloni **Pozderčeva** garnitura iz rukovodstvu BiH. Za obračun s bosanskim patriotima iskorišteni su članovi BiH birokratije koji su nosili muslimanska imena i tobože zastupali Muslimane, a koji međutim uopšte nisu marili za narod iz kojeg potiču. Njihova domovina je bila Jugoslavija, a njihov jedini pokretač u životu lični interes. To su ljudi koji se ne opredjeljuju dok ne vide ko će pobijediti, a kada se jednom opredijele, kao i svi lešinari, oni dokrajčavaju žrtvu. **Hamdija Pozderac** je napravio odsudnu grešku kada je dao ostavku na svoju buduću funkciju predsjednika Ustavne komisije SFRJ. On je znao da ta njegova funkcija tišti velikosrbe koji su pokušavali promjenom Ustava vratiti unitarizam u Jugoslaviju. Mislio je da će odustajanjem od te funkcije biti pušten na miru. Međutim, time je pokazao slabost koja je sve one lešinare s muslimanskim imenima, a jugoslovenskim srcem u grudima, okrenula protiv njega i njegove garniture. Obično se čovjek ne sjeća takvih beznačajnih ljudi pa sam i ja zapamtio samo trojicu: **Nijaz i Raif Dizdarević i Seid Maglajlija**. S druge strane, **Hamdija Pozderac, Munir Mesihović, Ferhad Kotorić, Avdo Čampara, Hakija Pozderac, Sadi Čemalović, Jole Musa i Fikret Abdić** samo su neka od imena smijenjenih s visokih funkcija u BiH u tim vremenima "Agrokomerca" i "antibirokratske revolucije". Tada su se sjajno ponijeli neki mlađi, dobro obrazovani bošnjački političari kao što su **dr. Fuad Muhić, Muhamed Abadžić, Nijaz Skenderagić, Fatima Zubović**, i javni tužilac sa "**Sarajevskog procesa**" **Edina Rešidović**. Interesantno je spomenuti da su svi oni, osim **Skenderagića i Rešidovićeve**, kasnije ponudili svoju saradnju **Izetbegovićevoj** Stranci demokratske akcije (SDA). Oni to nisu učinili iz karijerističkih razloga, nego zato što su vidjeli kakva se opasnost nadvila nad Bošnjake i Bosnu i Hercegovinu. Da su bili karijeristi oni bi u "Aferi Agrokomerc" stali uz **Milana Uzelca, Savu Čečura**, podlog **Miroslava Jančića, Milanka Renovicu** i ostale protagoniste "antibirokratske revolucije" kao što su to učinili **Dizdarevići i Maglajlija**. Za razliku od SDS-a i HDZ-a koje su objeručke prihvatile sve bivše komuniste iz svojih nacija, SDA nije prihvatila sviju, nego oprezno samo neke, prema kriteriju kojeg je kasnije na 2. kongresu SDA početkom 1994. okarakterisao **Izetbegović** izjavom: "Birati poštene, radije nego sposobne". Kad pogledate ponašanje njegovih saradnika kao što su npr. **dr. Kasim Trnka, Džemaludin Latić, Edhem Bičakčić, Kemo Muftić** itd. onda vam je jasno da u praksi ono "poštene" znači "apsolutno poslušni".

Poslije "Aferi Agrokomerc" stvari su se odvijale veoma brzo. Promijenjen je Ustav BiH da bi se mogli održati slobodni izbori. Glatko su pušteni **Alija Izetbegović** i njegovi sljedbenici iz zatvora. O tome mi je pričao **Adil Zulfikarpašić**. **Zulfikarpašić** svjedoči: "Dva dana po **Izetbegovićevom** puštanju iz zatvora on se našao u Zürichu kod mene. Ja sam znao da su mu prilikom presude 1983. oduzeta i građanska prava i da se građanska prava ne mogu vratiti bez novoga procesa. Upitao sam **Izetbegovića** kako je mogao dobiti pasoš tako brzo dok mu još ni građanska prava nisu vraćena? On je samo odgovorio: "Eto, dali mi." Kada se znaju prilike u tadašnjoj BiH i kada se zna ko je i kome mogao tako izdati pasoš SFRJ name će se pitanja: "Ko je **Alija Izetbegović**?" Zašto bi velikosrbi olakšavali **Izetbegoviću** stvaranje muslimanske stranke? Naše sumnje se pojačavaju kada se sjetimo **Karadžićeve** izjave pred izbore: "Ako bude izabran **Duraković**, biće rat, a ako bude izabran **Izetbegović**, dogovorićemo se." Danas poslije **Izetbegovićevih** potpisa na sve "mirovne planove" kojima se legalizuju četnička osvajanja po Bosni i Hercegovini postaje jasno da je **Karadžiću** trebao **Izetbegović** upravo da bi mogao uspješnije ratovati, tj. da bi imao nekoga u surotnom taboru ko će mu svojim potpisima legalizovati opljačkano. Postaje jasna i predizborna hajka na **dr. Nijazu Durakovića** iz partijskih organizacija Saveza komunista iz većinskih srpskih dijelova Bosanske Krajine. Dakle, po svaku cijenu su se morali ukloniti iz vlasti Bošnjaci koji bi mogli parirati velikosrbima i dovesti **Izetbegović** na čelo Muslimana.

Stranka demokratske akcije – SDA

Izetbegovićeva SDA je inicirana 27. marta 1990. To je stvarno bilo iznenađenje. Po tadašnjim zakonima svaki učesnik tog skupa je mogao dobiti do 10 godina zatvora. Osim toga, za veliku većinu Bošnjaka odraslih u "bratstvu i jedinstvu" nacionalni osjećaji su bili tabu tema. Za razliku od Srba Bošnjaci nikada nisu kolektivno ispoljavali svoja nacionalna osjećanja. Čak su i Srbi u Bosni i Hercegovini bili suzdržani u javnom srbovanju. Zato je bilo zaista nevjerojatno vidjeti četrdeset Muslimana i Muslimanki kako sjede pred TV kamerama kao dokaz da su Muslimani prvi krenuli u nacionalno podvajanje u Bosni i Hercegovini. To je bio veliki propagandni poen u korist četnika. Od tog trenutka je uslijedio niz doista neobičnih događaja. Mada još nekoliko mjeseci SDA nije bila registrovana, gotovo ni u jednom mjestu njeni skupovi nisu bili zabranjeni. U najljepšoj sali Holiday Inn-a u Sarajevu održana je Osnivačka skupština 9. juna 1990. "**Alijini**" ljudi su slobodno nosali zelene zastave i po istočnoj Hercegovini, Majeveci, Grmeču i po mnogim drugim većinskim srpskim krajevima gdje su vijekovima Muslimane maltretirali i čak ubijali i za manje "griehove". Tada su se Bošnjaci zbog toga divili Izetbegoviću i smatrali ga čovjekom nadnaravnih sposobnosti, kada je uspio nešto tako. Sada je jasno da su kreatori "antibirokratske revolucije" pustili **Izetbegovića** i njegove ljude da se razmašu i na taj način stave na čelo Bošnjaka. Danas je jasno daje **Izetbegović** imao podršku SANU-a i ostalih velikosrba zbog toga stoje radio na njihovom projektu podjele Bosne. Da smo bili malo pametniji to smo mogli i tada shvatiti. Naime, u "Islamskoj deklaraciji" **Izetbegović** je napisao da je Pakistan "naša" generalna proba. Time je prvi dao do znanja da on pristaje na ideje razmjene stanovništva u cilju podjele BiH. Te ideje su velikosrbi tek pred izbore 1990. počeli javno iznositi.

Moj prvi susret s **Izetbegovićem** dogodio se nekoliko dana uoči Referenduma o nezavisnosti BiH, dakle krajem februara 1992. To je bilo na sastanku u amfiteatru opštine "Stari grad" u Sarajevu. Sastanak je sazvan sa jednom tačkom dnevnog reda: "Pripreme za Referendum". Na sastanak su bili pozvani predsjednik i sekretar SDA iz svake opštine u BiH. Ja sam kao predsjednik Komisije za odnose sa javnošću SDA Tuzle otišao na taj sastanak umjesto predsjednika **dr. Saliha Kulenovića**, koji je imao neku drugu obavezu u to vrijeme. Na sastanku je bila tadašnja "krema" SDA stranke. Ono zbog čega je sastanak sazvan bilo je na brzinu, rutinski obavljeno. Taj dio posla su obavili dosta dobri organizatori **Hasan Čengić** i **Amila Omersoftić**. Nije bilo planirano da se **Alija Izetbegović** pojavi. Svi smo bili prijatno iznenađeni kada smo obaviješteni da bi predsjednik **Izetbegović** želio da se sa nama sastane. Sa njim je došao i **dr. Ejup Ganić**. Tada nam se **Izetbegović** obratio otprilike riječima: "Možda će se od nas tražiti da pregovaramo o unutrašnjoj podjeli Bosne i Hercegovine na etničke kantone. More bit' da to nije ni tako loše da se definiše daje muslimansko ono gdje su Muslimani većina. To ne znači da bi se vršila preseljenja stanovništva. Samo bi se kantoni u kojim su Muslimani većina nazivali muslimanskim, kantoni gdje su Srbi većina srpskim, a tamo gdje su Hrvati većina bili bi hrvatski kantoni. Ja bih volio da čujem vaše mišljenje o tome." Delegati su se javljali jedan po jedan i bilo je jasno da velika većina delegata smatra potpuno neprihvatljivom bilo kakvu podjelu BiH. Najjasniji je bio delegat SDA Gacka, mislim da se zvao **Bajro Greljo** koji je rekao: "Nemojmo se zavaravati. Ako bi Gacko bilo nazvano srpskom opštinom, ni jedan musliman tamo ne bi mogao ostati." Jedini koji je podržao **Izetbegovićevu** ideju bio je delegat SDA Grača-nice. Možda zato što su u Gračanici Bošnjaci bili preko 80% stanovništva. I ja sam dobio riječ. Rekao sam da se nikako po Bosni i Hercegovini ne smiju nacrtati nacionalne granice. Ako se to uradi Bosna i Hercegovina će se kad tad raspasti po tim granicama kao što se i Jugoslavija raspala. Na te moje riječi okrenuo mi se **dr. Ejup Ganić** i vidno odobravao klimajući glavom. Tada sam ja povjerovao da je **dr. Ganić** patriota i dugo nisam posumnjao u njega. Kasnije sam saznao pod kakvim je okolnostima **dr. Ganić** došao u Sarajevo. Naime, on je u Sarajevo došao da na čelu Vojnoga instituta u Vogošći zamijeni penzionisanog komandanta KOS-a **Obradovića**. Zna se da je na takvo mjesto mogao doći jedino čovjek od najvećeg obavještajnog povjerenja. Kada je počeo višepartijski sistem u BiH, KOS i JNA su formirali stranku Jugoslovena i propagirali je među Bošnjacima. Na čelo stranke Jugoslovena je bio postavljen **dr. Ejub Ganić**. Međutim, kada ta stranka nije uspjela pustiti korijena među Bošnjacima, **Ganić** se prebacuje u SDA, da se nađe **Izetbegoviću** pri ruci.

Vratimo se gore pomenutom sastanku u prostorijama opštine Stari grad s **Izetbegovićem i Ganićem**. Na kraju sastanka kada je shvatio da ne može dobiti saglasnost za podjelu BiH, mada je iznenadio delegate, **Alija Izetbegović** je iskoristio mentalitet malih ljudi koji su svugdje većina i koji ne žele da se žestoko konfrontiraju s autoritetima i od delegata dobio pristanak da pregovara. Ipak su delegati smogli snage da **Izetbegović** nametnu uslov "**da pregovara, ali da se ništa ne dogovori**". Dobio je pristanak da pregovara da bi kupio vrijeme. Mada se meni ni ti pregovori nisu sviđali oni su se mogli opravdavati činjenicom da smo mi bili nenaoružani u poređe-nju s JNA pa je svaki dan odgađanja rata koristio Bošnjacima da se bolje organizuju i naoružaju. Osim toga, **Karadžićevi** Srbi i **Bobanovi** Hrvati tada još nisu bili počinili zločine prema Bošnjacima pa ti pregovori nisu bili nedostojanstveni.

Prvi kongres SDA

Za Prvi kongres SDA dobio sam pozivnicu od **ing. Amile Omersoftić**, tadašnjeg člana Glavnog odbora SDA, a kasnije ratne direktorice Radio televizije BiH. Ona je ranije pokušala da organizuje jednu akciju povezivanja bošnjačkih intelektualaca sa SDA. Akciju primanja novih intelektualaca u SDA zaustavio je sam **Izetbegović** dajući kadrovsku politiku tada u ruke hodže **Hasana Čengića**, inače sina ranije pomenutog mlinara - generala **Halida Čengića**. **Amila** se nije mogla tako lahko pomiriti s odbacivanjem intelektualaca u ključnom momentu bošnjačke istorije. Zato je poslala pozivnice za 1. kongres. SDA i mnogim intelektualcima koji nisu bili formalno u SDA, vjerovatno nadajući se da će se neki od njih nametnuti stranci.

Svi će pamtili taj kongres po borbi za vlast između **Izetbegovića i Abdića**. Ja sam tada vidio da **Abdić** nije baš jako spretan političar. **Izetbegović** gaje nadigrao kao malo dijete. **Abdić** nije shvatao kad je dosta nego je nastavljao sve dok svima nije dosadio i potpuno srozao svoj ugled u SDA.

Ja sam uzeo učešće u radu Komisije za ekonomska pitanja. Naime, tada su Slovenija i Hrvatska već bile uvele svoj novac pa su imale ogromne količine nepotrebnih jugoslovenskih dinara. Osim toga, u Beogradu su štampane ogromne količine dinara. Svi ti bezvrijedni dinari su trošeni u BiH za kupovinu njemačkih maraka i bezbrojnih roba proizvedenih u Bosni i Hercegovini. To je bila nečuvena legalna pljačka Bosne i Hercegovine. Ja sam odlučio da na Kongresu SDA pokrenem to pitanje. Na papiru kojim sam se prijavio za diskusiju u pomenutoj komisiji napisao sam svoje ime i temu. Predsjednik Komisije je bio ministar za privredu u Vladi BiH, **dr. Rešad Bektić**, a potpredsjednik **dr. Hasan Muratović**, kasnije u ratu poznat kao ministar Vlade BiH za odnose s UNPROFOR-om. Budući da sam sjedio u prvom redu primijetio sam da je **dr. Muratović**, kada je vidio temu koju želim da otvorim, stavio moj prijavni listić na vrh. Međutim, kada je predsjednik komisije **Bektić** pogledao moj prijavni listić i kada je trebalo da me prozove da govorim, vidjevši temu, on me krišom preskočio i stavio moju prijavu na dno. Ja sam se naljutio i napravio incident. Poslije sam dobio mogućnost da govorim. U tom trenutku zadržavanje dinara u BiH je bio strateški srpski interes i kao **Bektić** mogao se ponašati samo čovjek koji radi za srpsku stvar. Tog dana sam gledao na TV dnevniku da su delegati i na drugim komisijama tražili uvođenje BiH novca. Da sam bio u pravu i daje to bilo ključno pitanje za Bosnu i Hercegovinu dokazuje činjenica da su upravo zahtjevi delegata za BiH novcem dobili udarna mjesta u svim sredstvima informisanja. Međutim, **Izetbegović** se nije osvrtao na to. BiH novac je uveden mnogo kasnije, tek u ratu. Tada sam mislio da **Izetbegović** nije svjestan važnosti vlastitog novca za nezavisnu državu. Međutim, iz nekih **Izetbegovićevih** izjava se vidjelo da je veoma oštrouman, pa sebi nisam mogao objasniti kako on ne shvata neophodnost uvođenja BiH novca. To me je zbunjivalo, ali, priznajem, nisam tada posumnjao da i sam **Izetbegović** radi protiv BiH i da zato u SDA ima mjesta i za ljude kao **Bektić**.

Glava 3

Kako je umrla Jugoslavija

Federacija

Jugoslavija je bila federacija 6 država: Slovenije, Hrvatske, Bosne i Hercegovine, Srbije, Crne Gore i Makedonije. Republike su ovdje nabrojane u poretku od sjeverozapada ka jugoistoku. Najveća republika Srbija je sadržavala i dvije pokrajine. Te pokrajine je Srbija dobila kao nagradu za savezništvo s Engleskom i Francuskom u 1. svjetskom ratu 1914 -1918. Pokrajine su ustanovljene po istorijskom i nacionalnom principu. Sjeverna pokrajina Vojvodina je imala dosta katolika: Mađara, Hrvata, Čeha, Slovaka, Nijemaca. Srbi su najbrojniji narod u Vojvodini zahvaljujući genocidu nad ostalim Vojvodanima u 2. svjetskom ratu i asimilaciji poslije tog rata. Etničku kartu Vojvodine je značajno promijenila i organizirana kolonizacija Srba iz siromašnih krajeva bivše Jugoslavije. U južnoj pokrajini Kosovu Albanci su činili oko 80% stanovništva. Svaka republika i pokrajina je imala Predsjedništvo, Vladu (Republičko izvršno vijeće) i Skupštinu. Osim toga svaka republika i pokrajina je imala samostalno sudstvo, policiju, školstvo, poštu, željeznice.

Jugoslovenska narodna armija i Teritorijalna odbrana

Nisu daleko od istine oni koji kažu da od svih federalnih institucija jedino Jugoslovenska narodna armija (JNA) nije bila "federali-zirana", tj. razbijena na republičke armije. Osim JNA postojala je još jedna vojna formacija, Teritorijalna odbrana (TO). Svaka republika je imala kontrolu nad svojim dijelom Teritorijalne odbrane. Budući da je Teritorijalna odbrana bila i naoružana vlastitim oružjem možemo slobodno reći daje to bila republička vojska u svakoj republici. To oružje su kupile opštine i lokalne kompanije. Pomoću Teritorijalne odbrane je ostvarena **Titova i Kardeljeva** koncepcija opštenarodne odbrane, tj. naoružanog naroda. Mada su **Tito i Kardelj** obrazlagali koncepciju naoružanog naroda strahom od vanjskog neprijatelja, bilo je jasno da je jedina realna opasnost u Jugoslaviji bila srpska hegemonija i JNA, i da je naoružani narod trebao odvratiti JNA od nametanja srpske hegemonije u Jugoslaviji. Ta koncepcija se pokazala potpuno uspješnom u Sloveniji, a potpuno neuspješnom u Bosni i Hercegovini. Naime, **Alija Izetbegović** nije pružio nikakav otpor razoružavanju Teritorijalne odbrane BiH. Tako se dogodilo da su Bošnjaci predali svoje oružje JNA uoči i u toku četničkog pokolja nad njima. Sjetimo se npr. kako su četnici neometano odvezli 50-ak kamiona oružja TO Stari grad Sarajevo na samom početku rata.

Mada je komandovanje u JNA bilo centralizirano na nivou Jugoslavije, regrutacija je bila na nivou opština. To znači da su regrutni spiskovi bili u nadležnosti opština. To je bila izvanredno značajna činjenica za sudbinu Jugoslavije. Naime, za vrijeme rata u Hrvatskoj, Makedonija je iskoristila svoje ustavno pravo i donijela uredbu da opštine sklone (čitaj: sakriju) od JNA opštinske vojne evidencije, tj. regrutne (novačke) spiskove. Tako je **Kiro Gligorov** onemogućio regrutaciju makedonskih mladića i njihovo slanje u rat u Hrvatsku. Vlast **Alije Izetbegovića** nije htjela to isto učiniti u BiH. Ja se sjećam da su se u Tuzli intelektualci Kulturnog društva Muslimana "Preporod" sastali i tražili od SDA Tuzle da stupe u kontakt s **Izetbegovićem** kako bi od njega tražili da uradi isto što i **Kiro Gligorov**. Ja lično sam otišao u prostorije SDA Tuzle i zajedno sa sekretarom SDA Tuzle stupio u kontakt s **Osmanom Brkom**, koji je odmah prenio zahtjev Tuzlaka **Izetbegoviću**. **Izetbegović** se te večeri pojavio na TV dnevniku. Umjesto da iskoristi ustavno pravo i skloni regrutne spiskove izvan domašaja JNA, on je samo rekao na tom TV dnevniku: "Neki mi javljaju da JNA vrši mobilizaciju Muslimana radi slanja na ratišta u Hrvatsku. Ja Muslimanima poručujem: Ja svoga sina ne bih poslao na odsluženje vojnoga roka u JNA". To je bila još jedna izdaja Ustava Bosne i Hercegovine. On je trebao iskoristiti Ustav Bosne i Hercegovine i, kao i Makedonija, skloniti od JNA

regrutne spiskove. Tada je JNA iskoristila činjenicu da te vojne evidencije nisu sklonjene i munjevitom akcijom došla u posjed regrutnih spiskova i po njima provodila regrutaciju Bosanaca i Hercegovaca. Svaki mladić iz BiH kojeg je JNA od tada pa nadalje mobilisala ide na dušu **Izetbegoviću**. Ponegdje su spontanom akcijom naroda vojne evidencije zaštićene od JNA. Sjećamo se grandioznog mitinga u Bratuncu kojim je spriječena JNA da uzme regrutne spiskove iz opštine. Posramljena JNA se tada povukla, ali je ponovo došla u aprilu 1992. i osvetnički masakrirali "mitingaše". Poznata su mjesta nečuvenih srpskih zvjerstava fiskulturna sala i stadion u Bratuncu. I u Tuzli su žene pokušale spriječiti odnošenje regrutnih spiskova. Hrabro se opirao i načelnik vojnog odsjeka **Mehmed Žilić**. Tek kada su vojnici JNA uperili revolvere u **Žilica** on je predao vojne evidencije. Usljedile su mnogobrojne racije Bošnjaka, naročito vozača, koji su silom odvođeni u Hrvatsku, umjesto da ih je njihova država zaštitila koristeći svoje ustavno pravo da skloni regrutne spiskove od JNA.

Tek kada je JNA došla u posjed regrutnih spiskova Bosne i Hercegovine, iz centrale SDA, tj. od **Alije Izetbegovića**, stiže direktiva u opštinske filijale SDA stranke da se organizuju protestni mitinzi. Jasno je da ti protestni mitinzi nisu imali nikakva efekta osim da pokažu kako je **Izetbegović** "ljut" zbog uzimanja tih spiskova i narušavanja ustavnih prava Bosne i Hercegovine. Nama koji smo znali da **Izetbegović** nije htio efikasno zaštititi regrutne spiskove bilo je jasno da mitinzima **Izetbegović** baca prašinu Bosancima u oči da bi sakrio još jednu svoju "grešku". Ni tada nisam posumnjao da je u pitanju izdaja.

Možda će čitaocu izgledati čudno kako da ni ja, a ni mnogi drugi Bošnjaci, nismo posumnjali u **Aliju Izetbegovića** poslije njegovih tolikih grešaka. Odgovor je dosta jednostavan. Čovjek ne može posumnjati u svog predsjednika. Mora se nekome vjerovati. Ne može se živjeti bez nade i vjere u ljude.

Skupština, Predsjedništvo i Vlada SFRJ

Socijalistička Federativna Republika Jugoslavija je imala svoje Predsjedništvo, Skupštinu i Vladu. Predsjedništvo se sastojalo od 8 članova; iz svake republike i pokrajine po jedan. Skupština je imala dva vijeća (doma), Savezno vijeće i Vijeće republika i pokrajina. U Saveznom vijeću se odlučivalo većinom glasova. U Vijeću republika i pokrajina su se donosile odluke "od značaja za ravnopravnost naroda i narodnosti" i donosile su se usaglašavanjem republičkih i pokrajinskih delegacija, tj. **konsenzusom**. Ova činjenica je bila presudna za kraj Jugoslavije. Poslije ćemo se češće vraćati na nju.

Postoje mnogi primjeri iz savremenog svijeta koji nas uvjeravaju da je nestanak jedne države gotovo nemoguć. Libanon, Irak, Afga- nistan, Estonija ili Kampučija nisu nestali kao države mada su se u njima vodili dugotrajni ratovi, mada su neke od ovih država bivale potpuno okupirane i mada se sastoje iz više međusobno zavađenih naroda. Staje to što ne dozvoljava raspad jedne države? To su principi međunarodnog prava. Po tim principima granice jedne države se ne mogu mijenjati silom, tj. svijet ne može priznati promjenu granica koja je posljedica agresije. To je direktna posljedica člana 4. Povelje UN. Taj princip međunarodnog prava je uveden da bi se obeshrabrili eventualni agresori. Državne granice se mogu mijenjati jedino dobrovoljnim pristankom legalnih vlasti. Libanon se nije dezintegrirao na vjerske državice jer ni jedan libanonski predsjednik nije htio da pogazi predsjedničku zakletvu i upusti se u pregovore o mijenjanju granica svoje države ili o podjeli svoje države. Sada se nameće pitanje: Kako se onda dogodilo da se Jugoslavija raspala? Jugoslavija se raspala jer i bez rata nije mogla **legalno** funkcionirati. Drugim riječima, u legalnom postupku propisanom Ustavom SFRJ nisu se mogle donositi pravosnažne odluke. Naime, kada su Slovenija i Hrvatska povukle svoje delegacije iz Vijeća republika i pokrajina one su time u stvari dale trajni veto na sve odluke tog Vijeća Skupštine SFRJ. Jedini ustavni izlaz je bio da Predsjedništvo SFRJ zavede tzv. Ratno stanje. Međutim, Predsjedništvo je već bilo ostalo bez četiri legalno izabrana člana: **Janeza Drnovšeka** (Slovenija), **Stjepana Mesića** (Hrvatska), **Boška Krunica** (Vojvodina) i **Rize Sapundžiju** (Kosovo). **Boško Krimiće** iz Vojvodine je neustavno, u tzv. antibirokratskoj revoluciji koja je bjesnila 1989., zamijenjen **Brankom Kostićem**, a **Riza Sapundžiju** **Sejdom Bajramovićem**. Mnogi u svijetu nisu priznali legalitet tih članova Predsjedništva. Zato ni Predsjedništvo SFRJ više nije moglo pravosnažno odlučivati i nije moglo donijeti legalnu odluku o zavođenju ratnoga stanja. Dakle, ni Predsjedništvo nije

moglo ništa legalno učiniti da spasi Jugoslaviju poslije raspada Vijeća republika i pokrajina. Ipak, treba istaći daje u tim trenucima predstavnik iz Bosne i Hercegovine u Predsjedništvu Jugoslavije Bogić Bogićević, po etničkoj pripadnosti Srbin, riješio sve dileme kada je glasao protiv uvođenja Ratnog stanja u Jugoslaviji. On je time pokazao patriotizam i poštovanje Ustava i interesa svoje domovine Bosne i Hercegovine.

Budući da je **Miloševiću** bilo jasno da će Jugoslavija ubrzo po raspadu Vijeća republika i pokrajina i zvanično od svjetske zajednice biti proglašena mrtvom, on je sve učinio da se raspad dogodi po granicama što povoljnijim za Srbe. U praksi to je značilo da u državnoj zajednici sa Srbijom ostanu Crna Gora, Bosna i Hercegovina, Makedonija i što veći dio Hrvatske. U tom cilju je poručio Slovencima: "Idite, bre, što pre."

Ujedinjene nacije su 1990. dale mandat Europskoj zajednici (EZ) da u skladu s principima međunarodnog prava riješi ustavnu krizu u Jugoslaviji. Budući da Jugoslavija više nije legalno funkcionirala, a Republike jesu, EZ je tražila da se republike dogovore o novom ustrojstvu Jugoslavije. Zato su krajem 1990. i početkom 1991. organizirani sastanci predsjednika Predsjedništava Republika i Pokrajina. Na tim pregovorima su predstavnici Hrvatske, Slovenija i Makedonije insistirali na konfederalnom uređenju Jugoslavije, dok su Srbija i Crna Gora mlako tražile federaciju. U stvari i oni su željeli raspad Jugoslavije, jer Jugoslavija s Ustavom iz 1974. više nije bila Velika Srbija, ali sa što većom "Velikom Srbijom" i da, po mogućnosti, zadrže kontinuitet Jugoslavije. Predstavnik Bosne i Hercegovine **Alija Izetbegović** je imao veoma čudno ponašanje. Znalo se da je dvotrećinska većina naroda u Bosni i Hercegovini željela nezavisnost, tj. konfederaciju. Naime, gotovo svi Bošnjaci (koje su tada zvali Muslimanima) i Hrvati iz BiH su željeli nezavisnost od Jugoslavije. To se kasnije i potvrdilo na Referendumu o nezavisnosti BiH održanom 1. marta 1992. Međutim, od **Izetbegovića** su tada stizali nekakvi veoma čudni prijedlozi. Jedan od **Izetbegovićevih** prijedloga je bio o tzv. asimetričnoj federaciji. **Izetbegović** je predložio da u budućoj zajednici svaka republika treba da ima status onakav kakav želi. Po njemu, to je značilo da Srbija, Crna Gora, BiH i Makedonija trebaju sačinjavati federativnu državu koja će ući u konfederaciju sa Slovenijom i Hrvatskom. Dakle, smjestio je Bosnu i Hercegovinu u okvir Velike Srbije. Na sreću tada je u Bosni i Hercegovini postojalo javno mnijenje koje je **Izetbegovića** zbog tog prijedloga žestoko kritikovalo. **Izetbegović** se morao danima pravdati Bosancima zbog tog poteza. On je tada naučio lekciju da ga svaki pokušaj da Bosnu i Hercegovinu ostavi u Jugoslaviji može koštati gubitka popularnosti, pa i gubitka vlasti. Najbolji dokaz da je on naučio tu lekciju je iznesen u knjizi **Milovana Đilasa i Nadežde Gaće "Bošnjak Adil Zulfikarpašić"**, gdje se iz **Zulfikarpašićeva** razgovora s **Izetbegovićem** o tzv. Historijskom sporazumu Muslimana i Srba vidi kako je **Izetbegović** uputio **Zulfikarpašića** u "sporazumijevanje" s **Miloševićem**. "Istorijskim sporazumom Muslimana i Srba" je **Izetbegović** po drugi put pokušao realizovati svoj projekat vezanja BiH uz Srbiju, a da ovaj put nije rizikovao svoju popularnost, nego popularnost **Zulfikarpašića i Filipovića**.

Vratimo se na Izetbegovićev prijedlog "asimetrične federacije". Kada je upoznat s tim prijedlogom makedonski predsjednik **Kiro Gligorov** ga je nedvosmisleno odbio, mada ga je **Izetbegović** predstavljao kao zajednički prijedlog **Izetbegovića i Gligorova**. Postavlja se pitanje: "Ako nije dobio od **Gligorova** saglasnost za takav prijedlog, zašto je **Izetbegović** to predlagao za državu Makedoniju? Zašto bi jedan Bošnjak gurao Makedoniju u Veliku Srbiju? Postoji jedan jedini odgovor: "**Izetbegović** ne vodi računa o dobrobiti Bosne i Hercegovine, nego o dobrobiti Velike Srbije."

Treći pokušaj **Izetbegovića** da Bosnu i Hercegovinu daruje Srbiji izveden je pomoću predratnog potpredsjednika Skupštine SFRJ **Irfana Ajanovića**. (**Irfan Ajanović** je **Izetbegovićev** važan funkcioner iz predratnog perioda. Za njega mi je jednom njegov rođak dr. **Ekrem Ajanović**, profesor Medicinskog fakulteta u Tuzli i poslanik Skupština BiH i SFRJ rekao daje "žrtvovan od **Izetbegovića** da daje neobične prijedloge iz taktičkih razloga".)

Izetbegovićev "taktički" prijedlog izrečenom **Ajanovićevim** ustima je bio da Skupština SFRJ donese odluku da se "u Vijeću republika i pokrajina formira novi kvorum od onih koji hoće da dolaze na sjednice Vijeća i da se odlučuje većinom glasova prisutnih". Svi koji su pratili jugoslovensku političku scenu znali su daje to od **Rankovića** pa nadalje bio glavni zahtjev unitarista, tj. velikosrba. Upravo je obaveza usaglašavanja republika (tj. pravo veta) u Vijeću republika i pokrajina onemogućavala srpsku hegemoniju i preglasavanje ma-lobrojnijih naroda. Ovakav prijedlog iz **Izetbegovićeve** stranke je doveo do toga da su mnogi u BiH posumnjali u **Izetbegovića**, ali, nažalost, samo u njegovu "sposobnost bavljenja politikom", a ne u njegovu lojalnost državi Bosni i Hercegovini. Ljudi se nisu uspaničili poslije tolikih **Izetbegovićevih** "grešaka" u korist Velike Srbije. Neki su mislili daje posrijedi neka "mudra taktika" u koju obični smrtnici nisu u stanju proniknuti dok su drugi mislili da je **Izetbegović** "naivan za politiku, ali će ga oni oko njega ubuduće korigirati". Niko ni- je vidio razloga za zabrinutost i zbog toga što je **Izetbegović** zaista svaki put i bio korigiran javnim mnijenjem Bosne i Hercegovine. Ova činjenica je i odredila taktiku budućeg rata protiv državnosti Bosne i Hercegovine. Vidjelo se da bez eliminacije bosanskog javnog mnijenja neće biti moguće uništiti državu Bosnu i Hercegovinu, tj. neće se moći dobiti "dogovorni" pristanak Bosne i Hercegovine za promjenu njenih granica i Ustava. Upravo da bi se uništilo bosansko javno mnijenje i da bi **Izetbegović** i nekoliko njegovih sljedbenika bili jedini koji odlučuju o državi Bosni i Hercegovini u ratu, uvedena je totalna informativna blokada, ne samo izvana, nego, nažalost, i iznutra. Ljudi u Drugom korpusu Armije BiH znaju da je **Izetbegović** svojom ličnom naredbom zabranio dolazak bežične telefonske centrale koju je Njemačka poklonila Tuzli u danima poslije 15. maja 1992., tj. kada se Tuzla oslobodila od četnika. Tada je postojao slobodan put od Slavenskog Broda do Tuzle, a ta centrala, zaustavljena izričitim **Izetbegovićevim** naredjenjem nikada nije produžila iz Slavenskog Broda za Tuzlu. Ja navodim samo ovaj slučaj jer imam pouzdanog svjedoka, pukovnika Armije BiH **Šefcet Bibuljica**. Neka drugi pišu o tome kako je **Izetbegović** toliko puta do sada onemogućavao aktiviranje satelitske televizije iz Sarajeva.

Vratimo se problemu nestanka Jugoslavije. Osim već opisanih **Izetbegovićevih** pokušaja prisajedinjenja Bosne i Hercegovine Srbiji na pomenutoj seriji pregovora "šefova" jugoslovenskih republika ništa se značajno nije događalo. Kada je dogovaranje postalo bespredmetno EZ je formirala komisiju od pravnih eksperata, tzv. **Badinterovu** komisiju, koja je imala zadatak da jugoslovensku krizu riješi prema principima međunarodnog prava. Komisija nije imala težak zadatak. Sve jugoslovenske republike su imale sve državne institucije, a i prema svojim ustavima bile su i definisane kao države. Budući da su Slovenija i Hrvatska u međuvremenu bile održale i referendum o nezavisnosti, i budući da Jugoslavija više nije mogla donositi pravosnažne odluke, te je i zvanično bila 'proglašena mrtvom, ove dvije države su mogle odmah biti priznate. Što se tiče Bosne i Hercegovine odluka **Badinterove komisije** je bila da i Bosna i Hercegovina može biti priznata ako većina stanovništva izrazi želju za nezavisnošću na referendumu koji će biti održan na način predviđen Ustavom Republike Bosne i Hercegovine. Budući da je Ustav BiH građanski ustav koji ne pravi razliku između etničkih grupa, za pozitivan ishod referenduma dovoljno je bilo da se izjasni 50% +1 građana koji imaju pravo glasa. Referendum je održan 1. i 2. marta 1992. Odziv je bio izuzetan. Preko 64% glasača je glasalo za nezavisnost. S obzirom daje Bošnjaka oko 43% i Hrvata oko 17% zajedno ih je manje od 64% . Osim toga neki Bošnjaci i Hrvati nisu mogli izaći na referendum. Dakle, mnogi Srbi i Jugosloveni su također glasali za nezavisnost Bosne i Hercegovine. Tek mjesec dana poslije toga Evropska zajednica (EZ) je donijela političku odluku da se Bosna i Hercegovina prizna. Naime, bez obzira što je Bosna i Hercegovina ispunila sve pravne uslove da bude priznata, pravo je svake suverene države da neku novu državu prizna ili ne prizna. To pravo je iskoristila Grčka da ne prizna Makedoniju i, čak, koristeći svoje pravo veta u EZ, da zaustavi priznanje Makedonije i od strane Evrope. Budući da je EZ imala mandat UN-a da riješi jugoslovensku krizu grčkim vetom je u stvari zaustavljeno priznanje Makedonije i od strane UN-a. Mnogi će ovdje postaviti pitanje, kako se onda dogodilo da su toliki srpski prijatelji i "saveznici" u svijetu priznali Bosnu i Hercegovinu. Odgovor će biti dan u poglavlju "Novi svjetski poredak".

Glava 4

Rat

Rat u Sloveniji

Sukob između JNA i Teritorijalne odbrane Slovenije je počeo 27. juna 1991. i završio krahom JNA u ratu koji je trajao manje od 10 dana. Tu se vidjelo da JNA nema nikakve šanse u sukobu s dobro motivisanim borcima Teritorijalne odbrane, tj. s narodom koji se bori za svoju slobodu.

Ovdje napomenimo da **Alija Izetbegović**, za razliku od Slovenaca, koji ni po koju cijenu nisu htjeli predati oružje svoje Teritorijalne odbrane na "čuvanje" u kasarne JNA, nije pružio nikakav, ni politički, a ni vojni otpor kada je JNA odvozila oružje Teritorijalne odbrane Bosne i Hercegovine. Oružje TO Bosne i Hercegovine uzeto je na "čuvanje" u kasarne JNA 1989., dakle prije dolaska SDA na vlast. Međutim, to oružje je u mnogim mjestima s bošnjačkom većinom moglo biti blokirano i spašeno, kao što je to bio slučaj npr. s oružjem TO u Tuzli. To što nije organizovano spašavanje oružja TO iz skladišta u opštini Stari grad Sarajevo, koje je bilo u našem okruženju, bila je ključna "greška" **Alije Izetbegovića**, koja će Sarajlije koštati preko deset hiljada života. Tada se **Izetbegović** stalno sastajao s generalom JNA **Kukanjcem** i pravio neka primirja dok četnici nisu buldožerima prokopali put kojim su zaobišli blokadu Armije BiH. Tako su izvezli 50-ak kamiona oružja TO Sarajeva.

Rat u Hrvatskoj

Rat u Hrvatskoj je počeo takozvanom "balvan revolucijom" u augustu 1990. Srpsko stanovništvo u hrvatskim krajevima pobunilo se postavljajući balvane i zasjede po putevima Hrvatske. Neposredan povod je bio donošenje novoga hrvatskoga Ustava. U starom, "komunističkom" Ustavu Hrvatska je bila država Hrvata i Srba iz Hrvatske. Po novom Ustavu Srbi su postali nacionalna manjina, a Hrvatska zastava je umjesto petokrake u sredini dobila "povijesni hrvatski grb", ili, kako ga Srbi zovu, "šahovnicu". Budući da državu karakteriše Ustav i granice, i budući da Srbi veoma dobro znaju šta znače takve promjene Ustava, nije se moglo ništa drugo ni očekivati nego rat. Do rata u Hrvatskoj bi svakako došlo i bez pomenutih ustavnih promjena, ali su pomenute promjene Ustava Hrvatske olakšale **Miloševiću** posao mobilizacije Srba. Naime, samo održavanje slobodnih izbora u jugoslovenskim republikama i pobjede političkih stranaka koje su u svojim programima imale snažno izraženu želju za nacionalnom samostalnošću je bio siguran znak da Jugoslavija više nije Velika Srbija. Sama pobjeda HDZ-a na prvim slobodnim izborima u Hrvatskoj, koji su održani u maju 1990, **Tuđmanu** je trebala biti znak da Srbi više ne vladaju Jugoslavijom. Da su vladali oni sigurno ne bi dopustili slobodne izbore u Hrvatskoj i pobjedu HDZ-a. Izgleda da **Tuđman** tada nije bio uočio tu činjenicu; da je Hrvatska već slobodna od velikosrpske hegemonije. Daje to uočio on bi vjerovatno nastojao da smiruje situaciju dok ne stabilizira dobitak; slobodnu Hrvatsku u njenim "AVNOJ-evskim" granicama. Umjesto toga **Tuđman** je zaoštavao situaciju mijenjajući Ustav u najpovoljnijem trenutku za **Miloševića**. Naime, pedesetogodišnji mir je imao snažnu inerciju. Za prekid toga mira i odlazak iz udobnih stanova u šumu i Srbima je trebalo nešto zaista žestoko, nešto opipljivije od puste **Miloševićeve** želje za Velikom Srbijom. To im je **Tuđman** pružio mijenjajući Ustav tj. gurajući im "šahovnicu" pod nos, zastavu koja je u srpskoj mitologiji sinonim za pakao. Četnički problemi s mobilizacijom su prestali kada je **Tuđman** pokušao zabosti "šahovnicu" u Knin.

Tuđmanovo shvatanje "razboritih granica"

Tuđman je sebe nastojao postaviti na pijadestal "oca suvremene Hrvatske". Međutim, jasno je da je Hrvatska dobila samostalnost zahvaljujući Ustavu iz 1972. i amandmanima iz 1974. Velike zasluge za pokretanje promjena Ustava koje su na kraju rezultirale Ustavom iz 1972. i Amandmanima iz 1974. ima tzv. Masovni pokret iz 1971. **dr. Savke Dabčević Kučar, dr. Mike Tripala, dr. Ivana Supeka, Dražena Budiše, Ivana Zvonimira Čička** i ostalih hrvatskih patriota od kojih su mnogi i danas politički aktivni. Mada su ih tada uklonili sa vlasti u Hrvatskoj **Tito i Kardelj** su ustavnim promjenama koje su bile dovršene 1974. uglavnom ispunili zahtjeve "Masovnog pokreta". Da te promjene Ustava ne bi ostale mrtvo slovo na papiru zahvaljujemo vještoj političkoj borbi slovenačkih komunista predvođenih **Milanom Kučanom**, hrvatskih komunista oko **Ivice Račana**, makedonskih komunista oko **Kire Gligorova** i dijela bosanskih komunista okupljenih oko **dr. Nijaza Durakovića**. Oni su uspjeli dokinuti jedini preostali cement Jugoslavije takozvani "demokratski centralizam u Savezu komunista Jugoslavije". Ta borba je rezultirala slobodnim izborima u jugoslovenskim republikama, što je po definiciji značilo slobodu.

Tuđmanova politika prema Bosni i Hercegovini odražava **Tuđmanovo** shvatanje države. Naime, u **Tuđmanovoj** doktorskoj disertaciji se kaže da državne granice, koje su najčešće proistekle iz povijesti, treba promijeniti da bi se dobile "razborite", etničke granice. Zato je **Tuđmanu** bilo mnogo više stalo do dijelova Bosne i Hercegovine naseljenih Hrvatima nego do "AVNOJ-evskih" granica Hrvatske.

Milošević i Srpska akademija nauka i umjetnosti (SANU) dobro su znali da su AVNOJ-evske granice jugoslavenskih republika i pokrajina i princip međunarodnog prava o nepromjenljivosti državnih granica (republike su bile države) glavna prepreka stvaranju Velike Srbije. Zato je **Tuđmanov** stav o razboritim granicama bio pravo osvježenje u velikosrpskom projektu. Ne treba se stoga ni malo čuditi zašto je **Tuđmana** sudio **Tito**, tvorac Ustava iz 1974. Sjetimo se da je uoči višepartijskih izbora **Tuđman** bio neometan od policije koja je bila pod srpskom kontrolom. Prirodna posljedica **Tuđmanovog** shvatanja "razboritih granica" je **Tuđmanov** sastanak sa **Miloševićem** u Karadorđevu početkom 1991., kada je dogovarana podjela Bosne i Hercegovine. To je na kraju dovelo do otvorenog **Tuđmanovog** savezništva sa **Miloševićem i Karadžićem** u ratu protiv Bosne i Hercegovine. Time je **Tuđman** pljunuo na hiljadugodišnje iskustvo civilizacije koje je dovelo do današnjeg principa o nepromjenljivosti granica i umjesto toga počeo svoj vlastiti eksperiment s Hrvatskom i Bosnom i Hercegovinom. U tom eksperimentu su najgore prošli Hrvati u Bosni i Hercegovini. Izgubili su najbolju zemlju u Posavini da bi za uzvrat u kamenitoj Hercegovini izašli na granice "Banovine Hrvatske".

Kasnije **Tuđmanovo** savezništvo s **Izetbegovićem** nije u suprotnosti s njegovim osnovnim ciljem podjele Bosne i Hercegovine. Naime, i to savezništvo je napravljeno sa čovjekom koji dijeli Bosnu i Hercegovinu.

Glava 5

Novi svjetski poredak

Sve do raspada Sovjetskog Saveza svijet je funkcionisao u poretku koji se najčešće karakterizira sintagmama "ravnoteža straha" ili "hladni rat". Mada je svijet tada bio politički podijeljen između dva strahovito naoružana i međusobno suprotstavljena bloka u tom periodu je u Evropi bio najduži mir u historiji. Zašto? Europa je bila izuzetno značajna i svaka vojna akcija u Evropi bi značila narušavanje interesa nekog od blokova, tj. neke od dviju svjetskih supersila SAD-a i SSSR-a. Karakteristika perioda "hladnog rata" je da međunarodno pravo nije važno kada su interesi nekog od blokova bili u pitanju. To se najčešće ispoljavalo zloupotrebom prava veta stalnih članica Savjeta bezbjednosti. Nije bilo nikakve sumnje u sovjetski veto ako bi neka rezolucija savjeta bezbjednosti bila uperena protiv nekog prosvjetskog režima bilo gdje u svijetu, bez obzira da li se taj režim ogriješio o međunarodno pravo ili ne. S druge strane Sjedinjene Američke Države se nisu obazirale na međunarodno pravo i svoj ugled kada je trebao američki veto da se zaštiti Izrael u nelegalnom uzimanju arapske zemlje. Kada se raspao Varšavski pakt, a potom i Sovjetski Savez, postavilo se pitanje kako će ubuduće svijet funkcionisati kada više nema ravnoteže između blokova? Da li će jedini preostali vojni blok Sjevernoatlantski pakt (NATO) koji je ekonomski porazio drugu stranu iskoristiti šansu i zavladata svijetom. Tada je predsjednik Sjedinjenih Američkih Država **George Bush** lansirao tezu o "novom svjetskom poretku" (skraćeno NWO od New World Order). Formula je vrlo jednostavna. "Novi svjetski poredak" je vladavina normi međunarodnog prava. To znači da su u budućnosti članice Ujedinjenih nacija dužne poštovati međunarodne zakone i da će za kršenje tih zakona biti kažnjavane. Dakle, brišu se stara savezništva i stara neprijateljstva. Članice UN-a su dužne ponašati se prema nekoj državi u ovisnosti da li narušava neku od normi međunarodnog prava ili ne. Kao što je u građanskom pravu sudija dužan osuditi krivca, a zaštititi žrtvu bez obzira na boju kože, nacionalnost, religijsku pripadnost žrtve ili krivca, tako je i u međudržavnim odnosima postalo nevažno da li je neka država bila saveznička ili ne, ili je katolička, budistička ili muslimanska ili je stanovništvo bijelo ili crno ili je sistem socijalistički ili kapitalistički. Postalo je važno samo to da li država krši ili ne krši norme međunarodnog prava.

Zastoje krupni Američki kapital kojega je predstavljao republikanac George Bush odabrao upravo takav put? Odgovor je veoma jednostavan zato što je vladavina reda i zakona u svijetu najveći američki interes. Pokušaću to objasniti.

Kada američka banka da dugoročni kredit nekoj državi ili kompaniji trećega svijeta da se izgradi luka, pruga ili fabrika, banka će na kraju dobiti 3-4 puta više nego je uložila. To znači da zemlje trećeg svijeta kad god na stranom kreditu izgrade prugu ili luku, usput izgrade 2-3 takva objekta zajmodavcu. To je zato što se takvi krediti isključivo daju sa složenim kamatama, koje su nekoliko puta veće od dolarske inflacije. Veoma često se događa da se krediti reprogramiraju zbog problema sa vraćanjem. To samo znači da interes raste i da se dugovi povećavaju, tj. siromašni veoma često samo rade za otplatu interesa, a pri tom glavnica ostaje netaknuta. Danas američke finansijske kompanije ubiru 3-4 puta više novaca od dužnika, nego što su im dale prije 20,30 ili 40 godina. Kao što je vladavina zakona u jednoj državi najbolja garancija da će računi građana biti uredno plaćani, tako je i vladavina zakona u svijetu najbolja garancija da će međunarodni računi biti uredno plaćani. Krupni kapital zna da je za nastavak takve idile važno kontrolisati i onemogućavati sve one koji prave probleme.

Prvi put je "novi svjetski poredak" demonstriran u "zaljevskom ratu". Taj rat su vodile Ujedinjene nacije kao kažnjavanje Iraka zbog agresije na Kuwait i kao zaštitu granica suverene države Kuwaita. Za nas je posebno interesantno da je "novi svjetski poredak" odigrao značajnu ulogu u jugoslovenskoj krizi. Zahvaljujući principima "novog svjetskog poretka" dogodilo se da Rusija, Engleska, Francuska i mnogi drugi srpski "saveznici" i historijski prijatelji priznaju Bosnu i Hercegovinu. Zahvaljujući tim principima

dogodilo se da Rusija ne stavi veto na ekonomske sankcije koje su nametnute Jugoslaviji kao kazna za agresiju na međunarodno priznatu državu Bosnu i Hercegovinu. U vrijeme "hladnoga rata" i "ravnoteže straha" bilo je nezamislivo da Sovjetski Savez glasa u Savjetu bezbjednosti protiv nekog svog saveznika. Rusko priznanje Bosne i Hercegovine i taj glas Rusije za uvođenje ekonomskih sankcija Srbiji i Crnoj Gori su najbolji dokazi da je "novi svjetski poredak" bio ozbiljno shvaćen. Baš zato Bosna i Hercegovina je mogla i morala izvući mnogo više koristi od principa "novog svjetskog poretka". Amerikanci su bili voljni kazniti i Srbiju kao i Irak, kao što su je uostalom kaznili zbog Kosova. Kako je Bosna i Hercegovina propustila tu šansu? Na to pitanje će biti odgovoreno u poglavlju "Pregovori" u ovoj knjizi.

Glava 6

Rat u tuzlanskoj regiji

Patriotska liga u Tuzli

Kao i svugdje u Bosni i Hercegovini i u Tuzli su Srbi imali ap-splutnu vlast u miliciji i vojsci. Zato je Patriotska liga (PL) djelovala u uslovima ilegale. Od osnutka Patriotske lige u Tuzli bio sam u najužem rukovodstvu Predsjedništvu političkog dijela PL. Kada je počeo masakr u Bijeljini na Bajram 1. aprila 1992. počele su beskrajne neprospavane noći. Štab je bio u prostorijama SDA, imali smo telefonsku vezu sa Bijeljinom, a naredbe smo primali faksom od **Keme i Balila**. **Kemu** sam jednom lično upoznao, a nikada mu nisam znao pravo ime. **Halil** je bio **Sefer Halilović**. Naš prvi komandant je bio jedan jako sposoban organizator po imenu **Adnan** iz Modrice koji je ubrzo zamijenjen **Vahidom Karavelićem Vahom**. Budući da smo radili u uslovima "ilegale", **Vaha** se najčešće skrivao kod hirurga **Fazlića** u Solini, čovjeka koji je kasnije u ratu osnovao mnoge poljske bolnice Armije BiH od Gradačca do Srebrenice. Pošto je Solina dosta daleko od centra, a u to vrijeme nije bilo ni goriva, **Vaha** je spavao kod mene za vrijeme bijeljinskih događaja. To je bilo doista rizično. Zgrada komande tuzlanskog korpusa JNA je susjedna mojoj zgradi, a policija (SUP) u neposrednoj blizini s druge strane. **Vaha** je divan momak, tih i skroman. Ni nalik na komandanta. Sjećam se jedne epizode koja odlično karakteriše **Vahu**.

Za vrijeme četničkog pokolja u Bijeljini pred prostorijama SDA Tuzle skupilo se puno omladinaca Tuzlaka. Ne znamo kako, ali tu su se našla i dva četnika iz Lopara. Vjerovatno su pogriješili jer se u istom tuzlanskom parku nalazi Vladikin dvor, pravoslavna crkva i prostorije SDS-a. Jednoga od tih četnika je prepoznao jedan naš momak koji prije rata bio premlaćen na Ozrenu od grupe četnika. Četnici su bili naoružani revolverima. Nastala je opšta gužva u kojoj su ih naši momci uhvatili. U toj gužvi niko nije komandovao. **Vaha je** posmatrao kao da se to njega ne tiče. Ja sam mu rekao. "Komanduj čovječe." On je odgovorio: "Predao sam dužnost **Senadu**." (**Mehdin Hodžić** zvani **Senad** je bivši policajac iz Makarske koji je dobrovoljno došao da se bori za Bosnu i Hercegovinu.) Budući da **Senada** nije bilo trenutno tu, u opštem metežu četnike nismo čak ni pretresli i razoružali. U pola saslušanja sam ja slučajno primijetio da oni imaju revolvere zadjenute za pojasom iza leda ispod vindjakni. Tek tada smo ih razoružali. Da su oni bili malo prisebniji mogli su nas pobiti. Kada su naši momci htjeli trajno zadržati pištolje te dvojice četnika **Vaha** je tražio da im se vrate jer su imali uredne dozvole Sekretarijata unutrašnjih poslova (SUP-a) Lopara za te pištolje. Tih dana četnici ubijaju naše Bijeljince, a mi treba da pustimo četnike i da im čak vratimo lično naoružanje?! Tada sam ja rekao **Vahi**: "Hajde da se dogovorimo da ćemo četnicima vratiti oružje ako ga oni zatraže kada ih budemo puštali, a ako ga ne budu tražili da ga zadržimo." Naravno četnici se nisu nadali ni da ćemo ih žive pustiti, a kamo li da ćemo im još i oružje vratiti. Presretni su upalili Lađu Nivu i otišli. Da smo ih barem zamijenili za neke Bijeljince. Mogli smo barem dva bošnjačka života spasiti. Ova epizoda najbolje karakteriše **Vahida Karavelića - Vahu** kao čovjeka koji je sposoban da "igra" isključivo po pravilima igre. Nije slučajno da su **Izetbegović i Rasim Delić** iskoristili upravo njega da na kraju rata discipliniraju naše komandante **Dudakovića i Alagića** i zaustave ih pred Prijedorom i Omarskom.

Pri tome mislim na događaje s kraja rata kada je **Izetbegović** u jeku četničkih poraza potpisao da rat prestaje 10. oktobra 1995., pa su Amerikanci insistirali da se poštuju potpisni rokovi. **Izetbegović** je izigravao patriotizam tako što je krajišnicima dao još dva dana da ratuju. **Vahid Karavelić je bio Izetbegovićev** poslušnik koji je odradio posao ubjeđivanja neposlušnih komandanata da stanu s borbama.

Ovdje bih rekao nekoliko rečenica o **Mehdinu Hodžiću** zvanom **Senad**. On je bio policajac u Makarskoj. Kada je shvatio da će u Bosni i Hercegovini izbiti rat došao je i stavio se Patriotskoj ligi na raspolaganje. Nije bio oženjen i cijeli dan je radio na organizaciji naše jedinice. Živio je bez ikakvih primanja, na rubu gladi.

Iako je SDA stranka imala pravo da zaposli izvjesan broj svojih kadrova u regionalni Sekretarijat unutrašnjih poslova (SUP), iako je **Mehdin** bio iskusan i stručan policajac, uvijek bi se našao neko preči. Na kraju sam ja odlučio da nešto pokušam. Otišao sam do mog tadašnjeg prijatelja **Mirsada Berberovića**, zeta **Alije Izetbegovića**. Kada sam mu rekao za **Senada**, on je nazvao nekog **Sabrihafizovića** i poslije pet minuta razgovora telefonom saopštio mi da će stvar biti u redu. Nažalost, **Senad** nije dočekao da se to realizuje. Herojski je poginuo na samom početku rata u okolini Šapne kod Zvornika uništavajući dva četnička tenka.

Iz ove epizode se može vidjeti kako se formirala sadašnja BiH vlast; isključivo porodičnim vezama **Izetbegovićeve** familije. **Izetbegović** je u stvari formirao privatnu, a ne muslimansku državu. Zato je ta vlast tako odana **Izetbegoviću**.

Vratimo se Patriotskoj ligi u Tuzli. Sve akcije koje je **Vaha** planirao bile su jako komplikovane. On je koristio svoja školska znanja koja su se odnosila na dobro organizovanu i uvježbanu vojsku. Takve akcije nisu mogli izvoditi ljudi koji su sami sebi kupili puške i nisu imali nikakve vojne obuke. Mi nikako nismo uspjeli pomoći Bijeljini, a četnici su autobusima prolazili stotinjak metara od nas idući s Ozrena na Bijeljino. Mogli smo i trebali smo postaviti rampu na putu i zaustaviti ih. To vjerovatno ne bi pomoglo Bijeljincima, ali smo zbog dostojanstva našeg naroda to morali učiniti. To su nam i poručili Živiničani, pravi borci od kojih je kasnije formirana jedinica "Živiničkih osa". Oni su poručili: "Mi smo radi blokirati sve puteve u našoj opštini i tako blokirati JNA i opkoliti srpska sela kao što oni opkoljavaju naša." Međutim ništa od toga. I dalje su četnici nas blokirali, a slobodno prolazili kroz bošnjačka naselja do ratišta na Kupresu, Bosanskom Brodu i Bijeljini, dok smo mi planirali neizvodljive akcije deblokada.

Koliko je **Vahid Karavelić** bio nespretni tada u početku rata biće jasno kada kažem da su ga u njegovom štabu u Živinicama tokom jednih pregovora zarobili jedan četnički oficir i dva njegova pratioca. Kasnije je Vaha zamijenjen za nekog četničkog pukovnika.

Akcija pružanja pomoći Bijeljini nije uspjela jer je bila zamišljena tako da je kiks jednog čovjeka ili jedne jedinice mogao potpuno upropastiti savršen rad ostalih. U toj akciji su zakazali braća **Ramić**, rukovodioci SDA Brčkog, koji nisu dozvolili da akcija krene iz njihove opštine jer bi se "JNA mogla naljutiti" na njih. Oni su mislili da će svojom finoćom odvratiti četnike od Brčkog. U Brčkom su naši borci bili zauzeli položaje u betonskim zgradama i spremili se za odbranu grada. Brčko se dobro naoružalo jer je blizu Hrvatske. Cijeli rat su Brčaci držali 80% teritorije svoje opštine, iako je to teritorija koridora i od vitalnog je interesa za četnike. Stotinu osma brčanska HVO brigada, sastavljena od Bošnjaka i Hrvata, je odbila bezbrojne četničke pokušaje da prošire koridor. Isto tako su mogli odbraniti i preostalih 20% svoje opštine ili se organizovano povući da braća **Ramić** nisu pregovarali s JNA. Oficiri JNA su ih lahko prevarili i Brčaci su se povukli s položaja. Čim su se naši povukli četnici su zauzeli Brčko i pobili preko pet hiljada Brčaka u Bimexovim kafilerija-ma i u konclogoru Luka. Ja ovdje braću **Ramić** optužujem za karijerizam koji je koštao Bošnjake toliko života. Braća **Ramić** su ljudi koji će sve učiniti da se popnu koju stepenicu više u karijeri. Nažalost popeli su se na položaje kojima nisu bili dorasli, stoje svojim životom platilo hiljade Brčaka. Karijere braće **Ramić** su tipične karijere **Izetbegovićevih** kadrovika. Nadajmo se da će braća **Ramić** i svi slični **Izetbegovićevi** karijeristi nekada biti izvedeni pred sud da odgovaraju za tolike smrti izazvane njihovim bolesnim ambicijama za vlašću.

Međutim, Patriotska liga je imala i uspjeha. Neki naši momci su samoinicijativno išli u akcije otimanja oružja od SDS-ovih stražara i od milicionara. Osim toga, u Tuzlu je dovoženo oružje iz Visokog. Nemoguće je bilo doći od Visokog do Tuzle, a da se ne prođe kroz neka srpska sela u kojima su već postojale četničke jedinice. Dobro se sjećam da je upravo onih dana kada je trajao pokolj u Bijeljini profesor Rudarskog fakulteta **dr. Sadudin Hodžić** prevezao jednu pošiljku od 400 pušaka M48 kroz srpsko selo Vozuću. Tada je **prof. Hodžić** rizikovao život za Bosnu i Hercegovinu.

Kasnije u pravim borbama naša jedinica PL je ostala na okupu kao jedinica Armije BiH i odigrala je ključnu ulogu u oslobađanju Dubnice kod Kalesije i Požarnice kod Tuzle kao i još mnogih drugih kota na Majevidi i Ozrenu.

Nadam se da sam barem donekle uspio dočarati početničku ne-organizovanost i amaterizam odbrambenih snaga Bosne i Hercegovine.

Napad na prostorije SDA Tuzle

Napad tuzlanske milicije na prostorije SDA Tuzla dogodio se 7. aprila, istog dana kada su četnici završili pokolj u Bijeljini i opkolili Janju. Kako je došlo do toga?

Budući da je na izborima iz novembra 1990. SDA pobijedila u sjeveroistočnoj Bosni prema dogovoru sa SDS-om i HDZ-om imala je pravo da postavi neke kadrove u regionalni SUP. Bez obzira što je prL Bajrama u Bijeljini počeo pokolj Muslimana, neki od SDA kadrova su uzeli slobodne dane za Bajram. Kada nam je u prostorijama SDA jedan od njih, **Alija Muminović**, koji je ujedno poslanik Skupštine BiH, rekao da za Bajram neće raditi!, ja sam doživio pravi šok. On je dobio posao u SUP-u da bi pomogao Bošnjacima u kritičnim momentima, a on uzima slobodne dane u najkritičnijem momentu za sjeveroistočnu Bosnu. Da li **Alija Muminović** stvarno nije imao pojma o značaju trenutka, ili je možda imao nečije instrukcije da preko Bajrama ne bude u prosto milicije?

Sestra mi je pričala da je i ona doživjela sličan šok kada je za taj Bajram nazvala svoju dobru prijateljicu, **Nermu Bičakčić** sestru Izetbegovićevog najbližeg saradnika **ing. Edhema Bičakčića**. Uvjerila se da bajramskim pokoljem u Bijeljini nimalo nije pomučeno ba-ramsko slavlje u porodici **Bičakčić** kada joj je **Nerma** rekla da ne zeli da priča o Bijeljini jer slavi Bajram. To je onaj bošnjački komoditet koji se, eto, ne napušta ni u ovakvim situacijama. To je onaj mentalitet koj je stvorio poslovice "Nije Švabo na Husinu" i Samo se umrijeti mora". To je onaj komoditet koji ne da ostalim iz BiH vlasti pokušaju zaustaviti **Izetbegovića** u podjeli domovine, jer bi se tada morali nasekirati. S druge strane imamo mentalitet jednoga **Šešelja** koji je zbog nekakvih svojih patriotskih osjećanja žrtvovao poziciju profesora na fakultetu i stan u Sarajevu davno prije rata. Nas nije ni ovaj rat osvijestio.

Kada sam već spomenuo Aliju Muminovića volio bih napomenuti još neke događaje u vezi s njim. Kada je oynati novinar **NewsDay**-a Roy Gutman posjetio Tuzlu prvi put u ljeto 1992. ja sam ga obavijestio da je tuzlanska milicija zaplijenila SDS-ov spisak Bošnjaka Tuzlaka koje su četnici planirali likvidirati kada zauzmu Tu zlu. Ja sam za pomenuti spisak saznao jednom prilikom u prostorijama SDA kada mi je rečeno daje i moje ime na spisku. **Roy Gutman** je pokazao izuzetno interesovanje za taj spisak i ja sam ga odveo do **Alije Muminovića**. **Alija** nas je primio i potvrdio da spisak postoji i daje i moje ime na spisku za likvidaciju. Poslije kraćeg razgovora u njegovoj kancelariji rekao je da dođemo sutradan da bi **Gutman-u** pokazao spisak. Sutradan se **Gutmanu** pružila prilika da ode na teren s nekom jedinicom Armije BiH, pa me zamolio da ja sam odem po pomenuti spisak. Kada sam došao do **Alije Muminovića** on je rekao da nam spisak ne može niti pokazati niti kopirati. Nije htio dati nikakvo obrazloženje za to. Nameće se pitanja: Da li taj spisak uopšte postoji? U slučaju da postoji zašto ga **Alija Muminović** nije htio predočiti novinaru iz svijeta?

Vratimo se tuzlanskim događajima. Zbog bajramskih praznika u stanici milicije tih dana nije bilo rukovodilaca Muslimana, osim načelnika **Hazima Rančića** i komandira stanice milicije **Meše Bajrića**. **Mesa Bajrić** je bio komunistički delegat u Skupštini Opštine Tuzla, koja je tog popodneva imala zasjedanje. Ja sam se tog popodneva nalazio u prostorijama SDA Tuzle. Sjećam se da je tu bio i **Salko Bukvarević**, predsjednik Muslimanskog omladinskog saveza (MOS) i da je naša jedinica

Patriotske lige bila pod oružjem zbog situacije u Janji. Ispred zgrade je bio naoružan stražar. Negdje oko 16:00 dolazi uzbuđen **Ila/im Rančić** da nam kaže da se ne pokazujemo s oružjem jer uznemireni građani Srbi zovu miliciju i protestuju zbog "Zelenih beretki". Budući da je **Mesa Bajrić** bio na sastanku SO Tuzle, taj izlazak **Hazima Rančića** učinio je da u tom trenutku nije bilo ni jednog Muslimana rukovodioca u Stanici milicije Tuzla. To su iskoristili SDS-ovi kadrovi u miliciji i izdali naređenje milicionerima da krenu da razoružaju Patriotsku ligu. Dok smo mi razgovarali s **Rančićem** u sobu utrčava stražar i uzbuđeno govori da milicija opkoljava zgradu. Ja sam istoga trena istrčao iz zgrade SDA i koristeći zbuđenost milicije pobjegao iz obruča. Odmah sam otišao u salu Radničkog univerziteta, gdje se održavala Skupština Opštine Tuzla i obavijestio predsjednika SDA Tuzle **dr. Salihu Kulenovića**. Predsjednik Skupštine Opštine Tuzla, **mr. Selim Bešliagić**, je odmah pokrenuo raspravu o aktualnoj situaciji. Delegati su brzo odlučili da se ide u komandu korpusa da se traži zaštita od JNA. Stalno **Izetbegovićev** ponavljanje daje JNA nešto drugo od četnika odigralo je ulogu. Uspaničeni ljudi počinju da vjeruju u riječi koje im daju lažnu nadu. Kada je izgledalo daje sve propalo, spas je došao od naroda. Momci koji su ostali u zgradi su telefonirali ograncima SDA po mahalama. Odatle je krenula masa ljudi koja je rastjerala miliciju.

Taj događaj je donio preokret u Tuzli. Naime, do tada su Tuzlaci bili podijeljeni na "lijeve stranke", s jedne strane i SDA, s druge. Te noći sam ja shvatio da i među reformistima i komunistima u Tuzli također prevladavaju oni koji su za nezavisnu Bosnu i Hercegovinu. Naime, u prostorije SDA je došao **mr. Selim Bešliagić**, gradonačelnik Tuzle, reformista. On je tada predložio da se pitanje paravojske Patriotske lige, koja hoda naoružana po Tuzli, riješi tako što će cijela jedinica biti prevedena u rezervnu miliciju i dobiti svoju kasarnu na jednome brdu iznad Šičkoga Broda. Shvatajući značaj legalnosti naših snaga ja sam se svojski založio da SDA prihvati to rješenje. Naime, bilo je nekih usijanih glava u SDA, najčešće među nedovoljno obrazovanim ljudima, koji su bili mnogo zagrijaniji za svoj mahalski rat s "komunjarama" nego sa četnicima. **Dr. Salih Kulenović**, predsjednik SDA Tuzle, se također zalagao za prijedlog **Selima Bešliagića**. Kada sam kasnije posjetio kasarnu naših momaka koju nam je **Bešliagić** dao, shvatio sam da je to najvažnija strateška tačka u regiji. Naime, odatle su vam kao na dlanu putevi Tuzla-Sara-jevo, Tuzla-Lukavac-Doboj i Tuzla-Srebrenik-Gradačac kao i Hloralkalni kompleks (HAK), Telmoelektrana itd.

Dok je u prostorijama SDA trajao sastanak s **mr. Selimom Bešliagićem** ispred zgrade je narod demonstrirao. Čula se samo jedna parola: "Hoćemo oružje." Ljudi su mislili da u zgradi ima mnogo oružja i postojala je opasnost da provale. Tada sam ja izašao da smirujem narod. Prvi i jedini put u životu govorio sam masi naroda na mitingu. Objasnio sam ljudima da je njihovo oružje Teritorijalne odbrane. Da su to oni kupili svojim sredstvima baš da bi ga imali u ovakvim slučajevima da zašтите narod. Da je JNA na prevaru uzela to oružje i da ga drži u hangarima na Kozlovcu. Umjesto ovdje, trebaju demonstrirati pred komandom Tuzlanskog korpusa JNA i zahtijevati da se vrati oružje Teritorijalne odbrane.

Budući da je pijaca blizu prostorija SDA mnogi "pijačani" su učestvovali na tom mitingu. Pijačanima u Tuzli zovu one koji žive od pijace, bilo da trguju voćem, povrćem, švercovanom robom ili devizama. Mnogi među njima su smatrani kriminalcima. Međutim, to nije smetalo **Selimu Bešliagiću** da se sastane sa švercerima deviza. Pričalo se da se dogovorio s njima da oni hvataju švercere devizama koji su dolazili iz Srbije. Naime, štamparija novca je bila u Beogradu, u srpskim rukama, i **Miloševićeva** je vlast štampala ogromne količine dinara za koje je kupovala velike količine deviza i ostale robe u Bosni i Hercegovini. Kad se samo sjetim da **Izetbegović** ni tada, kada je rat u BiH već počeo i kada je Bosna i Hercegovina već bila priznata još uvijek nije uvodio bosanskohercegovački novac.

Tih dana je gotovo svakog vikenda padala po jedna bosanska čaršija četnicima u ruke. Bosanske čaršije nisu bile tako loše naoružane da bi se bez otpora predavale. Scenario je bio uvijek isti. Naši ljudi bi zauzeli pozicije da se brane. Četnici traže da se pregovara o podjeli grada. Iz "Centrale SDA u Sarajevu" stiže savjet da se pregovara. Četnici neće da pregovaraju dok naši ne siđu s dominantnih kota. Naši silaze s kota. Tada četnici napadaju i masovno ubijaju. U suštini ista taktika im je uspjela i prilikom dogovornog razoružanja Srebrenice kasnije, u maju 1993., a zatim zauzimanja u julu 1995. Neko će reći: "Kakav glup narod." Međutim, narod nema mogućnosti da donosi odluke osim preko

svojih političara. U slučaju Bosne i Hercegovine, gotovo svo odlučivanje je bilo u rukama **Alije Izetbegovića**. Kada god su odlučivali drugi, npr. **Halilović, Dudaković, Alagić, Bešliagić** i mnogobrojni lokalni komandanti Armije BiH, Armiji je dobro išlo.

Pomenutom taktikom pregovora i napada Bosna i Hercegovina je bila gotovo potpuno opkoljena već sredinom aprila. Jedini put kojega nisu četnici kontrolisali bio je tzv. put spasa. To je bio splet seoskih puteva preko planine Vran. Tim putem sam izveo svoju familiju u izbjeglištvo u Hrvatsku 14. i 15. aprila 1992. Cijeli dan sam putovao kroz srednju Bosnu. Jedino se moglo proći rutom: Tuzla -Olovo - Vareš - Breza - Visoko - Busovača - Novi Travnik - Pavlovi-ca planina - Prozor - Jablanica - Vran planina - Posušje - Imotski. Osnovna impresija je bila da su Hrvati spremni dočekali rat. Na bezbrojnim punktovima su nas kontrolisali vojnici Hrvati obučeni u maskirne uniforme. Bošnjaci su imali mnogo manje punktova i bili su uglavnom u uniformama rezervne milicije. To su bili zvjezdani trenuci hrvatsko-bošnjačkog prijateljstva. Strah od krvožednih četnika je stvarno zbližio njihove žrtve. Možete misliti koliko ih je zajednička nesreća zbližila kada je meni jedan hrvatski vojnik na Vran planini kod jezara, gledajući u moju ličnu kartu u kojoj piše da sam rođen u Beogradu i da mi je ime Muhamed, rekao: "Po mistu rođenja bi te o'ma strilja, ali ime ti vaja." Cijelu noć smo putovali kroz ratom zahvaćenu zapadnu Hercegovinu. U autu nisam čuo kada je zbog bombardovanja obližnje luke "Ploče" dana "zračna uzbuna" i vozio sam ne gaseci svjetla. U ratnoj psihozi i strahu od špijuna zaustavila me ljutita patrola uperenim cijevima. Ponovo me moje ime Muhamed spasilo. Tada su i u zapadnoj Hercegovini Bošnjaci (Muslimani) bili smatrani saveznicima.

Samo jedan dan sam se odmarao u Orebiću u Hrvatskoj i odmah se vratio u Tuzlu. Rastanak s porodicom je bio jako tužan, pogotovo za njih. Nismo znali da li ćemo se ikada ponovo vidjeti? Međutim, za mene nije bilo nikakve dileme. Savjest mi nije dozvoljavala da napustim napadnutu domovinu. Tada je to bio slučaj s ogromnom većinom Bošnjaka. Nije bilo važno što nemamo dovoljno oružja. Imali smo priznatu državu i za to je vrijedilo i poginuti.

Tuzla prije 15. maja

Kada sam se vratio u Tuzlu sve je bilo nekako drugačije nego prije. Za tih nekoliko dana Tuzlaci su ostarili. Niko se nije smijao. Osjećao se užasan strah, ali Bošnjaci nisu odstupali. Sjećam se jednog detalja koji oslikava odlučnost Bošnjaka da ne ustuknu pred četnicima. Riječ je o mome studentu **Mirzi Karamehmedoviću**, koji je kasnije poginuo kao komandant jedinice minobacačlija, koju je naša vojska od milja prozvala "Sejtani". Tada je on bio vojnik jedinice "Pošta". Jedinica "Pošta" je bila mješovitog nacionalnog sastava i imala je zadatak da čuva važnije ustanove u gradu. Sastojala se od 120 boraca koji su bili naoružani puškama Teritorijalne odbrane, koje je **Selim Bešliagić** nekako iskamčio od JNA. Naime, JNA je tada još glumila da nije isto što i četnici. Na taj način su uspjeli neometano zaposjesti položaje oko bosanskih gradova i iznad bosanskih puteva. Njima su se predali Brčko i Višegrad, koji su kasnije najstravičnije poklani. Da bi mogli igrati tu igru oni su vratili nešto malo pušaka Teritorijalne odbrane najupornijim: Jajcu i Tuzli. U Tuzli je uslov bio da jedinica bude mješovitog nacionalnog sastava. Tako je nastala jedinica "Pošta".

Da se vratim događaju s **Mirzom**. Pred jednim malim kafićem, na samom kraju ulice "Oktobarske revolucije", sjedila su 4 četnika u uniformama JNA. Mirza i još jedan vojnik iz jedinice "Pošta" pošli su da popiju piće. Sjeli su za susjedni sto do četnika kao da su ovi obični turisti. U kafiću je nastupio tajac. Ja sam sve to vidio jer sam stajao u blizini. Pomislio sam da je **Mirza** dijete koje nije svjesno opasnosti. Pozdravio sam ga i sjeo s njima u namjeri da im skrenem pažnju da svakog trena može doći do opasnog incidenta, budući da su i četnici bili naoružani. Na to mi je **Mirza** rekao: "Znam profesore. Ne bojte se. Držim ja prst na obaraču. Ovo je naša domovina. Nećemo, valjda, mi bježati." Bože kolika je razlika između pravih ponosnih Bošnjaka kao stoje **Mirza** i njihovog "vođe" **Alije**, čovjeka koji srozava naše dostojanstvo vukući se kao slina za **Karadžićem** po bjelosvjetskim prijestolnicama pogadajući se o našoj domovini.

Skupština Opštine Tuzla je tih dana pozvala dobrovoljce da brane Tuzlu. Krenuo sam pred "Opštinski sekretarijat narodne odbrane". Bio sam prijatno iznenađen. Ogroman red se formirao. I mladi i stari, debeli i mršavi, brkati i ćelavi, seljaci, radnici i intelektualci tiho i strpljivo su stajali na vrelom suncu i znojili se da dočekaju svoj red i postanu vojnici svoje domovine. Ja sam bio dirnut i prvi put sam krišom zaplakao u ratu. Priključio sam se svom narodu i stao u red. Osjetio sam ogromnu snagu tih rudara, studenata... dobrih Bošnjaka. Osjećao sam da ne možemo izgubiti rat. Niko ne može poraziti tako motivisan narod. Tada sam ugledao jednoga komšiju. Zvao se **Bečić Enes**. Ja do tada nisam znao šta je njegovo zanimanje. On me upitao: "Otkud ti profesore?" Ja sam mu odgovorio: "Ja sam bio u vojsci računar u artiljeriji i znam da je to deficitaran VES. Zato sam došao." Ispostavilo se da je **Enes** bio šef regrutnog centra pa me je uveo preko reda. Tada još nismo imali artiljerije pa im nisu trebali računari, ali su mi obećali da će me zvati ako zatreba. U toku rata muškarci, vojni obveznici nisu mogli izaći iz Tuzle bez propusnice Vojnog odsjeka. Znajući me kao čovjeka koji je stao u red za dobrovoljce ljudi iz Vojnog odsjeka su mi rado davali te propusnice. Zahvaljujući tome u prvoj godini rata 4 puta sam posjećivao ženu i djecu koji su bili u izbjeglištvu u Hrvatskoj. Nažalost kada sam posljednji put otišao u martu 1993. nisam se mogao vratiti jer je početkom aprila izbio rat između Armije BiH i Hrvatskog vijeća obrane (HVO) u Hercegovini i srednjoj Bosni. Odmah na početku tog rata HVO je masakrirao jedan tuzlanski konvoj. Tada je **dr. Šemso Tanković**, predsjednik SD A Hrvatske, organizovao konferenciju za štampu u Zagrebu i pozvao mene kao Tuzlaka da govorim. Ja sam, između ostalog, rekao da je **Boban** krivac za taj rat jer se polakomio na **Vance-Owenov** danajski dar u vidu 10 bosansko-hercegovačkih gradova s muslimanskim većinskim stanovništvom. Sve hrvatske novine, TV i radio su to prenijele i poslije nekoliko dana nije bilo novine u Hrvatskoj u kojoj me HDZ-ovi prvaci nisu napadali. Čak je i **Ivić Pašalić**, čelnik HDZ-a kritikovao moj istup. Da i ne govorimo o anonimnim pismima i anonimnim pozivima **dr. Tankoviću**. **Dr. Tanković** je odgovarao na neke od tih napada u štampi. Za mene više nije bilo mjesta ni u Hrvatskoj. Morao sam bježati u SAD. Tako se dogodilo da sam daleko od Bosne, mada sam mislima neprekidno u Bosni.

15. maj 1992.

Vratimo se događajima u predratnoj Tuzli. 15. maj je bio petak. Ja sam došao na posao na Fakultet elektrotehnike i mašinstva, ne sluteći daje to izuzetan dan. Kao i uvijek popili smo jutarnju kafu svi zajedno: Bošnjaci, Srbi i Hrvati. Negdje oko 13:00 gotovo svi Srbi su napustili posao. Uglavnom su pitali dekana **dr. Kapetanović Izudi-na** da ranije napuste posao da bi na vikend negdje otišli. Poslije smo shvatili da su svi oni znali da će toga dana poslije podne biti napadnuta Tuzla. Budući da je tu bilo i velikih prijateljstava između Bošnjaka i Srba, bilo je i velikih razočaranje. Ljudi se nisu mogli načuditi kako su slabo poznavali svoje kolege Srbe. Najviše ih je iznenadila službenica iz studentske službe **Milenka Savić**. Ona je bila jako društvena i veliki prijatelj sa svima, a ipak ni jednom od svojih prijatelja Bošnjaka nije šapnula da skloni svoju djecu tog dana iz Tuzle. Ovaj primjer navodim jer je karakterističan za Tuzlu tih dana. Isto tako, najdruštvenija i najveselija profesorica iz Gimnazije **Mesa Selimović, Snežana Pejović** je bila uhvaćena kao snajperista. Svaka firma u Tuzli imala je svoje **Milenke i Snežane**.

Okršaj između JNA i Tuzlaka dogodio se oko 17:00 poslije podne. To je bio finale višednevne napetosti u Tuzli. Naime, Tuzlaci su prethodnih dana bili opkolili kasarnu Rusinska buna, jednu od najvećih kasarni u Jugoslaviji. Razlog je bio što su u tu kasarnu došle mnoge jedinice četnika. Generali JNA su tražili da se Tuzla podijeli na srpski i muslimanski dio. Dakle, počeli su isto kao u Brčkom, Zvorniku, Bratuncu, Vlasenici itd. Tuzlu je spasilo to što SDA nije bila na vlasti u Tuzli tako da **Izetbegovićeva** strategija da se pregovara o podjeli čaršije nije našla plodno tlo kod gradonačelnika **Selima Bešlića**. Umjesto da pregovara o podjeli Tuzle, on je generale JNA poslao u "materinu". Taj telefonski razgovor je snimljen po nalogu policajaca pripadnika SDA stranke, koji su špijunirali **Bešlića**. Pregovaralo se samo o odlasku JNA. JNA se morala bezuslovno povući iz Tuzle. Određen im je koridor: Solina - Brčanska Malta

-Slavinovići - Majeвица. Tuzlaci su za samo nekoliko dana u Tvornici transportnih uređaja (TTU) napravili i oklopne transportere, koji su obezbjeđivali raskrnicu na Brčanskoj Malti. U petak 15. maja prvi dio kolone JNA je prema dogovoru prošao kroz Brčansku Maltu i Sjenjak. Četnički znak za opšti napad je bio napad čela kolone na benzinsku pumpu u Slavinovićima. Bačena je bomba na dva naša policajca na benzinskoj pumpi u Slavinovićima. U istom trenutku je drugi dio kolone krenuo s Brčanske Malte prema obilaznici. Tada su naši zapucali iz zgrada pored kojih je kolona prolazila i iz TTU-ovih transportera na Brčanskoj Malti. Sve je trajalo nekoliko minuta. Tuzla je bila slobodna.

Iste noći iz hangara na Kozlovcu uzeto je oružje Teritorijalne odbrane Tuzle, Srebrenika, Lukavca i odmah prebačeno u ta mjesta. Odjednom su se mnogobrojna "srpska" sela našla u okruženju. Gotovo svaki dan je po jedno "srpsko" selo bilo razoružavano. Na-brojaću samo neka veća: Dubnica, Simin Han, Požarnica, Spionica, Potpeć, Tinja, Smoluća, Bukovik, Bukovac. Tada su četnici imali velikih problema i s borcima Teočaka i Šapne. Legendarni **kapetan Hajro Mešić** je u samo jednom danu zauzeo desetak četničkih sela na Majevisi među kojima je najveća bila Rastošnica i spojio slobodne teritorije Teočaka, Zvornika, Kalesije i Tuzle. Budući da su još ranije Posavci oslobodili Bosanski Brod, Modricu, Derventu, Orašje velika teritorija sjevernoistočne Bosne je imala direktnu vezu s Hrvatskom. S druge strane četnici nisu imali nikakav koridor do tzv. srpskih krajina u Hrvatskoj i zapadnoj Bosni. Vidjelo se da Srbija munjevito gubi rat. Mada su Srbi imali dovoljno oružja nigdje nisu pružali značajniji otpor. To je zbog neumitne činjenice da je Bosna i Hercegovina bila priznata kao suverena država i da se to ničim više ne može promijeniti. Jedva su čekali izgovor da bace oružje i idu u Srbiju, jer Srbin ne može živjeti tamo gdje gusle neće biti najvažniji muzički instrument i gdje se neće pjevati o srpskom junačkom "po-secanju turskijeh svatova."

Prve trgovine teritorijama

Prvi koji je pobunjenim Srbima u Bosni i Hercegovini povratio borbeni moral bio je **Franjo Tuđman**. On je počeo tajno pregovarati s **Miloševićem** o podjeli Bosne i Hercegovine. Posredovao je lično **Boutros Ghali**, koji je od **Tuđmana** tražio koridor za Srbe. **Tuđman** nije shvatao da i samim pregovorima nanosi ogromnu štetu Hrvatima i da veoma mnogo pomaže četnicima. Uopšte nije bilo bitno šta će konkretno biti dogovoreno. Bitno je bilo da su Srbi shvatili da će pregovorima biti priznate neke srpske teritorije. Time su Srbi dobili viziju uspješnog završetka rata. Međutim, **Tuđman** im nije samo to pružio. On je četnicima dao Posavinu za Hercegovinu. Upoznao sam dosta vojnika HVO-a i iz Posavine i iz Hercegovine. Oni svjedoče da su se brigade Hrvatske vojske bez ikakva razloga povlačile iz Posavine. HDZ-ovi čelnici u Zagrebu su tada opravdavali povlačenje Hrvatske vojske iz Posavine navodnim strahom od ekonomskih sankcija. Tobože, Hrvatskoj bi bile uvedene sankcije zato što se njena vojska nalazi u drugoj državi. Daje to laž najbolje je dokazao **Tuđman** puštajući kasnije Hrvatsku vojsku da bombarduje Mostar i da zauzima Bosansko Grahovo i Glamoč bez straha od sankcija. Isto onako kako su četnici brzo zauzeli koridor u Posavini tako su i jedinice HVO-a lahko zauzele lijevu obalu Neretve. Poslije napredovanja na lijevoj obali Neretve, odakle su se četnici suviše lahko povukli, HVO je stao na granicama "Banovine Hrvatske" iz 1939., mada nije bilo četničkog otpora daljem napredovanju. I ne samo to. Kada je kasnije HOS, koji je tada veoma popularna vojna organizacija i među Hrvatima i među Bošnjacima, napravio prodor prema Trebinju, bio je nagrađen zasjedom HVO-a u kojoj je likvidiran odgovorni komandant Kraljević i još petnaest istaknutih bojovnika.

Interesantno je spomenuti kako su se dogovori **Tuđmana** i **Miloševića** provodili na terenu. **Tuđman** ne može reći Posavcima koji su odbranili svoje kuće da treba da ih daju četnicima. Zato im on na prosto prekine logistiku i povuče jedinice Hrvatske vojske s položaja. Na položajima ostaju samo mještani, koji brane svoje domove. U neravnopravnoj borbi s JNA oni nastradaju. Simboli takvog stradanja su bošnjačko selo Kotorsko i hrvatsko selo Johovac između Do-boja i Modrice. Ova dva sela su prepuštena sama sebi danima odolijevala golemoj sili Srba iz Bosanske Krajine koji su krenuli u proboj svog koridora od Banja Luke do Brčkog. Tamo gdje je Hrvatska vojska trebala pružiti odsudnu odbranu, zahvaljujući Tuđ ma

novoj politici dogovora sa Srbima, nikakve odbrane nije bilo. Slično su izginuli Srbi mještani Tasovčića, Klepaca, Prebilovaca u Hercegovini prilikom ofanzive HVO-a i HOS-a na lijevu obalu Neretve. Znam 3 bivša borca HVO-a, K. Z. i E. Z. iz Dubrava i E. Č. iz Ljubinja koji se zaklinju daje njihovu jedinicu HVO-a, koja se sastojala od Muslimana iz okoline Stoca, artiljerija HVO-a bombardovala kada su u zanosu borbe potjerali četnike dalje od granica Banovine Hrvatske iz 1939.

Pad Posavine je početak realizacije Tuđmanove politike u odnosu na Bosnu i Hercegovinu čiji je krajnji cilj podjela Bosne i Hercegovine. Istovremeno se pokušava sačuvati i savezništvo s "Muslimanima" tamo gdje to savezništvo Hrvatima treba, tj. na Posavskom koridoru i u Bihaću, Ahilovim petama Velike Srbije. S druge strane, one jedinice Armije BiH koje su u blizini tzv. Herceg-Bosne smatraju se neprijateljima. Tako se događa da se kroz Hercegovinu propušta oružje Tuzlacima, a zadržava oružje koje ide npr. Zeničanima. Međutim, ni Tuzlanskom korpusu se ne propušta dovoljno oružja da bi imali viškove i za druga ratišta osim koridora. Tada je komandant Tuzlanskog korpusa bio Željko Knez, Hrvat iz Hrvatske i poslušan Tuđmanov vojnik. Tada je slobodna teritorija Srebrenice bila samo nekoliko kilometara do slobodne teritorije koju je kontrolisao Tuzlanski korpus, a ni metak nije potrošen da se ta slobodna teritorija Podrinja, koja se protezala skroz od Kamenice do Žepe, poveže sa Tuzlom. Tuzlaci su vjerovali Knezu i naivno i sebično maštali da će Tuzla otvoriti svoj koridor do Hrvatske, te da neće više zavisiti od HVO "bandi" u Hercegovini. Uzalud sam ja tada pisao u *Ratnoj tribini*, koja se dosta čitala u Tuzli, da to nisu neke bande u Hercegovini koje otimaju oružje Armije BiH, nego da je to Tuđmanova politika. To znači, čak i da su Tuzlaci uspjeli probiti koridor do Save, pojavile bi se neke "bande" na Savi koje bi otimala oružje Armije BiH. Na stranu to što je to bio potpuno nerealan cilj da Tuzlanski korpus Armije BiH presiječe četnički koridor. Nisu shvatali da bi se tada cijela Jugoslavija sručila na ponovno otvaranje koridora Bijeljina Banja Luka. Naravno da Tuzlanski korpus nije mogao baciti na pleča cijelu JNA, koja bi se po potrebi angažovala na koridoru. Tako je najjači korpus Armije BiH trošio sve svoje snage ratujući za Tuđmana na Posavskom koridoru, puštajući da se uguši ustanak Bošnjaka Podrinja. Ja sam tada, 12. januara 1992, u *Ratnoj tribini* napisao članak "Presudna bitka za Bosnu" u kojem stoji:

Svakom građaninu Bosne i Hercegovine kojem je na srcu ova naša domovina i naš napaćeni i skromni narod veoma je teško slušati užasne vijesti o gladi koje dolaze iz Kamenice, Cerske, Konjevića, Žepe, Srebrenice itd. Ovom prilikom nećemo kao do sada moliti za humanitarnu pomoć, nego ćemo gospodi koja odlučuje o strategiji Armije BiH poručiti da su loši stratezi ako ne vide da se upravo na ovim područjima bježe presudna bitka za Bosnu i Hercegovinu. Ta bitka ima samo dva ishoda. Prvi mogući ishod je katastrofa opkoljenog naroda, a do toga će doći ako se do opkoljenih područja u najskorije vrijeme ne probije koridor. Tada će naš pokret otpora u ovim krajevima postepeno odumrijeti, te će Srbija biti do Sarajeva i Ilijaša i to etnički čista. Neka se Tuzlaci, Zeničani, a bogami i svi ostali Bosanci tada zamisle nad svojom sudbinom. Jasno je da tada nema nikakvih šansi da država BiH i Muslimani prežive.

Drugi mogući ishod bitke u Podrinju je taj da Armija BiH probije koridor kroz Caparde ili na nekom drugom mjestu do opkoljenih muslimanskih naselja u Podrinju. U tom slučaju će biti prekinuta i posljednja komunikacija koja povezuje ogromne četničke snage na sarajevsko romanijskom ratištu sa Srbijom. Tada će pobjeda zasigurno biti naša i granica suverene BiH će biti na Drini. Zar ta činjenica kao i činjenica da bi se probijanjem koridora za Podrinje spasile stotine hiljada žena, djece i naših boraca ne motiviše da se krene u odlučnu akciju. Uspostavljanje tog koridora bi imalo za "nus-pro-dukt" deblokadu Sarajeva.

Shvatamo da je probijanje koridora od Tuzle do Posavine od velikog značaja za sjeveroistočnu Bosnu. Međutim, sadašnja slobodna teritorija tuzlanske regije ipak nije potpuno opkoljena i probijanjem koridora za Posavinu ne spašavaju se životi stotina hiljada ljudi., što je glavna korist od probijanja koridora za Podrinje. Dakle, osim nesumnjivih razloga koji su podjednaki kod oba koridora, probijanjem koridora za Podrinje bio bi obavljen i jedan ogroman humanitarni posao. Strah nas je da se oklijevanjem četnicima ne ostavi dovoljno vremena za utvrđivanje položaja, te da ti položaji ne postanu neprobojni. Stoga tražimo da akcija krene.

Glava 7

Kadrovska politika SDA u ratu

Priliv novih članova

Već sam spominjao **prof. dr. Sadudina Hodžića** koji je rizikovao život da kroz Vozuću provede pošiljku pušaka iz Visokog. Profesor **Hodžić** je bio jedan od onih Bošnjaka koji su pristupili stranci SDA i Patriotskoj ligi (PL) iz čistog patriotizma. Međutim, velika većina kasnijih rukovodilaca SDA u Tuzli su oni koji su došli poslije 15. maja 1992., tj. kada su ulaskom u SDA vidjeli svoju šansu dolaska na kadrovske liste. Njima ništa ne smeta što su tokom 1990. išli među studente i agitovali da se studenti klone nacionalnih stranaka, dakle, i SDA. Oni se ne stide što su javno psovali Boga kada je **dr. Fuad Muhić** nudio svoje usluge SDA stranci. Oni su koristeći svoja iskustva iz Saveza komunista brzo preuzeli vlast od pravih patriota, koji najčešće još uvijek nose uniformu i jurišaju na četničke položaje na Majevici. Za razliku od starih, novopečeni članovi SDA jurišaju na bivše četničke položaje i stanove u čaršiji. Oni su preko noći promijenili crveni dres za zeleni. Tragedija je što su u SDA unijeli komunističke manire. Mi predratni članovi SDA smo slobodno kritikovali **Aliju Izetbegovića** kad god smo primijetili neku grešku. Slali smo faksove u "Centralu" u Sarajevo kad god smo mislili da ga treba korigirati ili savjetovati, a to se često događalo. Kada su došli "novi" odjednom je prestala svaka diskusija. Naprosto njih uopšte nije interesovala politika, nego samo lična korist. Zato nikada nisu rizikovali. To je stvorilo klimu konformizma, nekritičnosti, odobravanja svega što dolazi iz Sarajeva (čitaj: od **Alije Izetbegovića**). Takvi ljudi su uz svaku vlast. Oni stvaraju kultove ličnosti. To je jedna datost ovoga svijeta. Ni imena im neću spomenuti. Mene oni interesuju samo toliko da bih mogao odgovoriti na često postavljeno pitanje: "Ako **Alija Izetbegović** griješi, kako to da ga ipak toliki Bošnjaci slijede?" Odgovor je sada jasan: Zbog tih karijerista koji su od Alije napravili kult ličnosti. Oni su i od **Tita** napravili kult ličnosti, a poslije su ga oni najgore popljuvali. Oni će popljuvati i **Aliju Izetbegovića** kao što su ga pljuvali i tokom "Sarajevskog procesa" da bi se dodvo rili ondašnjim vlastima. Ovdje ja ne mislim na neke konkretne ljude, nego na jedan konkretan mentalitet.

Pohara u Tuzli

Pravi tektonski poremećaj u Tuzli, gotovo jednak onome od 15. maja 1992. izazvao je "specijalni izaslanik **Alije Izetbegovića**" **Armin Pohara**. Opisaoću prvi politički susret **Pohara** sa Tuzlacima, kojemu sam i ja prisustvovao. Sastanak je održan u prostorijama Islamske zajednice u Tuzli u januaru 1993. Na sastanku su bili prisutni: tuzlanski imami **Hasan i Adil**, predsjednik Merhameta **Custović**, direktor vjerski oboj"ene političke novine Zmaj od Bosne **Edib Kravić, Pohara** i ja. Kasnije su se pridružili sekretar Skupštine Opštine Tuzla **Jasmin Imamović**, glumac **Emir Hadžihafizbegović**, zatim bivši fudbaler, a tadašnji organizator dobavljanja pomoći iz Turske **Mersed Kovačević** i još neki čijih imena se ne sjećam. Raspravljalo se o osnivanju muslimanske televizije u Tuzli za koju su postojala obe-zbijedena velika sredstva SDA stranke. Zato je sastanku i prisustvovao glumac **Emir**. Osim toga, trebalo je raspraviti ko će biti predsjednik novoformiranog Tuzlanskog okruga. Zato je na sastanak bio pozvan **Jasmin Imamović**. Naime, Tuzla, kao daleko najveća opština sjeveroistočne Bosne, prirodno se nametnula kao centar odlučivanja. To je dobro funkcionisalo. Istinski lider naroda sjeveroistočne Bosne je postao tuzlanski gradonačelnik **mr. Selim Bešliagić**. On se žestoko usprotivio Izetbegovićevim pregovorima s početka januara 1993. u Genevi. **Bešliagić i Ismet Hadžić**, (kandidat SDA stranke za predsjednika okruga) su uputili jedno pismo našim pregovaračima u Genevi u kojem se navode mnogi argumenti protiv pregovora s ratnim zločincima o Ustavu BiH. To pismo je objavila i tuzlanska novina *Front Slobode* u broju od 16. januara 1993. U svom pohodu uništavanja Republike Bosne i Hercegovine, ubrzo su se pod **Izetbegovićevim** udarom našle tradicionalne regije Bosne i Hercegovine, pa i tuzlanska regija.

Manipulišući prošireno Predsjedništvo BiH, koje je imalo ingerencije Skupštine BiH, **Izetbegović** je podijelio slobodnu teritoriju BiH na okruge i dao nalog da u Skupštini regije bude jednak broj delegata iz svake opštine. Mada je Tuzla bila značajna kao 10 drugih opština imala je isto delegata kao svaka druga opština. Budući da je u drugim opštinama pobijedila **Izetbegovićeva** SDA, to je trebalo da znači oduzimanje vlasti od **Bešlićića**. Međutim, zbog velike **Bešlićićeve** popularnosti narod je ponovo tražio da on bude predsjednik regije. Pohara je došao da pregovara s **Bešlićem**, tj. da ga prevari i eliminiše iz borbe za položaj predsjednika Skupštine okruga. Na tom sastanku, posredstvom **Pohare**, **Izetbegović** je tražio od **Bešlićića** da pređe u SDA. Drugim riječima: "Prodaj mi dušu ako hoćeš vlast." To je bio ponižavajući prijedlog koji bi sigurno bio kontraproduktivan za **Bešlićića** da ga je prihvatio.

Pohara je pokušao još jednu stvar da pokrene u Tuzli. U jednom trenutku počeo je sljedeću priču: "Vidite ovo, u Banja Luci su Srbi većina pa je Banja Luka srpska. U Mostaru su Hrvati većina pa je Mostar hrvatski. U Tuzli su Muslimani većina, a Tuzla nije muslimanska nego građanska. U Armiji BiH su Muslimani 90%, a Armija nije muslimanska nego građanska. Ko je za to kriv i šta treba učiniti da se to promijeni?" Na to sam mu ja odgovorio: "Ako bi mi u Tuzli pristali daje Tuzla muslimanska samo zato što su Muslimani većina, onda bi mi pristali da je Banja Luka srpska zato što su Srbi većina i da je Mostar hrvatski itd. To znači da bi mi pristali na **Karadžićevu** i **Bobanovu** logiku podjele Bosne i Hercegovine." Zahvaljujući mom upornom insistiranju na tom stavu poništenje Poharin autoritet heroja iz Bosanskog Broda i specijalnog **Izetbegovićevog** savjetnika tako da tada nije uspio dobiti podršku SDA Tuzle za "svoje" stavove o muslimanskoj Tuzli.

Pohara (tj. **Izetbegović**) je uspio da eliminiše **Selima Bešlićića** iz borbe za funkciju predsjednika Skupštine okruga. Međutim, predsjednik vlade okruga je postao **prof. dr. Sadudin Hodžić**, a predsjednik Skupštine okruga je postao **Ismet Hadžić**. Obojica su bili predratni članovi SDA i patrioti koji su se borili za Bosnu i Hercegovinu. Ovdje se postavlja pitanje: Zašto bi **Alija Izetbegović** mijenjao jednog patriotu da bi doveo drugoga? Zato što je stalnim promjenama kadrova uništavao autoritet ljudi i stvarao podaničku klimu. To su bili genijalni potezi ako se ima na umu šta mu je bio cilj da uvede totalnu pokornost Bošnjaka da bi im mogao podijeliti domovinu.

Kasnije je **Pohara** naglavačke izbačen iz Tuzle. Nije mu pomoglo ni to što je bio specijalni **Izetbegovićev** izaslanik. On (tačnije njegov sponzor **Izetbegović**) je nanio dosta zla Tuzli. Inicirao je međustranačku borbu za vlast, umjesto borbe za slobodu. U toj borbi dobili su šansu mnogobrojni bivši komunisti, tj. ljudi koji od svega znaju jedino da se uspješno guraju u vlast, ma koje boje ona bila.

Kada se pogleda ko su sve bili **Poharini** poslodavci: **Tuđman**, **Izetbegović**, **Boban** i **Fikret Abdić**, postaje jasno da i **Izetbegović** igra u timu djelatelja Bosne i Hercegovine. Sjetimo se daje i drugi **Izetbegovićev** specijalni savjetnik **Jasmin Jaganjac** radio za istu kamarilu. O tome će mnogi drugi više imati reći, npr. **general Sefer Halilović**, kojega je ta kamarila uporno rušila da bi ga na kraju sam **Izetbegović** definitivno srušio.

Glava 8

Pregovori

Drugi razgovor s Izetbegovićem

Mnogi Bošnjaci su primijetili bezbrojne **Izetbegovićeve** predsjedničke "greške". Ljudi su to objašnjavali na razne načine. Neki su mislili da on nema političkog iskustva budući da je bio samo niži činovnik na sudu dok nije osuđen za "rušenje Ustava Republike Bosne i Hercegovine" 1983. Neki su mislili daje nesposoban, a neki da je previše "mehak", "merhametli". Neki su mislili da se iza tih čudnih poteza krije neko lukavstvo "mudrog vođe". Međutim sve to nije tačno. Izetbegović zna o diplomatiji, politici i pravu dovoljno da bude dobar predsjednik. U to sam se lično uvjerio. Naime, misleći daje on patriota, ali da nije dovoljno politički iskusan, ja sam mu lično, u jednosatnom telefonskom razgovoru, objasnio sve negativne posljedice pregovora. Danas mi je jasno da je on to znao i prije tog razgovora sa mnom, ali je to znanje nažalost zloupotrebjavao da bi dijelio državu čiji je prvi građanin, a ne da bi je sačuvao kako je obećao u predizbornoj kampanji i kako se zakleo prilikom polaganje predsjedničke zakletve. Svjedok mog telefonskog razgovora s **Izetbegovićem** je **J. O.**, tadašnji direktor jedne tuzlanske firme. Ne spominjem mu ime jer nisam u mogućnosti da ga pitam za pristanak.

Nazvao sam **Izetbegovića** odmah po njegovom povratku iz Geneve poslije prve runde pregovora o **Vance-Owenovom** planu u januaru 1993. Da shvatite kako **Izetbegović** rezonuje navešću neke segmente iz tog razgovora. Kada sam ga upitao: "Predsjedniče, zar je to jedinstvena Bosna i Hercegovina ako su četnici legalna milicija u Banja Luci, ako se ne može putovati kroz Banja Luku ili npr. preko Romanije?", on mi je odgovorio: "A možete li sada putovati kroz Banja Luku i preko Romanije?" Dakle, on podrazumijeva da je četničko sve ono što su uspjeli okupirati. Ima li pogodnijeg sagovornika za **Karadžića**? Zamislite da je **Staljin** podrazumjevaio da su Harkov, Kijev i ostali okupirani sovjetski gradovi u 2. svjetskom ratu automatski pripadali Nijemcima samo zato što su ih vojno posjedovali. Upravo takav državnik je **Izetbegović**.

Osim toga, rekao sam **Izetbegoviću**: "Predsjedniče, ne smiju se nacrtati nikakve etničke granice po Bosni i Hercegovini. Ako se ne nacrtaju, rat će možda trajati 10 godina, ali će opstati država Bosna i Hercegovina. Ako se nacrtaju, rat će opet trajati 10 godina, a kada se svi umore od rata, onda će ostati te etničke države, a ne Bosna i Hercegovina."

"A šta ćete s Hrvatima? I Hrvati hoće daje podijelimo"- pitao je Izetbegović.

"Oni Hrvati koji bi da je dijele su suviše malobrojni u Bosni i Hercegovini. Čak i u HVO-u u Hercegovini većina su Muslimani. Oni masovno bježe od rata i neće predstavljati problem, ako vide da smo mi odlučni da ne dijelimo Bosnu i Hercegovinu. **Vance-Owenov** plan im daje trećinu Bosne i Hercegovine. To Hrvate okreće podjeli Bosne i Hercegovine, radije nego cjelovitoj Bosni i Hercegovini. "Mirovni" **Vance-Owenov** plan će dovesti do rata s Hrvatima. Zato je najbolje da uopšte više ne pregovarate, nego da insistirate na Bosni i Hercegovini onakvoj kakva je od svijeta priznata. Hrvati ne smiju tek tako napasti, jer će i njima biti uvedene sankcije. Osim to ga, Hrvati ne smiju pustiti da nas četnici poraze jer su oni bez nas slabiji od četnika. (Tada su Bošnjaci i Hrvati još bili prinuđeni da se zajedno bore, mada su Srbi veoma rapidno vojno slabili, najviše zbog sve manjeg priliva dobrovoljaca iz Srbije.) Dakle, s **Bobanom** trebamo hrabro jer i Hrvati nas trebaju," rekao sam **Izetbegoviću**.

Evo još nekih "bisera" našeg predsjednika: "Mi moramo pregovarati. Ako ne pregovaramo mi ćemo biti krivci." Na to sam mu odgovorio: "**Nije tačno. Ne može žrtva postati krivac samo zato što neće da pregovara sa svojim dželatom, nego insistira na kažnjavanju krivca.**" Na to će on: "Znam ja da bi naš narod ratovao da sačuva Bosnu, ali da Vi znate kakav je pritisak na nas u svijetu da pregovaramo. **Vance i Owen** traže to od nas." Ja sam mu odgovorio: "**Mi ne moramo prihvatiti ništa što oni traže. Oni su samo posrednici (mediatori). Posrednici ne diktiraju niti presuđuju. Oni imaju zadatak da saslušaju obje strane i da ocijene gdje bi se te dvije strane mogle "naći". Tada posrednik formuliše prijedlog za kojeg vjeruje daje prihvatljiv za obje strane.** Kao što možete posrednika koji vam npr. traži mušteriju za prodaju kuće otpustiti ako niste zadovoljni, tako možete i **Vancea i Owena.**"

Vance se ubrzo povukao. **Izetbegović** nikada nije otpustio **Owena** koji je dobrovoljno glumio krivca za planove podjele Bosne i Hercegovine. Owen je stoički nosio breme djelatelja Bosne i Hercegovine, krijući, od Bošnjaka, da on može iznositi prijedloge po kojima se Bosna i Hercegovina dijeli samo zato što **Izetbegović** pristaje da potpisuje te prijedloge. **Lord Owen** je potpuno "zaboravio" daje on samo posrednik i ponašao se kao neko ko odlučuje i presuđuje. Tako se događalo da je iz naše delegacije udaljivao predstavnike (**dr. Durakovića i dr. Filipovića**) kojima je Skupština BiH, tj. narod ukazao povjerenje. Umjesto da smjesta prekinemo pregovore u takvim situacijama, **Izetbegović** je nastvljao kao da se ništa nije dogodilo. Dopuštajući da posrednik **Owen** utiče na sastav našeg pregovaračkog tima, **Izetbegović** je odustao od suvereniteta BiH. I na taj način je **Izetbegović** koristio vanjske neprijatelje da bi slomio otpor Bošnjaka podjeli BiH.

Da mi kao strana u pregovorima imamo pravo otpustiti posrednika, ako nam se ne sviđa, dokazao je sam **Izetbegović** kada je otpustio **Akashia** dvije godine i šest mjeseci kasnije radi pada Srebrenice. Međutim, **Akashija** je otpustio samo zato da krivicu za pad Srebrenice svali na jednog čovjeka i tako zadrži UNPROFOR. Otpuštanjem **Akashija**, **Izetbegović** je skinuo krivicu s UN-a za pad sigurnosnih zona i tako zadržao UNPROFOR u BiH, mada UNPROFOR više niti donosi hranu niti štiti enklave. Ostanak UNPROFOR-a u BiH mu je trebao da se ne bi skinuo "arms embargo". Naime, poslije pada Srebrenice UNPROFOR je trebao otići i "arms embargo" je trebao biti skinut u Kongresu Sjedinjenih Država. **Izetbegović** je zadržao UNPROFOR svaljujući krivicu na **Akashija** i govoreći kako neće produžiti UNPROFOR-u boravak u novembru kada mu istekne mandat. Tako je odgodio odlazak UNPROFOR-a, a time i skidanje "embarga", za 5 mjeseci. Pojeo vuk magarca, što bi naš narod rekao.

Da se vratim razgovoru s **Izetbegovićem**. Kada je ostao pritješnjen argumentima o ulozi posrednika u pregovorima on je pribjegao nepoštenim sredstvima. Rekao mi je: "Možete li Vi skupiti 100 intelektualaca iza vaših stavova?" On dobro zna da se tačnost nekog stava ne ocjenjuje glasanjem. Istina i neistina su apsolutne kategorije i ne zavise od broja glasova. Uloga posrednika (mediatora) je upravo takva kakvu sam je i predočio, neovisno da li je stotinu Tuzlaka spremno to potpisati.

Osim toga pokušao je da se sakrije iza drugih "autoriteta". Govorio mi je kako su ga muslimanski lideri savjetovali da pregovara. Poimenice je spomenuo samo **Jasera Arafata**. Navodno mu je **Jaser Arafat** rekao da uzme što mu sada nude, jer se on (**Arafat**) pokajao što ranije nije pristao na palestinsku državu koju su mu nudili. Ja ne znam da li je to **Jaser Arafat** stvarno rekao, ali je to svakako pogrešno. Naime, za razliku od **Arafata**, **Alija Izetbegović** je već bio na čelu međunarodno priznate države, tj. imao je već ono o čemu **Arafat** može samo sanjati. Bilo daje **Izetbegović** izmislio "**Arafatov savjet**" ili gaje samo uvažio kao argument, u oba slučaja, vidimo daje **Izetbegović** već tada podrazumijevao da će Bosna i Hercegovina nestati kao država i već tada se bio okrenuo nekoj budućoj državi koju mu neko treba dati umjesto Bosne i Hercegovine.

Razgovor s **Izetbegovićem** sam završio ponavljajući: "Prekinite pregovore; svaki pregovori o Ustavu su

pogubni za Bosnu. Prekinite pregovore." Na to je on odgovarao: "Zar nije lukavije da mi prihvatimo **Vance-Owenov** plan, a da ga oni ne prihvate?" Tada su počele smetnje u telefonskoj vezi i konačno veza se prekinula.

Kao što znate, **Izetbegović** je početkom marta 1993. u New Yor-ku potpisao **Vance-Owenov** plan. Došlo je do rata s Hrvatima koji su svojski prihvatili taj danajski dar lukavog Engleza **Owena**. Meni je bilo jasno da će se **Tuđman** polakomiti da dobije 10 gradova u Bosni i Hercegovini s muslimanskom većinom koji mu se "daju" **Vance-Ownovim** planom i da će privremeno zaboraviti na kninski kamenjar. Bilo je jasno da ponosni Bošnjaci u tih 10 gradova neće pristati na to i da će to značiti rat s Hrvatima. Tako se i dogodilo. Sutradan poslije Izetbegovićevog potpisa na **Vance-Owenov** plan HVO je u Hercegovini blokirao sve isporuke oružja Armiji BiH. Otvoreni rat prirodnih saveznika je počeo 10. aprila u Konjicu, na radost "mirotvoraca" **Vancea i Owena**.

Alija Izetbegović je vrlo oštrouman čovjek i zasigurno je shvatio šta sam mu govorio. Znam da su i članovi bosanskohercegovačkog pregovaračkog tima u Genevi govorili **Izetbegoviću**: "Ako potpišemo **Vance-Owenov** plan imaćemo rat s Hrvatima." To mu je govorio i general **Stjepan Šiber**, Hrvat, koji je također bio član pregovaračkog tima. Profesor **Muhamed Filipović**, **Haris Silajdžić**, **Kasim Trnka**, **Stjepan Šiber** i moj brat **Musadik Borogovac**, od kojeg sam i saznao za te događaje, bojkotovali su **Izetbegovića** da ne bi potpisao **Vance - Owenov** plan već u januaru 1993. u Genevi. Ništa nije pomoglo, **Izetbegović** se otrgnuo kontroli Bošnjaka i potpisao **Vance-Owenov** plan u New Yorku u martu 1993.

Kada sam u septembru 1993. razgovarao s ambasadorom **Ivicom Mišićem**, shvatio sam još jednu dimenziju **Izetbegovićeve** ličnosti. Koju, zaključite sami.

Izetbegović je trebao doputovati u New York i ja sam odlučio da mu napišem jedno pismo u kojem ga žestoko kritikujem zbog njegovog upornog dijeljenja Republike Bosne i Hercegovine. Pismo sam poslao faksom u BiH misiju u New Yorku i nazvao **Mišića**, koji je tu radio. Od **Mišića** sam zahtijevao da pismo lično uruči **Izetbegoviću**. On mi je rekao da će to svakako učiniti jer mu se pismo sviđa. "U pismu nema ništa što i ja ne bih potpisao" - rekao je. Osim toga, rekao je da i oni u "Misiji" slično govore **Izetbegoviću** protiv pregovora, ali da **Izetbegović** kaže kako ljudi u Bosni i Hercegovini ne mogu više da izdrže i traže od njega da pregovorima donese mir što prije. Dakle, ljudima u Bosni i Hercegovini **Izetbegović** govori kako mora pregovarati zbog pritiska "svijeta", kao što je meni rekao, a diplomatima, koji bi mogli znati da ne postoji pritisak "svijeta" na žrtvu, govori da pregovara jer ljudi u Bosni i Hercegovini to traže.

Zašto sam se kod **Izetbegovića** toliko založio protiv pregovora pokušaću obrazložiti u sljedećim poglavljima.

Pravo ili pregovori?

Svaki spor između sukobljenih strana može se rješavati na dva načina. Prvi načinje normativni. To znači prema normama važećeg prava na nadležnim institucijama ustanovljava se koje krivac i ko žrtva. Potom se žrtva obeštećuje, a krivac kažnjava. U slučaju rata u BiH nadležna institucija je Savjet bezbjednosti, a Bosna i Hercegovina je zvanično žrtva agresije Srbije, Crne Gore i JNA. Naime, to je bio zaključak rezolucija 752. i 757. Vijeća sigurnosti UN iz 1992. Drugi način rješavanja sporova je dogovorni. Ako sukobljene strane nađu zajednički interes da spor ne rješavaju normativno nego se umjesto toga odluče na dogovor, onda eventualni sporazum u pisanoj formi zajedno potpisuju. Potpisan sporazum postaje osnov rješavanja svakog budućeg eventualnog spora između sukobljenih

stranaka. Početak sporazumijevanja zaustavlja normativni postupak kažnjavanja agresora i zaštite žrtve. Upravo pristankom na dogovorni način rješavanja krize Bosna i Hercegovina je napravila presudnu grešku.

Alija Izetbegović je pristao da pregovara s agresorom već na samom početku rata. Sjetimo se daje odmah poslije priznanja Bosne i Hercegovine od 7. aprila 1992. predsjednik **George Bush** dao ultimatum JNA, koja je od strane Savjeta bezbjednosti već bila proglašena za agresora na BiH, da se do 15. maja 1992. povuče iz BiH. Tada **Alija Izetbegović** hitno odlazi u Skoplje na pregovore s generalima JNA. On je tada postigao neki "sporazum" sa generalima čiji je jedini efekat bio daje vezao ruke **Bushu** da nešto vojno učini za Bosnu i Hercegovinu. Naime, kako se može SAD tući za BiH kada su se BiH i JNA sporazumjeli.

Tada je **Bush** odmah shvatio ko je **Izetbegović** i pokušao da se distancira od problema Bosne i Hercegovine. **Bush** je shvatio da će **Izetbegović** krenuti putem "sporazumijevanja" i da će pravno jednostavna situacija u kojoj imamo očiglednu žrtvu i očiglednog agresora uskoro biti mrtvi čvor bezbrojnih sporazuma kojega više ni pravnici, a pogotovo političari, neće moći razmrsiti.

Zbog tog **Bushovog** distanciranja ljudi su skloni da karakterišu **Busha** kao neprijatelja Bosne i Hercegovine. Međutim, istina o **Bushu** je da on nije ni prijatelj ni neprijatelj Bosne i Hercegovine. On je naprosto najodgovorniji svjetski državnik koji je za dosljednu primjenu međunarodnog prava, a to je za Bosnu i Hercegovinu bio jedini pravi put. On je dao Evropljanima mandat da jugoslovensku krizu rješavaju primjenom pravnih normi. Time što je na riječima distancirao SAD od jugoslovenske krize on je vješto udaljio i Ruse i time omogućio da proradi Novi svjetski poredak tj. međunarodno pravo, i da BiH bude priznata. Mada je govorio kako je kriza u bivšoj Jugoslaviji evropski problem, **Bush** je natjerao **Tuđmana** da prizna Bosnu i Hercegovinu, a dao je i ultimatum generalima JNA. Čim je **Bush** shvatio da **Izetbegović** s terena međunarodnog prava, terena koji Bosni jedini odgovara, vodi Bosnu na teren "sporazumijevanja" shvatio je da bi Bosna mogla postati živi pijesak za svakoga ko joj hoće pomoći. Tu leže uzroci njegovog kasnijeg smanjenog angažovanja oko Bosne.

Alija Izetbegović je pristao da pregovara s **Karadžićem** o "ustavnom preuređenju Bosne i Hercegovine" već u decembru 1992. Tim gestom su učinjene tri krupne greške, tačnije, izdaje interesa Bosne i Hercegovine. Pristanak na pregovore je jedna greška. Pristanak da **Karadžić** bude druga strana u tim pregovorima je druga krupna greška. Pristanak da se pregovara o Ustavu BiH je treća, najkrupnija izdaja interesa BiH. Navedimo sada ukratko štetne posljedice svake od učinjenih grešaka izdaja.

Pristanak na pregovore

Pristankom na pregovore je proces kažnjavanja agresora bio zaustavljen. Ne mogu se dvije strane u sporu istovremeno sporazumijevati i suditi. Sjetimo se da su rezolucijom 752. i 757. iz 1992. Savjeta bezbjednosti Srbija i Crna Gora bile okarakterisane kao agresori, a Bosna i Hercegovina kao žrtva. Tada je bilo počelo kažnjavanje Srbije i Crne Gore, tj. "Jugoslavije". Uvedene su ekonomske sankcije, zatim ekonomska blokada. Jugoslavija nije priznata, isključena je iz UN, isključena je iz svih evropskih institucija. **Izetbegovićevim** pristankom da se problem rješava dogovorno proces kažnjavanja agresora je zaustavljen. Nešto kasnije, prilikom jednog zastoja u pregovorima, uvedena je "no fly zone", što je dosta pomoglo Armiji BiH. Sve to dokazuje da "svijet" nije bio protiv BiH, nego je "svijet" pokušao da Bosnu i Hercegovinu zaštiti, počev od priznavanja pa do "no fly zone" i NATO-vog bombardovanja četnika u avgustu 1995. Svaki put je početak novih pregovora zaustavljao akciju "svijeta."

Pod riječju "svijet" ja podrazumijevam Ujedinjene nacije i ostale institucije međunarodnog prava. Da bi lakše uništavao Bosnu i Hercegovinu, **Alija Izetbegović** je posrednike u pregovorima nazivao "svijet", ljude kao npr. **Lord Carrington, Kutiljero, Lord Owen** itd. Ovi ljudi jesu predlagali podjele Bosne i Hercegovine, ali samo zato što su znali da **Izetbegović** pristaje na njih. Posrednici po definiciji samo traže način rješenja ne kojeg će dobrovoljno pristati obje strane. Na taj način, nazivajući posrednike u pregovorima "svije tom", **Alija Izetbegović** je svoju volju da uništava Bosnu i Hercegovinu i formira Republiku Srpsku lukavo pometao "svijetu."

Pristanak da Karadžić bude partner u pregovorima

Tim gestom smo od jasne situacije iz rezolucije 757, po kojoj je rat u BiH bio agresija "Jugoslavije" na suverenu državu BiH, pristali na srpsku kvalifikaciju daje posrijedi građanski rat između "bosanskih Srba, Muslimana i Hrvata". Time smo onemogućili našim prijateljima u UN da se u institucijama UN izbere za vojnu pomoć BiH kao žrtvi agresije. Naime, subjekti međunarodnog prava su države, a ne pokreti u okviru jedne države. UN se nemaju pravo miješati u građanski rat. To je sadržaj člana 7. Povelje UN. Promjenom kvalifikacije rata sa "agresija" na "građanski rat" ukinut je pravni osnov eventualnog vojnog angažovanja na strani Armije BiH. Sjetimo se kakvih je krvavih građanskih ratova bilo, ali se UN nisu mogle umiješati. Sjetimo se miliona mrtvih u Kampučiji, ili Ugandi ili Ruandi.

S početka se na rat u BiH gledalo kao na sukob žrtve i agresora, što je nama odgovaralo jer je sav svijet bio na strani BiH kao žrtve. Strateški propagandni cilj Srba je bio da se to zaboravi i da se na sukob gleda kao na sukob islama i hrišćanstva. Oni su u tome potpuno uspjeli. Uzmimo za primjer samo jednu kartu vojnih operacija u BiH koja se pojavila u proljeće 1995. u detroitskim dnevnim novinama. Bosanski položaji su bili markirani polumjesecom i zvijezdom, a četnički krstom. Normalno je da je moćni hrišćanski Zapad počeo da se svrstava uz svoje hrišćane. Ta četnička pobjeda u propagandnom ratuje izvojevana onog trena kada je **Alija Izetbegović** pristao da se pregovori o budućnosti Bosne i Hercegovine vode s **Karadžićem i Bobanom**. Time je sebe s predsjednika Predsjedništva BiH sveo na "vođu muslimana" i prihvatio glavni srpski propagandni cilj da se na rat u BiH gleda kao na vjerski građanski rat. Oni koji žive na Zapadu znaju koliko su četnici dobili time. Antimuslimanska propaganda je odavno uzela maha na Zapadu i svako identifikovanje Armije BiH s nekom vojskom koja se bori za islam je veoma otežavalo borbu prijatelja Bosne i Hercegovine za skidanje "arms embarga".

Osim toga, pristanak da se pregovara s **Karadžićem** je od ratnog zločinca **Karadžića** napravio diplomatu **Karadžića**, koji, zajedno s legalnim predsjednikom Predsjedništva, dogovara novi ustav Bosne i Hercegovine. Sjetimo se da je **Lawrence Eagleburger** obznanio uoči prvih genevskih pregovora u decembru 1992. da američka administracija **Karadžića i Miloševića** smatra ratnim zločincima. Tada **Karadžić** bježi iz Geneve u strahu da ne bude uhapšen. Taj gest **Bushove** administracije je bio jasan znak **Izetbegoviću** da ne pristaje na pregovore. Ipak, 2. januara 1993. **Izetbegović** je otišao na pregovore sa **Karadžićem**. Time je **Karadžić**, a i njegov pokret, amnestiran za sve što je učinio. Time je **Karadžićevim** četnicima dan legitimitet da predstavljaju Srbe i taj legitimitet je oduzet srpskim članovima BiH Predsjedništva i Skupštine. U istoriji je nezapamćena takva brzina legalizacije pobunjenika. Uzmimo za primjer Kurde, Baske, sjeverne Irce ili Korzikance. Decenije prolaze, a legalne vlasti Turske, Irana, Iraka ne priznaju pobunjeničkim vođama Kurda pravo da predstavljaju "svoj" narod. Pobunjeni Baski su samo teroristi i za Francuze i za Španjolce. **Izetbegović** je znao šta čini. Čak i obični, politički neuki Bošnjaci su svjesni težine toga gesta. Oni su se zgražali nad činjenicom da bi **Karadžićevi** ljudi kroz pregovore mogli postati visoki funkcioneri onog dijela Bosne i Hercegovine kojeg su etnički očistili od Bošnjaka i Hrvata i kojeg nazivaju "Republika Srpska". Upravo ova strahovanja Bošnjaka koji su **Izetbegovića** molili da ne pregovara su se i obistinila u Daytonu.

Na kraju da kažem da je **Izetbegović** pristankom na pregovore sa čovjekom odgovornim za ubistva dvije stotine i pedeset hiljada naših sinova i silovanje toliko naših kćeri pogazio dostojanstvo našega naroda. Dostojanstvo nije skolastičko pitanje. Nedostatkom nacionalnog dostojanstva "domorodaca" engleski kolonizatori su opravdavali porobljavanje drugih naroda. Možeš porobiti nekoga ko nema dostojanstva, jer nedostojanstvene ropstvo ne boli. Prikazati da kao nacija nemamo dostojanstva više je štetilo našoj suverenosti nego okupacija pola naše domovine na početku rata.

Dostojanstvo našeg naroda je prodavano i na druge načine. Navešću neke:

- Potpisivanjem svakog ponuđenog dokumenta;
- Pristajanjem na sve manje i manje;
- Jednostranm potpisivanjem mnogih sporazuma;
- Poštovanjem sporazuma koje druga strana neće da potpiše.

Pristanak da se pregovara o Ustavu BiH

Pristanak da se pregovara o Ustavu BiH je treća i najkrupnija "greška". Državu karakterišu njen ustav i njene granice. Ustavom se država konstituiše. (U većini svjetskih jezika "ustav" se kaže "konstitucija".) Za dvije hiljade godina izučavanja države i prava ljudi su došli do spoznaje da je ustav sam život države. Zato u svim državama svijeta predsjednik polaže zakletvu da će štititi ustav i granice svoje domovine. Država koja pristaje da pregovara o svom ustavu čini istu grešku kao čovjek koji bi pregovarao o svom životu. Zamislite čovjeka koji bi pregovarao manirom: "Uzmite mi život; šta ću dobiti za uzvrat?" Zahvaljujući **Aliji Izetbegoviću** upravo tako "pregovara" Bosna i Hercegovina. Bosna i Hercegovina je pristala da se odrekne svoga ustava potpisujući svaki od dosad ponuđenih prijedloga svoje etničke podjele. Svaku novu "konstituciju" Bosne i Hercegovine nastalu u glavama tzv. mirovnih posrednika **Alija Izetbegović** je smjesta potpisivao, bacajući tako pod noge hiljadugodišnje tkanje istorije koje se zove Bosna i Hercegovina. Bilo da se radilo o predratnom **Kutiljerovom** planu s početka 1992. ili **Vance-Owanovom** planu iz marta 1993. ili **Owan-Stoltenbergovom** planu tri etničke države iz jula 1993. ili **Tudman - Miloševićevom** planu "Unije" iz septembra 1993. ili o planu tzv. Kontakt grupe iz juna 1994. **Izetbegović** je dio plana koji se zove "Ustavni principi" uvijek potpisivao bez ikakvih problema. Za njega su problemi nastupali oko mapa. **Karadžić** je uvijek tražio dio Sarajeva, Bihać, širi koridor, enklave. Zbog straha za svoju vlast **Alija Izetbegović** nije mogao reći Bišćanima, Goraždanima, Sarajlijama, Brčacima, Srebreničanima koji su odbranili svoje domove, da treba da ih predaju četnicima. Zato su četnici uvijek odugovlačili sa svojim potpisom nadajući se da će i ove strateške tačke bez kojih nema Velike Srbije vojno osvojiti, a onda nema problema za **Alijin** potpis, kao što nije bilo problema da dobiju potpis da su Banja Luka, Prijedor, Ključ, Drvar, Šipovo, Bijeljina, Višegrad, Foča Zvornik i još mnogi gradovi države Bosne i Hercegovine postali "srpski gradovi". Prije tih izdajničkih potpisa **Izetbegović** obično drži rodoljubive govore u kojim između mnogih borbenih parola provuču i parolu tipa: "Naše je dokle je naša armija", kojom opravda svoje potpise kojima predaje okupirane teritorije četnicima. Zato nisu nikakvo čudo izdaje Goražda, Bihaća, Sarajeva, Srebrenice, Žepe o kojim će biti više riječi kasnije. Pregovori o ustavnim pitanjima Bosne i Hercegovine pokazali su još jednom praktično da su tačna teorijska znanja da su i san pregovori s neprijateljem o ustavu smrtonosni za državu. Navedimo samo neke konkretne posljedice pregovora o Bosni i Hercegovm koji to potvrđuju.

Glava 9

Posljedice pregovora o Ustavu BiH

Otvaranje pitanja priznanja

Otpočinjanjem pregovora s Karadžićem i Bobanom ponovo je otvoreno pitanje: "Stas Bosnom i Hercegovinom?" To pitanje je bilo povoljno riješeno za Bošnjake i Hrvate međunarodnim priznanjem države Bosne i Hercegovine. Otvarajući diskusiju o ustavnim pitanjima **Alija Izetbegović** je praktično poništio priznanje Bosne i Hercegovine. To još nije zvanično rečeno, ali se svi međunarodni faktori ponašaju kao da Bosna i Hercegovina kao suverena država više ne postoji i kao da je **Izetbegović** samo vođa "muslimana", što je njemu i bio cilj. Zbog takvog ponašanja američke administracije na saslušanju pred spoljnopoličkim odborom američkog Senata 30. juna 1994. senator **Joseph Biden** je upitao državnog sekretara **Christophera**: "Kako je moguće da on i predsjednik **Clinton** učestvuju u podjeli suverene i međunarodno priznate države, članice Ujedinjenih nacija, Bosne i Hercegovine?" Na to je **Christopher** odgovorio: "Nije tačno da on i američka administracija dijele Bosnu, jer Amerika i međunarodna zajednica na to nemaju pravo. **Alija Izetbegović** i predstavnici Vlade Bosne i Hercegovine su prihvatili podjelu Bosne i Hercegovine na mirovnim pregovorima koji su prije nekoliko mjeseci održani u Genevi." Na to je senator **Biden** oštro reagovao i rekao daje on nedavno bio u Sarajevu i Bosni, i da on pouzdano zna da su Bosanci spremni da se bore za slobodu svake stope preostalih 70% teritorija pod neprijateljskom okupacijom, da se sreo s **Alijom Izetbegovićem** i s gosp. **Ganićem**, i da su mu obadvojica rekli da bosanski narod i Vlada ne prihvataju podjelu Bosne. Na to mu je **Christopher** s osmijehom rekao da oni vjerovatno ne razgovaraju s istim ljudima, ali da on zna da **Izetbegović** veoma blisko sa-ružuje s Kontaktnom grupom na izradi mapa kojima se Bosna dijeli po principu 51% Muslimanima i Hrvatima, a 49% Srbima. Dodao je još: "Bosanci su veoma kooperativni i mi zapravo jedino sa Srbima imamo problema." Nakon toga se gosp. **Biden** više nije javljao za riječ. (Citati prema TV kanalu C-SPAN2.) **Joseph Biden** je naivno mislio da **Izetbegović**, kao i svaki drugi predsjednik države, želi da sačuva svoju državu. On nije znao daje **Izetbegović** potpisao **Lordu Owanu** u septembru 1993. u Genevi da se rješenje rata u Bosni i Hercegovini treba tražiti u podjeli BiH na tri etničke države. Kao posljedica toga potpisa odmah je uslijedio "plan Unije" kojega je **Izetbegović** također potpisao, a Parlament BiH srećom odbio. Vjerovatno se sada pitate: "Kako je moguće da za taj **Izetbegovićev** potpis, kojim pristaje da se rješenje traži u podjeli BiH, nisu znali američki senatori koji igraju tako važnu odluku u ratu u Bosni i Hercegovini. Odgovor je sljedeći: Koje stvarno **Izetbegović** i šta **Izetbegović** stvarno želi zna veoma malo ljudi u svijetu. To je jedna od najbolje čuvanih tajni u diplomatskim krugovima Zapada. **Christopher** je otkrio senatorima dio istine, ali tek kada je bio pritiješnjen. Slično se jednom dogodilo **Lordu Owanu** koji je pritiješnjen nezgodnim pitanjima novinara rekao što i **Christopher**; da Bosanci (čitaj: **Izetbegović**) žele tu podjelu. I to je sve stoje do sada procurilo. Neprijatelji Bosne i Hercegovine znaju da bez **Izetbegovićevih** potpisa nema ništa od podjele Bosne i Hercegovine i stvaranja Velike Srbije. Zato njegovu tajnu čuvaju kao oči u glavi. Time oni u stvari čuvaju njegovu vlast u Bosni i Hercegovini i njegov ugled u muslimankom svijetu odakle **Izetbegović** crpi svoju finansijsku moć.

Uništavanje motivacije za borbu

Druga veoma važna posljedica pregovora o "preuređenju BiH", tj. o Ustavu BiH je pad motivacije (borbenog morala) kod Bošnjaka i porast motivacije kod četnika. Naime, priznanjem Bosne i Hercegovine Bošnjaci su dobili cilj za koji se vrijedi boriti nezavisnost svoje domovine koja je već od svijeta i priznata. To priznanje je ga-rantovalo pobjedu u ratu koji je upravo počinjao. Znali su da međunarodno priznata država ne može nestati, da su granice suverenih država nepromjenljive, tj. da silom osvojene teritorije ne mogu biti priznate kao agresorove. S druge strane, ti isti *razlozi* su uništili

borbeni moral četnika. To mi je najbolje dokazao matičar zborničkog sela Kamenice, kojeg sam sreo u januaru 1993. u Tuzli. Kamenica je bošnjačko selo koje se od početke rata našlo u četničkom okruženju u istočnoj Bosni zajedno s mnogim drugim selima zborničke i vlaseničke opštine, Cerskom, Konjević Poljem, Srebrenicom i Žepom. Od slobodne teritorije Kalesije i Tuzle odvajao ih je samo put Zvornik-Caparde-Šekovići. To je bila jedina četnička komunikacija u to vrijeme od Srbije do Romanije i Trebevića iznad Sarajeva. Padom te komunikacije Romanija i čitav sarajevski front bi se našao odsječen od Srbije. Zato su je četnici veoma budno čuvali. Zbog nedostatka vojnika oni su osposobili 5 km dugački željeznički tunel "Križevići" za auto saobraćaj da bi skratili front za tih 5 km. To je omogućavalo našim borcima komunikaciju s opkoljenom istočnom Bosnom pješačkim stazama preko brda iznad tunela. To je bila tajna od koje je tim ljudima zavisilo sve, od imanja do života njihovih najmilijih. Zato tu tajnu nije znao niko u Tuzli osim samih ljudi koji su išli tim stazama. Meni je bilo veoma drago što sam saznao da taj obruč nije "hermetički" zatvoren. Ja sam to saznao jer sam se sa nekim od tih ljudi upoznao još u periodu dok je JNA bila u Tuzli, kada su stekli povjerenje u mene, pa su mi prilikom ratnih dolazaka u Tuzlu otkrili tajnu kako prolaze kroz obruč.

U januaru 1993. došli su pomenutim stazama neki borci iz Kamenice u Tuzlu. S njima je bio i seoski matičar. Ja sam tada bio angažiran kao novinar u *Ratnoj tribini*, novini boraca iz Zvornika, pa me glavni urednik **Hasan Hadžić** pozvao da razgovaramo s kameničkim matičarem da bi napravili reportažu. Kamenički matičar je bio veoma interesantan sagovornik, jer je vodio veoma precizan dnevnik o opkoljenoj Kamenici. Razgovor s njim mi je objasnio zašto Armija Bosne i Hercegovine pobjeđuje, mada je i gola i bosa i gladna i bez municije. Naime, svi ti faktori rata su beznačajni u poređenju s motivacijom, tj. borbenim moralom. Motivacija je odlučujući faktor rata. Razlog tome je što je čovjeku vlastiti život neizmjerljivo važan i neće ga ugrožavati ako zaista ne mora i ako nema dovoljno veliki i ostvarivi cilj. Tako se događalo, prema pričanju matičara iz Kamenice, da višestruko brojniji četnici koji imaju municije u izobilju bježe od naših Kameničana koji imaju samo po 5 metaka u fišekljamama. To je zato što su Kameničani branili svoje familije i svoja imanja. Braneći imanja oni su branili svoj život jer bez tih imanja oni ne mogu preživjeti kao dostojanstvena ljudska bića. S druge strane četnici su imali svoje familije na sigurnom i znali su da uzalud ginu jer je Republika Bosna i Hercegovina bila priznata, a Armija BiH svaki dan sve jača.

Međutim, kada je **Alija Izetbegović** potpisao **Vance-Owenov** plan u New Yorku u martu 1993. i kada su četnici vidjeli da im **Izet begović** priznaje daje srpska zemlja ono što su vojno osvojili, njihov moral je naglo porastao. S druge strane **Izetbegovićev** potpis na **Vance-Owenov** plan je opasno narušio moral u Armiji BiH. Odjednom borci iz Doboja nisu htjeli da idu na Doboju, "da uzalud ginu kada je Doboju svakako pripao Muslimanima". Isto tako Bošnjaci iz Banja Luke koje sam sreo u BiH Ambasadi u Zagrebu su mi rekli da ne žele da se bore u Armiji BiH jer je potpisano da Banja Luka pripada Srbima, čime su oni izgubili svoja imanja i nemaju se zašto boriti.

Ta promjena u motivaciji naših i četničkih boraca se vrlo brzo odrazila i na bojnom polju. Već u aprilu 1993. ogromna slobodna teritorija Podrinja, od Kamenice kod Zvornika do Srebrenice, pala je u ruke naglo motivisanim četnicima.

Po planu Kontakt grupe Srebrenica ostaje opkoljena. Srebreničani znaju da tu nema perspektive. Zašto bi se onda borili za Srebrenicu i uzalud ginuli? To je ono pitanje koje uništava moral i koje su četnici sebi postavljali kada je Bosna bila priznata, a koje je **Alija Izetbegović** veoma vještom politikom uspio prebaciti među naše borce.

"Demilitarizacija Sarajeva" - Izdaja Goražda

Isto kao i **Busha, Izetbegović** je uspio i **Clintona** da navede da promijeni svoju bosanku politiku. I **Clinton** je s puno entuzijazma krenuo da pomogne Bosni i Hercegovini. Sjećamo se koliki je bijes **Lorda Owena**, Francuza, Engleza i Rusa bio prema **Clintonovoj** administraciji zato stoje odbijala da

vrši pritisak na Bosnu i Hercegovinu da prihvati nepovoljan mirovni sporazum, tzv. plan Unije, kojeg je **Izetbegović** bio prihvatio, a Skupština BiH odbila. Tada, krajem 1993. i početkom 1994., **Christopher** je više puta ponavljao da se na Bosnu ne može vršiti pritisak, a na Srbiju može. Sjetimo se pritiska srpskih prijatelja Engleza, Rusa, Francuza na **Clintona** da se ne baca hrana iz aviona u opkoljene bosanske enklave. **Clinton** je ipak odlučio da se enklave snabdijevaju iz zraka. To je značilo da četnici više ne mogu ucjenjivati enklave. Kasnije je **Alija Izetbegović** sa četnicima i UNPROFOR-om "dogovorio" da se hrana dostavlja kopnenim putem umjesto avionima NATO-a, tako daje prestalo bacanje američke pomoći padobranima. Ponovo su četnici mogli ucjenjivati državu Bosnu i Hercegovinu propuštanjem konvoja hrane za enklave. Sve do ultimatumu NATO-a poslije maskra na Mar-kalama u februaru 1994. osjećala se **Clintonova** podrška Bosni i Hercegovini. Masakr 69 ljudi na pijaci u Sarajevu je poslužio **Clintonu** da dade ultimatum Srbima. Međutim, umjesto da tada četnike prepusti da se nose s američkim ultimatumom tj. s NATO-om **Izetbegović** četnicima još jednom, po ko zna koji put, na isti način priskače u pomoć. Počinje pregovore sa četnicima i tako njihovim advokatima Englezima, Francuzima i Rusima daje argument da je "mirovni proces uznapredovao te da se niko treći nema pravo vojno miješati i ugrožavati mirovni proces između zaraćenih strana". Osim toga, postiže i sporazum po kojem i naša strana, koja nije bila pod ultimatumom NATO-a, predaje oružje odbrane Sarajeva UN-PROFOR-u isto kao i četnici, koji jesu bili pod ultimatumom NATO-a. Po tom sporazumu definišu se linije razgraničenja između "sukobljenih strana" u Sarajevu i na te linije dolaze vojnici UN-a. Tim sporazumom je postignuto samo to da vojnici UN-a čuvaju četnicima osvojene dijelove Sarajeva. Četnici su mogli osloboditi velike vojne efektivne za druga ratišta, pa je odmah Goražde zapalo u vojnu krizu. Sarajlije su taj **Izetbegovićev** sporazum okarakterisali riječima: "Sarajevu je smrtna kazna zamijenjena s doživotnom robijom.". Kao potpisnica međunarodno pravosnažnog sporazuma Armija BiH više nije smjela oslobađati Sarajevo. Sjećamo se da je **Michael Rose**, komandant UNPROFOR-a za BiH u augustu 1994. zaprijetio da bi NATO mogao bombardovati Armiju BiH ako bude narušavala zonu zabrane teškog oružja od 20 kilometara oko Sarajeva, te da se Armija BiH morala povući sa Špicaste stijene i Igmana u novembru 1994., jer je morala poštovati sporazum. Dakle, umjesto da četnici budu suočeni s NATO-om oni su dobili jedan povoljan sporazum. Kada je vidio šta je **Izetbegović** učinio od njegovog ultimatumu i **Clinton** napokon shvata da **Izetbegović** ne želi cjelovitu Bosnu i Hercegovinu. Slično kao **Bush**, i **Clinton**, poslije svoga neuspjelog ultimatumu, pravi zaokret, tj. diže ruke od cjelovite BiH. Naime, do izbora u 1996. **Clinton** je morao riješiti bosansku krizu jer je to obećao da bi bio izabran. Da nije bilo **Izetbegovićevog** pristanka da se Bosna i Hercegovina dogovorno dijeli, jedini put rješenja krize bi bio zaštita suverene države Bosne i Hercegovine, žrtve agresije. Ovako, **Izetbegović je dao Clintonu** do znanja daje najjednostavniji i najbrži put do mira dogovorna podjela Bosne i Hercegovine Zato sada i Amerikanci "guraju" u tom pravcu. Podjela Bosne i Hercegovine neće pokvariti moralnu sliku **Clintona** pred američkim birači-ial jer on ne čim ništa nezakonito. Naime, po međunrodnom pravu podjela države je moguća ako se tako dogovori legalna vlast te države.

Glava 10

Polemika s nekim Izetbegovićevim izjavama

Ranije sam spominjao kako oprezno zapadni diplomati skrivaju koje stvarno **Izetbegović** i šta on stvarno hoće. Međutim, najviše dokaza da želi podjelu Bosne i Hercegovine dao je sam **Izetbegović**. U tom cilju navedimo neke **Izetbegovićeve** "misli".

U "Islamskoj deklaraciji" koju je 1970-ih izdala neskrivena četnička izdavačka kuća "Srpska reč" iz Beograda **Izetbegović** piše: "Pakistan je generalna proba uvođenja islamskog poretka u suvremenim uvjetima i na današnjem stupnju razvoja."

Ova Izetbegovićeva "misao" neodoljivo koincidira s **Karadžićevim** planom rješavanja krize u Bosni i Hercegovini. Sjećamo se daje **Karadžić** od samog stupanja na političku scenu BiH 1990. neskrive-no tražio da se stanovništvo u Bosni i Hercegovini preseljava da bi se formirale etnički čiste: srpske, hrvatske i muslimanske regije u BiH. Glavni **Karadžićev** argument je bilo formiranje Indije i Pakistana poslije Drugog svjetskog rata tzv. razmjenom stanovništva. Gornji citat iz "Islamske deklaracije" govori da je **Izetbegović** bio na istom zadatku mada je mudro šutio, znajući da to Bošnjaci ne žele. Znajući ko je stvarno **Izetbegović**, **Karadžić** i SDS su ga podržavali na izborima u novembru 1990. **Karadžić** je pred same izbore prijetio Bošnjacima: "Ako bude izabran **Duraković** biće rata, a ako bude izabran **Izetbegović** dogovor ćemo se." Ustvari **Karadžiću** je trebao **Izetbegović** samo da bi uspješnije vodio rat, tj. da bi imao nekoga na drugoj strani ko će mu potpisivati i legalizovati silom osvojeno. Najveća tragedija je to što su vještom **Izetbegovićevom** manipulacijom mnogi Bošnjaci glasali za svoje dželate. Naime, i **Izetbegovićeva** SDA je podržala izborne liste SDS-a. Tako su sami Bošnjaci olakšali SDS-u budući pokolj kao što im sada kroz Izetbegovićeve potpise olakšavaju uništenje Bosne i Hercegovine.

Evo još jednog citata iz "Islamske deklaracije".

"...Mi bismo htjeli razlikovati Židove od Cionista, ali samo ako i sami Židovi nadu snage da povuku ovu razliku. Nadamo se da im vojne pobjede, koje su zabilježili protiv zavađenih arapskih režima (ne protiv Arapa i ne protiv Muslimana) neće pomutiti razum. Nadamo se da će eliminisati konfrontaciju koju su sami stvorili, kako bi se otvorio put zajedničkom životu na tlu Palestine. Ako oni ipak nastave putem na koji ih gura njihova oholost, što za sada izgleda vjerovatnije, za islamski pokret i sve Muslimane u svijetu postoji samo jedno rješenje: **nastaviti borbu, proširivati je i produživati je iz dana u dan, iz godine u godinu, bez obzira na žrtve i vrijeme koliko bi ona mogla potrajati sve dok oni ne budu prisiljeni vratiti svaki pedalj otete zemlje. Bilo kakvo pogađanje ili kompromisi, koji mogu dovesti u pitanje ova elementarna prava naše braće u Palestini predstavlja izdajstvo, koje može razoriti i sam moralni sistem na kojem počiva naš svijet,** (naglasio M.B.)

Iz ovoga citata se vidi da je **Izetbegović** veoma dobro znao koliko su jednoj državi štetni pregovori o vitalnim pitanjima, mnogo prije nego je sam počeo pregovarati s **Karadžićem**. Nedvojbeno da **Izetbegović** ne pravi "greške" protiv države Bosne i Hercegovine iz ne znanja.

Tokom rata u Hrvatskoj Izetbegović poručuje Bošnjacima: "Ovo nije naš rat."

U martu 1992. u vrijeme srpskih barikada u Sarajevu Izetbegović kaže: "Spavajte mirno, rata neće biti."

U aprilu 1992. kada je JNA zauzela repetitore, spalila selo Ravno, ratovala na Kupresu i Bosanskom Brodu, donosila municiju i oružje "Arkanovcima" u Bijeljini i dobila **Bushov** ultimatum da se povuče iz BiH, Alija Izetbegović izjavljuje: "JNA nije agresor u Bosni i Hercegovini."

U septembru 1992. **Alija Izetbegović** prihvata Londonsku konferenciju o Bosni i Hercegovini, na kojoj se ponovo trebaju otvoriti pitanja koja su već riješena priznanjem Bosne i Hercegovine, "argumentacijom": "Bolje godinu dana pregovarati nego jedan dan ratovati." Svjedoci smo da pregovori nisu zaustavili, nego su samo pojačali rat, jer su **Izetbegovići** potpisali četnicima stvorili viziju uspješnog završetka rata i tako im povećali motivaciju.

U martu 1993. poslije njegovog potpisa **Vance-Owenovog** plana **Izetbegović** izjavljuje u Skupštini BiH: "U dilemi da li da spašavam narod ili državu odlučio sam se da spašavam narod".

Svaki srednjoškolac zna daje država osnovno sredstvo odbrane naroda. Bez državnih institucija, armije i milicije, nema ni zaštite naroda. Bez države nema ni mobilizacije u armiju, ni proizvodnje, ni zdravstva, tj. nema ni odbrane naroda. Ustvari najbolji način da se uništi narod je da mu se prvo uništi država.

U Septembru 1993. poslije potpisa na **Tuđman-Miloševićev** plan unije tri države, **Izetbegović** izjavljuje: "Bosna i Hercegovina će privremeno biti podijeljena." U novembru iste godine izjavljuje: "Bosna i Hercegovina će se jednoga dana ujediniti kao što se ujedinila Njemačka." Time **Izetbegović** poređi Bosnu i Hercegovinu s agresorskom Njemačkom koja se ujedinila kada su sazreli uvjeti, samo zato što nikada nije prihvatila (potpisala) podjelu.

Također poslije potpisa "plana Unije" u ljeto 1993. **Izetbegović** bestidno izjavljuje: "Važno je da smo sačuvali državu." Unija država po definiciji nije država, ali takva infantilna laž pali kod njegovih sljedbenika, jer je već tada **Izetbegović** iz vlasti uspio izbaci gotovo sve intelektualce i dovesti moralni šljam Bosne, koji ništa ne pita onoga ko ga plaća.

U svojoj knjizi "Čudo bosanskog otpora" **Alija Izetbegović** objašnjava kako vidi jedinstvenu Bosnu i Hercegovinu poslije njegovog potpisa "plana Unije" kojim se BiH dijeli na tri države. Kaže: "Postoje dva puta, dvije faze borbe za cjelovitu Bosnu. Prva je vojna faza i ona je sada u toku. Postavlja se pitanje: kada bi mogao da se završi rat? Po mom mišljenju mogao bi se zaustaviti kada se vojnim ili političkim putem oslobode krajevi u kojima muslimanki narod ima većinu. Prije toga ne bi mogao i mislim da treba da se borimo dok to ne bude postignuto. Bez obzira na cijenu. Fašizam ne može opstati. Mi ne možemo dozvoliti da Višegrad, Zvornik, Prijedor, Brčko, Koza-rac, da ne nabrajam dalje, ostanu pod okupacijom Srpske vojske i da Srbi od toga grade nekakvu svoju republiku. Mi to ne možemo dozvoliti. Prema tome, ako vrata naša područja, onda bi moglo biti govora o tome da se rat zaustavi. Time bi počela druga faza, faza političke borbe za integraciju Bosne i Hercegovine. U čemu se ona sastoji? Mi bi u oslobođenom dijelu trebali da izgradimo demokrat sku zemlju... I kada bi ova naša vojska danas sutra ušla, na primjer, u Drvar, vi te ljude ne možete osvijestiti silom... Mi ćemo, ako Bog da, ako dođe do mira, pokušati ovdje da stvorimo jednu uzornu republiku... Možda bi mogli tim putem, a to je proces koji će trajati dvade-set-tridest godina, da reintegriramo Bosnu."

Dakle, **Izetbegović** bestidno laže. Prvo, on otvoreno kaže da ima namjeru oslobađati jedino krajeve gdje su Muslimani bili većina, što je po definiciji podjela Bosne i Hercegovine. Sjetimo se daje na mitingu u Velikoj Kladuši pred stotinama hiljada Bošnjaka rekao kako će ratovati za jedinstvenu Bosnu i Hercegovinu i da su ga Bošnjaci u tome podržali. Lažima da se bori za jedinstvenu BiH on je dobio i izbore. Drugo, u svim "mirovnim planovima" koje je potpisivao i prije i poslije ove izjave, Izetbegović je dao Republici Srpskoj Višegrad, Zvornik, Brčko, Foču, Rogaticu, Stolac i još mnoge druge gradove s "muslimankom" većinom. Treće, **Izetbegović** zna da jednom podijeljena Bosna i Hercegovina na etničke teritorije više nikada neće biti skupljena u jedinstvenu državu. Bože, kako ga nije stid tako lagati? Kako takav lažov smije izustiti ime Božje? Kako Bošnjaci mogu slijediti takvog čovjeka, koji im uz to radi o glavi?

Međutim, **Izetbegović** nije samo lažov. On je i bolesno ambiciozan čovjek. On želi apsolutnu vlast. Njemu je laž sredstvo da ostvari tu svoju ambiciju.

U dvadesetom stoljeću se pojavilo nekoliko vjerskih sekti u kojima su se pojedinci uspijevali nametnuti kao "sveci" koji su imali apsolutnu vlast nad podanicima. Neki od tih lidera su tražili i samoubistva svojih podanika da bi utažili svoju žeđ za vlašću nad ljudima. Bilo je i masovnih samoubistava čitavih sekti po želji njihovog "sveca". **Izetbegović** je pokušao kreirati svoju vlast po uzoru na takve "svece". Poznato je daje ilegalni reis-ul-ulema, **Mustafa ef. Cerić** propovijedao u Zagrebačkoj džamiji da je **Alija Izetbegović** onaj izgubljeni trinaesti prijatelj **Muhameda a.s.** Sjetimo se, **Izetbegović** je ilegalno proširio svoja državna ovlaštenja i na vjeru da bi postavio **Cerića** za reisa-ul-ulema. Za uzvrat **Cerić** koristi vjeru za promociju vođe.

U junu 1994. Izetbegović je ubijedio Skupštinu BiH da prihvati plan Kontakt grupe, kojim se Bosna i Hercegovina dijeli u omjeru 51% "Federaciji BiH" prema 49% "Republici Srpskoj", kao jedan taktički potez. Rekao je: "Plan ćemo prihvatiti jer će ga Srbi odbiti." Kada su taj plan, koji je bio ponuđen u formi "uzmi ili ostavi", Srbi stvarno odbili, on je došao na zasjedanje Generalne skupštine UN i 26. septembra 1994. tražio da se "arms embargo" Bosni i Hercegovini ne skida sljedećih 6 mjeseci, nego da UN natjeraju Srbe da prihvate plan Kontakt grupe. Tim istupom je zaustavio Kongres Sjedinjenih Američkih Država koji je već bio skinuo "arms embargo". Osim toga, plan Kontakt grupe, tj. podjela u omjeru 51% naprama 49%, je tako umjesto "taktičkog poteza" postao sudbina Bosne i Hercegovine.

Poslije potpisa plana Kontakt grupe **Izetbegović** se obraća aktivu SDA stranke riječima: "**Karadžićevo** prihvatanje plana Kontakt grupe kao osnove za dalje pregovore je uslov za produženje primirja u BiH i jedan od uslova za postizanje mira. Naš cilj ostaje cjelovita, demokratska BiH. Federalni ustroj je moguć i poželjan, ali kao federacija kantona, a ne nacionalnih teritorija. **Ovo posljednje bi podsticalo dalju tendenciju etničkog čišćenja.** Naš cilj je demokratska država, višenacionalna i višepartijska. Ovo opredjeljenje daje našem političkom modelu izrazitu prednost, pred očigledno retrogradnim, jednonacionalnim, jednovjerskim, jednopartijskim konceptom **Karadžićevog** SDS-a, ili **Bobanovog** HVO-a. Naš demokratski koncept uvjet je naše političke pa i vojne pobjede u ovom ratu. Bez tog koncepta nema cjelovite Bosne."

Bosanski patrioti se pitaju kako je moguće uskladiti prethodne **Izetbegovićeve** "zahtjeve"? Naime, sami kreatori plana Kontakt grupe ga nazivaju planom podjele Bosne i Hercegovine na dva entiteta u omjeru 51% prema 49%, nacionalno definirana, čija bi se labava veza tek nekada u budućnosti mogla dogovoriti. Nedavno, u proljeće 1995. je, primjerice, član Kontaktne skupine **Michael Steiner** izjavio: "Primjenom plana imaju se u BiH napraviti dva entiteta Federaciju BiH i entitet bosanskih Srba od kojih bi jednoga dana valjalo napraviti nekakvu uniju."

Posebno je važno ovdje uočiti da je **Izetbegović** svjestan da podjela BiH na nacionalne teritorije "potiče tendenciju etničkog čišćenja". To je potpuno tačno jer smo svjedoci da su poslije svakog **Izetbegovićevog** potpisa "mirovnih planova" četnici intenzivirali protjerivanje Bošnjaka i Hrvata iz Banja Luke, Bijeljine, Janje i još mnogih okupiranih mjesta. Dakle, **Alija Izetbegović** je svjesno učestvovao u tome potpisujući razne podjele BiH na nacionalne entitete. Pri tome se formira jednonacionalni srpski entitet dok one teritorije gdje **Izetbegović** ima kontrolu i dalje zadržavaju multietnički karakter. To je jedna od ključnih indicija da **Izetbegović** ne pravi islamsku državu, nego srpsku državu. On je na kraju i osnovao Republiku Srpsku, a ne neku "Islamsku državu". U budućnosti će se ulogu **Alije Izetbegovića** preispitati. Ove njegove riječi će biti dokaz da je on sudjelovao u "etničkom čišćenju" Bošnjaka, ne kao naivna budala, nego s predumišljajem. Gornje **Izetbegovićeve** riječi pokazuju daje on bio svjestan da njegovi potpisi na podjelu Bosna i Hercegovine pospješu genocid, ili kako on kaže "etničko čišćenje".

Kada smo već kod pojma "etničko čišćenje" da objasnimo kako je i zašto taj ružni pojam nastao. Naime, u međunarodnom pravu postoji sasvim jasan pojam "genocid", za zločin što su ga četnici učinili Bošnjacima. Četnici su izmislili pojam "etničko čišćenje", da bi bili "odgovorni" za nešto što nije definisano kao kažnjivo. Za genocid su mogli biti kažnjeni, a za "etničko čišćenje" ne mogu, jer takav zločin još nije opisan kao kažnjiv u pravnim dokumentima. Ko će, ako ne predsjednik Predsjedništva BiH upotrebljavati ispravnu terminologiju koja tereti zločince. Međutim, kao što vidimo, **Izetbegović** radije koristi srpski termin "etničko čišćenje" nego ispravni termin "genocid".

Izetbegović dalje kaže: "Neprihvatljivi su zahtjevi da mi neprijatelju u svemu odgovaramo ravnom mjerom kako to naš narod kaže. Zašto? Prvi razlog i razlika je principijelne naravi. Mi smo demokrate, oni su fašisti. Druga razlika je što oni hoće cijepanje Bosne, i za sebe traže jedan dio tako razbijene Bosne, a mi hoćemo cjelovitu Bosnu u međunarodno priznatim granicama. (...)Uostalom mi smo država, oni su paradržave. Naša Armija je vojska, a ono njihovo su paravojske, i to je razlika, imajmo to u vidu".

U isto vrijeme dok to govori članovima svoje stranke SDA njegov izaslanik **Ejup Ganić** potpisuje **Krešimiru Zubaku** u Bonnu sporazum kojim je potvrđeno da Federacija treba ojačati, a da institucije HZ Herceg-Bosne i Republike Bosne i Hercegovine trebaju odumrijeti. Dakle, tamo gdje je važno, u međunarodno pravo-snažnim ugovorima **Izetbegović** i njegova vlast ne tretiraju "Herceg-Bosnu" i "Republiku Srpsku" kao paradržave. **Izetbegović** njima daje ono što traže "crno na bijelo", dok Bosancima priča bajke. Njima potpisi, a nama šuplja priča.

Bosanski Hrvati, pristalice cjelovite Bosne i Hercegovine su posebno tragično izmanipulisani od strane **Izetbegovića**. On je "sitnim" izmjenama Washingtonskog sporazuma postigao upravo suprotno od onoga što je **dr. Ivo Komšić**, predsjednik Hrvatske seljačke stranke BiH i član Predsjedništva BiH, želio kada je krenuo u kreaciju tog sporazuma. Tako sada važeći Washingtonski sporazum daje pola Bosne i Hercegovine Velikoj Srbiji, a pola Velikoj Hrvatskoj. Tako je **Izetbegović** spasio **Tuđmanovu** vlast u Hrvatskoj. Naime, **Tuđmanova** politika podjele BiH, budući da je pogubna i za Hrvatsku, bila je u Hrvatskoj poražena uoči sklapanja Washingtonskog sporazuma. Javni istupi **Mesića** i **Manolića**, tj. drugog i trećeg čovjeka HDZ-a, doveli su djelatelje Bosne pred pad. Izmijenjenim Washingtonskim sporazumom **Izetbegović** je hrvatskim djelateljima Bosne dao pola Bosne čime su oni izvojevali pobjedu u Hrvatskoj nad istinskim hrvatskim rodoljubima **Manolićem** i **Mesićem**. **Tuđman**, koji je nepotrebno zaratio s Bosancima, izgubio je rat i bio na putu da izgubi vlast, iznenada je dobio dobru pogodbu i bio spašen. Dobivajući pola Bosne i Hercegovine u konfederaciju s Hrvatskom **Tuđman** je ispao sposoban političar koji zna šta radi. Tako je **Izetbegović** pomogao onim snagama u Hrvatskoj koje su na strani podjele BiH.

Sto se tiče pokretača Washingtonskog sporazuma **dr. Ive Komšića**, on je valjda naučio da mu je najbolja odbrana Bosne i Hercegovine bila da brani Ustav Republike BiH. Svojim dobronamjernim angažiranjem, on je ipak pomogao da se otvori Ustav Republike Bosne i Hercegovine za izmjene, a te izmjene on nije

mogao kontrolirati, te je sve završilo Daytonskom podjelom Bosne i Hercegovine i kreiranjem Republike Srpske. Tako se dogodilo da su na kraju krajeva Hrvati ispali veliki gubitnici u Bosni, zahvaljujući i **Komšiću**. Danas, u januaru 2000. godine, **dr. Ivo Komšić** shvata da su Hrvati gubitnici u Bosni i bezuspješno traži da se Dayton otvori za diskusiju. Nažalost, na srpskoj strani nema **Izetbegovića** koji bi pristao da diskutira o onome što je za Srbe povoljno riješeno, tj. o Daytonu.

Glava 11

Bosanski kongres

Kao reakcija na otvorenu izdaju države Bosne i Hercegovine grupa Bošnjaka iz SAD formirala je organizaciju koja se nazvala "Bosanski kongres". Sve je počelo kada su se **prof. dr. Vahid Sendi-jarević i Stjepan Balog**, požrtvovani aktivisti humanitarci iz "Bosnia Relief Commitv", ljudi koji su poslali desetine kontejnera robe u Bosnu i objavili desetine peticija i apela za spas Bosne i Hercegovine američkim zvaničnicima i novinama, u jednoj prepisci s **Izetbego-vićem** uvjerali da je on inicijator podjele Bosne i Hercegovine. Posebno "plodan" aktivista je bio **Stjepan Balog**. Prije i poslije osnivanja Bosanskog kongresa, **Balog** je objavio desetine pisama u *New York Timesu*, *Washington Postu* i novinama sličnog ranga. Znatan je broj njegovih članaka objavljen u *Zajedničaru*, najtiražnijoj novini iseljene Hrvatske. **Stjepan Balog** je za svoj humanitarni rad za Bosnu i Hercegovinu dobio i najvišu nagradu države Michigan. Iz jednog **Balogovog** apela razvila se sljedeća prepiska s **Izetbegovićem** koja je **Sendijarevića i Baloga** uvjerala da s **Izetbegovićem** na čelu Bosna i Hercegovina nema perspektive da preživi.

Balogova i Sendijarevićeva prepiska sa Izetbegovićem

U otvorenom pismu **Izetbegoviću**, poslije **Izetbegovićevog** potpisa "plana Unije", gosp. **Stjepan Balog** između ostalog kaže:

Ako Vam je ipak cilj podjela Bosne, onda se nadam da ste razmislili o svim posljedicama toga čina. Da li hoćete da budete zapamćeni kao prvi i zadnji predsjednik Bosne, i njen grobar? Nakon stotina godina postojanja Bosne i bosanskog naroda, nakon dvije stotine tisuća koji su pobijeni u ovom ratu, nakon dva miliona protjeranih sa svojih ognjišta, silovanih i mučenih, Vi ćete sada njima reći: to što je bilo je ništa? Kada budete potpisivali kraj Bosne, znajte da Vas neće gledati samo TV kamere i novinari, nego stotine tisuća duša pobijenih Bosanaca koje ćete natjerati da u svojoj smrti ostanu bez domovine. Ako su patnje bosanskog naroda tolike da se više ne može, ako bosanska vojska više nema snage i mogućnosti da se bori, nije sramota biti poražen u ratu od neprijatelja mnogo puta jačeg kojeg još uz to podržava i takozvani civilizovani Zapad. Ali potpisati podjelu nemate pravo. Vaš je zadatak da sačuvate Bosnu, a ne daje sahranite. Ako nemate snage gledati narod kako pati onda stanite na stranu i pružite priliku drugima da se bore za Bosnu.

Kao Hrvat nisam nimalo ponosan na ulogu hrvatske Vlade u dokončanju Bosne. Ali ako Vi stavite svoj potpis na podjelu Bosne, onda nećete biti ništa bolji od onih Hrvata koji su izdali i svoj i bosanski narod. Nećete biti ništa bolji ni od onih Srba koji sve čine da vide Vaš kraj, kraj Vašeg naroda.

Poštovani gospodine Izetbegoviću, Bosna ne pripada samo Muslimanima, nego svim Bosancima bilo koje vjere koji je vole i brane od neprijatelja. Oni koji vole Bosnu ne dijele je oni ginu pod njenom zastavom.

S poštovanjem Vaš

Stjepan Balog

Warren, Michigan, USA.

Izetbegovićev odgovor navodim u cijelosti.

Poštovani g. Balog,

Zahvaljujem Vam na Vašem pismu od 30. 11. 1993. Nisam se još "pomirio sa sudbinom", ali ne znam koliko je to uopće važno. Tolstoj je napisao 1000 stranica svoga slavnoga romana da bi dokazao (ili bar pokazao) da ljudi ne upravljaju istorijom. Vrlo često se događa potpuno suprotno od onoga što ljudi hoće i nastoje. Ono što se događa u Bosni u tom smislu jeste sudbina.

Dvije premise su odredile tu sudbinu. Prva: nema Bosne bez Srba i Hrvata, i druga: Srbi i Hrvati neće Bosnu. Zaključak ćete sami izvući.

Sa prvom premisom ćete se sigurno složiti, sa drugom vjerovatno nećete, jer zašto biste inače pisali ono pismo.

Srbi me nisu iznenadili, Hrvati jesu. Tu politiku nikada neću razumjeti. Čitavo vrijeme su radili u korist vlastite štete, a tako što nisam mogao predvidjeti. Ubistvo ponekad možete spriječiti, samoubistvo obično ne možete, a Hrvati su upravo pokušali ovo posljednje i konačno su uspjeli.

Sada je ostalo da mi u eventualnom budućem obraćanju (naravno, ako želite) objasnite kako se cjelovita Bosna može napraviti bez Srba i Hrvata. Ja tu vještinu ne znam.

Mogu pretpostaviti da ćete mi govoriti o časnim izuzecima, a ja ću Vam, evo unaprijed odgovoriti da se države ne prave od izuzetaka, makar bili i časni, nego od naroda, koji ne moraju biti vrlo časni, mogu biti sasvim obični.

Ako ja ne stavim potpis na nekakav mir, vrlo je vjerovatno da će Bosna biti okupirana. Neki smatraju da je okupacija bolja od potpisa i kao primjer navode baltičke zemlje koje su nakon više od 50 godina uskrsele (jer nije bilo tog famoznog potpisa).

Upoređenje sa Baltičkim zemljama je potpuno neprimjereno. Baltičke zemlje jesu bile okupirane, ali njihovi narodi su preživjeli. Moj narod ne bi preživio okupaciju, ne 50 godina, nego ni 50 dana. Bio bi potpuno zbrisan zajedno sa svojim džamijama i svim znakovima postojanja. Zato baltički primjer za Bosnu ne vrijedi. Nažalost činjenice su takve.

Ovo nikako ne znači da za jedinstenu i cjelovitu Bosnu nema više nikakve nade. U ovom trenutku to jeste utopija, ali utopija u koju se vjeruje i za koju se bori ponekad prestaje biti utopija. I to se događa.

Hvala Vam za Vašu ljubav za Bosnu. Sa poštovanjem Vaš

Alija Izetbegović.

Sarajevo, 6. 12. 1993.

Istog dana **Stjepan Balog** odgovara **Izetbegoviću**. Između ostalog kaže:

Jedan od mojih ciljeva što Vam pišem je da se sačuva jedinstvena Bosna koja će onda biti garancija jedinstvene Hrvatske. U Vašem pismu me pitate:

"...kako se cjelovita Bosna može napraviti bez Srba i Hrvata..." A ja se pitam, staje alternativa cjelovitoj Bosni i da li bosanski narod ima drugi put nego oružanu borbu? Ko Vama garantira da će bilo kakav sprazum o podjeli Bosne biti sproveden u život i da će bosanski narod u tom slučaju biti sačuvan? ...U slučaju Bosne, za međunarodnu zajednicu je prihvatljiva promjena granica upotrebom sile i stvaranje etničkih država metodama genocida i etničkog čišćenja. Da li Vi očekujete da će ista međunarodna zajednica štiti granice neke muslimanske države u Evropi. Kako god obećanja međunarodne zajednice nisu bila ispunjena u Hrvatskoj neće biti ispunjena ni u Bosni. Sjetite se američkih Indijanaca. Nakon svake borbe

koju su izgubili potpisali su "mir" koji je trajao dok bijelci opet nisu odlučili da otmu još malo zemlje, i onda opet jedna borba, pa "mir", pa borba, pa "mir" dok Indijanci nisu konačno izgubili sve. Za ljubav Bosne, za spas Hrvatske, nemojte olakšati posao svojim neprijateljima u Genevi. Vaš potpis bi samo dao legitimitet etničkom čišćenju i genocidu nad Muslimanima., a nipošto ga ne bi zaustavio. Da li se itko više sjeća muslimana iz Beograda, Šabca, Valjeva, Vranja i Uzica.

Mi znamo da ste Vi i Vaša vlada više puta pokušali uspostaviti kontakte sa Hrvatskom. Vi treba da znate da ima sve više onih Hrvata koji vide spas Hrvatske u spasu Bosne. Vi niste sami u ovome ratu. Mi koji volimo Hrvatsku smo svjesni da se nećemo riješiti srpskoga agresora bez vojničke pobjede sa Bosnom kao saveznicom.

Iako uspostava odnosa sa hrvatskom Vladom izgleda nemoguća u ovom trenutku ustrajnost Vas i Vašega naroda u borbi za suverenu Bosnu će prinuditi i hrvatsku Vladu da shvati da bez suverene Bosne u njenim međunarodno priznatim granicama nema niti suvereniteta Hrvatske u njenim međunarodno priznatim granicama.

Ja Vas molim da ne idete na pregovore sa platformom o podjeli Bosne. Prihvatanjem razgovora o podjeli Bosne eliminišete sve one Hrvate i Srbe koji žele da žive u jedinstvenoj domovini Bosni, a ne radi se o časnim izuzecima. Nemojte nipošto ući u pregovore sa pretpostavkom da je podjela Bosne neminovna. Kada su Afganisi uspjeli protjerati Ruse, kada je jedan general u Somaliji koji kontrolira samo dio jednog grada zaustavio američku silu, kada Palestinci nakon 40 godina uspijevaju izboriti svoju domovinu, zašto onda Bosanci ne bi mogli izvojevati pobjedu protiv okupatora.

Srdačan pozdrav, s poštovanjem Vaš,

Stjepan Balog.

U pismu **Izetbegoviću prof. dr. Vahid Sendijarević** između ostalog kaže:

"... Složicu se sa vama da je većina Srba i Hrvata izmanipulisana, ali ono što gospodin **Balog** ne može znati, a to je da Vi niste ništa učinili da pridobijete bosanske Srbe i Hrvate da se bore za suverenu Bosnu. Vi sve činite da eliminišete i Muslimane koji se bore za građansku Bosnu u njenim granicama i koji se bore da sačuvaju multinacionalni identitet svoje domovine. Gospodin **Balog**, siguran sam, nije pratio Vašu predizbornu kampanju u kojoj pozivate na homogenizaciju Muslimana, a ne homogenizaciju bosanskog naroda pred već tada jasnom prijetnjom iz Beograda. U Vašem programu nema mjesta čak ni za Muslimane građanske orijentacije, pa se onda čudite kako Srbi i Hrvati neće da brane Vašu Bosnu."

Iz ovih pisama se jasno vidi da budući članovi Bosanskog kongresa tada još uvijek smatraju da se na **Izetbegovića** može uticati, pa ga savjetuju. Međutim, ubrzo su shvatili da **Izetbegović** sve što mu se govori već zna, ali da on hoće drukčije, tj. da on hoće podjelu Bosne i Hercegovine. Tada nastaje "Optužnica Bosanskog kongresa" koja je odjeknula kao bomba među Bošnjacima. Mnogi Bošnjaci su znali potpisnike "Optužnice" i znali su da nisu izdajnici. "Optužnica" je toliko pogodila **Izetbegovića** da su se u njegovoj zaštiti angažovala čak i SRNA (Srpska novinska agencija). U "Optužnici" se **Izetbegović** kritikuje zato što pregovara sa četnicima i dijeli Bosnu i Hercegovinu. Međutim, na srpskim sredstvima informisanja, potpuno suprotno tome, hvale se potpisnici "Optužnice" kao "muslimanski intelektualci koji kritikuju **Izetbegovića** što neće da se dogovori sa Srbima". Prema SRNI ispada da "razumni intelektualci kritikuju ekstremistu **Izetbegovića**". Znajući da će Bošnjaci biti protiv onih koje SRNA hvali, a za one koje SRNA napada, svojom "podrškom" Bosanskom kongresu SRNA ustvari daje podršku **Izetbegoviću**. Takva SRNA-ina podrška **Izetbegoviću** je najbolji dokaz da on realizuje velikosrpski projekat. Navodim kompletan tekst "Optužnice".

Optužnica Bosanskog kongresa

Bosanski kongres Sjedinjene Američke Države 04. maja 1994. godine

GRAĐANIMA BOSNE I HERCEGOVINE U DOMOVINI IINOSTRANSTVU

Bosanski kongres, organizacija Bošnjaka iz dijaspore i prijatelja bosanskog naroda, osjeća svojom obavezom i dužnošću da pokrene sljedeću

OPTUŽNICU PROTIV ALIJE IZETBEGOVIĆA ZA VELEIZDAJU NARODA I REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

1. Bosanski narod je u informativnoj blokadi od početka rata, u čijoj realizaciji učestvuju i sredstva informisanja u Sarajevu pod kontrolom **Alije Izetbegovića**, i nisu mu dostupne informacije o ciljevima i toku pregovora koje **Alija Izetbegović** vodi sa predstavnicima zločinačke Republike Srpske i predstavnicima zločinačke Herceg-Bosne. **Alija Izetbegović** je vrlo vješto stvorio uvjerenje kod naroda, koji je potpuno odsječen od vanjskog svijeta, da pregovorima vara neprijatelje države Bosne i Hercegovine. Zapravo, jedini koji je prevaren je bosanski narod i država Bosna i Hercegovina. Prevareni su i Hrvati i Srbi koji se bore i ginu pod zastavom Armije Bosne i Hercegovine da bi odbranili višenacionalnu i demokratsku domovinu Bosnu i Hercegovinu za koju su se izjasnili na Referndu-mu o njoj nezavisnosti. Ciljevi **Alije Izetbegovića** se u potpunosti poklapaju sa ciljevima onih koji su kreirali Republiku Srpsku i Herceg-Bosnu, a to je podjela teritorije Bosne i Hercegovine između Velike Hrvatske i Velike Srbije.
2. Nije li indikativno da je **Karadžić** najvatreniji zagovornik stvaranja muslimanske države i da u potpunosti podržava takozvanu Federaciju Muslimana i Hrvata, i konfederativno udruživanje nove tvorevine u Veliku Hrvatsku. Stvaranjem Federacije Muslimana i Hrvata Alija Izetbegović je legalizovao postojanje Republike Srpske u isorijskim granicama Republike Bosne i Hercegovine i time doveo u pitanje državnost međunarodno priznate države Bosne i Hercegovine i njen Ustav. Stvaranjem Federacije Muslimana i Hrvata, **Alija Izetbegović** je potvrdio tezu neprijatelja države Bosne i Hercegovine da Republika Bosna i Hercegovina i ne postoji, nego da postoje nove nacionalne države na teritoriji bivše Republike Bosne i Hercegovine. Nije li **Alija Izetbegović** onaj ko je pod predsjedničkom zakletvom preuzeo obavezu da će braniti Ustav i suverenitet Bosne i Hercegovine. U cilju stvaranja "muslimanske" države u okviru konfederacije sa Hrvatskom (čitaj stvaranje Velike Hrvatske), **Alija Izetbegović** je doveo u pitanje opstanak Bosne i Hercegovine i opstanak njenog bošnjačkog naroda.
3. Korak po korak **Alija Izetbegović** realizuje podjelu Bosne i Hercegovine pretvarajući slobodne teritorije Bosne i Hercegovine u sigurnosne zone, potpisujući primirja kojima se oduzima pravo Armiji Bosne i Hercegovine i njenom narodu na borbu za povezivanje sa ostalim slobodnim teritorijama do konačnog oslobođenja domovine. Na većini frontova su dogovorena takva primirja, a posljednje je na brčanskom frontu od 03. maja 1994. Na osnovu primirja na brčanskom frontu, snage Ujedinjenih naroda će obezbjeđivati sigurnost koridora Republici Srpskoj od Beograda do Banja Luke i Knina. U svim slučajevima gdje je dogovoreno primirje snage Ujedinjenih nacija razdvajaju zaraćene strane na liniji fronta, a u nekim i razoružavaju Armiju Bosne i Hercegovine. U toku rata, Armija Bosne i Hercegovine je jedina koja je bila prisiljena na nepovratnu predaju naoružanja snagama Ujedinjenih nacija na određenim bojištima (primjeri Zepe, Srebrenice i najnoviji primjer Goražda).

4. **Alija Izetbegović** vrlo dobro zna da snage Ujedinjenih nacija već preko dvadeset godina razdvajaju grčke i turske snage na Kipru. Mada podjela Kipra nikada nije međunarodno priznata, niko više ne dovodi u pitanje suverenitet turske države na dijelu teritorije bivše Kiparske Republike. Njegov cilj je da zamrzne zatečeno stanje na linijama razdvajanja do vremena kada će bosanski narod i svijet prihvatiti podjelu Bosne i Hercegovine kao konačno rješenje za bivšu Republiku Bosnu i Hercegovinu.
5. **Alija Izetbegović** vrlo dobro zna da po međunarodnim zakonima nije moguće mijenjati granice suverene države silom, nego sa mo dogovorom. Zbog toga je pristanak da se pregovara o podjeli Bosne i Hercegovine veoma ojačao motivaciju okupatora. Sjetimo se koliko teritoriju su kontrolisali Armija i narod Bosne i Hercegovine prije pregovora, u januaru 1993. godine, i koliko teritorija je palo u neprijateljske ruke od tada. Početak pregovora u januaru 1993. godine okupatoru je povratio izgubljeni moral. Tada su shvatili da ne ginu uzalud i da će im sam **Izetbegović** priznati osvojeno.
6. Prihvatajući **Karadžića i Bobana** kao predstavnike bosanskih Srba i Hrvata, **Alija Izetbegović** je pristao na agresorovu "istinu" da je u Bosni na djelu građanski rat, a ne agresija protiv suverene države Bosne i Hercegovine. Sjetimo se daje u ljeto 1992. godine rezolucija 752. Savjeta sigurnosti Ujedinjenih nacija definitivno ustanovila da su Srbija i Crna Gora agresori, a Bosna i Hercegovina žrtva agresije. Pregovori su omogućili reviziju te ocjene rata u Bosni i Hercegovini i zaustavili proces kažnjavanja agresora, koji je počeo ekonomskim sankcijama, ekonomskom blokadom, te isključenjem "Jugoslavije" iz Ujedinjenih nacija i KEBS-a, itd.
7. Kao rezultat dijeljenja Bosne i Hercegovine, **Alija Izetbegović** je postigao da se više ne govori o agresiji na Bosnu i Hercegovinu, Armiji Bosne i Hercegovine nego o građanskom ratu, muslimanskoj vladi, muslimanskoj vojsci, itd. Mnoge su države bivale okupirane, ali to nije bio razlog da ih se ukine (primjer Francuske u Drugom svjetskom ratu, primjer država Istočne Evrope i drugih zemalja pod Sovjetskim Savezom, itd.). Zašto se to samo Bosni i Hercegovini događa? Zato stoje svaka diskusija o ustavu i granicama države smrtni udarac državi. Ne pregovara se o takvim svetinjama kao što su ustav i granice, a na poštivanje tih svetinja državni obavezuje i zakletva danta prilikom inauguracije. **Alija Izetbegović** je bio dužan štiti, a ne trgovati s ustavom i granicama Bosne i Hercegovine.
8. Nije tačno da mi moramo pregovarati. Niko nas neće i ne može kazniti ako nećemo da pregovaramo sa okupatorima naše domovine, jer žrtva ima pravo da ne prihvati izmirenje sa svojom krvnikom i da zahtijeva njegovo kažnjavanje. Ne može žrtva postati krivac samo zato što neće da pregovara sa svojim krvnikom. Sa laži da "pregovarati moramo, jer ćemo u suprotnom mi biti krivi za nastavak rata" **Alija Izetbegović** je pokušao prevariti svoj narod i uz pomoć pregovora realizovati svoj cilj o stvaranju "muslimanske" države na tlu Bosne i Hercegovine, po cijenu njene podjele između Velike Hrvatske i Velike Srbije.
9. Armija je dužna da štiti Ustav i teritoriju Bosne i Hercegovine u njenim istorijskim i međunarodno priznatim granicama. Stoga Armija nije dužna poštovati dogovore političara koji vode do rušenja Ustavnog uređenja i cjelovitosti Bosne i Hercegovine.
10. Zbog Bosne, zbog stotina hiljada poginulih u odbrani naše domovine, zbog bosanskog dostojanstva i dostojanstva naše djece, i djece naše djece, **Alija Izetbegović** mora biti izveden pred sud naroda za zločin veleizdaje.

Predsjedništvo Bosanskog kongresa

dr. Vahid Sendijarević
Associate Research Professor
Univesity of Detroit Mercy
Detroit, Michigan
Tel. (248) 828-3193
FAX: (248) 828-3069

Sven Rustempašić, dipl. ing.
Seattle, Washington

dr. Muhamed Borogovac
Instructor
Emmanuel College
Boston, Massachusetts
Tel. (617) 363-9834

Stjepan Balog
Warren, Michigan

Peti potpisnik nije mogao izdržati propagandu **Izetbegovićevih** medija i poltrona ličnog **Izetbegovićevog** predstavnika u SAD **Nedžiba Šaćirbeja**. On je zamolio da njegovo ime više ne stavljamo na "Optužnicu", ne zato što je promijenio mišljenje, nego "zato što je to uzaludan posao budući daje Bosna već podijeljena". Zato njegovo ime ovom prilikom nisam ni stavio.

Uže porodice **Izetbegović** i **Šaćirbegović** su jedini činioци BiH politike za koje je Bosanski kongres siguran da znaju šta se istinski događa u Bosni i Hercegovini, jedini koji znaju da je cilj njihovog političkog angažovanja od samoga početka bila podjela Bosne i Hercegovine. Nisu oni udovoljavali svijetu nego se "svijet" (tačnije, posrednici u pregovrima **Owen, Stoltenberg** i Kontaktna grupa) prilagodio njima, istina veoma rado. Ogromna većina ostalih Bošnjaka odanih **Izetbegoviću** su izmanipulisani veoma vještim manipulatori-ma **Alijom Izetbegovićem** i **Nedžibom Šaćirbegovićem**. "Bošnjaci" ala **Besim Velić** su se stavili u funkciju progonjenja članova Bosanskog kongresa. **Besim Velić** je niži činovnik iz Californije, prosrpski orijentisan, koji je od **Alije** dobio zadatak da osnuje novinu *Bošnjak* koja će tobože pisati protiv **Alije**. Plan je bio da se na taj način Aliji n čovjek stavi na čelo bošnjačke opozicije u SAD. **Izetbegović** to stalno radi, formira sebi opoziciju da bi je mogao kontrolisati. Služili su se raznim metodama, najčešće ogovaranjem i laganjem po **Alijinoj** štampi. Bosanski kongres je sve nadživio. Znali smo da mali ljudi nekritički slijede vođu i ulizuju se vlasti, pa se nismo puno iznenadili. Postavlja se pitanje: Kako su **Izetbegović** i **Šaćirbegović** mogli tako uspješno manipulirati Bošnjacima? Jedan dio odgovora sam već dao: zato što mali ljudi slijede vođu i ulizuju se vlasti. Međutim, ima još nešto što im je omogućilo da prevare i intelektualce. Naime, **Alija Izetbegović** i **Nedžib Šaćirbej** su bili zatvoreni kao Mladi muslimani poslije Drugog svjetskog rata. To je ovoj dvojici dalo oreol žrtava komunističkog terora i obezbijedilo povjerenje Bošnjaka. Međutim, ta "stavka" u njihovoj biografiji ne garantuje da su oni stvarno "veliki muslimani" kakvim se prikazuju. A evo zašto. Poslijeratni srpski komunisti u odnosu prema Muslimanima nisu bili mnogo drukčiji od današnjih četnika oko Srebrenice i Žepe. Kao što četnici danas neselektivno ubijaju sve muškarce Bošnjake koji im padnu u ruke, tako su srpski UDB-aši u hajci na Mlade muslimane neselektivno hapsili školovanje muslimanske omladince, bez obzira da li su odani islamu ili ne. Iskusni UDB-ini agenti su lahko prepoznavali koje stvarno nacionalno ili vjerski svjestan i takvi najčešće ili nisu *izlazili živi* iz njihovih zatvora ili bi odležali dugogodišnje robije: od 10 i više godina. Sve ostale su pokušali vrbovati da rade za UDB-u. Ti događaji su mi poznati jer mi ih je pričao moj amidža, **Ahmet Borogovac**, geometar iz Zvornika, koji je i sam bio uhapšen kao Mladi musliman. On se nije bavio politikom i on je dokaz da su četnici preobučeni u partizane tada hapsili koga stignu od Muslimana. Bošnjačkoj emigraciji na Zapadu su poznata imena **ing. Avde Sidrana**, arhitekta **Alije Karamehmedovića** i **Husrefa Bašagića** koji su pristali da rade za UDB-u da bi izašli iz zatvora, ali su potom, uz veliki rizik po vlastiti život, uspjeli pobjeći iz zemlje da ne bi okaljali obraz. Koliko njih nije uspjelo pobjeći iz zemlje? Koliko njih je nastavilo raditi za UDB-u? Naravno nećemo ih tražiti među onima koji su likvidirani na robiji, niti među onima koji su, kao npr. **Teufik Velagić, Alija Bečić, Hamzalija Hundur**, odležali preko 10 godina. Zašto su neki ležali preko 10 godina, a neki puštani poslije 1 - 2 godine? Možda je slučajno, a možda i nije, da su i **Alija Izetbegović** i **Nedžib Šaćirbegović** "veliki muslimani" koji su pušteni poslije manje od dvije godine robije. Kada se o ovome razmišlja treba imati na umu da su bosanski patrioti na čelu s **Hamdijom Pozdercem** mnogo godina kasnije 1983. ponovo "namjestili" **Izetbegoviću** zatvor. Veoma je interesantna činjenica da **Izetbegovićev** ministar unutrašnjih poslova **Alija Delimustafić**, kojega kao špijuna UDB-e karakterišu i general **Sefer Halilović** i **dr. Nijaz Duraković**, skriva od javnosti šta je s arhivom o Mladim Muslimanima. Evo šta o tome kaže **dr. Nijaz Duraković** u *Ljiljanu* od 9. avgusta 1995. Citiram:

"...**Muhamed Abadžić** je bio direktor *Oslobođenja* i jedne prilike mi kaže: Najveća enigma su Mladi Muslimani, ko su, šta su bili njihovi ciljevi i da li bi ti mogao napisati knjigu o njima? Još mi je rekao da smo svi mi djeca u toj problematici. Upitao me je da li bi, eto ja "za velike pare" napisao jednu takvu knjigu? Može, odgovorio sam znajući da arhivu o njima i svim tim nesretnim procesima drži UDB-a, čiji je šef tada bio **Duško Zgonjanin**. A kako su dali **Dervišu Sušicu** da napiše onaj nesretni "Parergon", tako stoje koristio arhive UDB-e, rekao sam mu neka se i meni da arhiva pa da to napišem. Mi smo tada dogovorili sve i krenuli u posao, ali odjednom, vrlo misteriozno, propada cijeli projekat, jer se na svemu tome angažirala UDB-a i sve je zatvorila. I danas je to za mene najveća tajna: arhiva je misteriozno nestala. Da li negdje još postoji, ne znam. To bi trebalo pitati **Aliju Delimustafića**, jer mislim da ju je on naslijedio. Da li je uništena u onim ključnim momentima? Mislim da su tu prsti KOS-a i svih tajnih službi kojima je bio cilj razaranje naše države."

Vjerovatno je da skrivajući arhivu o Mladim muslimanima UDB-a štiti neke svoje ljude. Kada se uzme u obzir činjenica da su jedini od Mladih Muslimana koji imaju funkcije i uticaj u BiH **Alija Izetbegović** i **Nedžib Šaćirbegović**, nameće se pitanje: Da možda UDB-a ne štiti ovu dvojicu?

Ubrzo, nakon optužnice, Bosanskom kongresu su se riječima podrške počeli javljati mnogi građani Bosna i Hercegovine. S druge strane, počeli su napadi u štampi kontrolisanoj od strane **Alije Izetbegovića Ljiljanu** i **Bošnjaku**. Budući da **Alija Izetbegović** zna da u argumentovanoj polemici s Bosanskim kongresom nema šanse, naši odgovori na napade iz *Ljiljana* i *Bošnjaka* nisu nikada objavljeni u tim novinama. Mi smo ih objavili *naBosNetu*.

Aktivnosti Bosanskog kongresa

Bosanski kongres se ne bori za vlast niti za probitak bilo kojeg svoga člana. Zato u Bosanskom kongresu nema taktiziranja, nezam-jeranja i podilaženja. To mogu potvrditi svi oni iz BiH vlasti i opozicije sa kojima su nekim od članova Bosanskog kongresa bili u kontaktu, kao što su npr. **Alija Izetbegović, Haris Silajdžić, Stjepan Kljuić, dr. Ejup Ganić, dr. Nijaz Duraković, Adil Zulfikarpašić, dr. Rusmir Mahmutćehajić, mr. Selim Bešlić, dr. Muhamed Filipović, dr. Zlatko Lagumdžija, Krešimir Zubak, Sven Alkalaj, Nedžib Šaćirbej, Ivica Mišić, dr. Ismet Grbo, dr. Šemso Tanković, Hilmo Neimarlija** itd. Dakle, Bosanski kongres se bori za Bosnu i Hercegovinu pisanom riječju koju distribuira pomoću Interneta kao i faksovima i novinama. Bosanski kongres je ujesen 1994. formirao listu elektronskih adresa i faksova svih američkih kongresmena i više stotina adresa američkih i islamskih časopisa, radio i TV stanica i distribuirao istinu o ratu u Bosni i Hercegovini. U tom poslu je u početku mnogo pomogao **Craig Hamilton** iz Bostona, prijatelj Bosne i Hercegovine i saradnik Bosanskog kongresa, koji je mnoge tekstove dotjerivao na "nativ" engleski. U posljednje vrijeme Bosanskom kongresu veoma mnogo pomaže Washington office for Bosnia. Ovom prilikom se zahvaljujemo njegovim rukovodiocima An-drew-u Eiva i Dede Faller. Evo jednog od članaka Bosanskog kongresa objavljenog na Intrenetovim konferencijama i mailing listama. Jedna takva lista je i *BosNet*.

10/31/1994.

BOSANSKI KONGRES

Pozdrav Bošnjacima,

Primili smo vašu poruku i upit o Bosanskom kongresu. Mi smo skupina bh. izbjeglica i Bošnjaka koji su izašli iz BiH i prije i za vrijeme agresije. Ima nas i ranjenika boraca i profesora na sveučilištima Sjedinjenih Američkih Država. Naša zajednička crta je da ne možemo prihvatiti podjelu naše domovine, da nećemo da mislimo daje to "faktičko stanje", da ne mislimo da "BiH neće moći biti onakva kakvom smo je SANJALI", jer je nismo sanjali nego smo je imali. Onaj koji nam to govori borio se protiv naše zemlje i naše kulture još prije ilegalnog dolaska na vlast i ulaska u koaliciju sa našim smrtnim neprijateljima. Dajući neprekidno viziju (i papire) dvjema kvazidrža-vama u BiH, borio se protiv same BiH u, za njega, neizbježnom

savezništvu sa "svijetom" tj. dvjema evropskim državama (Engleskom i Francuskom) i njihovim **McKenzijima, Morijonima, Owenima, Jipeima** i ostalim saveznicima Velike Srbije, sa jednim jedinim ciljem da i oni njemu omoguće i garantiraju njegov eksperiment sa "Malom Bosnom". Prvo smo mislili da je mudar kada je potpisao osnovna načela podjele BiH u Lisabonu, zatim smo bili zaokupljeni genocidom nad nama i mislili smo da postoji neki poseban razlog da ubice Bošnjaka prihvati za pregovarače. Mislili smo da postoje neke skrivene istine koje mi ne znamo kada je potpisivao "provincije", "Uniju" i plan Kontakt grupe. I cijelo vrijeme smo vjerovali da se o BiH pregovara, umjesto da se insistira na pravdi i kažnjavanju agresora, jer za to postoji argumentacija koju mi ne znamo, a naš mudri voda istu prećutkuje da ja naši neprijatelji ne saznaju.

Bosanski kongres je sastavljen i od ljudi koji su svojim očima vidjeli karte podjele BiH na predsjedničkom stolu u martu 1992; koji su pred kartom BiH na "stručnim" konsultacijama pitani "pokažite mi gdje je ovdje naša muslimanska zemlja"; koji su radili u institucijama paralelne države u Mandaličinoj ulici u Zagrebu, a koje (**Izetbegovićeve** institucije iz Mandaličine) se nisu borile protiv četnika nego protiv legalnih institucija države BiH. Neki od nas su sjedili na molitvama u džamijama gdje su nam govorili "da nije važno kolika je država važno je daje ona duhovno velika". Čitali smo **Izetbegovićeve** govore kao direktive kojima se traži da mislimo da smo svoju Bosnu sanjali, a da njegov san (tj. ono što mu ostavljaju **Milošević i Tuđman**) treba da nazovemo Bosnom. Što je najgore konačno smo se suočili sa istinom veleizdaje na jednoj strani i nevjerovatnom informativnom blokadom Sarajeva i institucija BiH sa druge strane. Dva puta završeni projekti info-satelitske-tv deblokade Sarajeva onemogućeni su u samom Predsjedništvu. I optužnica protiv **McKenzija** je tamo zaustavljena. Čudili smo se zašto se aerodrom skim pregovorima ultimatumima NATO-a pretvaraju u dogovore "zaraćenih strana" koje garantira UN i Rose, zašto se četnicima daje još šest mjeseci da prihvate da neki **Alija** ima pravo da svoje morbidne teorije proba na 30-ak % BiH i to tako otvoreno da se suprotstavi Kongresu Sjedinjenih Država u već donesenoj odluci o ukinuću embarga. Shvatili smo konačno da odgovor na pitanje kada će prestati nevjerovatna blokada institucija države BiH ne leži na Zapadu, nije zato kriv **Rose**, ili američki "šejtan" i daje laž izjava našeg predsjednika "podjelu mi nismo htjeli podjelu su nam nametnuli".

Tačne su izjave **Christophera** američkim kongresmenima i **Owena** *CNN-u* da "**sve tri strane u BiH žele podjelu države**".

Za blokadu Sarajeva i ubistvo Bosne treba da budu krivi sami Bošnjaci i zato su blokirani sve do trenutka dok to ne prihvate. A da se ne bi saznalo kako je nemoguće postalo moguće, uspostavljen je čvrst savez Engleza i Francuza s "mudrim" **Alijom Izetbegovićem**. Tako **Izetbegović** ne mora ulaziti u direktni savez sa četnicima kao stoje to bilo kada je pred rat sa **Karadžićem** radio na podjeli gradova na srpske i muslimanske čaršije. Međutim **Karadžić** (ali i Boban) ušli su u savez sa strukturama iz predhodnog sistema i formirali u srpski i hrvatski nacionalni front. S druge strane, **Izetbegović** je muslimane i profesionalce izolirao i krvoločnost Srba iskoristio da ih uništi, a UNPROFOR da sarajevske institucije nauke kulture i vlasti potpuno onemogućiti. Nakon dogovora sa **Bobanom** da njegovi ljudi uđu u Predsjedništvo umjesto **Ključića, Izetbegović** uzima za uzvrat još jedan mandat. Taj mandat i svi sljedeći su prevara "mudrog" vođe nad vlastitim narodom. Sve odluke o podjeli BiH u kojima je garant bio **Izetbegović**, zajedno sa **Karadžićem** su ilegalne i ne smiju biti dovršene u Skupštini BiH. Onog dana kada **A. Izetbegović** završi svoj posao u BiH prestat će povijest Bosne, a Englezi će slati oružje muslimanskim milicijama i frakcijama do konačnog međusobnog uništenja svih Bošnjaka.

Najveće **Izetbegovićevo** oružje je to što se protura stereotip da su Englezi protiv islama. Englezi nisu protiv islama koliko su protiv ambicije Bošnjaka da imaju državu. Opasnost za njihove interese nikad nije bila u džamiji nego u tome da se Muslimani dokopaju sekularne države. Pa i sam četnik **Vuk Drašković** je rekao za Bošnjake "ja bi im džamije gradio, ali država je nešto sasvim drugo". Englezi su tu školu završili još kada su stali na stranu arapskih šerijatskih vođa u borbi protiv turske parlamentarne ideje. Bili su i sada su na strani onoga ko propovijeda "država glupost, nacija luksuz" ili "važan je narod, a ne država". To su riječi **Alije Izetbegovića**, čovjeka kojemu se sami Englezi dive kada izjavljuje da "svijet" želi podjelu Bosne. Bosanski patrioti, nadamo se da ćete svojim radom deblokirati makar mali dio sarajevskih novinara,

javnih radnika, političara, ali i vojnika i rodoljuba. Svim onim koji misle da u **Izetbegovićevim** postupcima postoji skrivena mudrost kao i onim koji ne mogu da vjeruju da postoji u jednom čovjeku takva vrsta fatalne bezosjećajnosti poručujemo: Nakon uvida u političku scenu van blokade postaje jasno na koga se oslanjaju svi neprijatelji Bosne i kreatori bošnjačke tragedije.

Puno sreće želimo i našima i kod Kupresa i kod Krupe i Tešnja i Igmana i Konjica. Poručujemo vam da ne mislite da je iza toga skriveno oružje i politika A. **Izetbegovića**. To se sam život brani i to uspješnije što je dalje od **Alijine** strategije demilitarizacije BiH. Ovih pobjeda ne bi bilo da Peti korpus nije otkazao već postignute dogovore o demilitarizaciji bihačke "sigurnosne" zone. Za Sarajevo i Igman to ne vrijedi. **Tamo je Izetbegović** prihvatio podjelu grada i regije pod okriljem UN-a koje nikada neće dozvoliti narušavanje granica silom nego samo dogovorom. O tome jasno govori slijedeća izjava UNPROFOR-a vezana za Igman: "The United Nations can-not allow either side to violate agreements such as the one establish-ing the demilitarized zone." (Prevod: "Ujedinjene nacije neće nikada dozvoliti nijednoj strani da krši dogovore kao stoje dogovor o uspostavljanju demilitarizovane zone.")

Dragi Bošnjaci i prijatelji Bosne i Hercegovine, pozivamo vas da se javljate na Intrenet E-mail adresu: azra@hdmagazine.com i da posjetite našu web page www.hdmagazine.com/bosnia.

Molimo da na ovu adresu šaljete vaše radove, vijesti, informacije i sve ostalo o Bosni i Hercegovini što:

- može pomoći očuvanju njenog državnog i ustavnog kontinuiteta,
- nepromjenjivosti granica (ni ratom ni dogovorom),
- neupitnosti njene državne teorije zasnovane na univerzalnim istinama zajedničke svjetske civilizacije,
- deblokiranju institucija države, nauke, kulture i umjetnosti u R. BiH,
- suprotstavljanju institucijama formiranim u svrhu podjele teritorije R. BiH.

Slobodno osnivajte ćelije Bosanskog kongresa, samo nas pred-hodno informišite o tome.

Musadik Borogovac, Bosanski kongres USA

Bosanski kongres i Izetbegovićeva štampa

12. novembar, 1994.

Dr. Vahid Sendijarević
Associate Research Professor
University of Detroit Mercy
4001 W. McNichols Road
Detroit, Michigan 48221, USA
fax. 1 810 828 3069

Prima:
Uredništvo *Ljiljana*
Streliška 12a/II
Ljubljana, Republika Slovenija
tel./fax. 386 61 1310 331

Re: Odgovor na tekstove u *Ljiljanu* od 28. oktobra i 2. novembra 1994.

U *Ljiljanu* broj 94 od 2. novembra 1994. godine, u članku pod naslovom "Selam alejk, Ameriko!", vaš novinar **Hadžem Hajdarević** je krajnje nepristojno i bez ikakvih argumenata blatilo moje ime, irne Bosanskog kongresa i imena nekoliko uglednih članova Pred-sj edništva Bosanskog kongresa, čiji sam član i jedan od osnivača, nazivajući nas između ostalog "računarskom bandom". Isti novinar je i u predhodnom *Ljiljanu* broj 93 od 26. oktobra 1994. godine, u članku "Kip slobode", bez ikakvog obrazloženja, članove

Bosanskog kongresa nazvao "bandom" i drugim pogrdnim imenima. Na osno-vij zakona o štampi, zahtijevam da u cjelini objavite ovaj tekst. Siguran sam da je to u interesu vaših cijenjenih čitalaca, kojima je sigurno stalo do objektivnosti vaše novine i koji, siguran sam, poslije toliko teških optužbi očekuju i argumente do kraja nedorečene "optužnice".

SELAM ALEJK, BOSNO !

Poštovani čitaoci *Ljiljana*, Bosanski kongres nije nikakva "računarska banda", nego je organizacija Bošnjaka i prijatelja Bosne koji ne prihvataju podjelu Republike Bosne i Hercegovine. U podijeljenoj Bosni, Bošnjaci-muslimani bi živjeli u rezervatima koje su za njih pripremili **Miloševići i Karadžićevi** četnici i **Tuđmanovi** fašisti. **Alija Izetbegović** vrlo dobro zna da po međunarodnim zakonima nije moguće mijenjati granice suverene, priznate države silom, nego samo dogovorom. Mnoge su države bile okupirane, ali to nije bio razlog da ih se ukine (primjer zemalja Istočne Europe i drugih zemalja pod ruskom čizmom u bivšem Sovjetskom Savezu). Pored toga što Rusi čine i do 50% stanovništva u Kazahstanu, nikome ne pada na pamet da dijeli Kazahstan između Ruske Federacije i muslimana Kazahstanaca. Zašto? Zato što se Kazahstanci nikada nisu odrekli svoje države, a bez njihovog pristanka nema podjele Kazahstana. Sličan je primjer Litvanije, Estonije i drugih zemalja bivšeg Sovjetskog Saveza. Rusi bi svakako želili podjelu tuđe domovine, ali snaga prava naroda na svoju istorijsku domovinu je jača od ruske moćne armije.

Zašto se Bosni dešava podjela, po kojoj se Trebinjcu oduzima pravo povratka u Trebinje, Fočaku u Foču, Stočaninu u Stolac, Mostarcu na zapadnu obalu Neretve, Hlivnjaku u Hlivno, Janjarcu u Janju, Banjalučaninu u Banja Luku, itd., itd.? Po toj podjeli u Srebrenicu bi se išlo koridorom iz Tuzle, a u Goražde prvo kroz četničku pasošku kontrolu u Republiku Srpsku na Grbavici, a onda koridorom. Zašto se podjela dešava državi Bosni? Zato stoje svaka diskusija o ustavu i granicama države smrtni udarac državi. Ne pregovara se o takvim svetinjama kao što su ustav i granice, a na poštivanje ustava državnike obavezuje i zakletva danta prilikom inauguracije. **Alija Izetbegović** se zakleo da će štiti, a ne trgovati s Ustavom i teritorij ama Bosne i Hercegovine—zato mi kažemo, **Alija Izetbegović je** veleizdajnik. O promjeni Ustava mogao je odlučiti jedino narod putem referenduma, prije agresije.

Nije tačno da mi moramo pregovarati. Niko nas ne može kazniti ako nećemo da pregovaramo sa dželatima naše domovine, jer žrtva ima pravo da ne prihvati izmirenje sa svojim krvnikom i da zahtijeva njegovo kažnjavanje. Ne može žrtva postati krivac samo zato što ne će da pregovara sa svojim krvnicima koji su im silovali kćerke, sestre i majke, pobili ih u koncentracionim logorima, protjerali ih sa kućnog praga i iz jedine im domovine, poravnali im roditeljska mezar-ja i srušili im džamije. **Izetbegović** to vrlo dobro zna. On učestvuje sa **Karadžićem, Miloševićem i Tuđmanom** u podjeli Bosne.

Izetbegović je ponovno obmanuo Skupštinu Bosne i Hercegovine uvjeravajući njene delegate da prihvatanje podjele Bosne po principu 49% Srbima i 51% "Federaciji Muslimana i Hrvata" nema veliki značaj, budući da Srbi neće prihvatiti podjelu pod predloženim uslovima, i da time odluka Skupštine nema veliki značaj. Usvajanjem prijedloga o podjeli Bosne, Skupština Republike Bosne i Hercegovine je, kao zakonodavno i ustavotvorno tijelo međunarodno priznate države, priznala Republiku Srpsku u granicama Republike Bosne i Hercegovine i time se odrekla suvereniteta nad 49% svoje teritorije. Tako je **Izetbegović** obezbijedio da Republika Bosna i Hercegovina bude prva u svijetu koja je priznala postojanje Republike Srpske, odnosno njenu državnost. Samo je Skupština Republike Bosne i Hercegovine i mogla priznati državnost Republike Srpske. **Izetbegović** je to dobro znao.

Apsolutna je istina da ima nekoliko evropskih zemalja koje su stale uz fašistički režim **Tuđmana i Miloševića** u njihovoj namjeri da podijele Bosnu. Cio svijet zna da bi Francuskoj i Engleskoj odgovarala

Velika Srbija i Velika Hrvatska sa muslimanima iz bivše Jugoslavije u rezervatima. Ali, isto tako je istina da ima zemalja koje su stale uz odluku bosanskog naroda, iskazanu na Referendumu o nezavisnosti, da živi u nezavisnoj Republici Bosni i Hercegovini. Kao rezultat podrške istorijskom i ustavnom pravu Bosanaca na svoju domovinu, Republika Bosna i Hercegovina je priznata u svojim ustavnim granicama vrlo brzo nakon Referenduma. Američki narod je stao u odbranu suvereniteta Republike Bosne i Hercegovine. Američki Kongres, kao zakonodavno tijelo američkog naroda, je još ljetos izglasao zakon (**Nunn-Mitchell** amendment) po kojem je **Bilu Clintonu** dat ultimatum da do 15. oktobra 1994. pokrene postupak skidanja embarga Armiji Bosne i Hercegovine, te da ako do 15. novembra ne obezbijedi odluku Ujedinjenih nacija, to učini jednostrano. Kao rezultat toga, **Clinton je Karadžiću** i Republici Srpskoj dao ultimatum da do 15. oktobra 1994. godine prihvate plan Kontakt grupe o podjeli Bosne ili u protivnom jednostrano skida embargo Armiji Bosne i Hercegovine. **Izetbegović** dolazi u New York i 26. septembra 1994. godine daje izjavu da se embargo ne mora ukinuti odmah, i predlaže da Ujedinjene nacije usvoje odluku o skidanju embarga koja bi stupila na snagu sa zadržkom od šest mjeseci. Tim potezom **Izetbegović** razvodnjava ultimatum dan **Karadžiću**, po kojem ako ne prihvati plan Kontakt grupe do 15. oktobra, 1994., SAD jednostrano ukida embargo i snabdijeva Armiju Bosne i Hercegovine oružjem u vrijednosti od 200 miliona dolara, koliko je Kongres Sjedinjenih Država izdvojio za tu svrhu još prošle godine (Dole-Lugar bili). Svojim nastupom na Generalnoj skupštini UN, **Alija Izetbegović** je obezbijedio Karadžiću još najmanje šest mjeseci da može razmišljati o uslovima podjele Bosne i da jednom kada prihvati podjelu, ta odluka ima punu međunarodnu snagu. Umjesto da ode na Skupštinu Bosne i Hercegovine i stornira odluku o podjeli Bosne, i proglasi područja "Republike Srpske" okupiranim, budući da "Republika Srpska" nije prihvatila ponudu o podjeli u određenom roku, on obezbjeđuje **Karadžiću** dodatno vrijeme. **Izetbegović** vrlo dobro zna da **Karadžiću** treba vremena da ubijedi četnike da ne mogu dobiti koliko su planirali.

Prema tome, nije tačno da mi "hajdučki hulimo na sve živo i mrtvo u Bosni". Mi samo kažemo da **Alija Izetbegović** već četiri godine trguje Bosnom. Još nismo spomenuli niti jedno drugo ime. U **Alije Izetbegovića** kozije uši. To se neće sakriti. Od koje god bi vrbe iz bosanskih vrbika napravili sviralu, čuli bi pjesmu **Alija Izetbegović** ima kozije uši.

Zašto **Hadžem Hajdarević** kaže da mi "hulimo na sve živo i mrtvo u Bosni", kada mi kažemo da je posrijedi izdaja? On to kaže zato što je **Izetbegović** njegov voda, njegov idol. A kada im dirneš u vođu, dirnuo si im u narod, domovinu... jer je njima vođa isto kao i Narod, Domovina, Država ... I u **Tuđmana i Miloševića** se tako zaklinju. A ja kažem samo, da je **Alija Izetbegović** izdajnik.

Zašto smo mi "računarska banda" po **Hajdareviću**? Pa zato, kada se ode u bilo koju biblioteku u Americi i Evropi, i mnogim zemljama na svim kontinentima postoje kompjuteri (računari). Računari su povezani u informativni sistem. Sve što je publikovano, bilo gdje u svijetu, u novinama, knjigama, vladinim izvještajima, sve što je javno rečeno na radiju i TV, Vladinim sastancima itd., ako je od nečijeg interesa, to je pohranjeno u informativnom sistemu. Isto tako, ako želimo da pohranimo informaciju u računarski informativni sistem, napišemo i pošaljemo. Obaveza je da se da adresa, ime i prezime, tako da se zna izvor informacije. Zato mi nismo "skriveni" kako implicira **Hajdarević**. Imena članova Bosanskog kongresa se znaju. Znaju se naši telefoni, pa nas ponekad vođini sljedbenici nazovu da nam prijete. Oni se ne koriste istinom. Oni su ubili istinu u Bosni. Telefone u Bosni nisu dvije godine presijecali samo četnici i HVO četnici i HVO ne mogu presjeći satelitsku vezu; telefone je presjekao "voda" da bi Bošnjacima ponudio samo jednu "istinu". Njemu ne odgovara da štampa iz Sarajeva može doći do Tuzle, niti TV slika. Međutim, **Hajdarevićev** voda ne može zaustaviti računarsku informaciju. Poruke Bosanskog kongresa internetom dolaze do svakog onoga ko ima računar i ima interes da primi informaciju. Problem **Alije Izetbegovića** je u tome da se istina ne može sakriti.

Hajdarević kaže u *Ljiljanu* od 26. oktobra, 1994. godine: "Bošnjaci su svikli da ih svaka bjelosvjetska luda zbunjuje. Bošnjaci su, uz svoju genetsku multinacionalnost, multikulturalnost i multizbunje-ni". E, moj-Hadžeme, kada su moji Bošnjaci toliko zbunjeni, zašto se uopšte sikiraš šta Bosanski kongres piše i šalje u Bosnu. U *Ljiljanu* od 2. novembra 1994. godine, u članku "Selam alejk, Ameriko!", imaš i podnaslov "Daleka Bosna i zbunjeni Bosanci" u kojem kažeš: "A ljudi iz Bosne, dobri naši Bošnjaci, kao djeca trepću pod navalom vlastitih pitanja i različitih političkih kalkulacija. Njihova zbunjenost kadikad se doimlje vrlo dirljivom... O metodologiji zbunjivanja Bošnjaka mogle bi se napisati cijele knjige". **Hadžeme**, tako ti velikoga Boga, jesi li ti Bošnjak? Pa nismo mi baš toliko zbunjeni. Ti hoćeš da kažeš da mi Bošnjaci ne možemo razlučiti crno od bijelog. Ti hoćeš da kažeš da smo mi Bošnjaci toliko zbunjeni da ne vidimo da **Alija Izetbegović** dijeli Bosnu već četiri godine. Zar ti misliš da Bošnjaci ne znaju da on i sljedbenici mogu vladati samo u podijeljenoj Bosni koju će hraniti UNPROFOR u kojoj će on raspoređivati sa-daku. Ti misliš da mi Bošnjaci ne znamo da on ne želi da se skine embargo na naoružanje Armije Bosne i Hercegovine, samo zato da bi on bio jedini snabdjevač (logističar) jer on misli da samo tako može kontrolirati Kraišnike, Posavce i Hercegovce da ne polome te njegove koridore podjele i koridore izdaje i srama. I na kraju Ti poručujem, da će tvoj Alija, kada mu propadne plan o podjeli Bosne, pokupiti svoju uštedevinu stečenu u ratu i otići l u Tursku, u svoju kuću na Bosforu, također stečenu u ratu. Sljedbenici će morati promijeniti kape, kao što su uvijek činili. Ovaj put, Bošnjak nejma ništa sem puške i ponosa. Svako onaj ko mu stane na put povratka kući, stao mu je pred pušчанu cijev.

Pozdravljam čitaoce,

dr. Vahid Sendijarević

član Predsjedništva Bosanskog kongresa

Odgovor **Svena Rustempašića** dipl. ing. iz Seatle, Washington navodim u neznatno skraćenoj formi.

KADROVCI KOJI MRZE COCA-COLU

12. novembar, 1994.

Kao dugogodišnji američki građanin i jedan od osnivača Bosanskog kongresa, napad na R.BiH, za kojeg sam unaprijed znao, dočekao sam ne u Americi, nego u Sarajevu gdje i treba. Tada je redakcija *Muslimanskog glasa* već komotno bila smještena na "rezervnim položajima" oko džamije u Zagrebu. Tamo je novina preimenovana u *Ljiljan*, odakle djeluje iz "bunkera" u ratom obuhvaćenim i napaćenim gradovima Zagrebu i Ljubljani. Istovremeno, reportažama sa fronta sebe kiti političkim kapitalom bosanskih vojnika.

Mnogi još ne shvataju da je upravo *Ljiljan* svojom platformom postao saveznik **Lordu Owen-u i Radovanu Karadžiću** djeliteljima međunarodno priznatog subjekta, Republike Bosne i Hercegovine. Redakcija standardno servira i nekulturne obračune sa neistomišljenicima. Koje li ironije, redovno se kulturom čak i hvali! Dobivjaju dosta novaca da mogu blatiti i prominentne Bošnjake, patriote i prijatelje RBH. Za to vrijeme se prijatelji i pobornici cjelovite građanske RBH za glavu hvataju kakve oni političke i ostale štete čine. Istovremeno od Izetbegovića grade idola kojeg poistovjećuju sa Državom, Nacijom, Armijom. i svime što je bosansko!

Dva njihova teksta pominju ime **Sven Rustempašić** direktno i indirektno u vulgarnoj i proizvoljnoj konstrukciji. Kako je nama vrijeme dragocjeno, i kako ga koristimo da se danonoćno kao eksperti borimo za opstanak RBH kod senatora, kongresmena, udruženja, medija..., nemamo vremena za trošenje za sudske sporove sa *Ljiljanom*. Bosanski kongres koristi elektronske medije, a na svoja javljanja prima i odgovore i komentare, pri čemu polemizira i dokazuje svoje tvrdnje. Uz to, pomno prati i rad američkog Kongresa, a angažira i američke advokate i stručnjake za razne analize, inicijative itd. Znakovito je da *Ljiljan* u svome blaćenju ne prenosi niti jedan originalni proglas Bosanskog

kongresa! Ali, to ne iznenađuje jer im je to ustanovljeni metod. Doista, braniti **Izetbegovićevo** hipnotiziranje Bosne pred agresiju i trgovanje Bosnom s četnicima putem potpisa u periodu 1990.-1994., nije baš la(h)ko! Bosanski narod je to krvavo platio.

Svakako, uljudno je spomenuti da u Chicagu ima priloga dobronamjernih vjernika i pažnje vrijednih humanitarnih projekata za bosanski narod. Nažalost, takovom "humanitarnom fasadom" su suviše često prikrivene destruktivne aktivnosti. Klika je dominantna u politici RBH na američkom tlu preko par **Izetbegovićevih** instalata. Tom krugu pripadaju i tandem otacsin **Nedžib i Muhamed Šaćirbej**, koji, između ostalog, skoro dvije godine nisu formirali Ambasadu RBH u Americi. Ujedno otac već godinama agresivno promovira podjelu RBH. Uz to, taj **Izetbegovićev** instalat sam je po sebi neprijatelj RBH radi svoje mutne prošlosti i inkompetencije odn. pogrešno usmjerene kompetencije.

E, vidite, *Ljiljanu* je i taj kult izgleda mjerodavan u kampanji blaćenja bosanskih aktivista na tlu SAD, Bosanskog kongresa. Sva je sreća što američki narod i dalje više vjeruje u Bosnu koju promovira Bosanski kongres, nego onu koju promoviraju ovakvi vračevi. Zahvaljujući tome Bosanski kongres je zadovoljan da je i Kongres Sjedinjenih Država konačno (!) probio blokadu Londona i Moskve, Zagreba i Beograda, i ostalih dušmana, krenuvši u obranu američkih strateških interesa u Europi. A ti interesi su: cjelovita, suverena, građanska (!) RBH. Nažalost, **Izetbegović** legalizira Republiku Srpsku na svim konferencijama u protekle tri godine i tako četnicima stvara dodatnu motivaciju da 32 mjeseca kolju po Bosni. Autor tekstova u *Ljiljanu* od 26. oktobra i 2. novembra 1994. **Hadžem Hajdarević**, pjesnik, vrši prostački i neargumentirani napad u tekstovima: "Kip slobode" i "Selam Alejk, Ameriko!" Oba mogu sumirati sa četiri riječi: "Mrzim, mrzim, mrzim Ameriku!". Za nekoga ko je ! (najvjerojatnije) o trošku "partije" dobio plaćen put i boravak u Americi i prijem u UN Misiji RBH i Ambasadi RBH, ta pogrdna zemlji-domaćinu, jedinom moćnom prijatelju RBH na Zapadu, ilustracija je drskosti i političke destruktivnosti *Ljiljana*. Međutim, to nije iznenađenje kada se zna ko pokreće "RBH-SDA diplomaciju". U SAD već četiri godine "lični predstavnik **Alije Izetbegovića**" **Nedžib Šaćirbej** hoda po raznim tribinama i zahtijeva: "Bosna se treba podijeliti". Predstavlja se sa bivši član Mladih Muslimana; godinama je bio rado viđen u jugoslovenskim konzulatima. Inače je nakon puštanja iz zatvora odmah postao ministar u komunističkoj vladi. Koje li koincidencije?!

U inkriminiranim tekstovima naslućuje se da je **Hajdarević** zamrzio Ameriku prvim posjetom, i to nakon nekoliko dana. Ali, to nije niti neobično za ideologe koji mrze Coca-Colu.

Hajdarević izjavljuje da ne zna šta u javnosti znače imena članova Bosanskog kongresa. Ta imena su poznata: to su časni i obrazovani ljudi, naučnici, profesori, privrednici ...poglavito američki državljani koji su mnogo toga dali za cjelovitu Bosnu.

A koje postavljen da se lakše izvrši podjela RBH?! **Alija Izetbegović**, čim je pušten iz zatvora. Njegovi propagandisti već 32 mjeseca sjede u Zagrebu i Ljubljani, te ispijajući ka(h)ve po kancelarijama vode bitku za svoj feudalni posjed na 25% teritorija RBH — posjed koji niti sa državom niti sa Islamom nema veze!

Istini za volju, na stranicama *Ljiljana* se pojavljuje jedna tema o kojoj se može pročitati i drugačije mišljenje. Neko želi uložiti 11 miliona dolara u neki islamski centar gdje bi bilo i prostorija za ispijanje kahva. Istovremeno, u Bosni hiljade ranjenika leži po hodnicima u stotinama porušenih bolnica i ambulanti. Ima li doista ikakvog mjesta za diskusiju gdje potrošiti 11 miliona dolara?!

Pozdrav čitaocima.

Sven Rustempašić dipl. ing.

Pitanja i odgovori

Sljedeću polemiku sam vodio ja (MB) 23. novembra 1994. na *BosNetu* s jednim **Izetbegovićevim** pristalicom (P).

P: Koje je to sporazume potpisao **Alija** i s tim sporazumima legalizirao "Republiku Srpsku"? Ako **Alija** išta potpiše to mora prije svih da legalizuje Skupština R BiH, a zatim čitav narod Bosne i Hercegovine. Prema tome Vaš odgovor je da nije samo **Alija** loš čovjek u Vladi Bosne i Hercegovine nego čitava Vlada i svaki čovjek u Skupštini.

MB: -**Alija Izetbegović** je prije rata potpisao Lisabonski sporazum o podjeli BiH. Prema svjedočenju **Warena Zimmermana**, BiH javnost i Amerikanci su ga onemogućili da tada završi posao. -**Alija Izetbegović** je na Genevskim pregovorima 3. januara 1993. potpisao "Ustavna načela" koja su značila pristanak na podjelu BiH na etničke teritorije.

-Nekoliko nedjelja poslije toga potpisao je u New Yorku **Vance-Owenov** plan podjele BiH na etničke teritorije. -U Genevi 16. septembra 1993. potpisao je da se rješenje BiH krize treba tražiti u podjeli BiH. Poslije toga je potpisao **Milošević-Tuđmanov** plan "Unije" o podjeli BiH na tri države i da Srbi imaju pravo otcjepljenja od "Unije" poslije dvije godine. -Taj plan je odbio BiH parlament.

-Plan podjele u omjeru 49% prema 51% je prihvatio Parlament BiH jer je **Izetbegović** prevario delegate daje to samo taktički potez. Rekao je: "Prihvaćemo ga jer će ga Srbi odbiti." Međutim, čim su delegati prihvatili plan i **Karadžić** ga odbio, **Izetbegović** je neovlašteno počeo da obavještava svjetske faktore da BiH i dalje prihvata plan Kontakt grupe i da samo još **Karadžića** treba natjerati da ga prihvati. Tako je podjela Bosne koju je Skupština BiH prihvatila kao taktički potez postala sudbina Bosne. Naša poruka delegatima Skupštine: "Ne treba se sa vatrom igrati."

-Ja mislim da vam je jasno da ja ne krivim Skupštinu i Vladu za veleizdaju, nego samo **Aliju**, koji ih je izmanipulisao.

P: Ako je **Alija** neprijatelj Bosne i Hercegovine ko lije onda prijatelj? Želite da izjednačite **Karadžića** i **Aliju**. Podsjeća me to na izjednačavanje agresora i žrtve od strane svjetske zajednice.

MB: -Nije tačno da ja izjednačavam **Aliju** i **Radovana**. Svakoje odgovoran za svoje postupke. **Karadžić**, zato što je ratni zločinac, a **Alija** zato što je pristao na pregovore sa tim zločincem i tako mu oprostio sve zločine. Kako neko može krivično goniti zločinca ako ga predsjednik države u kojoj je počinio zločine prihvata za sagovornika s kojim dogovara novo uređenje (Ustav) države?

P: Najbrži put do mira u Bosni i jeste da **Karadžić** prihvati taj plan. Koliko je pravedan taj plan znamo svi. Ali koje je bolje rješenje nama ponuđeno, a da ga nismo prihvatili. Tim pismom **Alija**, niti je sasjekao niti može sasjeci odluke Kongresa o vojnoj pomoći Armiji BiH.

MB: - Ako tebe neko istjera iz tvoje kuće i uzme ti sve što imaš i od čega živiš najbrži put do mira je da mu potpišeš da je to svakako njegovo. To je tvoja i **Alijina** logika.

- Pitaš koje je to bolje rješenje? Bolje rješenje je insistiranje na pravdi. Ne smije se pristati na pogađanje o onome što ti pripada. **Alija** je prihvatio pregovore varajući Bosance: "Ako ne pregovaramo

postaćemo krivci." To nije tačno. Žrtva ne može postati krivac samo zato što neće da pregovara sa svojim dželatom nego insistira na kažnjavanju stvarnog krivca."

- Ne može se dati oružje onome ko neće. Alija stalno podsjeća Amerikance da **Karadžića** natjeraju na mir (tj. da uzme pola BiH). Dakle, on ne traži oružje, nego "mir", pa mu Kongres SAD ne može dati ono što on ni ne traži.

P: Sada je još i **Karadžić** taj koji čuva Bosnu. Zašto ga onda ne izabrate za predsjednika Bosne i Hercegovine? Najveći zlikovac spašava Bosnu, nikada većega apsurdna nisam čuo. Da se **Alija** pita ne bi njemu **Alija** dao ni metra kvadratnog Bosne. Plan 51—49 nije **Alijin** nego Kontaktne skupine i ona je ta koja je ultimatumom natjerala Skupštinu da ga prihvati.

MB: - Zato mi i jesmo protiv **Alije** što nas je doveo dotle da još samo od **Karadžićevog** potpisa zavisi postojanje Bosne. BiH postoji kao država samo zato što **Karadžić** još nije pristao na 49% Bosne, nego hoće barem 60%.

- Svi znamo da nije bilo nikakvog ultimatumu Bosni i Hercegovini da prihvati podjelu. Više puta su **Clinton i Christopher** objašnjavali da se ne može vršiti pritisak na žrtvu, nego samo na agresora. Kada je rat počeo svijet je počeo kažnjavati agresora. Uveo je ekonomsku blokadu, "no fly zone", oduzeo je priznanje Jugoslaviji, isključio je iz UN i iz svih drugih institucija. Kažnjavanje je prestalo kada su pregovori počeli. Naime, kada žrtva pristane na dogovor sa krivcem, onda prestaje kažnjavanje krivca i prelazi se na "poravnanje", kako to pravnici kažu. Dakle, pregovori su zaustavili kažnjavanje četnika, a ne nekakva zavjera protiv BiH. **Alijini** potpisi su omogućili **Roseu** da insistira na povlačenju Armije BiH sa Spicaste stijene i Igmana, a ne to što nas **Rose** mrzi. Mrzio nas je i **Miterand i Major** i Grci i Rusi itd, ali su nas morali priznati jer nam je **Titov** Ustav iz 1974. dao državnost. Istu takvu državnost daje **Alija** Republici Srpskoj.

-Najbolji dokaz da **Alija** dobrovoljno daje dijelove Bosne je to stoje on i prije rata prihvatio podjelu u Briselu.

Na kraju evo vam još jedan dokaz da je **Alija** izdao i Bihać. U *Ljiljanu* br. 96 od 16. novembra 1994. na strani 18 od četnika koji su zarobljeni u akciji od 28. oktobra kod Kalinovika saznajemo: "Naglo praznjenje (četničkih) magacina dogodilo se kada je 200 dobrovoljaca 1. gardijske i 300 Kalinovčana otišlo na bihaćko ratište." Dakle, četnici su prorijedili ostale frontove da bi skoncentrisali vojsku na Bihaću. Zašto naši nemaju naredbu da udare na svim tako prorijedenim četničkim linijama i tako pomognu Bihaću? Kako su četnici znali da naši neće udariti?! Zašto **Alija** predlaže za Bihać rješenje kao u Sarajevu, što bi značilo da Bihać ostaje opkoljen četnicima za sva vremena. Kako Sarajlije ne smiju zauzeti Špicastu stijenu i Igman, tako ni Bišćani ne bi smjeli krenuti u povezivanje sa ostalim korpusima. Srećom, **Dudaković** nije pristao na razoružanje, tj. nije pristao na sudbinu Srebrenice.

Nije slučajno **Hamdija Pozderac** zatvorio **Izetbegovića**, a **Šešelj** pisao peticije da se **Izetbegović** pusti.

Izdaja Bihaća

Rat u Bosni i Hercegovini nije četnicima donio vojničku pobjedu. Mada su iznenada napali na nenaoružane Bošnjake, oni ipak nisu uspjeli zauzeti širi koridor kod Brčkog, Goražde, Bihaćki željeznički čvor i veći dio Sarajeva, bez čega nisu mogli zamisliti Veliku Srbiju. Bez bihaćkog željezničkog čvora nema dobre veze sa srpskom paradržavom Krajinom u Hrvatskoj. **Izetbegović** nije mogao potpisati daje Bihać srpski, jer su ljudi u Bihaću odbranili svoja ognjišta, pa bi izdaja bila očigledna. Zato je u decembru 1994. u jeku najveće srpske ofanzive na Bihać posredovanjem **Jimmya Čartera** dogovorio primirje sa "bosanskim

Srbima" na teritoriji cijele Bosne i Hercegovine. Srbi iz Hrvatske nisu htjeli potpisati to primirje, tako da su oni imali pravo napadati Bihać. U praksi to je značilo da i četnici iz Bosne i Srbije također mogu napadati na Bihać, jer niko nije kontrolisao lične dokumente napadača na Bihać. To je stvarno dovelo do strahovite ofanzive na Bihać. Jedinice Armije BiH na Maje-vici, Ozrenu, Treskavici itd. su poštovale primirje dok su četnici sa njihovih ratišta išli na Bihać. Tih dana Bihać je umirao pod četničkim granatama i blokadom dok je Bosna umirala od stida zbog izdaje. **Alija Izetbegović** se nadao da će Bihać pasti i da će tako biti ispunjena još jedna velikosrpska želja, tj. uklonjena još jedna prepreka do **Karadžićevog** "mirovnog" potpisa. Kada je Bihaću bilo najteže, uključila se i "međunarodna zajednica" svojim "spasonosnim" prijedlozima. Predlagali su da se Bihać demilitarizuje, da bi ga Srbi poštedili. Naravno, **Izetbegović** se složio sa takvim "spasonosnim" prijedlogom. Međutim, general **Atif Dudaković**, komandant 5. korpusa Armije BiH je odbio da potpiše sprazum izjavljujući daje "sigurnosna zona samo tamo gdje je Armija BiH". Time je Bihać, za razliku od Srebrenice i Zepe, koji su vjerovali **Izetbegovićevoj** diplo-matiji, spašen

Glava 12

Pad Srebrenice i Žepe i posljedice

Pad Srebrenice

Ranije smo vidjeli kako su se pregovori nepovoljno odrazili na moral boraca Podrinja i porast morala četnika. Međutim, sam pad motivacije boraca Podrinja nije bio dovoljan da ih se potpuno porazi. Tri četnička korpusa su bila angažovana u napadu na slobodno Podrinje u aprilu 1993. Zauzeti su Kamenica, Cerska, Konjević Polje, ali ne i Srebrenica i Žepa. Velika bošnjačka vojska se slila u Srebrenici i Žepi. Četnici tada nisu mogli zauzeti Srebrenicu i Zepu. Da su mogli oni bi to i učinili. Tada je to bio manji grijeh prema međunarodnoj zajednici jer to još nisu bile "sigurnosne zone". Osim toga, četnici su znali da ne mogu vječito držati tri korpusa oko Srebrenice i Žepe. Znali su da će se Bošnjaci ponovo razmiliti po cijeloj istočnoj Bosni, čim se ti korpusi razidu. (To im se kasnije dogodilo s Bihaćom.) Jedini način da *zadrže* istočnu Bosnu bio je da postignu primirje u Srebrenici i Žepi koje će im čuvati osvojene teritorije umjesto četničkih korpusa. **Alija Izetbegović** je pristao na to. Pristao je na razoružanje Srebrenice i Žepe. Time je velika Bošnjačka vojska praktično demobilisana, a tri četnička korpusa su krenula na Goražde, Trnovo i Igman. Naš naivni narod je mislio daje **Alija** prevario četnike jer "mi UNPROFOR-u nismo predali većinu oružja". Ustvari **Alija Izetbegović** je prevario Bošnjake jer zbog njegovih sporazuma sa četnicima Podrinjci nisu imali pravo krenuti iz Srebrenice oslobađati svoja sela kada su četnički korpusi otišla dalje na Goražde, Trnovo i Igman. Tako su **Izetbegović** i četnici pomoću političkog lukavstva, a ne vojno uspjeli neutralisati Bošnjake iz Podrinja. Da su Podrinjci imali **Dudakovića** umjesto **Nasera Orića** sada bi Srebrenica bila drugi Bihać. Naime, sjetimo se kako je u sličnoj situaciji u decembru 1994., kada su tri četnička korpusa poveli veliku ofanzivu na Bihać i došli 700 metara od bolnice, **Dudaković** odbio demilitarizaciju Bihaća riječima: "Sigurnosna zona je samo tamo gdje je Armija BiH." Kada su se kasnije udarni četnički korpusi otišli na druga ratišta Bišćani su povratili sve teritorije. Ovim ni u kom slučaju ne želim da krivim izvanrednog vojnika **Nasera Orića**. On je mlad i za politiku neiskusni čovjek. Kriv je onaj koje bio zadužen da se bavi politikom. Ako Bog da, Srebreničani će biti svjedoci optužnice kada se bude sudilo **Aliji Izetbegoviću** za veleizdaju.

Kako se dogodio finalni čin pada Podrinja, tj. pad Srebrenice 11. jula 1995.? U izvještajima svjetskih agencija javljeno je da "Holandski vojnici iz UNPROFOR-a nisu mogli zadržati napad 1500 srpskih vojnika". Dakle, samo 1500 četnika je etnički očistilo istočnu Bosnu skoncentrisanu u Srebrenici. Gdje su bili muškarci, borci? Borci Srebrenice su bili šumskim stazama izvučeni iz Srebrenice. Naime, četnici nemaju dovoljno boraca da bi formirali neprekidne rovove oko srebreničkog područja pa su naši borci mogli šumskim stazama prolaziti. Na mitingu u Bostonu organizovanom u znak protesta zbog pada Srebrenica bivši službenik u Predsjedništvu BiH B. K. mi je kazao da su najbolje jedinice iz Srebrenice pod komandom **Nasera Orića** davno prije pada Srebrenice izašle na tuzlansko ratište. Pukovnik Armije BiH **Šefćet Bibuljica** mi je to potvrdio i dodao da su sa Srbrenicom saobraćali helikopteri Armije BiH i da su za godinu i šest mjeseci mogli dostaviti dovoljno municije da se Srebrenica odbrani. Mojoj sestri je poslije pada Srebrenice priznao i Izetbegovićev "savjetnik" **Kemo Muftić**, da je **Naser Orić** ranije izveden iz Srebrenice. Time je očigledno odbrana Srebrenice obezglavljena. Postavlja se pitanje: "Zašto ta poroznost četničkih položaja nije iskorištena za dobavljanje dovoljno municije za odbranu, umjesto stoje iskorištena da se odbrana Srebrenice obezglavi? Neki Srebreničani su otišli i na Sarajevsko ratište kada im je **Izetbegović** pompezno naredio deblokadu Sarajeva 15. juna 1995. Mnogi vojni komentatori su se u vezi s tom **Izetbegovićevom** komandom pitali zašto je on obznanio tu akciju? Ni NATO pakt ne ide u akciju bez iznenađenja. Jasno je bilo da obavještanje četnika o početku akcije deblokade Sarajeva vodi sigurnom neuspjehu akcije. Zato su se mnogi pitali šta li je **Izetbegovićev** tajni plan kojega je htio postići tom pompeznom "deblokodom" Sarajeva? Sada im se može odgovoriti. **Izetbegovićev** tajni plan je bio pad Srebrenice i Žepe i to mu je pošlo za rukom. **Izetbegović** se nada da će padom Srebrenice i Žepe Bosna i Hercegovina zaista postati bivša, da će Republika Srpska dobiti koliko toliko kompaktan oblik, da će Bošnjaci shvatiti da ne mogu više ići do Drine. Pri tome nam **Milošević** i **Izetbegović** tobože nude državu

tzv. Malu ili Muslimansku Bosnu, dok uništavaju međunarodno priznatu državu Bosnu i Hercegovinu. Mala "muslimanska" Bosna sklepana iz nekoliko nepovezanih enklava dugoročno ne može preživjeti. Dakle, Bošnjaci trebaju imati na umu da im **Milošević i Izetbegović** ništa ni ne nude, osim potpunog uništenja.

Izdaja Žepe

Na konferenciji za štampu održanoj 21. jula 1995. u Sarajevu novinari su pitali glasnogovornika UNPROFOR-a **Alexandera Ivanka**: "Zašto UN govore samo o pomoći Goraždu koje još nije napadnuto, a ne spominju pomoć Zepi koja se već nekoliko dana brani?" **Ivanko** je jasno i glasno rekao: "UN su zvanično obaviještene od predsjednika bosanskohercegovačkog Predsjedništva daje Žepa pala. Dakle, ne možemo ništa učiniti da spasimo od pada Žepu koja je zvanično pala."

Dan ranije **Alija Izetbegović** je na TV BiH izjavljivao da Žepa nije pala i da su samo glasine da je Žepa pala. Postavlja se pitanje: "Zašto je **Alija Izetbegović** zvanično obavijestio UN da je Žepa pala i tako zaustavio svaku eventualnu pomoć?" Žepa je uistinu pala tek nekoliko dana kasnije, što su prikazale sve TV mreže u Americi.

Također 21. jula 1994. u trenutcima najveće agonije Žepe i masovnih ubistava Bošnjaka iz Srebrenice na stadionu u Bratuncu, onih istih Bošnjaka koje je on u maju 1993. ubijedio da predaju teško oružje **Alija Izetbegović** je došao u posjetu Tuzli koja je bila puna tek pristiglih Srebreničanki. Kada je izašao pred narod razdragano je digao ruke u zrak očekujući ovacije, kao da je postigao veliku pobjedu. Tu reakciju su prenijele sve TV agencije u svijetu. Ustvari, padom Srebrenice **Izetbegović** i jeste postigao veliku pobjedu i na trenutak se prepustio svojim iskrenim osjećanjima.

Zato nije nikakvo čudo što preživjeli Srebreničani **Izetbegovića** smatraju direktno odgovornim za tragediju Srebrenice. Od bezbrojnih izjava u štampi koje slikovito dočaravaju šta Srebreničani misle o **Izetbegoviću** izdavam sljedeće saopštenje "Majki Srebrenice i Podrinja" iz decembra 1999. Citiram:

"Vezano za **Izetbegovićevu** izjavu na kongresu SDA u subotu i nedjelju (4. i 5. decembra 1999.) da se Srebrenica više ne smije ponoviti "Majke Srebrenice i Podrinja" podsjećaju da se Srebrenica kao i ostali gradovi u kojima je izvršen genocid (Višegrad, Foča, Banja Luka, Rogatica, Vlasenica, Bijeljina, Zvornik, Gacko itd. itd.) ni ne mogu ponoviti jer u njima više ni nema Bošnjaka. Podsjećajući na njegovu izjavu 1991. da se Foča više neće ponoviti Majke Srebrenice oduzimaju pravo **Izetbegoviću** da iz moralnih razloga uopće upotrebljava imenicu Srebrenica." Kraj citata.

Političke posljedice pada Srebrenice i Žepe

Poslije pada Srebrenice i Žepe, u Kongresu Sjedinjenih Država je pokrenuta akcija da se Bosni i Hercegovini skine "arms embargo." Zadržimo se malo na tim događajima.

Kad god bi četnici počinili užasne zločine protiv Bošnjaka poštenu ljude u Kongresu Sjedinjenih Država bi aktuelizirali skidanje "arms embarga" Bosni i Hercegovini. Tada bi neprijatelji Bosne i Hercegovine uvijek organizovali neku alternativnu ponudu Bošnjacima u vidu mirovnih pregovora ili zaštićenih zona ili bombardovanja "Srba". **Izetbegović** bi uvijek prihvatao tu alternativnu ponudu i tako bi i naši prijatelji mislili da je to bolje za Bosnu i Hercegovinu od samoga skidanja "arms embarga". Izetbegović je više puta zastupljao skidanje "arms embarga" tako stoje tražio da se "**vojna ravnoteža uspostavi na nižem nivou,**

razoružavanjem "bosanskih Srba", radije nego na višem, naoružavanjem "Muslimana". Naravno, to je neizvodljivo i ne vodi oslobođenju Bosne i Hercegovine nego njenoj podjeli. Isto se dogodilo i poslije pada Srebrenice. Američki kongresmeni su tražili skidanje "arms embarga" dok su Englezi, Rusi i **Clinton** obećavali da se neće ponoviti pad sigurnosnih zona Goražde, Bihać, Tuzla i Sarajevo, jer će ubuduće NATO žestoko reagovati. Ponovo je **Izetbegović** posredstvom svog čovjeka MIP-a **Šaćibeve** javio kongresmenima daje za tu alternativu. Međutim, predsjednik Vlade BiH Silajdžić je uputio tada pisma i Senatu i House of Representatives u kojima nedvosmisleno kaže da Bosna i Hercegovina hoće da se unilateralno skine "arms embargo". Tad naši neprijatelji među kongresmenima nisu više mogli licemjerno govoriti kako su za pomoć Bosni i Hercegovini, žrtvi agresije, i glasati protiv skidanja "arms embarga" pa je skidanje izglasano dvotrećinskom većinom, tako da ga ni **Clinton** više nije mogao zaustaviti. To su bili zvjezdani trenuci bosanskih patriota u SAD. Vidjelo se da je ogromna većina američkog naroda na strani pravde. Međutim, već nekoliko dana poslije glasanja u Kongresu, **Haris Silajdžić** je bio discipliniran od strane **Izetbegovića** te je ponudio ostavku na premijersko mjesto. Skidanje "arms embarga" nije mogao zaustaviti **Clinton**, ali su ga zaustavili **Izetbegović** i **Saćirbej**. Prvo je **Šaćirbegović** u Genevi od 8. septembra priznao Republiku Srpsku i tako napravio veliki progres ka "miru", tako daje skidanje embarga postalo bespredmetno.

Osim toga, **Izetbegović** je definitivno ukinuo svaku šansu da se skine "arms embargo" kada je na Generalnoj skupštini UN 26. septembra 1994. otvoreno tražio da se Bosni i Hercegovini ne skida "arms embargo" nego da se "Srbima da još 6 mjeseci da prihvate plan kontakt grupe", tj. 49% BiH. Dakle, poslije dvotrećinskog glasanja u kongresu USA, više ni **Clintonov veto** nije mogao zaustaviti američko skidanje "arms embarga". Jedino se sama Bosna i Hercegovina mogla odreći naoružavanja svoje armije, što je **Izetbegović** svojim dolaskom u New York i govorom u UN i učinio. Ako se vratimo na **Izetbegovićevo** pismo **Stjepanu Balogu**, vidjećemo da on tamo kaže da "samoubicu najčešće ne možete spriječiti da se ubije." Ovdje je **Izetbegović** tu mudrost primijenio na Bosnu i Hercegovinu po ko zna koji put, znajući da njega kao predsjednika Bosne i Hercegovine ni Američki kongres ne može zaustaviti da nanosi zlo Bosni i Hercegovini.

Interesantno je spomenuti da je i **Franjo Tuđman** dodijelio odlikovanja: *kraljice Jelene Aliji Izetbegoviću*, a *Zrinskoga Muhamedu Šaćirbegoviću!*? Primanje tih odlikovanja od strane **Izetbegovića** i **Šaćirbegovića** odmah poslije masakra u Srebrenici, a dok još traje masakr u Žepi je zaista skandalozno. Zamislite, dok tragedija Bošnjaka dostiže kulminaciju, velikim dijelom i njihovom krivicom, oni slave i primaju odlikovanja. Da li će Bošnjaci ikada shvatiti koliko ih **Izetbegović** prezire kada im može tako šta činiti?

Četnici su vojnički poraženi

Početkom avgusta 1995. nova četnička ofanziva na Bihać je poslužila **Franji Tuđmanu** kao povod da iznenada napadne "Krajinu" sa svih strana. Dok je 50 četničkih tenkova iz "Krajine" bilo angažovano na osvajanju bihaćke enklave, a UN ponovo neefikasne u zaštiti žrtava četničke agresije, u sukob se iznenada uključila Hrvatska. U stvarno rekordnom roku Hrvatska je mobilisala sto hiljada vojnika i munjevito napala na srpsku paradržavu Krajinu u Hrvatskoj sa svih strana, osim u istočnoj Slavoniji. U sudaru s dobro naoružanim muškarcima četnici nisu bili tako hrabri kao s nenaoružanim civilima Srebrenice i Žepe. Pred Hrvatskom vojskom nisu izdržali ni 3 dana. Ipak pad Knina nije bila rekordno brza kapitulacija "hrabrih srpskih junaka". Rekordna je bila kapitulacija zapadne Slavonije, za samo dva dana, nešto ranije u maju 1995. Serija munjevitih srpskih poraza je nastavljena i u Bosni i Hercegovini. Četnici su krajem septembra i početkom oktobra 1995. izgubili ogromnu teritoriju Bosanske Krajine od Bihaća i Bosanskog Novog do Jajca i Donjeg Vakufa. Na Ozrenu je pala Vozuća i spojili su se Drugi i Treći korpus. Put za Doboj je bio otvoren. Prvi korpus je zavladao ogromnim prostranstvom Treskavice i nedostajalo je samo 10 km da se spoji sa Goraždem. Tada Republika Srpska priznaje kapitulaciju i **Koljević** dramatično poručuje: "Ako se nešto hitno ne učini za 36 sati će srpska komponenta u Bosni i Hercegovini doživjeti slom." Četnici su bili potpuno razbijeni, a srpske izbjeglice su svojim traktorima bez goriva zakrčili Posavski koridor, tako da im ni pomoć iz Srbije nije mogla stići. Na stranu to što u kratkom vremenu Srbija nije ni mogla

mobilisati i poslati veću armiju u daleku Bosansku Krajinu. Osim toga, ta bi Armija bila krupan cilj za bošnjačku i hrvatsku artiljeriju na Posavskom koridoru. Sloboda je bila na vidiku.

Međutim, tada **Izetbegović** hitno na pregovorima od 8. i 26. sep-tembra konstituiše Republiku Srpsku i potpisuje primirje od 10. oktobra. Za dva dana, 12. oktobra uspjeva i borbe zaustaviti. Time je četnički poraz pretočio u pobjedu, a našu pobjedu nagradio podjelom i nestankom Bosne i Hercegovine. To će biti ovjekovječeno u Dvtonu. U BiH delegaciji nema nikoga ko je za cjelovitu Bosnu i Hercegovinu. Polagale su se nade u **Silajdžića**. Međutim, **Silajdžić** u Daytonu ne pruža nikakav otpor podjeli Bosne. Malo mu je bilo neprijatno kada su davali Srebrenicu i Žepu zbog njegovih ranijih obećanja ženama Srebrenice. Sjetimo se da je **Silajdžić** plakao na mitingu u Tuzli s upravo prognanim i povrijeđenim Srebričanima kada gaje **Izetbegović** rušio s vlasti, ali nije plakao kada je Srebrenica davana Republici Srpskoj u Daytonu. Poznat mi je njegov stav u Daytonu jer smo sa njim razgovarali i **dr. Vahid Sendijarević i Kasim Hadžović**, iz New Jerseva i ja. Moj razgovor sa njim je završio ovako: Na moje apele da ne potpisuju nestanak Armije BiH, njegov odgovor je bio: "Lako je vama odavde biti za jedinstvenu Bosnu. Sto se ne vratite u Bosnu? Onda bi drugačije pričali." Ja sam mu odgovorio: "Moja trenutna neprisutnost u Bosni i Hercegovini je jeftin izgovor jednog predsjednika Vlade za izdaju domovine i potpis nestanka Bosne i Hercegovine i to u trenutku kada naša Armija pobjeđuje." U trenutku sam primijetio da je slušalica već spuštena. Izgleda da su političari u Bosni, budući da su se okružili ulizicama, izgubili smisao da slušaju bilo kakvu kritiku iz naroda o čijoj sudbini odlučuju. Iz tog kratkog razgovora se osjetila **Silajdžićeva** odlučnost u podršci Daytonu.

Time što je u pravom momentu poslao pisma američkom Kongresu i Senatu i postigao dvotrećinsko glasanje o skidanja "arms embarga" on je stekao veliki kredit kod bosanskih patriota koji su bili veoma nezadovoljni podjelom domovine čije daytonsko finale se približavalo. Njegova popularnost je strahovito porasla jer su Bošnjaci od njega očekivali da se usprotivi **Izetbegoviću** i zaustavi podjelu. Međutim, **Silajdžićeva** savjest je bila kratkog vijeka. On je u Daytonu bio potpuno lojalan **Izetbegoviću**. Tako je ispalo da je on samo stao na čelo bosanskih patriota, a onda ništa nije uradio za njih. On je na taj način odigrao ulogu **Izetbegovićevog** trojanskog konja među bosanskim patriotima.

Neposredno poslije potpisivanja Daytonu, **Silajdžić** je držao pradhanje o Daytonu na slavnom univerzitetu Harvard kod Bostona. Slušalo gaje više stotina Bošnjaka. Možemo slobodno reći da su članovi Bosnskog kongresa usmjerili diskusiju tako da je **Silajdžić** završio sa desetinama nezgodnih pitanja tipa: "Kako mislite da se ja vratim u Banja Luku kada su sada tamo na vlasti isti oni ljudi od kojih smo jedva živu glavu izvukli?" U toj diskusiji Silajdžić je pao na tako niske grane da je čak tvrdio da je to što nas ima toliko mnogo ovdje (u Americi) dobro za Bosnu i Hercegovinu. Do tada smo znali da je **Karadžiću** drago da smo raseljeni, a tu noć smo naučili da je to drago i našoj Vladi.

Armija i politika

Krajem aprila 1992. Tuzla se napunila izbjeglicama. Najviše je bilo Zvorničana. Kada je pala Kula Grad, posljednje uporište Zvorničana, ja sam upoznao trojicu boraca koji su se tamo borili. Primio sam ih da stanuju kod mene i sprijateljio se sa njima. Posebno mi je bio drag osamnaestogodišnji **Mevko Omerović**. Njemu sam poklonio svop "škorpiona". Znao sam da se oni neće dugo zadržati kod mene. Čeznuli su da se vrata i bore za svoj Zvornik. Ta borba je smisao njihovog života. Niko ne smije tim ljudima oduzeti pravo da se bore za svoju čaršiju i svoje domove. Njima ni na kraj pameti ne pada da je Zvornik srpski grad samo zato što su ga Srbi zauzeli oružjem. Oni znaju daje Zvornik njihov i da će istjerati pravdu jedino oružjem. U Armiju BiH su ponovo otišli 16. maja 1992., dan nakon oslobađanja Tuzle, kada je Armija BiH naoružala veći broj vojnika oružjem zaplijenjenim od JNA poslije događaja na Brčan-skoj Malti. Odmah su otišli na ratište u zvornička sela oko Šapne. Kasnije sam ih često sretao na odsustvima u Tuzli. Stotinu puta im je **Izetbegović** učinio veću nepravdu kada je potpisao da je Zvornik srpski nego četnici koji su ih puškama istjerali iz njihovih kuća. Suočeni s izdajom oni su poručivali: "Neće njega vojska slušati." Međutim, polahko ali sigurno **Izetbegović** je nagrizao Armiju BiH. Svaka vojska je zasnovana na snažnoj hijerarhiji. Zato je vojska vrlo ranjiva. Dovoljno je smijeniti nekoliko najviših oficira i imati snažan uticaj u

Armiji. To se dogodilo i Armiji BiH. Već u julu 1995. gotovo da nema ni jednog višeg oficira od onih koji su odbranili Bosnu i Hercegovinu 1992. Meni je najviše žao što su smijenjeni heroji kao što su general **Sefer Halilović**, prvi komandant Patriotske lige i Armije BiH, general **Stjepan Šiber**, zaslužan za formiranje Armije BiH i odbranu Sarajeva na početku rata, **Kerim Lučarević**, čovjek koji je odbranio Predsjedništvo i oslobodio brdo Mojnilo, tj. deblokirao sarajevsko predgrađe Dobrinju, general **Mustafa Hajrulahović Talijan**, komandant 1. korpusa u vrijeme pobjeda na Pofalićima i Žuči, general **Hazim Šadić** (oslobodio Vijenac i odbranio Olovo), general **Arif Pašalić** (deblokirao Mostar), general **Ramiz Dreko** (prije **Dudakovića** uspješno branio Bihać), itd. Dodajmo im i **Nasera Onda** koji je odvojen od svoje Srebrenice kada joj je najviše trebao. Oni su bili oni koji su Bošnjacima vraćali nadu izjavama da "Armija neće dati podjelu Bosne i Hercegovine", dok je **Izetbegović** hodao po svijetu i potpisivao podjele države. Prije smjenjivanja je **Izetbegović** kritikovao **Sefera Halilovića** riječima: "Ima nekih ekstremista koji kažu da će rat biti gotov kada se "Ijiljani" zavihore u Banja Luci i Grudama." Zamislite, za predsjednika Predsjedništva Bosne i Hercegovine ekstremista je onaj ko kaže da Armija Bosne i Hercegovine ima pravo da oslobodi svaku stopu svoje domovine. Svoje izjave ovi heroji su skupo platili. **Sefera Halilovića** su pokušali ubiti raketom u stanu. On je slučajno ostao neozlijeđen, ali mu je ubijena trudna žena i ženin brat. **Kerim Lučarević** truhne po zatvorima zajedno sa četnicima samo zato što je želio jedinstvenu Bosnu i Hercegovinu, tj. onakvu za kakvu se na riječima zalagao i **Izetbegović** kada su mu trebali bošnjački glasovi da osvoji vlast. Ostali su izgubili uticaj na odlučivanje u Armiji BiH. U jednom intervjuu u *Ljiljanu* 1995. **Sefer Halilović** kaže: "Od početka ovoga rata neka nevidljiva ruka stalno vuče pogrešne poteze." On zna da su mnogi neprijatelji Bosne i Hercegovine bili angažovani kao **Izetbegovićevi** specijalni agenti ili savjetnici. U tom intervjuu on spominje **Aliju Delimusta-fića** predratnog ministra unutrašnjih poslova i vlasnika CENEX-a, zatim **Armina Poharu** i **Jasmina Jaganjca** kao neprijatelje Bosne i Hercegovine koje nam je podvalila neka "nevidljiva ruka". Tragedija je da je **Sefer Halilović** tek mnogo kasnije prešao rubikon i optužio **Izetbegovića** da je ta nevidljiva ruka koja ruši Bosnu i Hercegovinu sam **Izetbegović**. **Sefer Halilović** je zamijenjen **Rasi-mom Delićem**, čovjekom koji se kao i **Sefer Halilović** zalaže za jedinstvenu Bosnu i Hercegovinu, ali koji svoje govore završava rečenicom: "Armija je za jedinstvenu Bosnu i Hercegovinu, ali slušaće kako se političari dogovore." U toj rečenici je suštinska razlika između **Halilovića** i **Delića** i objašnjenje zašto je **Halilović** zamijenjen **Delićem**. Međutim, Armija je ipak progresivna snaga sastavljena od patriota i heroja. Komandanti kao što su generali **Atif Dudaković** (5. korpus), **Mehmed Alagić** (7. korpus), **Vahid Karavelić** i svi ranije nabrojani su ljudi odani Bosni i Hercegovini. Jedina im je mana što nisu posumnjali da **Izetbegović** želi podjelu Bosne i Hercegovine. Da su se malo više bavili politikom možda su mogli spriječiti neke **Izetbegovićeve** pregovore i potpise koji su nanijeli ogromnu štetu Bosni i Hercegovini. Sjetimo se samo primirja od 12. oktobra 1995. koje je **Izetbegović** obezbijedio poslije **Koljevićevog** vapaja da će "srpska komponenta u Bosni i Hercegovina doživjeti slom za 36 sati, ako se nešto hitno na učini." To je bilo poslije totalnog kolapsa četnika u septembru i oktobru 1995. kada su za desetak dana izgubili Drvar, Šipovo, Jajce, Kulen Vakuf, Donji Vakuf, Bosanski Petrovac, Bosansku Krupu, Ključ, Sanski Most, MrkonjićGrad, banjalučku hidroelektranu Bočac, pola Ozrena, pola Manjače, velika područja na putu do Goražda. Totalno rasulo četnika je zaustavio **Izetbegović** priznanjem Republike Srpske i potpisivanjem primirja. Zašto ne poraziti agresora i ne osloboditi se? Zašto pustiti agresoru da zadrži opljačkano i da izbjegne zasluženu kaznu? Poštediti četnički pokret od sloma, znači izvršiti samoubistvo naše domovine. Možda još nije kasno da Armija uzme stvar u svoje ruke i spasi Bosnu i Hercegovinu i samu Armiju BiH, čije je razoružavanje potpisao **Izetbegović** u svim dosadašnjim pregovorima.

Glava 13

Javnost o "mirovnim planovima" podjele BiH

Veoma slične kritike politike SDA i **Izetbegovića** dolaze i od prijatelja Bosne i Hercegovine kao što su npr. **prof. Ivo Banac, dr. Zdravko Tomac ili prof. Francise Boyle**, advokat Bosne i Hercegovine na sudu u Hagu, kojega je **Izetbegović** otpustio zbog njegovog traženja da Bosna i Hercegovina insistira na pravu umjesto da pregovara. **Izetbegović** nikada nije dozvolio **Bovleu** da tuži Veliku Britaniju zbog njene uloge u Bosni i Hercegovini i na kraju ga je i otpustio jer je **Boyle** insistirao na toj tužbi. Činjenica da su stavovi tih ljudi toliko slični stavovima Bosanskog kongresa u kritici **Izetbegovićeve** politike, mada su nastali u raznim dijelovima svijeta i od ljudi koji se lično ne poznaju, dokazuje da su i oni i mi u pravu. Nemoguće je da više ljudi koji nezavisno jedni od drugih razmišljaju dođu do istog, a pogrešnog zaključka.

Bosanski kongres nema ambicija da se bori za vlast, nego samo da obrazuje bosanske patriote kako da prepoznaju izdaju i spase domovinu. Zato je Bosanski kongres nešto direktniji u svom nastupu.

U ovoj glavi se navode neka karakteristična razmišljanja o "mirovnim planovima" iz 1994. i 1995. koji su rezultirali potpisima u Daytonu. Primijetimo da se jedan te isti plan kojega je **Izetbegović** već više puta potpisivao i kojim se daje 49% BiH četnicima, sada naziva američka inicijativa, valjda da bi ga lakše prodali Bošnjacima, budući da su Bošnjaci vjerovali u američko prijateljstvo. Ranije smo objasnili kako je došlo do američkog prihvatanja podjele Bosne i Hercegovine kao najbržeg rješenja, koje može biti postignuto prije predsjedničkih izbora u USA.

Glavni odbor Muslimanske bošnjačke organizacije sastao se 13-14. maja 1995. u Ljubljani, dao je šire saopštenje iz kojeg prenosimo sljedeće mišljenje o amnestiji zločinaca.

Postoje saznanja da se priprema amnestija našim ubicama, kako bi se olakšala uspostava mira. Teško nama ako mi mir uređujemo prema našim ubicama. Mir mora nastajati prema interesima nas samih, odnosno interesima naše domovine.

Svaka podijeljena Bosna označava našu propast, svako naše poniženje jeste usluga našim dušmanima. Mi moramo insistirati na kažnjavanju zločinaca, i ne smijemo ni pomisliti na amnestiju niti oprost za naše pobijene sinove i braću, za silovane sestre i kćeri i za protjerivanje našeg naroda s njegovih djedovskih ognjišta. Za to nema pomilovanja, za to su stvoreni međunarodni sudovi, ali i naši i božiji sudovi, i zločinci moraju odgovarati za svoja zlodjela.

Poruka Bosanskog kongresa Skupštini BiH povodom "američke inicijative"

Bosanski kongres

Sjedinjene Američke Države

26. avgusta 1995. godine

SKUPŠTINI BOSNE I HERCEGOVINE

Bosanski kongres, organizacija Bošnjaka i prijatelja bosanskog naroda koja se bori za Bosnu i Hercegovinu onakvu kakva je na referendumu od naroda izglasana i od svijeta priznata, obraća se Skupštini Bosne i Hercegovine sljedećim

PROGLASOM

1. Najnoviji prijedlog podjele Bosne i Hercegovine dolazi od američke Vlade. Nemojte zaboraviti da je Kongres Sjedinjenih Država, koji predstavlja volju američkog naroda i koji je nadređen američkoj Vladi, odlučio da poštuje pravo Bošnjaka na samoodbranu. Clintonov jedini način da spriječi američke isporuke oružja Bosni i Hercegovini je da nas pokuša prevariti da potpišemo najnoviji "mirovni sporazum". Taj sporazum daje 49% Bosne i Hercegovine srpskim četnicima, a preostalih 51% ide u konfederaciju s Hrvatskom. Nije li to ostvarenje najgorih mogućih bošnjačkih košmara podjela Bosne i Hercegovine između Srba i Hrvata. Naši neprijatelji sve mirovne planove zašćere rećenicom da "Bosna i Hercegovina ostaje jedinstvena država". Jedini smisao te rećenice je da prevari vas koji odlučujete o hiljadugodišnjoj državi Bosni i Hercegovini u njenom najkritičnijem trenutku. Nema jedinstvene države Bosne i Hercegovine u kojoj su jedna legalna vojska četnici na 49% teritorije, a Armija BiH i HVO vojske na preostalih 51% teritorije. Nema jedinstvene države u kojoj su zloćinci i naše ubice iz Karakaja, Luke, Srebrenice, Vlasenice, Kozarca i ostalih masovnih stratišta Bošnjaka ratni zloćinci na 51% njene teritorije, a heroji na 49% teritorije. Svi znamo da u takvoj državi neće biti mira. Međutim, ako mi potpišemo, ubicama se legalizuje sve što su nam oružjem oteli i oni se amnestiraju za sve grozote koje su nam učinili, a mir neće doći. Ako potpišemo mi ćemo biti uljezi u Zvorniku, Višegradu, Banja Luci, Vlasenici, Foći i svim ostalim mjestima koji će potpasti pod srpsku državu na 49% bivše Bosne i Hercegovine. Poštovani poslanici Skupštine, ako potpišete, vi legalizujete Republiku Srpsku, pa i njeno pravosuđe po kome ste i vi sami ratni zloćinci na 49% teritorije Bosne i Hercegovine.
2. Dragi Bosanci u Skupštini, nije istina da mi moramo pregovarati i potpisivati tako nepovoljne ugovore po naš narod koji će rezultirati nestankom naše države i nestankom našeg naroda. Niko neće smatrati da je žrtva postala krivac ako neće da se dogovara sa svojim džealovima. Postoje brojni prijatelji Bosne i Hercegovine i poštteni ljudi koji će zbog poštovanja međunarodnih zakona stati uz Bosnu i Hercegovinu. Nažalost, naši neprijatelji su do sada uvijek bili korak brži i uspijevali da nas nagovore na neke "mirovne procese" koji su imali jedino za cilj da zaustave skidanja "arms embarga" i podijele Bosnu. Uvijek su pregovori o podjeli domovine nuđeni Bosni i Hercegovini kao alternativa skidanju "arms embarga" i borbi za slobodu. Uvijek smo prihvatili tu alternativu koja nam nije ništa dobro donosila. Nemojmo nasjesti i ovaj put. Ovaj put moramo reći dostojanstveno "NE" komadanju naše domovine. Nama ne treba mir koji će uništiti našu domovinu i naš narod. Nama ne treba mir mrtvacu.
3. Ako ti neko uzme komad njive ili bašće lahko ćeš imati mir ako odeš na sud i to prepíšeš na uljeza. Međutim, tada prestaješ biti dostojanstveno ljudsko biće i postaješ bijednik kojoj svako može raditi šta hoće. Takvome ti nema više života. Kada jednom popustiš ucjenjivaću, on nastavlja dok mu se ne suprotstaviš ili dok ti ne uzme sve. Suprotstavimo se sada ili nam nema života. Vidjeli smo da nam dosadašnja popustljivost nije donijela ništa dobro. Naprotiv, naša "kooperativnost" i pregovori su iskorišteni da nam se masakrira Žepa i Srebrenica. Vi nemate pravo potpisati da su Zvornik, Višegrad, Banja Luka, Srebrenica, Vlasenica, Bratunac itd., itd. srpski samo zato što su ih četnici okupirali. Vi to nemate pravo uraditi i zbog onih Bošnjaka koji su protjerani iz tih od pamtivijeka bosanskih gradova. Da su Rusi potpisali da su Minsk, Harkov, Kijev i drugi sovjetski gradovi njemački, smo zato što su ih Nijemci tada okupirali, danas bi Njemačka bila do Staljingrada, a možda i dalje. Isto tako, ako vi potpišete

da je 49% Bosne i Hercegovine srpsko, Bosna i Hercegovina će umrijeti odmah, a bošnjački narod ubrzo poslije toga.

4. Znajte da po međunarodnim zakonima nije moguće mijenjati granice suverene države silom, nego samo dogovorom. Zbog toga je pristanak da se pregovara o podjeli Bosne i Hercegovine veoma ojačao motivaciju okupatora. Sjetimo se koliku teritoriju su kontrolisali Armija i narod Bosne i Hercegovine prije pregovora, u januaru 1993. godine, i koliko teritorija je palo u neprijateljske ruke od tada. Početak pregovora u januaru 1993. godine okupatoru je povratio izgubljeni moral. Tada su shvatili da ne ginu uzalud i da ćemo sami mi priznati osvojeno. Vidjeli ste kako četnici nisu imali morala da se bore za "svoje" teritorije u Hrvatskoj, jer im je Hrvatska jasno dala do znanja: "Bićete reintegrirani u Hrvatsku milom ili silom. Te teritorije nikada neće biti priznate kao srpske." Takav vaš potez, doveo bi do rasula u četničkim redovima u BiH. Oni imaju moral za borbu samo zato što vide budućnost za svoju zločinačku tvorevinu na 49% BiH. Nemojte im vi svojim potpisima davati tu budućnost i hraniti borbeni moral.
5. Domovina je u pitanju i svaki patriota mora skupiti snage da kaže otvoreno šta misli i da odabere najsposobnije da predstavljaju našu domovinu. Naši dušmani zovu na pregovore one koji njima odgovaraju. Vi odaberite one koji neće dozvoliti podjelu naše domovine i koji će se boriti za Bosnu i Hercegovinu u njenim međunarodno priznatim granicama. Ne zaboravite, domovina i životi miliona su u pitanju i nije vrijeme za nezamjeranje. Nemojte se dijeliti po klubovima delegata. Neka cijela Skupština bude jedan klub koji ima jedan cilj spas domovine.
6. Skupština Bosne i Hercegovine i Armija dužni su da štite Ustav i teritoriju Bosne i Hercegovine u njenim istorijskim i međunarodno priznatim granicama. Skupština Bosne i Hercegovine je jedina institucija na kugli zemaljskoj koja može podijeliti Bosnu i Hercegovinu. To ne mogu učiniti ni Srbija ni Hrvatska, ni Amerika, ni Rusija bez vašega potpisa. Vi ste se zakleli narodu, koji vas je iza brao, da ćete poštovati Ustav i teritorijalni integritet Bosne i Hercegovine. Ne vjerujte ni jednom pojedincu koji ugrožava ove svetinje bez kojih nema života našeg naroda, bez obzira koliko je visoka njegova funkcija.
7. U cilju podjele naše domovine uvedena nam je informativna blokada od samoga početka rata. Zbog toga nismo u stanju poslati ovaj proglas svakom poslaniku u Skupštini BiH. Zato, svakoga onoga, kome dođe u ruke, molimo da ga šalje dalje.

Predsjedništvo Bosanskog kongresa

Poruka prof. Francisa Bojica Skupštini Republike BiH povodom "američke inicijative"

MEMORANDUM Parlamentu Republike Bosne Hercegovine

Šalje: **Prof. Francis Boyle,**

Profesor međunarodnog prava
Universitv of Illinois, USA

Predmet: Dogovor o osnovnim principima, sačinjen u Genevi, 8. septembra 1995.

Datum: 11. septembar, 1995.

Dragi prijatelji,

Zamoljen sam da komentiram Dogovor o osnovnim principima, sačinjen u Genevi 8. septembra 1995. Ukratko rečeno, izvršenje ovog Dogovora će podijeliti Republiku Bosnu i Hercegovinu na dvije de

facto zasebne države i definitivno spriječiti povratak oko jednog miliona ljudi kućama koje će ostati pod okupacijom srpskih agresorskih snaga na neograničeno vrijeme. Eventualno, poslije nekoliko godina, teritorije dane bosanskim Srbima u ovom Dogovoru, biće priključene krnjoj Jugoslaviji da bi se stvorila Velika Srbija. Pod tim okolnostima, ne vidim kako bi takozvana Federacija BiH opstala kao neovisna država. Ona bi bila pridružena Republici Hrvatskoj, da se stvori Velika Hrvatska. Iz ovih razloga, savjetujem Vam da odbijete ovaj Dogovor.

Točka br. 1 ovog Dogovora je defektna. Krnja Jugoslavija ne garantira diplomatsko priznanje Republici Bosni i Hercegovini, ili Vladi Republike Bosne i Hercegovine. Ovo mora biti urađeno putem razmjene ambasadora između Bosne i krnje Jugoslavije. Ali, krnja Jugoslavija to nikada neće učiniti. Dapače, putem ovog Dogovora, krnja Jugoslavija će biti u stanju da primijeni de facto aneksiju teritorija danih bosanskim Srbima. Ovaj zaključak postaje jasan nakon analize daljnjeg teksta tzv. Dogovora iz Geneve.

Putem točke Br. 2, Republika Bosna i Hercegovina će biti podijeljena na dvije de facto posebne (neovisne) države: Federaciju BiH (nadalje nazvanu Federacija) i Republiku Srpsku (RS). Vlada SAD je pripremala put ovoj podjeli i uništenju Republike Bosne i Hercegovine još od sklapanja tzv. Washingtonskog dogovora, od 18. marta, 1994. Po ovom pitanju, uputio bih vas na moj Memorandum od 24. marta 1994, kojeg sam uputio Parlamentu Republike Bosne i Hercegovina po pitanju Washingtonskog dogovora 24. marta 1994.

Kao što možete vidjeti iz mog Memoranduma od 24. marta 1994, Federacija BiH je načinjena da funkcioniše i egzistira kao de facto samostalna država koja će u krajnjoj instanci postati de jure samostalna država. Slično tomu, Ustav Republike Srpske je Republiku Srpsku proglasio de jure neovisnom državom. Stoga sada postoje dvije samoprogllašene samostalne mini-države koje djeluju unutar Republike Bosne i Hercegovine. Ovo može voditi samo podjeli i cijepanju cjelokupne Republike Bosne i Hercegovine kao države.

Uz to, ne shvatam šta se uopće dobilo time što je u Genevi Vlada Republike Bosne i Hercegovine dala zvanično međunarodno diplomatsko priznanje Republici Srpskoj. Ovo totalno legitimizira osvajački pohod bosanskih Srba u očima međunarodne javnosti. Za uzvrat nije dobiveno ama baš ništa više od komada papira koji kaže da će država možda biti podijeljena otprilike po "parametrima"

51:49. Drugim riječima, Srbi su odmah dobili priznanje legitimiteta njihovog zahtjeva da proklamiraju de facto neovisnu državu, a u zamjenu su dali samo obećanje na komadu papira.

Putem točke 2(2), Vlada Republike Bosne i Hercegovine je zvanično priznala vrijednost i legitimnost Ustava Republike Srpske (RS), a da za to nije ništa dobila za uzvrat. Napomenuo bih daje Ustav Republike Srpske sebe proglasio ustavom neovisne države. Ovo je sada zvanično priznato od strane Vlade R BiH u zamjenu za obećanje napisano na papiru. Jezik koji je korišten u zagradama "(namješteno da se prilagodi ovim osnovnim principima)" je tako proizvoljan, zbog riječi "prilagodi", da može dozvoliti Srbima da smatraju da ih je Vlada R BiH de facto priznala kao neovisnu državu.

Putem točke 2(3), Republika Srpska će imati "pravo da uspostavi paralelan specijalni odnos sa krnjom Jugoslavijom". Kritična riječ je ovdje: "paralelan". Pitanje je: paralelan sa čime? A odgovor je: paralelan sa konfederalnim dogovorom između Federacije BiH i Republike Hrvatske, koji je bio dio Washingtonskog dogovora (Mart 1994). Drugim riječima, putem ovog Dogovora u Genevi od 8. septembra 1995, bosanskim Srbima je dano pravo da stupe u konfederaciju sa krnjom Jugoslavijom. To je slično po sadržaju sa Kon-federacionim dogovorom potpisanim između Federacije BiH i Republike Hrvatske. Kao što sam objasnio u Memorandumu kojeg sam poslao Parlamentu R BiH, 24. marta

1994., uspostava takve konfederacije između Republike Srpske i krnje Jugoslavije će biti jednaka de facto pridruženju teritorija koje okupiraju bosanski Srbi krnjoj Jugoslaviji. Drugim riječima, nastaje Velika Srbija. Neće biti najveća Velika Srbija, jer neće uključivati Krajinu u Hrvatskoj ali, biće to Velika Srbija.

Ono što se dalje može desiti, je da bosanski Srbi stvore konfederaciju s krnjom Jugoslavijom, nakon par godina i to kada "dobrovoljno" odluče da se pridruže krnjoj Jugoslaviji prema onom što Srbi nazivaju njihovim pravom samo-opredjeljenja prema međunarodnom pravu i ustavu Republike Srpske. Ne postoji ništa u Dogovoru (od 8. septembra 1995) iz Geneve, što može spriječiti takav nepovoljan razvoj događaja.

Točka 2(4)(b) govori o obavezi da "... se omogućiti raseljenim ljudima da se ponovno vrate kućama ili da dobiju pravednu kompenzaciju". Ovdje je ključna riječ: "ili". Drugim riječima, bosanski Srbi nisu obavezni dozvoliti bosanskim izbjeglicama da se vrate kućama. Dapače, ova točka Dogovora daje Srbima pravo da bosanskim izbjeglicama zabrane da se vrate kućama, ako im se da "pravedna kompenzacija". Ovo je upravo ona vrsta obećanja koje je međunarodna zajednica dala Palestincima, poslije Mandata podjele Palestine od strane UN 1947. godine. Generalna Skupština UN je usvojila rezoluciju da se Palestinci u izgnanstvu imaju pravo vratiti kućama, ili da prime "pravednu kompenzaciju". Izraelu je rečeno da prihvati uslove ove rezolucije kao uslov da bude primljen u UN. Međutim, i nakon 50 godina, dva i pol miliona palestinskih izbjeglica još se potucaju, životare i trunu po izbjegličkim kampovima širom Bliskog istoka, bez perspektive da se vrate kući i bez ikakve materijalne naknade. Isto će se dogoditi bosanskim izbjeglicama. Ustvari, postoji zapanjujuća sličnost između cijepanja Palestine uz učešće Ujedinjenih nacija 1947, i cijepanja Republike Bosne i Hercegovine uz učešće Ujedinjenih nacija 1995. godine. U slučaju da prihvate ovaj Dogovor iz Geneve od 8. septembra 1995., Bosanci će postati Palestinci Balkana.

Točka 3(1) samo potvrđuje gornju analizu. Opet se bosanskim Srbima daje pravo da odbiju bosanskim izbjeglicama i raseljenim ljudima da se vrate kućama u ime "pravedne kompenzacije" koja nije obezbijedena u ovom Dogovoru. Stoga je sve što Srbi mogu da kažu, to da će bosanskim izbjeglicama jednog dana biti dana "pravedna kompenzacija" za njihove kuće i imanja. Drugim riječima, putem ovog Dogovora, otprilike oko milion bosanskih izbjeglica neće nikada biti u stanju da se vrati kućama.

Ostatak točke 3 ovog Dogovora jednostavno omogućuje razvod Federacije i Republike Srpske. Nema pokušaja da se uvede državni aparat koji će povezati dvije tvorevine. Dapače, prema Dogovoru, ove dvije tvorevine, Federacija i Republika Srpska, se od sada tretiraju kao de facto neovisne države po međunarodnom pravu.

Iz svih gore navedenih razloga, mogu Vam samo preporučiti da Parlament RBiH odbije takozvani Dogovor iz Geneve od 8. septembra 1995. Svaki mirovni plan za Bosnu i Hercegovinu mora biti baziran na održanju teritorijalnog integriteta i političke neovisnosti Republike Bosne i Hercegovine u njenim međunarodno priznatim granicama kao i članstva u Ujedinjenim nacijama. Kao dio bilo kojeg mirovnog plana, sve bosanske izbjeglice i raseljena lica moraju imati apsolutno, garantirano i efikasno pravo da se vrate kućama. Kao što znate, bio je moj posao da ostvarim te ciljeve kao pravni savjetnik Predsjedništva RBiH, pri tzv. Owen-Stoltenbergovim pregovorima u Genevi tokom ljeta 1993. Spreman sam još jednom da ponudim svoju pomoć, da se ti ciljevi postignu. U tome cilju, tražio bih od predsjednika Predsjedništva Republike Bosne i Hercegovine da pokrene tužbu protiv Velike Britanije ili Rusije, ispred Međunarodnog suda, da bi se zaustavilo etničko cijepanje Bosne, i da se ukine ilegalni embargo na oružje. Uz Božiju pomoć, ja sam već izvojevao pobjede na dva ročišta Svjetskog suda, povodom Tužbe Bosne i Hercegovine za genocid protiv krnje Jugoslavije. Siguran sam da mogu izvojevati i treću.

(Napomena: O tužbi za genocid i Izetbegovićevim i Šaćirbego-vičevim spletkama oko te Tužbe biće riječi kasnije.)

Neka je Bog sa Vama i sa bosanskim narodom.

Srdačno

Francis A. Boyle
profesor međunarodnog prava
Sjedinjene Američke Države

Slijede izvodi iz saopštenja novinara *Studija 99* poslije paljenja tog studija 16. septembra 1995.

Atak na pravo na riječ

Još jednu "grešku" u očima vlastodržaca ekipa *Studija 99* pravi u vrijeme ponuđene ostavke bosanskohercegovačkog premijera **Harisa Silajdžića**. Naime, prostor u najslušanijoj kontaknoj emisiji **Radio 99** pruža slušateljima i njihovom mišljenju o sukobu na relaciji **Silajdžić - Izetbegović**. Oštre kritike javnog mnijenja upućene radiovalovima na adresu **A. Izetbegovića** i vrha SDA, te posvemašnja podrška premijeru **Silajdžiću** što je po tvrdnjama mnogih analitičara bh. prilika uvelike odlučivalo i opstanku **Silajdžića** na čelu vlade rezultirali su optužbom vladajuće SDA kako je *Studio 99* odgovoran za sarajevsko-tuzlansku urotu u korist premijera, a protiv **Izetbegovića**, s obzirom da su sličnu podršku **Silajdžiću** iskazali i građani Tuzle. (Primijetimo da je ta **Silajdžićeva** popularnost kod naroda i nepopularnost kod **Izetbegovića** posljedica njegovih pisama američkom Kongresu i Senatu koja su rezultirala dvotrećinskim glasanjem za skidanje "arms embarga" od strane USA. Napomena M.B.)

I posljednji genevski sporazum produbio je, blago rečeno, netrpeljivost vlasti spram *RTV99* zbog ponovnog puštanja građana u eter koji su Daytonski sporazum klasificirali kao "izdaju Bosne" tvrdeći da je to zapravo i bila kontinuirana politika **Alije Izetbegovića**, te zahtijevali hitnu smjenu ministra vanjskih poslova BiH, **Muhameda Šaćirbegovića**, inače bliskog Izetbegovićevog suradnika. Naravno, u programu se uključuju i, po osobnom tvrđenju, pripadnici elitnih jedinica bosanske Armije, tvrdeći daje ovaj medij "četničko leglo jer želi da očuvanjem BiH očuva i zajednički život s četnicima!"

Potom, vjerojatno na zaprepaštenje klike na vlasti, u *Studiju 99* kao gost se pojavljuje **dr. Rusmir Mahmutćehajić**, bivši dopredsjednik Vlade BiH i ideolog SDA, koji je već dvije godine u političkoj i medijskoj izolaciji nakon *razlaza* sa strankom koju je stvarao. Do ovog *razlaza* inače dolazi zbog nepristajanja **Mahmutćehajića** na stranačku politiku stvaranja zasebne muslimanske države u BiH. U svom intervjuu na *Studiju 99* **Mahmutćehajić** je, kao izvrstan poznavalac prilika u SDA, razotkrivao brojne poteze aktualne vlasti u Sarajevu u cilju etničke podjele zemlje, a posljednje postupke državnog vrha također javno označio kao "izdaju Bosne i Hercegovine".

Dražena Peranić

Analiza dr. Zdravka Tomca

U Globusu broj 249 od 15. rujna 1995. **dr. Zdravko Tomac** piše:

Prije dva tjedna govorio sam o raznim opasnostima američkog plana, prije svega o opasnosti da svjetska zajednica prihvati neofašističku logiku **Slobodana Miloševića** i, kao konačno rješenje, legalizira podjelu Bosne i Hercegovine, prihvatajući da se "(humanim)" preseljenjem dovrši ono što dosad nije učinjeno.

Postignuti sporazum u Genevi, o načelima na kojima treba postići definitivni sporazum, koja su prihvatili ministri inozemnih poslova Hrvatske, Bosne i Hercegovine i tzv. Jugoslavije, ne samo da potvrđuje

opravdanost mojih upozorenja nego je takav da traži mnogo oštrije reagiranje, jer, objektivno, nagrađuje agresora i legalizira velik dio njegovih osvajanja.

Zato je logično da su odmah uslijedile žestoke reakcije, koje osporavaju ta načela i s hrvatske i s bošnjačke strane. U isto vrijeme u Beogradu se slavi. **Miloševiću** svi čestitaju. Zasut je brzojavima podrške. Svi su za njega, jer je uspio već na startu postići četiri bitne stvari:

Prvo, odvojio je problematiku okupirane Baranje, istočne Slavonije i zapadnoga Srijema od sporazuma o Bosni i Hercegovini. Zato ne iznenađuje stoje **Mate Granić** uzeo torbu i krenuo najprije u Pariz, pa onda u Washington, pokušavajući uvjeriti Zapad da Hrvatska neće prihvatiti sporazum o Bosni i Hercegovini ako se tim sporazumom istodobno ne osigura i teritorijalni integritet i priznanje Hrvatske u međunarodno priznatim granicama.

Drugo, prvi put međunarodna zajednica, a onda i bošnjačka i hrvatska strana, pristajući na načela sporazuma, legalizirale su fantomsku "Republiku Srpsku", za koju su govorili takozvana, tako da ona postaje ravnopravni partner i faktično u međunarodnu terminologiju, kao realnost, ulazi termin Republika Srpska. Štoviše, ona je izjednačena s Federacijom Bošnjaka i Hrvata i ima pravo na paralelne istovjetne veze s tzv. Jugoslavijom kakve će imati Federacija Bošnjaka i Hrvata s Hrvatskom.

To je vrlo lukavo formulirano, jer je već Washingtonskim sporazumom rečeno da će Federacija Bošnjaka i Hrvata imati konfederalne odnose s Hrvatskom.

Dakle, Hrvati koji inzistiraju na konfederalnim vezama Federacije Bošnjaka i Hrvata s Hrvatskom kao uvjetu opstojnosti Federacije Bošnjaka i Hrvata ubuduće će, nakon prihvatanja načela Sporazuma o Bosni i Hercegovini u Genevi, takvim inzistiranjem izravno raditi za Srbe, jer na temelju Sporazuma u Genevi sve one odnose koje uspostavi Federacija Bošnjaka i Hrvata s Hrvatskom ima pravo uspostaviti i Republika Srpska s tzv. Jugoslavijom, odnosno Srbijom.

Treće, **Milošević** je nametnuo, kao temelj plana, svoju logiku i svoju koncepciju stvaranja etnički čistih prostora i faktične podjele Bosne i Hercegovine, kao, navodno, jedino realno rješenje.

Četvrto, Srbi su uspjeli dobiti 49 posto teritorija, znači u postotku mnogo više nego što je udio srpskog pučanstva u ukupnom pučanstvu Bosne i Hercegovine. S obzirom na to da Hrvati i Bošnjaci imaju većinu, jasno je da je to nepravedan odnos, da međunarodna zajednica nagrađuje agresora, a kažnjava žrtve agresije.

Tri dara za Miloševića

Ako bismo tim darovima koje je već dobio **Milošević**, a na koje su, iz meni nerazumljivih razloga, prihvaćajući načela Sporazuma, pristali Hrvati i Bošnjaci, dodali i one poklone koje je, navodno, **Holbrooke** u 30-satnim razgovorima s **Miloševićem** obećao i koje je Zapad spreman dati **Miloševiću** da bi on prihvatio globalnu nagodbu, onda se može s još većom sigurnošću ponoviti ono što sam konstatirao prije 14 dana, tj. daje američki plan neprihvatljiv i za Hrvate i za Bošnjake, daje on nepravedan, da nagrađuje agresora i da ruši sva načela pravednosti i morala koja su temelj svjetskog poretka.

Nabrojiti ću nekoliko najvažnijih darova koji se nude **Miloševiću**:

Prvo, 49% teritorija Republike Srpske bio bi kompaktan teritorij, u jednom komadu, a 51% teritorija Federacije Bošnjaka i Hrvata bio bi sastavljen od tri nepovezana dijela.

Drugo, bitno bi se promijenila kvaliteta teritorija u korist Srba u odnosu na plan Kontaktne skupine. Dakle, prvotno od onoga stoje međunarodna zajednica tvrdila, da će kazniti one koji ne prihvate plan Kontaktne skupine, a nagraditi one koji ga prihvate, međunarodna zajednica nagrađuje Srbe koji su odbili plan Kontaktne skupine, a kažnjava Hrvate i Bošnjake koji su ga prihvatili.

Nije tajna da je **Milošević** uspio u 30-satnim razgovorima dobiti više nego što je davao plan Kontaktne skupine. Tako, naprimjer, u igri je zamjena teritorija, po kojoj bi na kraju brdovita, nerazvijena i gospodarski bezvrijedna područja općina Grahovo, Glamoč i Drvar, gdje su u golemoj većini živjeli Srbi, pripala Hrvatima, a Bosanska Posavina, najrazvijeniji i najplodniji dio Bosne i Hercegovine, gdje su u golemoj većini bili Hrvati i Bošnjaci, pripala bi Srbima. U postotku površine općina Grahovo, Glamoč i Drvar jednake su postotku koji u površini BiH zauzima Bosanska Posavina.

Postoji, međutim, bitna razlika. U Posavini je živjelo 200.000 ljudi, a u ovim općinama samo 20.000. Zato zaprepašćuje kako je moguće uopće pomišljati da Hrvati odustanu od Bosanske Posavine i da hrvatska politika već počinje seobu Hrvata i naseljavanje u Glamoču i Grahovu.

Dakle, na primjeru Grahova, Glamoča, Drvara i Bosanske Posavine vidi se da se već realizira neki fantomski plan koji još nigdje nije službeno raspravljen i pokazan, da se prihvaća da prijeratno etnički srpsko područje postaje hrvatsko, a etnički hrvatsko područje da se prepusti Srbima.

Treće, ista je situacija i s istočnom Bosnom, u kojoj su Muslimani činili prije rata više od 70 posto pučanstva. Prihvaća se rezultat etničkog čišćenja zločinom i genocidom, odustaje se od temeljnog prava Muslimana da se vrate u svoja mjesta i gradove, u svoje kuće. Ne samo da se legalizira zatečeno stanje i da se prelazi preko zločina koji svojom masovnošću i okrutnošću užasavaju nego se, čak, traži od Muslimana da prihvate da se isele iz zadnje svoje enklave, u Go-raždu.

Planirane seobe

Jasno je, dakle, da će **Milošević** biti spreman priznati Bosnu i Hercegovinu na osnovi načela koja su usklađena i usvojena u Genevi, jer on takvim priznanjem Bosne i Hercegovine ništa ne gubi. Njegovi diplomati već u euforiji izjavljuju da je jedinstvena Bosna i Hercegovina, sastavljena od dva entiteta, od Republike Srpske i Federacije Bošnjaka i Hrvata, samo prijelazno rješenje koje se neće dugo održati i koje će se vrlo brzo raspasti, jer će se Republika Srpska pripojiti tzv. Jugoslaviji, odnosno Srbiji.

U tom kontekstu i seoba Srba sa zapada na istok pokazuje da **Milošević** već ostvaruje minimalni plan tzv. male Velike Srbije, gdje sada, za razliku od stanja prije rata, kad su Srbi bili većinom na dijelovima teritorija Bosne i Hercegovine i Hrvatske daleko od Srbije, postaju većina u istočnoj Bosni i Posavini, istočnoj Slavoniji i Baranji, gdje su prije bili manjina, tako da se sada stvara nova situacija po kojoj bi mala Velika Srbija bila kompaktan prostor i geopolitički održiv teritorij.

Zato je razumljivo zašto je **Milošević** poslao svoga generala **Mrkšića**, znajući da se ne može obraniti Knin i tzv. Krajina, neka silom natjera sve Srbe da se isele i da se ostvari, prvi put u povijesti, seoba Srba sa zapada na istok, u suprotnom smjeru nego što su bile dosadašnje seobe.

U tom kontekstu zabrinjava i ponašanje Hrvatske, koja, umjesto da pokušava spriječiti prisilno iseljavanje Hrvata iz Banje Luke, vrlo kooperativno i bez velikih prosvjeda, prihvaća istjerane Hrvate i pokušava ih na sve moguće načine naseliti upravo u kuće onih iz Glamoča i Grahova koji su ih, napuštajući to područje po diktatu velikosrpske politike, istjerali iz njihovih kuća u Banjoj Luci.

Dakle, može se reći da u tom ludilu i kaosu ima nekog sistema, da se ništa ne događa slučajno.

"Definitivno rješenje"

Te nove karte o podjeli Bosne i Hercegovine pokazuju da imaju pravo oni koji tvrde daje Washingtonski sporazum Bošnjaka i Hrvata samo prijelazno razdoblje, odnosno daje i sadašnji američki plan samo prijelazni sporazum, kako bi se došlo do konačnog rješenja koje, ipak, na kraju, Bosnu i Hercegovinu dijeli na tri dijela. Da bi bila ne samo moguća podjela Bosne i Hercegovine na tri dijela nego da bi svi bili dovedeni pred svršen čin, kad bi morali reći: to je loše, nepravedno i nemoralno, ali je realno i drugoga rješenja nema, već duže vremena i ratne operacije i seobe naroda zapravo se odvijaju po nekom fantomskom planu, čiji je cilj da kombinacijom rata i "(humanog)" preseljenja potpuno promijeni etničku sliku Bosne i Hercegovine.

Treba napomenuti da bez rata i genocida i tzv. humanog preseljenja Bosnu nije bilo moguće podijeliti, jer je raspored stanovništva bio takav da su Srbi činili većinu daleko od Srbije, na zapadu, a Muslimani upravo uz Srbiju na istoku Bosne, dok su Hrvati bili na sjeveru i jugu i srednjoj Bosni.

Sad se završava i ratnim operacijama i preseljenjem naroda proces koji potpuno mijenja sliku Bosne.

(izostavljen dio teksta)

Tako bi se dobili etnički čisti teritoriji, tako bi se, na kraju, teritoriji uz Srbiju mogli prirodno pripojiti Srbiji, a teritoriji na zapadu i jugu Hrvatskoj.

(izostavljen dio teksta)

Tako bismo, na kraju, dobili raspored stanovništva što bi omogućio da se stvori mala Velika Srbija koja bi obuhvaćala istočnu Bosnu, istočnu Hercegovinu, Bosansku Posavinu i banjolučku regiju; da se stvori mala Velika Hrvatska, koja bi obuhvaćala teritorij od Bihaća do Popova polja iza Dubrovnika, i, na kraju, da se između te dvije male velike države stvori bosanska država sa Sarajevom, Brčkim, Tuzlom, Zenicom, Travnikom, Bugojnom itd.

(izostavljen dio teksta)

Vjerojatno će se i Bošnjaci podijeliti u svojim stavovima o tome što sada treba činiti, kao što će se i Hrvati ne samo podijeliti nego i vrlo oštro konfrontirati oko toga treba li nastaviti borbu za cjelovitu Bosnu i Hercegovinu zajedno s Bošnjacima, ili prihvatiti podjelu Bosne i Hercegovine, najprije na dva, a onda na tri dijela. Te su konfrontacije već i počele.

Prva reagiranja

Na sporazum u Genevi najžešće je reagiralo **Hrvatsko narodno vijeće Bosne i Hercegovine**, u kojem se, između ostalog, kaže: "Hrvatsko narodno vijeće Bosne i Hercegovine s ogorčenim negodovanjem gleda na "rezultat" postignut na trojnom ministarskom sastanku u Genevi 8. rujna 1995. "Sporazum o načelima za Bosnu i Hercegovinu", koji je usuglašen između ministara vanjskih poslova Bosne i Hercegovine, Hrvatske i tzv. Jugoslavije, na politički skandalozan, a moralno nedopustiv način nagrađuje agresiju Beograda i Pala na našu zemlju, prihvaća rezultate progona, etničkoga čišćenja, zločina i genocida nad našim narodima, jer prihvaća takvu podjelu zemlje koja potvrđuje "entitet" stvoren tim sredstvima "Republiku Srpsku" te pristaje na pravo razvijanja "paralelnih posebnih veza sa susjednim zemljama"."

Oštro je reagirao i HDSP, odbacujući Genevske sporazume kao štetne za hrvatski narod, kao poraz hrvatske politike. HDSP osuđuje ovakve sporazume kojima se hrvatske zemlje daju vječnom neprijatelju hrvatskog naroda.

Uzbuna je nastala i u Bosanskoj Posavini. Županijski odbor HDZ-a Bosanske Posavine donio je zaključke na izvanrednoj sjednici kojima odbacuje sporazum u Genevi, i traži hitno i izvanredno sazivanje Sabora Bosanske Posavine.

dr. Zdravko Tomac

Reagovanje tuzlanskih intelektualaca

TUZLANSKI DEMOKRATSKI KRUG
Tel: ++38775223398, Fax:++3877533988
E-mail:S.ALIC@Zamir-TZ.ZTN.APC.ORG

PROMEMORIA No 2

TUZLANSKI DEMOKRATSKI KRUG, kao udruženje nezavisnih intelektualaca, ostajući vjeran svom osnovnom programskom opredjeljenju da je javan i otvoren dijalog moguć o svim temama osim o suverenosti i nezavisnosti Republike Bosne i Hercegovine u njenim međunarodno priznatim granicama saopštava sljedeće:

1.Sve analize posljednjeg "genevskog papira" kojeg je na žalost prihvatio i Parlament BiH govore daje na djelu etnička podjela Bosne i Hercegovine. To je cijena kojom se međunarodna zajednica iskupljuje za dosadašnji neangažman pokušat će zaustaviti rat, ali će priznati paradržavu tzv. Republiku Srpsku i stvoriti uslove za aboliciju zločinaca. Ishitreno "kupovanje" mira od strane SDA je **Clintonov** ulog za predstojeću izbornu utrku. Ceh će platiti nedužni građani Bosne i Hercegovine.

2.Navodna garancija o povratku svih prognanih i izbjeglih na svoja ognjišta uz ponuđenu alternativu "pravedne kompenzacije" je nova zamka. **Karadžićevim** Srbima se i dalje ostavlja mogućnost za brane povratka izbjeglicama uz "pravednu kompenzaciju". Sve podsjeća na neodgovorno ponašanje međunarodne zajednice u vezi sa krizom u Palestini 1947. kada je UN donio rezoluciju o povratku Palestinaca na svoja ognjišta. Prihvatanje te rezolucije Izraelu je otvaralo vrata za prijem u UN što se i dogodilo, ali i nakon pedeset godina Palestinci i dalje životare po izbjegličkim Kampovima Bliskog istoka. Sličnu zamku pripremaju i posljednji "genevski papiri". **Milošević** željno očekuje skidanje sankcija, a "pravedna naknada" samo može biti paravan za dovršetak procesa "etničkog čišćenja".

3. "Genevski papir" je direktna prijetnja suverenosti i nezavisnosti jedinstvene Republike Bosne i Hercegovine. Ne priznavajući Bosnu i Hercegovinu krnja Jugoslavija ostavlja mogućnost da tako zvani srpski entitet u budućnosti anektira na osnovu slobodno izražene volje bosanskih Srba, kojima posljednji "genevski papir" ostavlja mogućnost vlastite vojske, policije i monete. Kakva će onda Bosna i Hercegovina biti država sa tri vojske, tri monete i tri policije?

4. Zbog toga TUZLANSKI DEMOKRATSKI KRUG odbacuje svaki plan koji u svojoj suštini ima podjelu Bosne i Hercegovine na etničkom principu. Po svom državnom uređenju Bosna i Hercegovina može biti federalna država čiji će teritorij biti podijeljen na federalne jedinice kantone koji će se formirati prvenstveno uvažavajući ekonomsko-razvojne, prostornogeografske, etničko-demografske, infrastrukturno-saobraćajne, urbano-gravitacione i istorijsko-tradicionalne kriterije.

1. TUZLANSKI DEMOKRATSKI KRUG otvoreno pita najodgovornije ljude u Republici uključujući i predsjednika Predsjedništva **Aliju Izetbegovića**, zašto se prihvataju projekti koji u suštinu predstavljaju dezintegraciju Bosne i Hercegovine. Nije li to vraćanje na proces započet **Kutiljerovim** planom kojeg je **Izetbegović** potpi sa, a onda potpis povukao pod pritiskom javnosti koja nije prihvatila podjelu BiH po etničkom kriteriju.

2. TUZLANSKI DEMOKRATSKI KRUG izražava svoje ne zadovoljstvo načinom na koji radi Parlament BiH koji se u suštini pretvorio u poslanički klub SDA koji ne zna ništa više nego da frentično aplaudira svom predsjedniku. Umjesto objašnjavanja i tumačenja onoga što nam se nudi, tražimo javno objavljivanje svih dokumenata relevantnih za sudbinu Bosne kako bi građani znali kakva im se sudbina kroji.

3. Imajući sve ovo na umu TUZLANSKI DEMOKRATSKI KRUG podsjeća sve odgovorne u Republici da niko ne može niti ima pravo da u bilo kakvoj formi predlaže i zahtijeva od nas građanada prihvatimo bilo kakvu podjelu državnog teritorija, a osobiti ne onu koja implicira stvaranje zasebnih državnih entiteta na tlu vjekovne Bosne i Hercegovine.

4. TUZLANSKI DEMOKRATSKI KRUG zahtijeva od organa vlasti da, uvažavajući sve dosadašnje žrtve i napore koje je narod dao rađajući i Armiju Bosne i Hercegovine, povedu opštu i temeljitu raspravu o pitanjima koja su sudbonosna za sve nas organizujući čak i referendum kako bi se utvrdila stvarna volja naroda.

Tuzla, 18.09.1995.

TUZLANSKI DEMOKRATSKI KRUG

Glava 14

Kako Izetbegoviću polazi za rukom

Tehnologija prevare

Sva navedena i još mnoga argumentirana reagiranja nisu pokolebala **Izetbegovića** da nastavi svoj posao razgradnje BiH. Nije ga pokolebalo ni to što je do 12. oktobra 1995., dana početka primirja, oslobođeno znatno više od 51% Bosne i Hercegovine (UN kaže 53%) i što su četnici u potpunom rasulu. Svakodnevno su oslobađani bosanski gradovi i general **Dudaković** je napredovao i prema samoj Banja Luci. Ipak **Izetbegović** pristaje na primirje kojim zaustavlja naše napredovanje i spašava formulu 49% prema 51%. **Omar Šaćirbej**, mlađi sin **Nedžiba Šaćirbeja**, za *New York Times* od 29. septembra 1995. u članku **Chrisa Hedgesa** o Bosni na strani A3 izjavljuje kako je "bosanska Vlada spremna da se odrekne teritorija koje je osvojila u posljednje vrijeme ako se bosanski Srbi odreknu Goražda i Sarajeva." Nemojte se iznenaditi što iskusni novinari *New York Times-a* to pitaju mladog studenta **Omara Šaćirbeja** iz Washingtona, koji ne zna ni govoriti bosanski, a ne nekoga iz legalnog Predsjedništva BiH. To je baš zato što su iskusni i što su shvatili ko u Bosni stvarno ima vlast: **Izetbegović + Šaćirbegovići**. Ova izjava otkriva i zašto bosanska Vlada protestuje kod Hrvatske što želi da vrati bosanske izbjeglice u novooslobođena područja BiH. Ako bi se izbjeglice vratile u novooslobođena područja, onda bi bilo teže ta područja vratiti četnicima. Dakle, naši bi davali teritorije koje naša Armija drži za teritorije koje naša armija također drži (Goražde i Sarajevo). Znači, dovoljno je bilo da se u nekom prijedlogu, kojega mi ne moramo prihvatiti, predloži da se Goražde daje Srbima i da naši trguju sa Goraždem kao da je istinski srpsko. Osim toga, klika **Izetbegovići - Šaćirbevi** je spremna da daje teritorije koje vežu Bihać s ostatkom BiH da bi sačuvali goraždansku enklavu, koju mi već i držimo?!

Nekada je **Izetbegović** Bošnjake ubjeđivao kako treba prihvatiti 51% BiH jer će tako biti vraćeno 15% teritorija. Sada, kada su neposlušni **Dudakovići** Krajišnici oslobodili i više od tih 15% teritorija, on nema boljeg argumenta nego da Bošnjacima prijeti ruskom atomskom bombom. Naime, u više intervjuua i članaka, a jedan je članak objavljen u časopisu američkih Muslimana *The Minaret*, oktobarsko izdanje, Vol. 17. #7, on kaže da bi Republika Srpska mogla pozvati u rat svoju saveznicu Rusiju koja ima atomsku bombu ako se rat nastavi. Ovaj članak je izuzetno značajan. U tom članku on se potpuno otkriva. On daje sve moguće argumente za podjelu Bosne i Hercegovine, koje neću ponavljati jer smo ih više puta slušali od **Karadžića**. U tom članku **Izetbegović** neviđenom upornošću nastoji četnicima osnovati državu na 49% BiH teritorije. Ustvari, on ne dijeli Bosnu i Hercegovinu da bi osnovao islamsku državu, nego je dijeli da bi osnovao srpsku državu na 49% teritorije BiH, stoje na kraju i postigao.

On demonskom pokvarenošću vara Bošnjake. U tome je nevje-rovatno spretan. Ukratko ću navesti samo neke trikove, na primjeru posljednjih pregovora iniciranih tzv. američkom inicijativom. Jedan od stalnih trikova mu je da uoči pregovora daje ratoborne izjave da bi stekao povjerenje Bošnjaka da ga puste na pregovore. Tako je npr. pred odlazak u Genevu od 8. septembra govorio kako će tražiti jedinstvenu Bosnu i Hercegovinu u kojoj će biti i Brčko. Tobaže, on četnicima ne da ni koridor. Kada se tamo otišlo, dano je priznanje Republici Srpskoj, kao što ste mogli pročitati u analizi profesora **Boylea**, a da nije dobiveno ništa. To znači da **Izetbegović** ništa nije ni tražio. Daje on nešto tražio, a nije dobio i **Izetbegović** je mogao uskratiti svoje priznanje Republici Srpskoj. (Ne dajmo se zavarati **Šaćirbejovim** prisustvom u Genevi. Sve je već bilo dogovoreno s **Izetbegovićem**. I to je jedna igra koja ima jedino za cilj da se sakrije prava uloga Izetbegovića i da oni neupućeni krive **Šaćirbeja**. **Izetbegović** je stvarno dragocjen za naše neprijatelje pa ga i ovako štite.) Napomenimo i to da Predsjedništvo

Bosne i Hercegovine nikada nije dalo saglasnost **Šaćirbegoviću** da prizna Republiku Srpsku u Genevi 8. septembra i da je on to učinio konsultujući se samo s **Izetbegovićem**. To je veoma važan podatak koji kreiranje Republike Srpske čini nezakonitim što budućim generacijama državljana Bosne i Hercegovine daje mogućnost da osporavaju postojanje Republike Srpske.

Pred odlazak na drugu rundu u New York 26. septembra 1995. **Izetbegović** je tri dana prije pregovora izjavio da bosanska Vlada bojkotuje pregovore. Time je vezao ruke svim bosanskim patriotima koji su pokušavali da se organizuju i onemoguće učešće naše strane i nove izdaje u New Yorku. Naravno, navečer uoči pregovora je **Izetbegović** objavio da se ipak ide u New York.

Izdaja države dogovorena u New Yorku se tada skriva nepristajanjem na primirje. Naivni Bošnjaci se tješe: "Dobro je još se ratuje. Još se Bosna oslobađa." Međutim, već poslije nekoliko dana govori se o primirju. Bošnjaci su ponovo uznemirani. Da bi otišao na pre-govre o primirju **Izetbegović** izjavljuje kako će tražiti potpunu de-blokadu Sarajeva, čak i željazničku, i demilitarizaciju Banja Luke. Međutim, za potpis na primirje, Sarajlije će tražiti i dobiti samo struju i plin. Od voza u Sarajevu nije bilo ništa, a o demilitarizaciji Banja Luke da i ne govorimo. Bošnjaci su bijesni. Pljušte kritike. Tada **Izetbegović** odgađa primirje. Ponovo se Bošnjaci nadaju daje u pitanju samo **Izetbegovićeva** igra sa četnicima, mada ih sve više sumnja da on ustvari vara nas, a ne četnike. Sa samo dva dana zakašnjenja počinje primirje. Koliko su četnici slabi govori podatak da su **Dudakoviće**vi Krajišnici i HV za ta dva dana, tj. 11. i 12. oktobra, oslobodili Sanski Most, Mrkonjić Grad, hidroelektranu Bočac i veliki dio Manjače i došli na prilaze Prijedoru i Bosanskom Novom. Međutim, ponovo se očajnim Bošnjacima ostavlja nada. Naime, zvaničnici u Sarajevu naglašavaju kako **Dudaković** nastavlja da ratuje, da bi se Bošnjacima sugerisalo kako je **Izetbegovićev** potpis samo jedan od potpisa koji će se kršiti kao i mnogi do tada. Ali, već poslije dva dana poslije potpisivanja primirja stižu posmatrači koji će nadgledati i kažnjavati onoga ko krši primirje. Amerikanci prijete **Dudakoviću** da obustavi sve akcije. Naivni Bošnjaci misle kako Amerikanci i "svijet" mrze Muslimane. Ljudi ne shvataju da "svijet" traži od države Bosne i Hercegovine samo da poštuje međunarodno pravosnažne sporazume koje je naš predsjednik Predsjedništva doborovoljno potpisao. Niko nema pravo zaustaviti Armiju BiH da oslobodi svaku stopu naše domovine. Međutim, međunarodni sporazumi koje **Izetbegović** potpisuje se moraju poštovati ma koliko oni bili nepovoljni za Bosnu i Hercegovinu. Zato ponovo naglašavam: Jedina nada da se spasi Bosna i Hercegovina i Bošnjaci je da se zaustavi **Izetbegovića** dok još nije završio svoj prljavi posao. Nema savršenog zločina. Svaki zločinac pravi greške. **Izetbegović** ih pravi obilato. Problem je što je u BiH on i na vlasti pa nema nikoga da ga pozove na odgovornost. Poslije **Holbrookeovog** boravka u Sarajevu uoči pregovora u New Yorku od 26. septembra, **Izetbegović** je rekao: "Poslije Beograda (misli na **Holbrookeov** sastanak sa **Miloševićem**), koji je bio dugi korak u pogrešnom smjeru, ovo je nešto kraći korak u dobrom smjeru. Ovom izjavom on pokušava da prevari Bošnjake daje **Holbrooke** taj koji pravi korake u dobrom ili lošem smjeru. Međutim, bez naših pristanaka nema **Holbrookeovih** "koraka u lošem smjeru". **Holbrooke** je samo posrednik u pregovorima. Odlučuju samo oni koji pristaju i potpisuju njegove prijedloge, tako da **Holbrooke** mora svoje prijedloge ravnati prema tome. Ako **Holbrooke** daje nepovoljne prijedloge to je zato što zna da će ti prijedlozi biti usvojeni s naše strane. On ne bi davao prijedloge za koje zna da neće biti usvojeni. Dakle, za nepovoljne **Holbrookeove** prijedloge odgovoran je **Izetbegović**.

Tom svojom izjavom **Izetbegović** je dao najbolji opis svoje taktike varanja Bošnjaka: **Dug korak u pogrešnom smjeru, pa onda kratak korak u dobrom smjeru, kojim amortizuje reakciju Bošnjaka.**

Poslije tri godine dugih i kratkih koraka država Bosna i Hercegovina sa drži samo o dlaci; **Dudakovićevoj** neposlušnosti koja bi mogla pokvariti "mirovni proces".

Da ovdje napravim jednu digresiju. Poslije četničkog poraza u zapadnoj Slavoniji i četničkih "osvetničkih zločina nad Hrvatima u Banja Luci, štrajkovao je gladju banjalučki biskup **Franjo**

Komarica. Intresantno je da ni jedan muslimanski ni vjerski ni državni vođa nije učinio tako nešto, mada su četnički zločini prema Hrvatima u Banja Luci, daleko manje monstruozni od četničkih zločina nad Bošnjacima. Naprotiv, **Alija Izetbegović** nije imao nikakvog problema da se rukuje sa **Miloševićem** u Daytonu početkom novembra 1995, dakle samo koji mjesec pošto su jedinice iz Srbije masakrirale oko sedam hiljada Bošnjaka u Srebrenici i Žepi. S druge strane **Bili Clinton** se nije htio tih dana rukovati s **Fidelom Castrom**, mada **Castrova** armija nije masakrirala ni jednoga Amerikanca. I tako se čuva nacionalno dostojanstvo. Rukovanjem s **Miloševićem Izetbegović je** pogazio dostojanstvo srebreničkih žrtava i naše nacionalno dostojanstvo. Narod bez nacionalnog dostojanstva ne može biti suveren narod. Srbi to dobro znaju i oni se u svakom trenutku ponašaju kao da su ravni Americi. Zna to i **Izetbegović**. On zna daje najbolji način da izgubimo suverenitet da se ponašamo kao nesuvereni. On je smišljeno navikavao Bošnjake na takvo ponašanje. Prvi put je to učinjeno u Foči u ljeto 1991. Bilo je predviđeno da se u znak oprosta za fočanske žrtve iz Drugog svjetskog rata baci cvijeće u Drinu. Delegacija SDS-a nije došla i time gestom su uvrijeđeni potomci hiljada poklanih Bošnjaka u Foči i Bošnjaci kao narod. **Alija Izetbegović**, čija je dužnost da vodi računa o nacionalnom dostojanstvu, je nastavio ceremoniju kao da se ništa nije dogodilo. Tragikomično je izgledala ceremonija pomirenja dvije strane na kojoj se jedna strana nije ni pojavila, a druga nastavlja da se miri sa stranom koja bojkotuje. **Alija Izetbegović je** kasnije lansirao i dogovore koje potpisuje samo jedna strana. Tako nešto je nespojivo s ljudskim razumom. Naime, dvije strane se mogu sporazumjeti ili ne sporazumjeti. Ako se sporazume, potpisuju ugovor, a ako se ne sporazume, onda se razidu bez ikakvog dokumenta. **Izetbegović je** izumio dokumente potpisane samo od jedne strane u pregovorima. Na sve mirovne planove **Izetbegović je** stavljao svoj potpis, mada iste dokumente Srbi nisu potpisivali?! Neko će reći: "Kakva budala!" Međutim, takvi potpisi su imali jednu važnu ulogu da se akumuliraju ustupci Bosne i Hercegovine i da se svakim novim pregovorima ide sve dalje i dalje u razgradnji države Bosne i Hercegovine. **Alija Izetbegović nije budala, Alija Izetbegović je** smrtni neprijatelj Bošnjaka.

Uloga ostalih učesnika u vlasti

Žezlo neprikosnovene vlasti su **Izetbegoviću** dali naši neprijatelji sa *Zapada*, tako što su isključivo njega zvali na pregovore, i oportunisti u Predsjedništvu, Vladi i Skupštini BiH koji su mu svojim oportunizmom omogućili da uzurpira vlast daleko preko ustavnih ovlaštenja. **Owen, Ghali, Akashi, Holbrooke** i drugi su uvijek pitali **Izetbegovića** za mišljenje, a ne Predsjedništvo BiH, niti Vladu BiH. To je marginaliziralo Predsjedništvo i Vladu, ali su se Predsjedništvo i Vlada trebali suprotstaviti i nametnuti kao nosioci vlasti, koja im po Ustavu i pripada. Naši neprijatelji su uvijek **Izetbegovića** zvali jer su sa njim svršavali posao. Međutim, velika odgovornost za podjelu i nestanak Bosne i Hercegovine leži i na **dr. Harisu Silajdžiću, Rasimu Deliću, dr. Nijazu Durakoviću, Stjepanu Kljujiću, dr. Ejupu Ganiću, dr. Ivanu Komšiću, dr. Tatjani Ljujić-Mijatović, dr. Mirku Pejanoviću, dr. Muhamedu Filipoviću, mr. Selimu Bešliću, Rasimu Kadiću** i ostalim koji participiraju u vlasti dok imaju povlastice od te vlasti, a nemaju petlje da se isprave i kao dostojanstvena ljudska bića kažu "ne" izdajniku. Ali, neka znaju, oni su odgovorni koliko i on jer im Ustav Bosne i Hercegovine daje pravo da ga nadglasaju i zaustave. Oni su odgovorni što nisu uzeli svoja ovlaštenja u svoje ruke. Oni su odgovorni što su bez otpora prepustili da **Izetbegović** uzme više vlasti nego što mu po Ustavu pripada. Strah im nije opravdanje. Kako se nisu plašili preglasati **Izetbegovića** kada je htio da zatvori **Sefera Halilovića?** Čega se imaju bojati kada je zakon i pravda na njihovoj strani? Da su se pokušali suprotstaviti vidjeli bi da je i narod na njihovoj strani. Jer, narod je glasao za cjelovitu Bosnu i Hercegovinu i sigurno se ne bi okrenuo protiv onih koji ga tako i zastupaju. Oni mogu i moraju skupiti snage i preglasati **Izetbegovića** i kada je u pitanju budućnost Bosne i Hercegovine.

O Izetbegovićevim motivima

Ja mogu samo pouzdano tvrditi da **Izetbegović** ogromnom upornošću ustrajava na podjeli Bosne i Hercegovine i da njegovo ponašanje nije posljedica gluposti ili neznanja. Kada se sagleda njegova

cjelokupna uloga u uništenju Republike Bosne i Hercegovine, koja je samo djelomično opisana u ovoj knjizi, potpuno je izvjesno daje on bio trojanski konj "Srpske akademije nauka i umetnosti" u Bosni i Hercegovini. Postoje razne teorije šta su njegovi motivi. Neki, a to je još uvijek većina Bošnjaka, misle da on dijeli Bosnu i Hercegovinu da bi kreirao islamsku državicu. Ja sam veoma skeptičan prema toj hipotezi. Ima više razloga koji izazivaju sumnju. Nabrojaću neke:

1. **Izetbegović** suviše laže za jednog iskrenog vjernika.
2. **Da je Izetbegović** iskren musliman, on bi se nekada sažalio nad ubijenim Muslimanima naljutio na njihove ubice. Nasuprot to me, poslije svakoga masakra, kao da ništa nije bilo, on nastavlja pregovore sa odgovornim za masakre. Sjetimo se, na primjer, događaja s početka rata kada je **Izetbegović** bio "zarobljen" na sarajevskom aerodromu. Prije toga je Armija BiH bila opkolila kasarnu na Bistriku. Garnizon JNA nije imao drugog *izlaza* nego da se preda i ostavi oružje Armiji BiH, čime bi se Sarajlje značajno naoružali. Tako su se razoružavanjem garnizona JNA u svojim gradovima oslobodili Tuzlaci, Zeničani, Biščani.... Međutim, tada **Izetbegović**, mada upozoren od strane **Sefera Halilovića** da na svom povratku iz Brisela (preko Rima) ne slijeće na sarajevski aerodrom, to ipak čini i dolazi četnicima u ruke. Sutradan biva razmijenjen za **Kukanjca**, plus svo osoblje i oružje iz opkoljene kasarne. Te noći četnici nisu poštovali dogovoreno primirje, a naši jesu zbog straha za **Izetbegovića**, pa smo izgubili Grbavicu I, umjesto da se Sarajevo oslobodilo. Poslije te epizode **Izetbegović** izjavljuje novinarima da je to bila "jadina noć u kojoj nije mogao zaspati". Razlog? "Odvojili su ga od kćerke." Ta izjava je objavljena u decembru 1995. u izvanrednoj dokumentarnoj seriji od četiri nastavka **Christiane Amanpour** o raspadu Jugoslavije rađenoj za *Discoverj Channel* i objavljenoj na svim značajnijim TV mrežama u svijetu. Sjetimo se da su do tada bili poklani Bijeljinci, Zvorničani, Brčaci, Bratunčani itd. Tada su već punom parom radili i koncentracioni logori u kojima su i mljeli Bošnjake, kao npr. u *Bi-mejtovim* kafilerijama u Brčkom. Tada su radili i ženski logori kao stoje npr. "Kod Šonje" u Vogošći, gdje su masovno bošnjačke majke, sestre i kćerke pretvarane u četničke i UNPROFOR-ove prostitutke. I zamislite, svi ti užasi, prema priznanju samoga **Izetbegovića** nisu mu mogli poremetiti san.

I poslije toga u Bosni i Hercegovini su se događale strahote. Sjetimo se agonije Srebrenice i Žepe i masovnih pokolja na kraju. **Izetbegović** je direktno kumovao gubitku tih gradova i pokoljima u njima jer ih je on razoružao i jer ih je on obezglavio izvlačeći **Nasera Orića** i ostale komandante prije četničkog napada. Svakome muslimanu i Bošnjaku i svakome normalnom čovjeku savjest ne bi dala mirno spavati za vrijeme tih događaja. **Izetbegović** je pokazao svoju upletenost u izdaju tih mjesta i time što nije proglasio ni jedan dan žalosti zbog Srebrenice i Žepe. Da li je musliman i Bošnjak neko kome je toliko malo stalo do muslimana i Bošnjaka?

U vezi s događajima oko opkoljavanja kasarne na Bistriku postavlja se još jedno interesantno pitanje: Zašto **Izetbegović** sebe i svoju kćerku dobrovoljno predaje četnicima u ruke? Naime, dan uoči **Izetbegovićevog** slijetanja na sarajevski aerodrom on je bio opomenut da je aerodrom u četničkim rukama. Na izričit zahtjev ostalih članova Predsjedništva on je odletio iz Brisela u Rim, a ne u Sarajevo. Međutim, kada su naši borci pod komandom ostalih članova Predsjedništva i **Sefera Halilovića** opkolili kasarnu na Bistriku i četničkog komandanta **Kukanjca**, **Alija Izetbegović** dolijeće četnicima u ruke. Dakle, on dobrovoljno ulaže i sebe i svoju kćerku kao adute kojima će četnici ucjenjivati Armiju BiH da bi spasili kasarnu na Bistriku. To je jedan od krunskih dokaza koliko je čvrst savez **Izetbegovića** sa četnicima. **Izetbegović** je toliko siguran u četnike da se ne plaši ni kćerku im predati. Znajući da ga to povjerenje u četnike raskrinkava kao srpskog čovjeka on daje naknadne izjave, kao što je ona iz *Discovery-a*, kako se tada tobože strahovito plašio za svoju kćerku. Da se plašio on je ne bi vodio četnicima u ruke. Ostao bi zajedno sa njom u Rimu dok se događaji oko kasarne na Bistriku ne završe. Ovaj događaj je prvi pokazao koliko je **Izetbegović** odan srpstvu i koliko daleko je spreman ići zbog srpstva. Logično je onda zašto nije ni dana prekinuo pregovore kada je ubijen **Turajlić** ili što je Srbima predao Srebrenicu i Žepu i po

cijenu da na duši nosi hiljade masakriranih Bošnjaka iz istočne Bosne. Znao je on da će četnici ubijati i dječake od sedam-osam godina i da će silovati njihove vršnjakinje zajedno sa majkama. Njemu, kao i svakom Srbinu, Velika Srbija je važnija.

1. Kada smo već spomenuli javnu kuću "Kod Šonje" sjetimo se daje tu mušterija bio i komandant UNPROFOR-a kanadski general **McKenzie**. Njemu su četnici plaćali usluge tijelima bošnjačkih djevojčica, koje su kasnije, kao opasne svjedokinje, ubijane. To je dokazano i podignuta je optužnica. Međutim, tu optužnicu zaustavlja **Izetbegović**. Kada je **Roy Gutman**, novinar *News Day-a* iz New Yorka, čovjek koji je dobio Pulitzerovu nagradu za novinarsko istraživanje genocida u Bosni, upitao **Izetbegovića** zašto je poštedito **McKenziea**, on je odgovorio: "Nama još treba UNPROFOR." Kao da bez **McKenziea** nema UNPROFOR-a. Da li jedan iskreni musliman tako olako ispušta iz ruku pravde silovatelja muslimanki?

2. Da je **Izetbegović** iskren musliman, on se ne bi toliko trudio da zaustavi Armiju BiH u njenom oslobodilačkom pohodu. Svaki musliman i Bošnjak zna koliko mu je stalo da se oslobodi neko selo ili brdo naše domovine Bosne i Hercegovine. S druge strane znamo koliko nam je teško kada nešto padne u ruke četnicima. **Izetbegovića** raspoloženje odaje. Sjetite se njegovog bezbrižnog izraza lica s početka rata i prvih pregovora u Genevi 1992. Sjetite se njegovog razdraganog širenja ruku u Tuzli poslije pada Srebrenice, što su sve TV mreže prenijele. S druge strane, sjetite se njegovih kiselih izjava armijskim novinama iz Sarajeva kada je Armija BiH oslobodili Vlašić. Tada je doslovno rekao Ijutito: "Drugi put puške o klin kada se pregovara". Armija je borbom oslobodila pola BiH, a on pregovorima nije nagovorio četnike da se povuku ni sa jednoga kvadratnoga metra, a ipak su njegovi pregovori važniji.

3. Da je **Izetbegović** zaista "muslimanski fundamentalista" on bi to krio dok ne pobjedimo četnike. Upravo suprotno, on vodi na Hadž 400 vojnika Armije BiH 1994. Glumeći islamskog fundamentalistu **Izetbegović** je dao ogromne propagandne mogućnosti četnicima. Ko živi na Zapadu zna kakav je politički hendikep nositi "image" islamskog fundamentaliste. Sjetimo se, dok nismo imali taj "image" čitav svijet nas je priznao i glasao za sankcije Srbiji i Crnoj Gori.

4. Zar bi musliman i Bošnjak mogao potpisati da su Banja Luka, Prijedor, Kozarac, Bosanki Novi, Derventa, Modrica, Bosanki Brod, Doboj, Bijeljina, Janja, Zvornik, Srebrenica, Žepa, Bratunac, Vlasenica, Cerska, Konjević Polje, Višegrad, Foča, Rogatica, Čajniče, Gacko, Trebinje. itd. srpski gradovi?

Prof. Vahid Sendijarević je napisao studiju "Kur'an časni rastavlja istinu od izdaje", koju možete naći na web stranici Bosanskog kongresa: www.hdmagazine.com/bosnia Prof. **Sendijarević** citatima iz Kur'ana pokazuje daje **Izetbegović** učinio sve suprotno od onoga što bi učinio istinski vjernik, čovjek koji vjeruje da je Kur'an sveta knjiga. Ukratko, **Alah** u Kur'anu traži od vjernika da se bore za svoju državu, da nikada ne odlažu oružje, da nikada svoju sudbinu ne predaju u ruke nevjernicima itd. Čak i kada se Bogu klanjaju na ratnom pohodu muslimani se ne smiju odvajati od oružja, i dok polovina klanja, druga polovina čuva stražu. Bezbrojni su primjeri iz ovoga rata, a Srebrenica je samo jedan, u kojima je **Izetbegović** učinio upravo sve suprotno.

Zbog svega toga odbacujem hipotezu da **Izetbegović** sve ovo radi jer je veliki musliman. Mnogo je vjerovatnija teza da je on muslimanski Srbin, našto kao i režiser **Emir Kusturica** ili reis-ul-ulema **Kemura**, ili reis-ul-ulema **Mujić** ili književnici **Mesa Selimović** i **Husein Tahmišćić** ili političari **Omer Karabegović**, **Raif** i **Nijaz Dizdarević**, **Hajra Balorda** itd.

Koliko muslimanski Srbin može biti odan srpstvu najbolje pokazuje primjeru **Murisa Zametice** iz Sarajeva. **Muris Zametica** stvarno vjeruje da su Srbi izabran narod, pa je tako vaspitao i sina **Omera Zametku**. **Omer** je dogurao na Palama do položaja glasnogovornika **Radovana Karadžića**. Javnosti je poznat pod imenom **Jovan Zametica**. Ništa mu ne smeta što biološki potiče iz naroda kojeg je paljanski režim tako masakrirao u ovome ratu. Možda je interesantna činjenica da su **Muris Zametica** i **Alija Izetbegović** veoma bliski drugovi iz djetinjstva i mladosti. "Koliko sam ja samo baklava kod **Alije** pojeo, a i on kod mene" kaže **Muris Zametica** kada opisuje svoju bliskost sa **Alijom Izetbegovićem**. Primjer **Murisa i Omera Zametice**, kao i primjere **Dizdarevića, Kusturice, Kemure, Mujića** i drugih Srba sa muslimanskim imenima navodim samo zato da bi Bošnjacima pokazao koliko je snažno srpstvo muslimanskih Srba. Svi oni su jednako kao i pravi Srbi nemilosrdni prema Muslimanima. Poznata j e stvar da su konvertiti odaniji svom novom stadu nego oni koji su rođeni u njemu. Takvi su bili i Srbi koji su nekoć primali Islam, a takvi su i današnji "Muslimni" koji se asimiliraju u Srln-. Srbi su davno to shvatili i opisali poslovicom: "Gori je Poturica od Turčina". Kada vidim koliko energiju troši **Alija Izetbegović** da osnuje Republiku Srpsku na 49% Bosne i Hercegovine, meni je ja sno da je on srpski Trojanski konj medju nama, da je on nama podmetnut, kao što su nam bili podmetnuti i reisi-ul-uleme **Kemura i Mujić** i političari kao **Nijaz i Raif Dizdarević, Esad Horozić, Hajra Balorda i mnogi** drugi, čije srpstvo više niko ne dovodi u sumnju mada kao i **Izetbegović** imaju muslimanska imana. Uvijek su Srbi na vlast u BiH postavljali "Muslimane" koji su njima odgovarali. Kako smo mogli i pomisliti da će u odsutnom trenutku bosanske istorije Srbi pustiti da Bošnjake predstavlja istinski patriota? Kada je vuk poštedio janje?! Ako se pogleda historija borbe porobljenih narodu za slobodu, vidjeće se da se slično ponavlja otkako je svijeta i vijeka. Na primjer, k.ada god kolonijalni gospodar nije mogao više da suzbija želju porobljenog naroda za slobodom, pokušavao bi na vlasti u "oslobođenoj" koloniji ostaviti vladara koji će vladati u interesu kolonizatora. To je toliko raširena pojava daje dobila i ime neokolonijalizam. Veoma često je borba protiv takvih vladara trajala duže i bila komplikovanija i od same borbe za slobodu od kolonizatora. Borba za slobodu protiv okrutnih okupatora na bojnome polju porobljenim narodima je bila jednostavnija nego borba protiv lukavih izdajnika iz vlastitih redova. Današnji svijet je još pun raznih šeika, emira i kraljeva koji su na takav način došli na vlast. **Alija Izetbegović** je na žalost samo jedan u veoma dugom nizu ovakvih vladara.

Neki dokumenti su i u ovoj knjizi spomenuti. Ja bih izdvojio pismeni dokaz da se **Izetbegović** izjašnjavao kao Srbin. Preko toga su Bošnjaci suviše lahko prešli. Međutim, pišu se i druge knjige o najvećem zločincu u istoriji. Saznaće se za još mnogo kompromitujućeg materijala. Bosanski kongres posjeduje mnoge dokumente koji nisu mogli biti objavljeni u ovoj knjizi radi zaštite izvora i svjedoka. Svaki njegov potpis na podjelu Bosne i Hercegovine je kompromitujući materijal. Svaki njegov potpis će istoričari, pravnici i obični čitatelji analizirati, kao što je analizirao **prof. Francis Boyle** njegov "Dogovor osnovnih principa" iz Geneve od 8. i 26.1995. septembra. Za razliku od **Hitlera, Miloševića i Karadžića, Izetbegović** je svoj zločin učinio s predumišljajem protiv svog naroda, tj. ne kao protivnik nego kao čovjek kojem je narod vjerovao. Kao oruđe kojim je zločin počinjen poslužili su mu srpski nacionalisti, uvijek žedni bošnjačke krvi.

Glava 15

Bosna i Hercegovina poslije Daytona

O postDaytonskoj Bosni i Hercegovini najbolje će govoriti izabrani dokumenti i analize koje navodim u hronološkom redu.

Izbori

Bosanski kongres

Sjedinjene Američke Države

15. maj 1996.

Građanima Bosne i Hercegovine u domovini i inostranstvu

Bosanski kongres, organizacija Bošnjaka i prijatelja bosanskog naroda, koja se bori za Bosnu i Hercegovinu onakvu kakva je 1. marta 1992. na Referendumu o nezavisnosti od naroda izglasana i od svijeta priznata, daje sljedeći

PROGLAS

povodom Daytonskog sporazuma i predstojećih izbora u Bosni i Hercegovini.

Bosna i Hercegovina kreirana u Daytonu više nije država. Da bi se mogla nazvati državom morala bi u svom ustavu imati jedinstvenu izvršnu, zakonodavnu, političku, sudsku i vojnu vlast. Prema Daytonskom ustavu Bosna i Hercegovina ništa od toga nema. Postoje dvije vlade, dvije skupštine sa pravom veta jedna prema drugoj, (kao Amerika i Rusija u Savjetu Bezbjednosti) dvije vojske koje ne smiju nipošto prelaziti granice svoga "entiteta". Daytonom su formirana dva "entiteta" koji imaju potpuno zaokružen sistem vlasti. Ti "entiteti" de jure i de fakto jesu države.

Zašto **Alija Izetbegović, Slobodan Milošević i Franjo Tuđman**, potpisnici i kreatori Daytona, entitete koji jesu države ne zovu pravim imenom, a Daytonsku Bosnu i Hercegovinu koja nije država zovu državom? Odgovor je sljedeći: Zato da bi prevara mogla biti dovršena do kraja, da narod Bosne i Hercegovine ne shvati prerano da je prevaren. A prevara će biti završena kada se održe izbori. Do tada su rukovodstva Republike Srpske i Herceg-Bosne pobunjenici, za razliku od Vlade u Sarajevu koja je legalni nosilac vlasti u Republici BiH. Izbori će pobunjeničkim rukovodstvima dati legalitet i legitimitet. Svijet je bio na strani Bosne i Hercegovine, na zato što voli "Muslimane" više od "Srba" i "Hrvata", nego zato stoje međunarodno pravo bilo na bosanskoj strani, što smo mi bili legalna, međunarodno priznata, suverena država, a četnici i HVO pobunjenici protiv legalnih vlasti. Davanjem legaliteta i legitimiteta pobunjenicima pravo prelazi na njihovu stranu. Oni postaju suvereni, a Bosna i Hercegovina gubi suverenitet. Do tog trenutka Armija suverene države ima pravo osloboditi svaku stopu Bosne i Hercegovine, od tog trenutka više nama. Ako protjerani Bošnjaci Podrinja, Krajine, Semberije, Hercegovine, Posavine krenu da se vrata u svoje kuće, oni će biti proglašeni agresorima koji ne poštuju međunarodni pra-vosnažni Daytonski sporazum. Izetbegovićevi potpisi su zločince stavili pod zaštitu međunarodnog prava, legalizovali im otetu bosansku imovinu, a njihove žrtve pretvorili u teroriste, ako pokušavaju da povrate svoje kuće i svoja imanja.

Građani BiH, uopšte nije važno ko će biti izabran na predstojećim izborima. Samim vašim izlaskom na izbore i konstituiranjem novih organa vlasti u skladu s Daytonskim Ustavom vi usmrćujete Republiku Bosnu i Hercegovinu.

Preписка Foruma izbjeglica s OSCE-om

Forumu izbjeglica Bosne i Hercegovine, organizaciji koju su formirale izbjeglice okupljene oko zahtjeva definisanih u "Peticiji izbjeglica iz Bostona" javio se i OSCE. ("Peticija" sa svim potpisnicima može se naći na web stranici Bosanskog kongresa www.hdmagazine.com/bosnia) Povodom poziva na bojkot izbora gospodin **Plavio Cotti**, predsjedavajući OSCE-a, koji dobro zna koliko je važno da se sve bude upakovano u legalnu proceduru, da ne bi ostala nikakva mogućnost naknadnih žalbi i nemira, moli Forum izbjeglica BiH da ne bojkotuju predstojeće izbore. Njegov glavni argument je da "sve strane u BiH žele te izbore". **Mr. Cotti** dakle identifikuje želje BiH vlasti sa željama bošanjčkog naroda. To je upravo suština rata protiv BiH, identifikovanje Bošnjaka sa njihovim izdajničkim i korumpiranim rukovodstvom. Mr. Cotti je treći predstavnik tzv. Međunarodne zajednice koji pritiješnjen javnim mnijenjem povlači ključni argument, a to je: **"OSCE čini upravo ono što želi legalne BiH vlasti."** Sjetimo se da su ranije **Lord Owen i Warren Christopher** također otkrili tajnu kako je moguće da se dijeli međunarodno priznata država, što je po međunarodnom pravu nedozvoljeno. Naime, dozvoljeno je ako to želi i sama Bosna i Hercegovina, tj. njena legalna vlast. Iz **Cottijevog** pisma se vidi da nema ni govora o pritiscima iz "svijeta" na Bosnu i Hercegovinu, žrtvu agresije, da učini nešto suprotno međunarodnom pravu, da potpiše svoju podjelu.

Slijedi prepiska Foruma izbjeglica s OSCE-om.

FEDERAL DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS TELEFAX

Addressee: Committee of Bosnian Refugees in Boston
att. Mr. Muhamed Borogovac
Boston, U.S.A.

Addressee's fax: 001 810/828 30 69
Ref./initials: p.B.73.-H.O.-MAH/CIA
Date: 6.09.96

Sender: POLITICAL DIVISION I

Federal Department of Foreign Affairs
CH-3003 Berne, SWITZERLAND

Sender's fax: 011 41/31 324 95 55

Sender's phone number
(M. Maurer): 011 41/31 322 31 98

Berne, 4 September 1996

Committee of Bosnian Refugee in Boston
att. Mr. Muhamed Borogovac
Boston, USA

Poštovani gospodine,

ja potpuno razumijem vašu veliku brigu u vezi sa sadašnjim razvojem događaja u Bosni i Hercegovini. Sigurno ste i vi svjesni da sam ja uvijek kao Predsjednik u OSCE-u ukazivao na negativne tokove koji se događaju u vašoj domovini. Nedavno, 14. avgusta i Ge nevi ja sam izrazio moju duboku zabrinutost o situaciji u Bosni i Hercegovini prilikom moga sastanka s državnim sekretarom Sjedinjenih Država gosp. **Warren-om Christopher-om** i trojicom predsjednika **Izetbegovićem, Tuđmanom i Miloševićem**. Zato sam jasno kazao da sloboda kretanja još nije osigurana, samo mjesec dana do izbora. Osim toga naveo sam da je povratak izbjeglica u njihova mjesta uvijek bio sprječavan i da se ne nazire kraj stvaranja etnički očišćenih oblasti. Odluka Privremene izborne komisije od 27. av-gusta da se ne održe opštinski izbori, zbog manipulisanja registracije birača izbjeglica, ima stoga moju punu podršku.

Uprkos moje ne baš pozitivne ocjene razvoja događaja u Bosni i Hercegovini, ja vjerujem da nema alternative održavanju svih ostalih izbora. Kada sam 25. juna, kao predsjednik, odlučio da se izbore održe 14. septembra 1996. ja sam bio vođen sa sljedeća dva glavna razloga: prvi je bio JEDNOGLASJE (naglasio M.B.) koje sam uočio između država učesnica pregovora u Firenci koji su održani sredinom prošlog juna, a drugi faktor je bio utisak kojeg sam stekao tokom mojih pet posjeta Bosni da je većina ljudi u vlasti izrazila jasnu želju da se izbori održe u zakazano vrijeme.

Ja se nadam podršci te većine koja je *izrazila* podršku slobodnim izborima u Bosni. Samo s izabranim predstavnicima mogu zajedničke vlasti omogućiti da Daytonski sporazum počne da funkcioniše. Prema mom mišljenju ohrabrujuća činjenica je da seje registrovalo 600,000 bosanskih izbjeglica, što pokazuje njihovu želju da uzmu učešća u budućnosti svoje zemlje. Čineći oko trećine glasačkog tijela bosanske izbjeglice u inostranstvu mogu imati značajan uticaj na rezultat izbora. Potrebno je da radimo zajedno i da saradujemo da bi vašu domovinu izvukli iz vrtloga mržnje i nasilja. Stoga bih apelovao na vas da učestvujete na izborima i date šansu mirovnom procesu u Bosni i Hercegovini.

Iskreno vaš

THE HEAD OF THE FEDERAL
DEPARTMENT OF FOREIGN AFFAIRS
Flavio Cotti
Federal Councillor

Originalni tekst na Engleskom je na www.hdmagazine.com/bosnia

Naš odgovor Cottiju

Committee of Bosnian Refugees
Boston, MA, USA

To: Mr. Flavio Cotti
The Head of the Federal Department of the Foreign Affairs Switzerland

September 7, 1996

Poštovani gosp. **Cotti**,

hvala vam veoma mnogo na vašem faksu od 6. septembra 1996. Prema vašoj nadležnosti kao predsjednika OSCE-a vi ste potpuno odgovorni za odluku da održite izbore 14. septembra 1996. Čak i iz vašeg pisma jasno je da ne postoji ni minimum uslova da bi izbori u Bosni i Hercegovini bili slobodni, kako se zahtijeva u Povelji Ujedinjenih nacija i Daytonskom sporazumu. Vi ne možete

bazirati svoje odluke na "nadama" i "odanosti uključenih vlasti slobodnim i poštenim izborima", kako vi kažete u vašem pismu. Vaša odluka se mora bazirati na Povelji UN, Daytonskom sporazumu i situaciji na terenu. Činjenica da su bosanske vlasti izrazile želju da se izbori održe ne čini te izbore slobodnim, poštenim i ispravnim. Povelja Ujedinjenih naroda i Daytonski sporazum su pravni dokumenti i vaša odluka bi trebala biti donesena samo u skladu s tim zakonskim dokumentima, a ne na osnovu želje upetljenih političara. Činjenica da je 600,000 bosanskih izbjeglica registrovano u glasačke spiskove daleko od njihovih domova, ne čini te izbore slobodnim, poštenim i regularnim. Činjenica je da je bosanskim izbjeglicama osporeno njihovo pravo da glasaju u svojim gradovima, i to čini pomenute izbore potpuno neregularnim.

Molimo vas da donesete ispravnu odluku. Odgodite izbore dok se izbjeglicama ne da šansa da se vrate i svojim kućama i uzmu učešće na izborima u svojim mjestima. Ako to ne učinite Forum izbje glica BiH će tražiti od bosanskog naroda da bojkotuje izbore. Bosanski narod neće nikada priznati rezultate ovih izbora.

COMITET BOSANSKIH IZBJEGLICA

Dr. Muhamed Borogovac

Dr. Vahid Sendijarević,

Dr. Zlatko Sijerčić,

Stjepan Balog,

Borogovac Musadik,

Sven Rustempašić,

Jasminko Beso,

Ajša Fazlić,

Osman Kerić,
Bedrudin Gušić,

Nihada Kadić,

Almin Muratagić,

Armin Karabegović,

Bosnian Refugees and Bosnian People
AH American Congressmen and Senators
News Media News Groups on Internet

Originalni text na Engleskom je na www.hdmagazine.com/bosnia

Poslije ovoga našega pisma ponovo nam se javio gosp. **Cotti** jednim kratkim pismom u kojem nam objašnjava kome se možemo žaliti. Mi smo postupili po tome uputstvu i poslali našu žalbu predsjedniku Privremene komisije za izbore, gospodinu **Robertu Frowicku**, i predsjedniku Komisije za

nadgledanje izbora, gospodinu **Ed van Thijn-u**. Slijedi tekst naše žalbe koju smo poslali pomenutoj gospodi.

Re: Regularnost izbora u Bosni i Hercegovini Poštovani gosp. **Frowick**,

Mnogobrojne su činjenice koje potvrđuju da izbori u Republici Bosni i Hercegovini zakazani za 14. septembar 1996. ne mogu biti slobodni, poštenu i regularni. Slijedi lista nekih neregularnosti koje direktno pogađaju izbjeglice, koje mi predstavljamo, kao i cijeli bosanski narod.

1. Izbjeglicama, koji su žrtve genocida i etničkog čišćenja, je uskraćeno pravo da glasaju u svojim mjestima.
2. Izbjeglicama je uskraćeno pravo da učestvuju u predizbornoj kampanji u svojim mjestima. Činjenica je da su bili prisiljeni da ostanu stotine i hiljade kilometara od mjesta gdje se izborni proces provodi.
3. Većina izbjeglica su primorani da ostanu u stranim državama u potpunoj informativnoj izolaciji budući da većina od njih nije u stanju shvatiti ni TV vijesti koje se emitiraju na stranom jeziku.
4. Praktično svim izbjeglicama izvan Bosne i Hercegovine je uskraćeno pravo da budu predlagani i birani što je u suprotnosti osnovnim principima slobodnih i poštenih izbora.
5. Preko 300,000 Bosnaca je ubijeno i 2,000,000 istjerano iz njihovih domova da bi se promijenila etnička struktura Republike Bosne i Hercegovine. Metod kojim se izbori provode je direktna legalizacija genocida i etničkog čišćenja.
6. Izbori za lokalne opštinske vlasti su odgođeni jer ni minimum uslova za slobodne, poštene i regularne izbore nije zadovoljen. Kako to da će se održati izbori za državne vlasti, ako nisu ispunjeni po-menuti uslovi za lokalne izbore.

Očekujemo da ćete vi kao predsjednik Privremene izborne komisije proglasiti izbore koji će se održati 14. septembra 1996. godine neregularnim. Ako to ne učinite vi ćete samo doprinijeti nepravdi koja je već učinjena bosanskom narodu. Bosanske izbjeglice ne prihvataju objašnjenje da su "izbori regularni u balkanskom stilu", što je diskriminirajuća izjava. Bosanske izbjeglice ne priznaju rezultate izbora koji nisu slobodni, poštenu i regularni. Oni ne prihvataju tretman kao ljudi manje vrijednosti.

Činjenica da su bosanske vlasti *izrazili* želju da se održe izbori ne čini te izbore slobodnim, poštenim i regularnim. Povelja Ujedinjenih nacija i Daytonski sporazum su pravni dokumenti i vaša odluka bi trebala biti bazirana na ova dva dokumenta, a ne na željama upetljenih političara, od kojih su neki počinili zločine protiv čovječanstva.

Molimo vas da donesete pravednu i ispravnu odluku i proglasite izbore neregularnim.

Srdačno vaš,

Za Forum bosanskih izbjeglica

Dr. Vahid Sendijarević

Tel.: (810) 828-3193 (home), Fax: (810) 828-3069 (home)

Tel.: (313) 993-2162 (office), Fax: (313) 993-1409 (office)

CC: Federal Councillor Plavio Cotti,
the Chairman-in-Office of the O.S.C.E.,
Mr. Ed van Thijn,
Chairman of the Election Monitoring Group
Bosnian refugees and people
Bosnian government
Ali American Congressmen and Senators
News Media
News Groups on Internet
Originalni tekst na engleskom je na www.hdmagazine.com/bosnia

"Građanska opozicija" i Dayton

Kao što je poznato opšti izbori su održani. Ne samo da su **Alija Izetbegović, Haris Silajdžić, Ejup Ganić, Saćirbegovići** i njihovi sljedbenici forsirali te izbore, nego su im se pridružili i tzv. opozicioni političari, čiji su ideolozi i lideri **Zdravko Grebo, Zlatko Lagumdija, Selim Bešliagić, Sejfudin Tokić**. Oni gotovo nikada nisu kritikovali **Izetbegovića**, nego samo SDA i to ne zbog podjele domovine, nego zbog borbe za vlast na ostacima Bosne i Hercegovine. Oni nikada ne dovode u pitanje postojanje i Republike Srpske, a za svoje "građanske" ideale, koji se svode na povratak Srba, bore se isključivo na teritoriju Federacije. Oni se nikada nisu usprotivili što **Izetbegovićeve** vlasti iseljavaju Bošnjake iz društvenih stanova koje su prije rata napustili Srbi i koji su u toku rata dodijeljeni izbjeglicama i borcima Armije BiH po tada važećim zakonima Republike BiH. Posebno nas je razočarao **Selim Bešliagić** od kojega smo naivno očekivali borbu za cjelovitu Bosnu i Hercegovinu. Međutim, on je kao od šale pristao da naše borce sada istjeruju iz stanova da bi se u te stanove vratili Srbi. On je time izdao i samoga sebe jer je njegova vlast, dok je još postajala Republika BiH, po zakonima Republike BiH oduzela te društvene stanove od onih koji su izdali svoju domovinu i počeli s Majevice i Ozrena bombardirati Tuzlu. **Bešliagićev** najbliži saradnik **Sejfudin Tokić** već se toliko ohrabrio da otvoreno zastupa interese, ne samo Srba u Federaciji nego i Republike Srpske. Međutim, on nas nije iznenadio koliko **Bešliagić**, jer je on bio otvoreni Jugosloven i prije rata.

Bosanski kongres je u više navrata komentirao proDaytonsko ponašanje opozicije. Slijedi jedna takva reakcija na intevju jednog od istaknutih protagonista tzv. građanske opozicije **dr. Zdravka Greba** u "Našoj borbi" <http://www.yurope.com/nasa-borba/posta/2/0064.html> , što je BosNet postirao na soc.culture.bosna-herzgvna i tamo se moglo pročitati veći dio 1996.

Prof. Zdravko Grebo, beogradskoj "Našoj Borbi"

Grebo: - Dejtonski sporazum je očigledno sporazum međunarodne zajednice u kome čak ni ključni akteri nisu imali baš bog zna kakvu ulogu kako u određivanju njegovog sadržaja, tako i u određivanju njegovih posljedica. Prema tome, on je u prvom redu priznanje realnosti koje je rat Bosni i Hercegovini donio.

Komentar (M.B.): Dakle, **dr. Zdravko Grebo** tvrdi dvije stvari i to:

1. Da ključni akteri (**Izetbegović, Milošević i Tuđman**) nisu imali bogzna kakvu ulogu i
2. Da je Dayton priznanje realnosti. Objе ove izjave su netačne.

1. Naime, ne mogu da vjerujem da **Zdravko Grebo** ne zna da pravnici iz američke administracije ni po koju cijenu ne bi sebi dozvolili da prisile državnika jedne suverene države, članice UN, žrtve agresije, da potpiše jedan međunarodni ugovor. U Americi ne vrijedi ni potpis uličnog dilera droge, ako je pod pritiskom dobiven. Zamislite sada koliko je vjerovatno da vrhunski američki pravnici pod pritiskom dobivaju potpis od predsjednika suverene države BiH, dok američki narod, posredstvom svog Kongresa traži da se Bosni i Hercegovini pomogne skidanjem embarga na uvoz oružja. Komedija o pritisku na **Izetbegovića** da potpiše nepravedni Daytonski mir, se igra samo zbog nas Bošnjaka, da se ne dosjetimo daje **Izetbegović** izdajnik. Sjećamo se daje Christopher govorio i u 1993. i u 1994. da se "na BiH ne može praviti pritisak, dok se na Srbiju može." Jasno je i zašto, jer Srbija može biti kažnjavana kao agresor pa se pritisak na Srbiju može vršiti prijeteći joj kažnjavanjem za agresiju. BiH se ne može kažnjavati jer nije počinila agresiju, pa joj se ne može ni prijetiti, tj. na BiH se ne može vršiti pritisak. Uostalom, ako je bio pritisak na **Izetbegovića**, zašto se on nikada nije požalio na taj pritisak?
2. Da lije bila realnost dati četnicima pola države u trenutku kada su dnevno gubili po jedan grad i na brzinu priznati Republiku Srpsku u trenutku kada njeni funkcioneri uspaničeno mole spas. (Poznat je vapaj tadašnjeg predsjednika Republike Srpske **Koljevića** koji je rekao "Ako se nešto hitno ne učini za 36 sati srpska komponenta u BiH će doživjeti slom"?, što su prenijele sve svjetske TV mreže.)

Grebo: Kako to obično biva, on (Daytonski sporazum, **M.B.**) je pun i kompromisa, koji ga čine nekonzistentnim aktom. Zbog toga mislim da nije doveo do pravih rješenja i da nije duga vijeka. Međutim, ovakve kvalifikacije Dejtonskog sporazuma su postale skoro stvar mode, stvar dokazivanja vlastite kritičnosti, pri čemu se zaboravlja da je on došao nakon četiri godine poprilično krvavog rata. Prema tome, kao i Washingtonski sporazum koji je tobože ustanovio Federaciju, jednog monstruma što se tiče unutrašnje strukture, ova dva dokumenta imaju osnovni kvalitet što su zaustavili rat, što su zaustavili ubijanje. To se, naravno, sa stanovišta ljudskog osjećanja pravednosti, intelektualnog zanovijetanja, može činiti malo, međutim nije. Jednostavno, za onu i onakvu iscrpljenu i iskrvavljenu Bosnu i sama činjenica da su ljudi prestali da se ubijaju, da su prestali da se međusobno zatvaraju u koncentracione logore i tako dalje, nije malo dostignuće.

Komentar (M. B.): Zdravko Grebo i sam kaže da Dayton "nije duga vijeka". Ipak on kaže da je dobro što je zaustavio rat. Dakle, prema **Grebi**, dobro je daje zaustavljen rat u trenutku kada su četnici gubili po jednu bosanski grad dnevno. Gospodine **Grebo**, ako rat nije bio zaustavljen 4 godine kada su nas četnici ubijali, zašto je dobro daje zaustavljen onda kada je Armija BiH krenula da oslobađamo našu domovinu?

Grebo: Mene nešto drugo više brine. Uvijek mi se čini da postoje vjerovatno dva paralelna Dejtonska sporazuma -jedan javni, drugi tajni. U tom tajnom, očigledno ponovo participiraju i inostrani i domaći akteri. Jer, ono što bi trebalo biti osnovno postignuće Dejtonskog sporazuma, a to je priznanje BiH kao države, jedino više nije izvjesno. Ne postoji država na čijim spoljnim granicama niko ne stoji, ne postoji država koja nema makar minimum nekakvog vrijednosnog sistema koji svi njeni građani dijele. Bila to stvarna, ili nenamjerna intencija Dejtonskog sporazuma, da u svoja dva moguća ishoda ostaje vjerovatniji onaj sa daljnjom disolucijom Bosne i Hercegovine.

Izbori su očigledno sada svugdje hit tema. Kako za svijet, tako i za Bosnu. Ja ne znam kako to izgleda iz banjalučke perspektive, ali svi koje i ovdje susrećemo, pitaju za izbore. I naravno, da nije, to očigledno jeste prva realna šansa da se politički život u BiH koliko-toli-ko upristoji, da ti razni organi koji su vodili te države i te narode, dobiju makar i minimum legaliteta. Postoji jedna čudna diskrepan-ca i zbog toga me zanima banjalučka situacija. Svi ljudi sa strane su apsolutno opsjednuti izborima, onim što treba uraditi u vezi izbora, dok mi se čini da ljudi kojih bi se to navodno trebalo ticati, a to smo mi unutra, poprilično flegmatično posmatraju cijelu stvar, što može upućivati na dva zaključka. Prvo, da je

to još jedan dokaz da uslova za izbore nema, a drugo je da su ljudi pogubili svaku nadu i da ih, u krajnjoj liniji, više te stvari ne interesuju.

Bilo kako bilo, da ne ponavljam opšta mjesta i neku teoriju banaliteta, izborna pravila su skandalozna. Prvo što uspostavljaju dva različita biračka tijela, što sa tog stanovišta već inicijalno uspostavljaju diskriminaciju pojedinih grupa ljudi u različitim entitetima. Ljudi koji ni načelno ne mogu pretendovati na bilo koju funkciju, zato što su, ne znam, Srbi u Federaciji, ili Muslimani i Hrvati u srpskom entitetu i tako dalje.

Pa, evo, ja kako starim tako postajem i realističniji. Ja bih, naravno, znao da za potrebe novine, žurnalistički efektno nastavim da "pljujem" izborna pravila, **Frovika** i tako dalje, a znao bih to i poprilično dobro uraditi, jer ta pravila stvarno imaju ugrađenu grešku -ona su loša. Međutim, ja mislim, da bilo kako bilo, izbori treba da se održe. Pri tome mislim na minimum uslova, znači na koliko-toliko pošteno napravljene biračke spiskove i fer garanciju u pogledu slobode kretanja ljudi.

Komentar (M. B.): Da sumiramo, **dr. Zdravko Grebo** kaže:

- da postoji i tajni Dayton (skriven od naroda, jer je protiv naroda),
- da se po Daytonu BiH raspada,
- da za izbore nema uslova,
- da se izborima uspostavlja diskriminacija između ljudi.

Za prosječno sociološki obrazovanog čovjeka svaki od ovih uslova pojedinačno, a pogotovo svi zajedno, dovoljan je da zaključi kako takvi izbori nisu regularni. Drugim narodima je logično da se bore, ako treba i da ginu za domovinu u kojoj neće biti diskriminacije. **Zdravko Grebo** nama govori kako je realno da mi prihvatimo da glasamo za domovinu u kojoj ćemo biti diskriminirani. I to kako diskriminirani!? Da nemamo pravo ni na vlastitu kuću, ni na imanje, ni na posao, ni na dostojanstvo, ni na život. To sve nam poručuje dr. **Zdravko Grebo** koji je, eto, "građanski" orijentiran.

Izetbegović opravdao četnike kod Amerikanaca

Glas Amerike, Press TWRA, Zagrebački Radio 101, i mnoge druge svjetske agencije su 30. marta 1997. prenijele **Izetbegovićevu** izjavu u kojoj kaže **Glasi Amerike daje "povratak Bošnjčkih izbjeglica tehnički nemoguć dok se srpske izbjeglice iz Hrvatske ne vrte u Hrvatsku." Dalje kaže daje "nemoguć povratak Bošnjaka i Hrvata u zapadne dijelove Republike Srpske čak i kada bi srpske vlasti to željele, budući da su u kućama Bošnjaka i Hrvata sada smještene srpske izbjeglice iz Hrvatske."**

(Sarajevo, March 30, 1997 (Press TWRA) - The Zagreb independent "Radio 101" reported the statement of A. Izetbegović issued for "The Voice of America" (VOA) in which the Bosnian President said that he had required from Croatia to permit the return of Serb refugees. Most Serbs from "Krajina" are currently settled in the area of Banja Luka, northwestern Bosnia. A. Izetbegović explained that requirement of Bosnian authorities by the fact that a return of Bosniaks and Croats to the western part of the Serb entity would be technically impossible (since Serbs from Croatia are accommodated in their houses), even if it might be politically possible (if Serb entity authorities permit return of non-Serbs).

Komentar: Nevjerovatno kako se izjave **Alije Izetbegovića** podudaraju s izjavama srpskih lobista u Americi. Najnovija izjava koju je **Izetbegović** dao *Glasi Amerike* i koju smo gore prenijeli, je u dlaku ista onome što i četnici govore ovdje u USA. Naime, tom izjavom **Alija Izetbegović** da je četnicima

opravdanje što ne dozvoljavaju da se vrate bošnjačke izbjeglice svojim kućama na teritoriji Republike Srpske. Mi koji živimo u Americi znamo da Amerikanci ne znaju situaciju u detalje. Oni o Bosni znaju koliko Bosanci znaju o Ruandi. Zato veoma lahko postaju žrtve **Izetbegovićevih** manipulacija. **Izetbegović** je ovom izjavom skinuo svu odgovornost sa Srba kod nedovoljno obaviještenih i nedovoljno zainteresovanih Amerikanaca i prebacio je na Hrvatsku.

Mi Bošnjaci znamo da je srpskih izbjeglica iz Hrvatske makar pet puta manje nego protjeranih Bošnjaka i Hrvata iz njihovih domova s teritorije sadašnje Republike Srpske. Poznato je daje Srba iz Hrvatske u BiH manje od 100,000, a samih Bošnjaka je protjerano makar 500,000 iz njihovih domova. Poznato je da postoji veoma mnogo praznih bošnjačkih i hrvatskih kuća u Republici Srpskoj u koje četnici ne dozvoljavaju povratak. Poznati su mnogobrojni primjeri da su lokalni četnici ubacili bombu povratnicima u kuću i ubili čitave familije. Postavlja se pitanje zašto **Izetbegović** ne kaže Amerikancima da nije bilo nikakvih tehničkih prepreka da se makar 400,000 Bošnjaka vrati svojim praznim kućama? Zašto **Izetbegović** da je četnicima lažno opravdanje, umjesto da ih tereti istinom!?

Saopštenje Bosanskog kongresa povodom posjete pape Ivana Pavla II. Bosni i Hercegovini

Cijelom svijetu, a posebno prijateljima Bosne i Hercegovine, je poznato da je papa **Ivan Pavle II.** tokom cijeloga rata u BiH bio uz Republiku Bosnu i Hercegovinu. Osim što je Vatikan priznao Republiku Bosnu i Hercegovinu kao suverenu državu, u nekoliko kritičnih momenata za opstanak Bosne i Hercegovine Papa je pružao najdragocjeniju pomoć Republici Bosni i Hercegovini, političku pomoć. Izdvojimo samo da je u trenutcima kada se vodio rat između HVO-a i Armije BiH, Vatikan donio odluku da i Bosna i Hercegovina ima svoga kardinala. To je bila velika podrška jedinstvu bosanske nacije i jasan znak bosansko-hercegovačkim katolicima da je njihova prijestonica u Sarajevu, a ne u Zagrebu. Ovaj Papa se snažno protivi politici podjele Bosne i Hercegovine koju su oduvijek provodili i koju i sada provode i **Tuđman** i HVO. I dolazak Pape u Sarajevo je trebao da bude demonstracija podrške suverenitetu Bosne i Hercegovine i još jedan šamar **Tuđmanovoj** politici prema Bosni i Hercegovini.

Međutim, neprijatelji Bosne i Hercegovine, koji su se infiltrirali na vlast i u državne organe i u Islamsku zajednicu Bosne i Hercegovine, koriste dolazak Pape u Sarajevo da nanese nove udarce državnosti Bosne i Hercegovine. Himna Bosne i Hercegovine se neće svirati na dočeku Pape. Neće biti ni počasne čete Armije BiH. Najgore od svega je to što predstavnici Islamske vjerske zajednice neće ni dočekati Papu. Zašto pobogu?

Svi znamo da je vodstvo Islamske vjerske zajednice samo produžena ruka **Alije Izetbegovića** i da je **Alija Izetbegović** nelegalno otjerao legalno izabranog Reisa ul Ulema **H. Jakuba ef. Selimoskog** da bi postavio **Mustafu ef. Cerića** na to mjesto. Svi znamo da **Izetbegovićeva** vlast kao i Islamska vjerska zajednica nisu imali nikakvih problema da sjede na bezbrojnim pregovorima sa ljudima koji su počinili genocid nad Bošnjacima. **Alija Izetbegović** nije prekidao pregovore sa ratnim zločincima ni onda kada mu je ubijen predsjednik Vlade **dr. Hakija Turajlić**. Zašto ta vlast, koja nije pokazala ni trunke dostojanstva kada su u pitanju naši neprijatelji, sada bojkotuje Papu? Odgovor je sljedeći: **Alija Izetbegović** je neprijatelj Bosne i Hercegovine i montiran je na čelo naše domovine da bi je uništio. On i njegova kamarila bojkotuju Papu zato stoje Papa prijatelj jedinstvene Bosne i Hercegovine, dakle opasnost za njihovo djelo uništenje Republike Bosne i Hercegovine.

Čin bojkota Pape od strane "muslimanskih" prvaka Bosne i Hercegovine pokazuje dokle je **Alija Izetbegović**, koji se inače u mladosti deklarirao kao etnički Srbin, spreman ići da bi uništio bosanskohercegovačke Muslimane. Vatikan mjeri vrijeme vijekovima i ovakva uvreda će za buduće

vijekove stvoriti odioznost katolika u cijelom svijetu prema Bošnjacima-Muslimanima. Tako nešto nam je mogao smisliti samo čovjek koji nam želi potpuni nestanak. Pri tome je za sebe **Izetbegović** rezervisao ulogu demokrate koji će dočekati Papu. Kao biva, bh Muslimani su primitivci koji bez ikakva razloga bojkotuju Papu, a **Izetbegović** je jedini među njima tolerantan i demokrata sa kojim se može razgovarati.

Bosanskohercegovački Muslimani su u velikom broju postali svjesni koje uistinu **Alija Izetbegović** kada je on stavio svoje potpise na podjelu Republike Bosne i Hercegovine u trenutcima kada kada je Armije BiH uspješno oslobađala našu domovinu. Nesreća je što je vlast **Alije Izetbegovića** dobro organizovana grupa ljudi koju podržavaju svi moćni neprijatelji Bosne i Hercegovine, te je veoma stabilna. Zato bosanskohercegovački patrioti koriste ovu priliku da obavijeste papu **Ivana Pavla II.** i Vatikan da uvreda nanescena Svetoj Stolici NIJE DJELO NAS, BOSANSKOHERCEGOVAČKIH MUSLIMANA, nego naših neprijatelja koji su se veoma vještom policijskom intervencijom infiltrirali u vlasti Bosne i Hercegovine.

MI, BOSANSKI KONGRES POZDRAVLJAMO PAPU IVANA PAVLA II. I ŽELIMO MU SVU SREĆU. MOLIMO GA DA NASTAVI DAVATI PODRŠKU BOSNI I HERCEGOVINI I TIME OTEŽA POSAO NAŠIM I NJEGOVIM NEPRIJATELJIMA. MI NAJOŠTRIJE OSUĐUJEMO ISPAD IZETBEGOVIĆEVIH PLAĆENIKA I SRPSKIH AGENATA KOJI SU UZELI APSOLUTNU VLAST U NAŠOJ DOMOVINI.

Predsjedništvo Bosanskog kongresa

Glava 16

Pravni aspekti

Tužba Daytona Ustavnom sudu Republike BiH

Sljedeću tužbu napisao nam je zagrebački advokat Ivan Gabelica, koji je ujedno i zastupnik u hrvatskom Saboru i protivnik podjele Republike Bosne i Hercegovine. Ovom prilikom se zahvaljujemo Gosp. Gabelici za uloženi trud i prijateljstvo prema Bosni i Hercegovini. Zahvaljujemo se i dr. Đenani Efendić-Semiz, prof. na Filozofskom fakultetu u Sarajevu, koja je angažirala gosp. Gabelicu da u ime Bosanskog kongresa podigne tužbu pred Ustavnim sudom Republike Bosne i Hercegovine. Istu ovakvu tužbu je predala i BiH Stranka prava 1861.

USTAVNOM SUDU REPUBLIKE BOSNE I HERCEGOVINE

SARAJEVO

Omladinska br. 9

TUŽITELJ: Forum izbjeglica BiH
P.O. Box 45422
Somerville, MA 02145
Tel: (617) 783-8796, (810) 828-3193
Fax: (810) 828-3069

TUŽBA

Radi utvrđivanja ništavnim tzv. Općega okvirnog sporazuma za mir u BiH od 14. 12.1995. godine, jer vodi raspadu države.

1.

Dne 14. decembra (prosinca) 1995. godine sklopljen je u Parizu Opći okvirni sporazum za mir u BiH, poznat pod imenom Daytonski sporazum. Tim sporazumom BiH je podijeljena na dva tzv. entiteta: Federaciju BiH i Republiku Srpsku /Anex 2.1. Ti entiteti mogu izravno stupati u međunarodno pravne odnose sa drugim državama /Anex 4./, pa čak i u takve državopravne odnose, kao što je konfederacija. Državljeni BiH mogu imati dvojno državljanstvo. Ovlasti BiH su samo simbolične, a stvarno sva vlast, pa i vojna, je u djelokrugu entiteta. Granica između entiteta povučena je tako, da područja tzv. Republike Srpske sačinjavaju pretežno baš oni dijelovi BiH, u kojima su Bošnjaci i Hrvati imali izrazitu apsolutnu većinu i u kojim su bili većinski vlasnici zemljišta.

Opći okvirni sporazum za mir u BiH u ime Republike BiH potpisao je gospodin Alija Izetbegović u svojstvu predsjednika Predsjedništva BiH, a kasnije ga je potvrdila tobožnja Skupština BiH. Time se htjelo dati privid zakonitosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i njegove obvezatnosti za narode BiH.

DOKAZ: 1. Opći okvirni sporazum za mir u BiH,

2. Nacionalna struktura R. BiH po regijama, općinama i naseljima.

2.

Opći okvirni sporazum za mir u BiH od 14. prosinca (decembra) 1995. godine je međunarodni ugovor i po hijerarhiji pravnih propisa ima položaj zakona i mora biti u skladu sa Ustavom Republike BiH. MEĐUTIM, NJIME SU POČINJENE BITNE POVREDE TOGA USTAVA.

Prema članku 3. Ustava BiH zajamčena je ravnopravnost svih naroda na području cijele Bosne i Hercegovine. Međutim, Republika Srpska postaje matični entitet srpskoga naroda, u kojem su Srbi konstitutivni narod, pa su time Bošnjaci i Hrvati u neravnopravnom položaju u odnosu na njih. Stoga je Opći okvirni sporazum za mir u BiH suprotan članu 3. Ustava Republike BiH.

Prema članu 5. Ustava Republike BiH, teritorij, odnosno granice BiH i njenih općina mogu se mijenjati samo odlukom Skupštine BiH, ali samo u skladu S IZRAŽENOM VOLJOM STANOVNIŠTVA ODGOVARAJUĆEG PODRUČJA I OPĆIM INTERESIMA REPUBLIKE. Općim okvirnim sporazumom za mir u BiH, ona je podijeljena na dvije države po zakonodavnoj, izvršnoj i sudskoj vlasti, kao i po ustroju vojske i policije, a narod se NA REFERENDUMU ODRŽANOM 1. OŽUJKA (MARTA) 1992. godine dvotrećinskom većinom izjasnio za CJELOVITU, JEDINSTVENU I NEDJELJIVU BOSNU I HERCEGOVINU KAO DRŽAVU. Ni Bošnjaci u Podrinju, a niti Hrvati i Bošnjaci u Bosanskoj Posavini, iako su baš oni u oba ta dijela BiH apsolutna većina stanovništva, NIKADA NISU IZRAZILI VOLJU, DA UĐU U SASTAV REPUBLIKE SRPSKE. Štaviše, i jedni i drugi svojom divovskom borbom odlučno su izrazili volju da ne uđu u sastav Republike Srpske. Osim toga gosp. Krešimir Zubak, kao legitimni predstavnik hrvatskoga naroda, odbio je potpisati taj tzv. Daytonski sporazum. Stoga je Opći okvirni sporazum za mir u BiH u protivnosti s izraženom voljom apsolutne većine stanovništva Podrinja i Bosanske Posavine i cijele BiH. On je suprotan općim interesima Republike BiH, pa predstavlja najgrublju povredu člana 5. Ustava Republike BiH.

Prema članu 352. Ustava Republike BiH, Predsjedništvo BiH bira se na četiri godine. Jednako tako se prema članu 144. Ustava Republike BiH na četiri godine bira njezina Skupština. Istekom četiri godine od dana izbora jednome i drugome tijelu prestaju sve ovlasti, da bilo šta čine u ime Republike BiH, te da je bilo čime obvežu. Međutim, gospodin Alija Izetbegović je potpisao Opći okvirni sporazum za mir u BiH, tzv. Daytonski sporazum, a Skupština Republike BiH ga potvrdila nakon što im je istekao mandat.

Posebno ističemo da su poslanici i vjerovatno i neki članovi Predsjedništva BiH bili u zabludi prilikom usvajanja Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH, jer nisu bili upoznati sa svim posljedicama toga povijesnoga Dokumenta, izmjene Ustava Republike BiH prema kojemu je BiH bila međunarodno priznata država pošto im je uskraćena informacija iz Memoranduma prof. dr. Francisa Bovlea upućena Skupštini BiH 24. ožujka 1994. i 11. rujna 1995. godine.

DOKAZ: Molimo da se pribavi Zapisnik sa sjednice Predsjedništva BiH i Zapisnik sa sjednice Skupštine Republike BiH, iz kojih će se vidjeti da nije vodena rasprava o Memorandumu prof. dr. Francisa Boylea, stručnjaka za međunarodno pravo i službenog savjetnika navedenih organa BiH, mada je Memorandum prof. Bovlea bio na vrijeme dostavljen do službenih organa Bosne i Hercegovine.

Dakle, Opći okvirni sporazum za mir u BiH od 14. prosinca 1995. godine nisu ni potpisali ni potvrdili ovlašteni predstavnici Republike BiH. Stoga je taj Opći sporazum suprotan članu 144. i članu 352. Ustava Republike BiH.

Dioba Bosne i Hercegovine na entitete predstavlja ozakonjenje agresije na suverenu i međunarodno priznatu Republiku BiH i legalizaciju genocida nad bošnjačkim i hrvatskim narodom. Stoga je Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini od 14. prosinca 1995. godine najgrublja povreda međunarodnog prava.

DOKAZ: Ovo je neprijeporno, jer raspad države BiH je očigledan.

3.

Budući daje Opći okvirni sporazum za mir u BiH od 14. prosinca 1995. godine u izravnoj suprotnosti s Ustavom Republike BiH, na osnovu kojega je Republika BiH međunarodno priznata u avnojev-skim granicama, i predstavlja najgrublju povredu člana 3., člana 5., člana 144. i člana 352. toga Ustava, kao i međunarodnog prava u cijelosti predlažemo, da se u smislu člana 398. Ustava Republike BiH pokrene postupak za ocjenjivanje ustavnosti Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH i da se donese ova

P R E S U D A

Utvrđuje se, da je Opći okvirni sporazum za mir u Bosni i Hercegovini od 14. prosinca 1995. godine suprotan međunarodnom pravu i članu 3., članu 5., članu 144., i članu 352. Ustava Republike BiH, pa je prema tome ništavan i bez obaveze za Republiku Bosnu i Hercegovinu.

Dne 15. 5. 1997.

PRILOG: Fotokopija Memoranduma prof. dr. Francisa Boylea, upućena Skupštini Republike BiH.

TUŽITELJ: Forum izbjeglica BiH kojega zastupa Izvršni odbor u sastavu:

Prof. dr. Vahid Sendijarević s.r.
Docent. Dr. Muhamed Borogovac s.r.
Sven Rustempašić, dipl. ing. el. s.r.
Osman Kerić, dipl. oecc s.r.
Ajša Fazlić, dipl. prof. s.r.
Mr. Kenan Saračević, dipl. ing. s.r.
Asmir Skakić s.r.

Dalji razvoj događaja povodom Tužbi Bosanskog kongresa i HSP-a Ubrzo po primitku naše Tužbe Ustavni sud Izetbegovićeve vlasti ukidaju stavní sud Republike Bosne i Hercegovine i konstituiraju Ustavni sud Daytonске Bosne i Hercegovine (23. maja 1975.) Čim smo to saznali mi iz Bosanskog kongresa (Forum izbjeglica je bio jedna sekcija Bosanskog kongresa) smo zahtijevali da se o našoj Tužbi odlučuje prema Ustavu Republike Bosne i Hercegovine i oduzeli smo pravo Ustavnom sudu Daytonске Bosne i Hercegovine da odlučuje o našoj Tužbi. Naime, ne može se o inkriminiranom Daytonskom Ustavu odlučivati po principima samog tog Daytonskog ustava. Mi smo tužili Daytonski sporazum da nije u skladu sa Ustavom Republike BiH i o našoj tužbi se moralo raspravljati po pravilima Ustava Republike BiH.

BiH stranka prava 1861. je nastavila s procesom i, kao što smo i očekivali, dobili su sljedeći odgovor, citiram:

"Ustavni sud, nije nadležan da ocjenjuje ustavnost Općeg okvirnog sporazuma za mir u BiH u odnosu na Ustav Republike Bosne i Hercegovine jer je ovaj sud ustanovljen prema Ustavu Bosne i Hercegovine s isključivim zadatkom da podržava ovaj Ustav."

Dakle, **Izetbegovićeve** vlasti su promijenili pravila u Ustavnom sudu (konstituirali Daytonski ustavni sud) tj. učinili da inkriminirani Daytonski ustav odlučuje sam o sebi. Ta neregularnost je još jedna činjenica koja konstituiranje Daytonске BiH čini nezakonitim i otvara mogućnost borbe za reviziju Daytona.

O Tužbi za genocid

U postDaytonskom periodu vodi se stalna borba bosanskohercegovačkih patriota da se sačuva Tužba Bosne i Hercegovine protiv Jugoslavije za genocid. U toj borbi patriotima veliku podršku i pomoć pruža **prof. Francis Boyle**, čovjek koji je podnio tu Tužbu za genocid Bosne i Hercegovine protiv Jugoslavije Međunarodnom sudu pravde još 20. marta 1993. godine dok je bio advokat Bosne i Hercegovine.

Slijedi kratak pregled događaja vezanih za tu Tužbu.

Na dan 9. juna 1997. Bosanski kongres saznaje da **Izetbegovići** ljudi pokušavaju zakulisno da povuku Tužbu za genocid. Stvar je isplivala na površinu kada je **dr. Muhamed Filipović**, u svojstvu **Izetbegovićevog** izaslanika, otputovao u Beograd da bi trampio Tužbu za uspostavljanje diplomatskih odnosa s Jugoslavijom. Tada istog dana posredstvom svoga "Online glasnika" Bosanski kongres poručuje Bosancima:

"Ne smije se dogoditi da sami Bosanci, svojim povlačenjem Tužbe za genocid poruče svijetu da se genocid nije ni dogodio. Zamislite kolika bi to bila izdaja naše domovine i naroda da sada mi sami kažemo da se masakri nedužnih Bošnjaka u Bijeljini, Zvorniku, Brčkom, Vlasenici, Višegradu, Foči, Prijedoru, Kozarcu, Rogatici, Srebrenici, Žepi, Sarajevu, Tuzli itd. nisu nikada dogodili. Oni naši predstavnici koji bi povukli Tužbu za genocid bi dali za pravo našim ubicama koji kažu da smo mi sami sebe bombardovali i na Markala-ma i u Tuzli da bi navukli intervenciju Svijeta.

Dugoročna strategija naših neprijatelja (u koje ubrajamo **Izetbegovića, Filipovića i Šaćirbegovića, M.B.**) je da se proces odgađa do potpunog konstituisanja Daytonске Bosne i Hercegovine i potpunog gašenja organa Republike Bosne i Hercegovine. Sada, u prelaznom periodu postoje još organi Republike Bosne i Hercegovine, koja je i podnijela Tužbu. Kada se organi Republike BiH rasformiraju o daljoj sudbini Tužbe bi mogli odlučivati organi Daytonске BiH, u kojima Republika Srpska ima pravo veta. Zato bi i pristanak na ODGAĐANJE procesa bio jednaka izdaja naroda Bosne i Hercegovine kao i direktno povlačenje Tužbe za genocid."

U ljeto 1999. u proglasu Bosanskog kongresa piše:

"Prvi korak ka uništenju Tužbe za genocid učinio je **Izetbegović** kada je otpustio tvorca Tužbe profesora **Francisa Bovlea**. Slijedili su i drugi **Izetbegovići** pokušaji uništenja Tužbe. U njima je njegova taktika bila da se uveliča značaj uspostavljanja diplomatskih odnosa sa SRJ, da bi onda Tužbu trampio za te odnose. Predposljednji pokušaj u tom pravcu izveden preko **Muhameda Filipovića** u decembru 1998. kada je po drugi put izjavio u štampi da bi "BiH trebala povući Tužbu radi doborosusjedskih odnosa s Jugoslavijom." Najnoviji pokušaj uništenja Tužbe je koordinirana akcija **Radišića, Izetbegovića i Šaćirbegovića** iz juna 1999. koja još traje (u januaru 2000). Sjetimo se, **Radišić** je naimenovao co-agenta iz Republike Srpske na Međunarodnom sudu pravde u Haagu. Nažalost, **Izetbegović i Šaćirbegović** koordinirano nastupaju s **Radišićem**. Naime, **Saćirbegović** je mogao

jednostavno zaustaviti **Radišića**, a nije. Saćirbegović je kao jedini advokat BiH na Međunarodnom sudu pravde u Haagu mogao samo poslati zvanični dopis da je **Radišićevo** naimenovanje co-agenta nevažeće. Što se tiče **Izetbegovića** on je mogao zaustaviti svaku diskusiju o Tužbi u Predsjedništvu BiH koristeći pravo veta, tj. uskraćujući saglasnost **Radišiću** da se otvori pitanje Tužbe. **Izetbegović** tu jednostavnu stvar nije učinio, te je tročlano predsjedništvo raspravljalo o Tužbi. Time je **Radišić** dobio priliku, da on stavi veto na nastavak procesa protiv Jugoslavije. Ubrzo je i Skupština Republike Srpske zasjedala i podržala **Radišićev** veto. Trenutno je stanje Tužbe BiH za genocid protiv Jugoslavije potpuno neizvjesno."

Neko će se upitati: "Ako je **Izetbegoviću** stalo da uništi Tužbu za genocid, zašto je onda već nije uništio?!" Odgovor je sljedeći: Nije mogao, jer bi tada svakome bilo jasno daje izdajnik. Bosanski patrioti su pratili **Izetbegovića** u stopu kada je Tužba u pitanju i objašnjavali narodu svaki njegov potez. Tako smo mu vezali ruke da uništi Tužbu.

Da bi dočarao čitaocu kako je to izgledalo prenosim pisma prof. **Boyle-a** kojima on reaguje na tadašnje vijesti o stanju Tužbe. Prof. **Boyle** je bio taj koji bi proniknuo u **Izetbegovićeve, Filipovićeve i Saćirbegovićeve** igre oko Tužbe, a mi smo njegova upozorenja distribuirali narodu.

Primijetimo da je prof. **Boyle** uzeo bosanskohercegovačko državljanstvo i da ima bh diplomatski pasoš pa se stoga opravdano Bosancima obraća riječima: "Dragi moji zemljaci".

Moramo do srijede 7. jula da se organiziramo

Moji dragi zemljaci Bosanci,

Šta ova priča stvarno znači je da i dalje postoji vema ozbiljna prijetnja Tužbi Bosne i Hercegovine na Svjetskom sudu pravde protiv Jugoslavije. Druga mogućnost je bila da Predsjedništvo uopšte ne diskutuje o toj Tužbi. (**Izetbegović** je mogao iskoristi pravo veta i onemogućiti diskusiju kojom se ponovo otvara pitanje Tužbe. napomena M.B.) Ohrabrujem sve Bošnjake da veoma jasno kažemo predsjednicima **Radišiću, Jelaviću, Izetbegoviću**, te njegovom pravnom savjetniku **Kasimu Trnki, i Muhamedu Saćirbegoviću** da nećemo tolerisati ukidanje ove Tužbe. U vezi sa time podsjećam: kada sam u januaru 1999. na poziv Majki Srebrenice držao predavanja u Bosni o Tužbi predsjednik **Izetbegović** je javno u srijedu, 13. januara. 1999. obećao svima nama da Bosna "NIKADA" neće uništiti našu Tužbu na svjetskom sudu. Mi sada moramo do srijede, 7. jula da se organiziramo protiv uništenja naše Tužbe. Neka se sjete svi lojalni građani i patrioti Bosne i Hercegovine daje na taj dan prije 4 godine počeo masakr u Srebrenici. To će biti nečuvena uvreda svih ubijenih ako predsjednici **Radišić, Jelavić i Izetbegović**, te **Trnaka i Saćirbegović** unište Tužbu za genocid na ovu svetu godišnjicu.

Francis A. Boyle

O Tužbi hrvatske protiv Jugoslavije

Lijepo je vidjeti da je hrvatska Vlada napokon tužila Jugoslaviju, kao što sam ih davno savjetovao ispred bosanske Vlade u martu i aprilu 1993. S obzirom na javnu antipatiju koja se kasnije razvila između mene i **Tuđmana** ja ne očekujem da mene angažuju da radim za Hrvatsku na ovom slučaju. Međutim, hrvatska Tužba daje dodatne izuzetno važne razloge zašto Bosna i Hercegovina ne smije uništiti svoju Tužbu za genocid protiv Jugoslavije. Možda će to **Tuđman** objasniti **Jelaviću**. (Ovim prof. **Boyle** dosta kaže. Naime, njemu, a i ostalim bosanskim patriotima sada je **Jelavić a ne Izetbegović** nada u spas bosanske Tužbe za genocid napomena M.B.)

Završni zahtjev hrvatske Tužbe identičan je sa zahtjevom u Bosanskoj Tužbi koju sam predao 20. marta 1993: "da Jugoslavija (Srbija i Crna Gora) imaju obavezu da plate Bosni i Hercegovini, i državi i njenim građanima, reparacije za oštete i ljudi i svojine kao i za oštete u bosanskoj ekonomiji i ljudskoj okolini prouzrokovane povredama međunarodnog prava u novčanom iznosu koji će biti presuđen na sudu." To je još jedan razlog zašto Bosna i Hercegovina ne smije uništiti svoju Tužbu za genocid na Međunarodnom sudu protiv Jugoslavije.

Vaš **Francis A. Boyle**

Budući da je prof. **Boyle** vrhunski američki i svjetski advokat on veoma dobro zna ocijeniti težinu svake činjenice i kao profesionalac nikada ne bi krivo svjedočio o ugroženosti Tužbe za genocid, da to doista nije slučaj. Njegova pisma mailing listama i konferencijama pravnika smatram veoma pouzdanim dokumentom, pa ih navodim u originalu na engleskom, da bi ih sa svim podacima predočio čitaocima. Prvo navodim izjavu **Izetbegovićevog** savjetnika **Mirze Hajrića** za "Oslobođenje" od 30. juna 1999., kako su je prenijele svjetske agencije, kojom on bezuspješno pokušava smiriti prijatelje Bosne i Hercegovine da je Tužba sigurna, a zatim slijedi reagiranje prof. **Boylea**. Poslije toga slijedi pismo prof. **Boylea** o hrvatskoj Tužbi protiv Jugoslavije. Najvažnije u tom pismu je **Boyleovo** svjedočenje da **Tuđman** nije želio tužiti Jugoslaviju, mada ga je sam **Boyle** u svojstvu advokata Bosne i Hercegovine nagovarao da to učini. I to Boyleovo svjedočenje navodim u cijelosti kao izuzeten dokument o pokojnom **Tuđmanu**.

Liberation, ("Oslobođenje") Bosnian national daily from Sarajevo, 30 Jun 99

RADIŠIĆ GAVE UP WITHDRAWAL OF CHARGE

Presidency member, Živko Radišić, has given up his request regarding the withdrawal of the charge that BH submitted in 1993 to the International Court of the Hague against the FRY. The charge was submitted due to violations of the Convention about preventing and punishing the crime of genocide. At Tuesday's session of the BH Presidency, it was agreed that the charge that former Republic of BH submitted to the Hague Court is not disputed but it is concluded that everything that has been done regarding that process since the Dayton Agreement was signed will be analyzed. BH Presidency appointed a working group that consists of legal advisors of BH Pre-sidency members. This group is supposed to present the results of the analysis by next Wednesday. **Mirza Hajric, Alija Izetbegović's advisor**, confirmed the conclusion that the charge from 1993 is legally valid and a possibility of its annulment is excluded. "The working group will analyze if BH Presidency member Zivko Radišić has legally appointed co-agent Svetozar Miletic and if the materials that were submitted to the court in 1998 are just a step in the legal procedure or a supplement to the charge. The BH Presidency members concluded that there are disputed matters concerning that. However, the charge from 1993 is not disputed. It is legally valid," said Hajric.

From: "Boyle, Francis" <FBOYLE@LAW.UIUC.EDU>

To: "'bosnet-chat@bosnet.org'" <bosnet-chat@bosnet.org>

Cc: "'JUSTWATCH-L@LISTSERV.ACSU.BUFFALO.EDU'"
<JUSTWATCH-L@LISTSERV.ACSU.BUFFALO.EDU>,
"TWATCH-L@LISTSERV.ACSU.BUFFALO.EDU"
<TWATCH-L@LISTSERV.ACSU.BUFFALO.EDU>

Subject: SAVE BOSNIA'S WORLD COURT LAWSUIT!

Date: Thu, 1 Jul 1999 09:39:42 -0500

Importance: high

My Dear Fellow Bosnians:

What this story really means is that there still exists an extremely serious threat to Bosnia's World Court Lawsuit for genocide against the rump Yugoslavia. Otherwise, the Bosnian Presidency would not be studying it. I would encourage you all to make it very clear to President Radišić, President Jelavic, President Izetbegović, his Legal Advisor Kasim Trnka, and Muhamed Sacirbey that we will not tolerate the termination of this lawsuit. In this regard, while I was lecturing in Bosnia at the request of the Mothers of Srebrenica Organization, on Wednesday January 13, 1999 President Izetbegović published/ promised us all that Bosnia will "never" drop our World Court lawsuit. We have until Wednesday, July 7, 1999 to organize against the termination of this lawsuit. Here let all loyal and patriotic Bosnians remember that this date will be the fourth anniversary of the commencement of the massacre and genocide at Srebrenica. It would be a gross insult to the memory of those murdered at Srebrenica for President Radišić, President Jelavic, President Izetbegović, Kasim Trnka and Muhamed Sacirbey to terminate our World Court lawsuit for genocide upon this sacred anniversary.

Yours very truly, Francis A. Boyle
Professor of International Law
Citizen of the Republic of Bosnia and Herzegovina
Counsel for the Mothers of Srebrenica Organization

-Original Message-

Sent: Thursday, July 01, 1999 1:18 PM

To: JUSTWATCH-L@LISTSERV.ACSU.BUFFALO.EDU

Subject: BOSNIA&CROATIA

ZAGREB, Croatia (Reuters) - Croatia said Thursday it would file charges of genocide against Yugoslavia at the International Court of Justice in the Hague.

It is nice to see that the Croatian Government is finally taking the advice that I gave to them way back in March-April 1993 at the request of the Bosnian Government. However, given the public antipathy that later developed between Tudjman and me, I do not anticipate being retained by Croatia to work on this case. Nevertheless, Croatia's announcement provides another excellent reason why Bosnia must not drop its genocide lawsuit against the rump Yugoslavia. Perhaps Tudjman could explain that to Jelavic.

The final request by Croatia reads like it was taken from the Application I filed against the rump Yugoslavia for genocide on behalf of the Republic of Bosnia and Herzegovina on 20 March 1993: "(r) that Yugoslavia (Serbia and Montenegro) has an obligation to pay Bosnia and Herzegovina, in its own right and as *parens patriae* for its citizens, reparations for damages to persons and property as well as to the Bosnian economy and environment caused by the foregoing violations of international law in a sum to be determined by the Court." All the more reason why Bosnia must not terminate its World Court lawsuit for genocide against the rump Yugoslavia.

Francis A. Boyle

Slijedi upozorenje prof. Boylea koje je objavilo "Oslobođenje" od 1. jula 1999. godine u kojem profesor tvrdi da je Šaćirbegović mogao veoma lako sačuvati Tužbu BiH za genocid daje htio ispravno postupiti. Boyle kaže: "Šaćirbegović je bio naimenovan za "agenta", a ne za "co-agenta" i bio je imenovan za "ambasadora", a ne za "co-ambasadora" na Svjetskom sudu pravde u Haagu još 1993. godine. To upozorenje prof. Boylea objavljeno i u "Oslobođenju" i u "Online Glasniku Bosanskog kongresa" objavljujem u originalu na Engleskom kao izuzetno važan dokument.

Dear Bosnian Friends:

According to this account, it appears that the issue of the so-called "Co-Agents" is still "disputable" as far as the Bosnian Presidency is concerned. For reasons I explained in my previous post, Stopping Treason by Radišić, Sacirbey was appointed the Agent, not "Co-Agent" in 1993, as well as being appointed Bosnia's Ambassador, not "Co-Ambassador," to the World Court. So this last sentence makes no sense. Of course we are dealing with technical legal issues being discussed in Bosnian on a television spot report, then translated into English and summarized. But until we receive further clarification, I think we have to assume that there still exists a very serious threat to our World Court lawsuit. Otherwise, these reports would not be appearing in the most prominent Bosnian news media. Perhaps someone might be preparing the way for the termination of the World Court lawsuit.

Francis A. Boyle

Professor of International Law

Citizen of the Republic of Bosnia and Herzegovina

Tribunal za ratne zločine u Haagu

Osim Međunarodnoga suda pravde u Haagu na kojem se rješavaju sporovi između DRŽAVA, postoji i drugi sud u Haagu koji je formiran da bi se sudilo POJEDINCIMA koji su počinili razne zločine u ratu u BiH. To je tzv. Tribunal za ratne zločine u Haagu. Svaljivanje krivice za genocid na nekoliko kriminalaca potpuno oslobađa pravog krivca srpsku DRŽAVU od krivice i plaćanja oštete Bošnjacima i Hrvatima. Neka se sudi pojedinim zločincima i na Tribunalu. Međutim, ne smijemo pristati da Tribuna! za ratne zločine bude zamjena za pravi MEĐUNARODNI sud pravde u Haagu na kojem je naša Tužba za genocid protiv Jugoslavije.

Kada je u pitanju Tribunal u Haagu treba napomenuti da "Udruženje majki Srebrenice i Podrinja" tuži funkcionere Ujedinjenih nacija zbog masakra u Srebrenici.

Ključni događaji 1999. godine

U 1999. godini su se **Bošnjaci izborili da smiju slobodno pisati protiv Dayton**. Podsjetimo se kako se to dogodilo.

Uoči Summita o sigurnosti na Balkanu sastali su se u Sarajevu patrioti iz više organizacija da se dogovore kako da skrenu pažnju svijeta na nepodnošljivo stanje u Bosni i Hercegovini kreirano Daytonom. Dogovoreno je da se napiše kratak letak, s nekoliko parola protiv Dayton i protiv izdajnika koji su kreirali Dayton. Dogovoreno je da se letci dijele stranim novinarima i vojnicima, a ako je moguće i diplomatima. **Izetbegovićeva** vlast je saznala za akciju i u trenutku kada je 10,000 letaka bilo spremno da bude rastureno policija zapljenjuje letke i hapsi **Ibrana Mustafića**.

Saznavši za to hapšenje Bosanski patrioti su odmah obavijestili prijatelje Bosne i Hercegovine u USA koji su odmah stupili u akciju. Prof. **Boyle** u svojstvu advokata "Udruženja Majki Srebrenice i Podrinja" je odmah poslao otvorena pisma vodećim svjetskim pravnicima, uključujući i njegove lične poznanike u američkoj vladi. S druge strane bosanski lobisti u Washingtonu (Washington Office for Bosnia) su iznijeli slučaj na Američkom kongresu. Veliki prijatelji Bosne i Hercegovine, **Andrew Eiva** i njegova organizacija "Washington Office for Bosnia" su iskoristili zakazano saslušanje na Kongresu USA i

objasnili i druge probleme u Bosni. Oni su vidjeli Dayton kao osnovni problem Bosne i Hercegovine. (Cjelokupno svjedočenje gosp. **Eiva** možete pročitati na www.hdmagazine.com/bosnia)

Da vas podsjetim šta se na kraju dogodilo s **Ibranom Mustafićem**: Optužnica protiv **Mustafića** je povučena i **Izetbegovići** policajci su morali vratiti inkriminirane letke.

To je bio signal svim bosanskim patriotima da se smije slobodno i protiv Daytonu pisati, tj. napokon je i u Bosni i Hercegovini izborna sloboda govora i o najvažnijim temama kao što su ustav i suverenitet, Republika, Dayton itd. Napominjemo da se do tada u Daytonskoj Bosni i Hercegovini manifestovala sloboda govora samo kada su u pitanju drugorazredne teme, npr. lopovluk i pohlepa **Izetbegovićeve** porodice, dok su najvažnije teme, kao što su **Izetbegovićevo**, **Silajdžićevo**, **Saćirbegovićevo**, **Ganićevo** učešće u uništenju domovine bile tabu teme.

Budući da je sloboda govora neophodan uslov za političko i nacionalno osvješćivanje Bošnjaka, ta pobjeda je za mene jedan od najvažnijih događaja 1999. godine u BiH.

Nažalost, o sudbini Bosne i Hercegovine ne odlučuju više sami Bosanci i Hercegovci. **Izetbegovićeve** vlast, osim što je u Daytonu dala pola države četnicima, također se odrekla suvereniteta u preostaloj polovici. Tako se događa da sada stranci kreiraju zakone u skladu sa Daytonskim ustavom. Jedan od glavnih zakona je izborni zakon. Prijedlog izbornog zakona je iznesen u ljeto 1998 i pretrpio je žestoke kritike Bošnjaka. Videlo se npr. da članovi Socijalističke stranke iz Republike Srpske koju je formirala **Lagumdžijina** Socijalistička stranka iz Federacije ne mogu glasati za **Lagumidžiju**, nego moraju glasati isključivo za državljane Republike Srpske. Isto tako Bošnjaci i Hrvati iz Republike Srpske moraju glasati isključivo za državljane Republike Srpske, tj. ne mogu glasati za recimo **Izetbegovića**, **Ključića**, **Komšića**, **Halilovića** itd. Narod je u javnoj raspravi odbacio taj zakon. Posebno su bili uporni socijalisti (SDP). Na to su stranci tobože promijenili prijedlog. U novom prijedlogu su pristali da se za dvije godine odgodi usvajanje onog dijela izbornog zakona koji se odnosi na izbor Predsjedništva BiH. Ono stoje bilo najgore u starom prijedlogu, a to je da izborni zakon Bosne i Hercegovine predviđa donošenje dva posebna izborna zakona, jedan za Republiku Srpsku, a drugi za Federaciju, nije izmijenjeno. Osim toga, dodali su član po kojem se mogu isključiti iz učestvovanja u izborima oni koji su protiv Daytonu. Zabranili su javnu raspravu o izbornom zakonu i umjesto nje uveli "konsultacije iza zatvorenih vrata s predstavnicima stranaka". Napravili su strahovitu propagandu da i ovaj put provedu u djelo da sami Bosanci prihvate smrtnu presudu protiv svoje države, tj. da prihvatite novi izborni zakon. U tom cilju svakog kriminalca u državi kojeg uhvate proglašavaju "antidaytonskom snagom". Dakle, u svom naporu da nametnu svoju volju oni manipuliraju s netrpeljivošću Bosanaca prema ratnim profiterima i lopovima, kao i sa strahom političkih stranaka da će biti udaljene s političke scene.

Tako je "lopta ponovo prabačena u našu avliju". Na nama Bosancima je ponovo zadatak da se izborimo i očuvamo našu slobodu govora o svemu pa i o Daytonu.

Dakle, **Alija Izetbegović** je svojim potpisima u Daytonu dao mandat stranim birokratima da rade posao uništenja Bosne i Hercegovine, a on može iz prikrajka uživati kako sada "svijet" čuva Republiku Srpsku.

Drugi najvažniji događaj za mene u BiH u 1999. je činjenica da su Bošnjaci masovno shvatili da je **Izetbegovićeve** grupa na vlasti izdajnička. Da vam dočaram tu činjenicu navodim izjavu jednog poslanika Skupštine Republike Srpske člana SDA. Odmah zatim navodim reakciju Patriotske stranke povodom te izjave. Vidi se daje i jednima i drugima sve o **Izetbegoviću jasno**.

"Oslobođenje" od 10. januara i "Nezavisne Novine" su prenijele izjavu **Sulejmana Tihića**, SDA poslanika u "Narodnoj skupštini Republike Srpske"

BOŠNJACI SU SPASILI REPUBLIKU SRPSKU

"Realni posmatrač koji prati naš rad ne može reći da smo mi destruktivno djelovali protiv interesa R. Srpske. Da smo tako radili, ne bismo glasali za vladu Milorada Dodika. Zahvaljujući nama, ta vlada i danas postoji, a upravo zahvaljujući tome očuvana je i Republika Srpska. Da je ostalo ono stanje sa vladom SDS-s, stvari bi se zaoštravale, a međunarodna zajednica bi u tom slučaju povukla neke radikalne poteze koji ne bi bili u interesu Republike Srpske. Ja ne znam kako neko može izvesti zaključak da ne radimo u interesu R. Srpske, a mi smo godinu i po bili toliko konstruktivni da nismo ni tražili učešće u vlasti. Nađite u svijetu neku političku grupaciju koja čini trećinu podrške vladi, a da nema nijednog ministra, ni zamjenika, niti nekog načelnika u nekoj službi ili ustanovi ili direkciji te vlade".

Reakcija Patriotske stranke:

IZETBEGOVIĆ JE SPASIO REPUBLIKU SRPSKU, A NE BOŠNJACI

Oni, a ne Bošnjaci su, od Lisabona do Dejtona, nezakonito i neovlašteno diskutovali granice smrti u BiH, a time i živote Bošnjaka unutar tih granica. Jednim potpisom ukinuli su Republiku BiH i stvorili "Republiku Srpsku". Prije toga su stali na čelo Bošnjaka, predstavljajući se da su "veliki muslimani" i "veliki Bošnjaci", samosa jednim ciljem da bi njihovo dijeljenje Republike BiH jednog dana izgledalo kao volja Bošnjaka. Bez tog, navodnog dobrovoljnog pristanka Bošnjaka Republika BiH nije mogla nestati, a "Republika Srpska" nastati. Ubijeno je 200000 Bošnjaka da bi obmane o "snazi i nepobjedivosti agresora" i "Dejtonska izdaja" njihovim žrtvama, Bošnjacima, izgledale kao sudbina, pa čak i kao "Božija volja".

Ne dozvolimo im da dalje govore neistinu da je njihova volja u Dejtonu i volja ubica bila i naša volja. Zbog crtanja i priznavanja granica i državnih institucija "Republike Srpske", tako da su živi Bošnjaci ostajali jedina prepreka da njihovi sela i gradovi i stvarno postanu srpski, njihovo mjesto nije na čelu 22% ostatka BiH. Spasimo i vratimo Republiku BiH, dostojanstvo i pravo na život naše djece tako što ćemo politički i pravno reći i njima i svijetu istinu koju već svi znamo, da u Dejtonu nije bila iskazana naša, nego njihova volja; da su i tada i danas oni bili izvršioc i teškog krivičnog djela ustavne veleizdaje. Ne dozvolimo im ni da svoju volju prezentiraju svijetu kao našu volju, a nama kao sudbinu. To bi značilo da su oni, ali i **Karadžić i Mladić** božiji poslanici koji su nad nama izvršavali tu navodnu "Božiju volju". Ima li veće sramote za Bosnu. Ne stidimo se da priznamo da smo izdati. Pred izdajom je nemoćna i najjača vojska. Zato se u civiliziranih naroda za izdaju kažnjavaju izdajice, a ne žrtve izdaje.

Treći najvažniji događaj u Bosni i Hercegovini za mene je činjenica daje principijelan stav kojega je Patriotska stranka zauzela od samoga formiranja, da se ne odustaje od cjelovite Bosne i Hercegovine, naišao na odziv BiH javnosti i pored informativne blokade. Ta politika je u 1999 dovela do omasovljavanja stranke. Bosanski narod se obradovao da postoji jedna istinska patriotska snaga i masovno krenuo u redove stranke. U ovom trenutku **Izetbegovićeva** stranka SDA doživljava rasulo, i njeni članovi u velikim brojevima prelaze među patriote. Navedimo samo podatak da je Bosanskohercegovačka patriotska stranka (BPS) bila u stanju da prijavi svoje kandidate za opštinske izbore u aprilu 2000. u 60 opština dok je npr. **Silajdžićeva** stranka, jedna od pobjedničkih stranaka sa dosadašnjih izbora, uspjela da prijavi kandidate samo u 45 opština.

Navedimo ovdje jednu interesantnu specifičnost Daytonске Bosne i Hercegovine na koju nam je skrenuo pažnju jedan od ljudi iz Izvršnog predsjedništva stranke, **Musadik Borogovac**.

Najvažniji izbori u Bosni i Hercegovini su opštinski izbori. Zašto? Zato što jedino još na opštinskom nivou odlučivanja imamo da se odluke donose prostom većinom glasova. Zato opštinski organi mogu koliko toliko normalno funkcionirati. Na svim višim nivoima, odluke se donose konsezusom (usaglašavanjem) sve tri etničke grupe. Zato se dešava da glas jedne od strana "protiv" bilo koje odluke zaustavlja donošenje te odluke. To i jeste osnovni problem Daytonске Bosne i Hercegovine, rak rana zbog koje Daytonска Bosna i Hercegovina ne može funkcionirati, pa nema ni perspektive.

Rat u Bosni nije uistinu završen

U najtiražnijim američkim dnevnim novinama "USATodav" 5. januara 2000. pojavio se na strani A15 članak **Boba Dole-a**, dugogodišnjeg senatora, prvaka Republikanske stranke i republikanskog predsjedničkog kandidata na izborima 1996. Gospodin Bob Dole je i danas jedan od najuticajnijih ljudi u Americi i zato je ovaj članak od izuzetnog značaja za Bosnu i Hercegovinu.

U članku gospodin **Dole** pokazuje izuzetno poznavanje problema Bosne i Hercegovine. On navodi mnoge dokaze da Dayton ne funkcionira. Osim što Republiku Srpsku optužuje da nije ispunila svoje obaveze iz Daytonа, on navodi i mnoge primjere da ni Amerikanci nisu ispunili svoje obaveze iz Daytonа. Na primjer on kaže da od obećane milijarde dolara za naoružavanje Vojske Federacije, ta Vojska je dobila samo \$250,000. On zna i takve detalje kao što je npr. činjenica da je od 5 milijardi dolara potrošenih u BiH velika većina otišla na izdržavanje stranih službenika koji "žive u najboljim bosanskim stanovima" kako kaže **Dole**. On navodi da je u Daytonu legalizovana vlast Republike Srpske, tj. onih koji su "počinili genocid". Primijetimo da **Bob Dole** nema nikakve sumnje daje u BiH počinjen genocid. Naime, on ispred riječi "genocid" ne stavlja predznak "alleged", koji se u Americi uvijek koristi dok konačna presuda nije donesena. On kaže da se izbjeglice ne mogu vratiti kućama jer su sada u njihovim mjestima gradonačelnici oni koji su počinili genocid. On navodi još neke neispunjene stavke iz Daytonа, kao npr. nehapšenje **Karadžića** itd.

Na kraju gosp. **Dole** zaključuje da "rat u Bosni nije uistinu završen". Time je gosp. **Dole** na malo drukčiji način rekao ono što Bosanski kongres, Patriotska stranka, Srebreničani i Podrinjci, Posavci i ostali patrioti već godinama ponavljaju: Daytonски mirovni ugovor nije ispunjen, dakle, Dayton je mrtav. Živjela predDaytonска Republika BiH u kojoj je svaki državljanin bio suveren na svakoj stopi svoje domovine.

Situacija u BiH poslije smrti Franje Tuđmana

Smrt **dr. Franje Tuđmana** je pokazala daje "hrvatska" politika prema Bosni i Hercegovini bila isključivo djelo jednog čovjeka, **Franje Tuđmana**. Kao što se to obično događa na Balkanu, narodi slijepo slijede svoje vođe bez obzira na rezultate vodine politike. Jedan od najočiglednijih primjera te pojave je politika "Hrvatske" prema Bosni i Hercegovini za vladavine **Franje Tuđmana**. Dokaz da to nije i politika hrvatskog naroda je u činjenici što je ta politika odmah poslije **Tuđmanove** smrti odbačena, čak i prije nego što je novi predsjednik Hrvatske izabran. Nije prošlo ni mjesec dana, a već svi Hrvatski političari i u Hrvatskoj i u BiH traže izmjenu Daytonа. U tome ne zaostaje ni HDZ Bosne i Hercegovine. Svi hrvatski političari i stranke traže ukidanje Republike Srpske i federalizaciju cijele Bosne i Hercegovine. Očigledno je i zašto tada bi Hrvati iz Posavine i ostalih dijelova "Republike Srpske" vratili svoja vjekovna prava i imanja.

Ovdje treba napomenuti da postoji jedan način kojim se to može ostvariti. Za to je potrebno da hrvatski predstavnik iz tročlanog predsjedništva Bosne i Hercegovine spriječi **Izetebgovića i Radišića** da ukinu Tužbu za genocid. On to može učiniti budući da ima pravo veta na odluke ostale dvojice. Kada jednom Internacionalni sud pravde u Haagu donese presudu da je u Bosni i Hercegovini izvršen genocid, onda

Republika Srpska kao država nastala kao rezultat tog genocida više ne mož postojati. Neka to prime na znanje svi oni koji su za pravedan mir u Bosni i Hercegovini.

Koristim priliku da skrenem pažnju svim Bosancima da će se **Izetbegovićeva** vlast jednako odlučno suprotstaviti ukidanju Daytonu kao i Republika Srpska. Međutim, neka ih to ne pokoleba. Bosanski narod želi tu promjenu i **Izetbegović** će uskoro otići s političke scene.

Kakva sve lukavstva možemo očekivati od **Izetbegovićevih** ljudi može se vidjeti iz sljedećeg saopštenja Bosanskog kongresa objavljenog u "Glasniku Bosanskog kongresa" 26. januara 2000.

Saopštenje Bosanskog kongresa povodom Silajdžićeve izjave o Daytonu

HISAR: Kopredsedavajući Vijeća ministara BiH, **Haris Silajdžić**, izjavio je na sastanku premijera sedam balkanskih zemalja da su potrebne hitne i korjenite promjene Daytonskog sporazuma. "Graditi demokratiju na rezultatima genocida je opasna iluzija", rekao je **Silajdžić** i dodao da "nije logično da se autori tog projekta šalju u Haag, a da se njihov projekat i dalje sprovodi u BiH".

Da bi shvatili puni smisao ove izjave sjetimo se vremena poslije pokolja u Srebrenici. **Silajdžić** je izgledao najiskreniji prijatelj Srebreničana. Kleo im se da nikada neće dati Srebrenicu Republici Srpskoj i da nikada neće pristati na podjelu Bosne i Hercegovine. Tražio je istragu u Skupštini povodom pada Srebrenice, čak je krivio i svoga mentora **Izetbegovića** za pad Srebrenice.

Tada svi bosanski patrioti staju iza **Silajdžića**. On je jedina nada da će zaustaviti **Izetbegovića** i **Saćirbegovića** u podjeli Bosne i Hercegovine Daytonu.

I šta se događa? **Silajdžić** odlazi u Dayton i tamo bez problema daje i Srebrenicu i Žepu i pola Bosne i Hercegovine.

Ispostavilo se da je **Silajdžić** bio samo trojanski konj među bosanskim patriotima. Svojim patriotskim izjavama je stao na čelo patriota, jedino zato da bi ih paralisao i onemogućio u akciji. Time je obezbijedio da Dayton prođe među Bošnjacima bez većih trzavica i pobuna protiv izdaje države.

Gornju izjavu **Silajdžića** iz HISAR-a treba posmatrati samo u tom svjetlu. Od **Silajdžića** ne očekujemo nikakvo dobro. On želi je dino da mijenja Dayton da bi ga spašavao. Ipak, nas gornja izjava raduje zato što pokazuje da je **Izetbegovićeva** vlast prinuđena da čini tako dramatične poteze da bi ponovo dobili podršku Bošnjaka, koju onda planiraju zloupotrijebiti da bi spašavali Dayton kozmetičkim izmjenama.

Glava 17

Dayton i internacionalno pravo

U dosadašnjem toku knjige naveli smo mnogobrojne argumente, (npr. prof. **Bovlea**) kojima objašnjavamo da je Dayton povoljan jedino za četnike i da ga zato svi ostali trebaju odbaciti. Zatim iznijeli smo i argumente gosp. **Gabelice** o tome da je Dayton donesen u suprotnosti sa tada važećim pravnim stanjem u Bosni i Hercegovini, tj. protivan Ustavu Republike BiH, i da je kao takav nevažeći i za Bosance neobavezujući. Treća, velika grupa razloga zbog kojih Bosanci imaju pravo da odbace Dayton je njegova nesuglasnost s internacionalnim pravom. Daytonski ustav je ne samo "izuzetak" i "neobičan", kako priznaju čak i njegovi kreatori, nego je i pravno sporan. Daytonski ustav je u nesuglasnosti s imperativnim (neupitnim) normama internacionalnog prava sadržanim u Povelji UN i pridruženim konvencijama, jer se Daytonom *de jure* i *defakto* Bosna i Hercegovina dijeli na dvije države. To znači da postoji pravni osnov poništavanja Daytonskog ustava, odnosno vraćanja na posljednje legalno stanje - *quo ante*, tj. na Ustav Republike BiH. To proizilazi iz Poglavlja I Povelje UN koja govori o neupitnosti ustavnog (unutarnjeg) suvereniteta članica UN kao i iz Bečke konvencije o međudržavnim ugovorima iz 1969. koja — kao pridružena Povelji UN — smatra ništavnim ugovore suprotne međunarodnom pravu. **Za BiH je bitno da član 53 pomenute (Bečke) konvencije smatra ništavnim čak i ugovore koji su dobrovoljno doneseni ako su suprotni internacionalnom pravu.** Osim toga, Konvencija isključuje da se takvi ugovori odnosno njihovo dejstvo mogu protokom vremena konvalidirati ili postati pravosnažni. Jedino mjesto za takve ugovore je Svjetski sud pravde.

Daytonski ustav je kabinetski proizvod tri političke partije, zapadnoevropske i američke diplomacije. Njegovo se donošenje zbog toga ne može dovesti u vezu s idejom o državnom uređenju "odozdo". Odmah na početku treba odbaciti mogućnost da se Aneks 4 smatra konstitutivnim pravnim aktom i da se "kao akt narodnog samoodređenja smatra ustavom."

Umjesto zaključka

U trenutku kada završavam ovu knjigu država Bosna i Hercegovina postoji još samo kao nada. Ta nada je da će narod preuzeti odgovornost za svoju domovinu. Niko ne može pokoriti narod koji se bori za svoju slobodu, tj. za svoj opstanak. Odlučujući faktor u svakoj borbi je motivacija, a motivacija onih koji se bore za goli opstanak je apsolutna ne postoji ništa što može zamijeniti sam život.

Ova knjiga nastaje i zato što zločin ne smije ostati nekažnjen. Cilj ove knjige je da pokrene i ostale Bošnjake da pamte i skupljaju dokaze protiv izdajnika domovine. Ovim nažalost nećemo pomoći žrtvama četničkog noža, tj. žrtvama Izetbegovićeve politike, ali ćemo zato osvijetliti i razjasniti najmonstruozniji zločin u istoriji zavjeru i ubistvo s predumišljajem hiljadugodišnje države i njenog naroda od strane čovjeka kojem je taj narod vjerovao.

Kratki životopis

Dr. Muhamed Borogovac rođen je 1951. godine u Beogradu. Do svoje 26 godine živio je uglavnom u Sarajevu. Na Sarajevskom univerzitetu završio je studij matematike sa fizikom. Sa 26 godina odlazi na odsluženje vojnog roka u Jugoslovenskoj armiji, a odmah potom seli u Mostar sa ženom i djetetom, gdje se zapošljava kao asistent na novootvorenom Građevinskom fakultetu. U Mostaru je radio 9 godina. Tijekom tih 9 godina završava magistarski rad u Sarajevu, a doktorski rad iz oblasti Funkcionalne analize brani također na Univerzitetu u Sarajevu. U Tuzlu se doselio 1987. i zaposlio kao docent na matematičkim predmetima Fakulteta elektrotehnike i mašinstva. Tu je obavljao razne funkcije, uključujući i funkciju Prodekana za nastavu. Za vrijeme četničke agresije na Hrvatsku shvatio je da će biti i agresija na Bosnu i Hercegovinu. Tada pristupa Stranci Demokratske Akcije, sa ciljem da pomogne organiziranju odbrane od agresije. Ubrzo je u stranci izabran na funkciju predsjednika Komisije za odnose sa javnošću (porte parol). Uporedo sa tom funkcijom izabran je u Političko predsjedništvo Patriotske lige Tuzle, koje je imalo za cilj da organizira odbranu Tuzle i sjeveroistočne Bosne od četnika. Kada su počele stizati desetine hiljada izbjeglica iz sjeveroistočne Bosne, shvatio je da bi oni mogli biti udarna snaga odbrane Bosne i Hercegovine, budući da su bili motivirani za borbu i povratak u svoje gradove u istočnoj Bosni. Tada se povezao sa Zvorničanima i postao član Armije BiH. Oni su cijenili što imaju "profesora" sa sobom pa su mu dali da radim kao politički komentator u njihovim novinama "Ratna tribina". Čim je Armija BiH uspjela organizirati izbjeglice u moćnu, dobro motiviranu vojsku i čim je ta vojska počela munjevitom brzinom oslobađati Bosnu i Hercegovinu, počele su i spletke **Alije Izetbegovića** protiv Bosne i Hercegovine i njene Armije. Od tada je u svakom broju "Ratne tibine" dr. Borogovac pisao po 3-4 članka objašnjavajući na razne načine štetnost pregovora s Karadžićem i Bobanom i štetnost pojedinih sporazuma kojima se zaustavlja Armiju BiH u oslobađanju Bosne i Hercegovine. Bosnu i Hercegovinu napušta u martu 1993, kada dolazi u Hrvatsku u posjet obitelji u izbjeglištvu. Ubrzo je počeo rat između Armije BiH i HVO-a pa se nije više mogao vratiti. Sticajem okolnosti našao se u USA. Tu je predavao matematiku na Emerson College-u, Suffolk University, Northeastern University kao honorarni predavač (part time instructor). Od augusta 1998. radi kao matematičar u bostonskoj osiguravajućoj kompaniji (actuarial associate). Još jedno radno vrijeme provodi kao jedan od rukovodilaca (volontera) Bosanskog kongresa USA.

Literatura:

Aspects of Western Civilization, Perry M. Rogers, Prentice Hall, New Jersey

Bosanski kongres web site: www.hdmagazine.com/bosnia

Bosanski ratnici, Šefko Hodžić, Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo 1998.

Bosna u kandžama KOS-a, Munib Alispahić - Munja, Behar, Sarajevo 1996

Bosnia & Herzegovina - A tradition Betrayed, Robert J. Donia & John V.A. Fine

General Framework Agreement for Peace in Bosnia and Herzegovina, Francis A. Boyle,

Bosanski kongres web site: www.hdmagazine.com/bosnia

Lukava strategija, Sefer Halilović, Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo 1997.

Obuka za genocid, Mustafa Bisić i Senad Kreho, Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo 1995.

Ratni zločini na tuzlanskom okrugu, Komisija za prikupljanje činjenica o ratnim zločinima Tuzli, Nacionalna i univerzitetska biblioteka BiH, Sarajevo 1996.

Ustav i politika, Edin Šarčević, VKBI, Sarajevo 1997.

